

ព្រះ
ច័ត្របិណ្ឌបាលី
និង
សេចក្តីប្រជាកាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិណ្ឌ
សំយុត្តនិកាយ សភាវចន្ត
ទុតិយភាគ
៣០

បោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ក.ស ២៥០៦

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ិច ទ័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯក ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បាន់ណា។

www.5000-years.org

ព្រះ
ព្រះបិណ្ឌបាលី
និង
សេចក្តីប្រាប់ភាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិណ្ឌ
សំយោគនិកាយ សភាជនក្ត
ទូតិយភាគ

៣០

បោះពុម្ពលើកទី ២

ព្រះរាជបណ្ណាល័យ ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៥០៦

សត្វន្តបិដកេ

សំយត្តនិកាយស្ស សគាបិវគ្គោ

ទុតិយោ ភាគោ

ភិក្ខុនីសំយត្តំ

បឋមំ អាឡវិកាសុត្តំ

[១] ឯវម្មេ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថុ-
យំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។
អថទោ អាឡវិកា ភិក្ខុនី បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា
បត្តចរមាទាយ សាវត្ថុ បិណ្ឌាយ ចាវសិ សាវត្ថុ-
យំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌាចាតប្បដិក្ខត្តា
យេន អន្តវនំ តេនុបសង្កមិ វិវេកត្តកំនំ ។

[២] អថទោ មារោ ចាបិមា អាឡវិកាយ
ភិក្ខុនីយា ភយំ នម្ពិតត្តំ ហោមហំសំ ឧប្បាទេតុ-
កាមោ វិវេកម្ហា ចាវេតុកាមោ យេន អាឡវិកា
ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាឡវិកំ ភិក្ខុនី
កាថាយ អជ្ឈកាសំ

សុត្តន្តបិដក

សំយុត្តនិកាយ សគាបិវគ្គ

ទុតិយភាគ

ភិក្ខុនីសំយុត្ត

អាឡវិកាសូត្រ ទី ១

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិត
 ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីឈ្មោះអាឡវិកា ស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់
 ដោយបាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វហ្មសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត លុះគ្រាប់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថីហើយ ត្រឡប់មកអំពី
 បិណ្ឌបាតវិញ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក៏មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយទីស្ងាត់
 ហើយចូលទៅកាន់អន្ទរិន ។

[២] គ្រានោះ មានបិក្ខុបាប មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងភ័យ
 សេចក្តីភក់ស្លុតនិងសេចក្តីព្រៃរោម ឲ្យកើតឡើងដល់អាឡវិកាភិក្ខុនី មាន
 ប្រាថ្នាឲ្យនាងឃ្លាតចាកសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ហើយក៏ចូលទៅរកអាឡវិកា-
 ភិក្ខុនី លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលគាថានឹងអាឡវិកាភិក្ខុនីថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាថវគ្គោ

នត្ថិ និស្សរណំ លោកេ

កី វិវេកេន កាហសិ

កុញ្ញស្ស កាមរតិយោ

មាហុ បច្ឆានុតាបិជ្ជតិ ។

(៣) អថោ អាឡវិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ
 កោ នុ ខោ អយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា តាបិ
 ភាសតីតិ ។ អថោ អាឡវិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទ-
 ហោសិ មារោ ខោ អយំ ចាបិមា មម ភយំ ធម្មតត្ថិ
 លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកាមោ វិវេកម្ហា ចាវេតុកាមោ
 តាបិ ភាសតីតិ ។ អថោ អាឡវិកា ភិក្ខុនិ មារោ
 អយំ ចាបិមា ឥតិ វិទិត្តា មារំ ចាបិមន្តំ តាថាហិ
 អជ្ឈកាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

ធម្មជាតិជាគ្រឿងរលាស់ចេញ(១) ក្នុងលោក មិនមានទេ

នាងនឹងធ្វើនូវប្រយោជន៍អ្វី ដោយសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ចូរនាង

បរិភោគ នូវសេចក្តីត្រេកអរក្នុងភាម មានពុំមានសេចក្តីក្តៅ

ក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។

[៣] គ្រានោះ អាឡវិកាកិត្តិន៍មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា

អ្នកនេះជាអ្វីហ្ន៎⁺ ជាមនុស្ស ឬជាអមនុស្ស បានជាពោលនូវគាថា ។

ទើបអាឡវិកាកិត្តិន៍ មានសេចក្តីចូលចិត្តដូច្នេះថា នេះពិតជាមានចិត្ត

បាប មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងភ័យ សេចក្តីភក់ស្កុតនិងសេចក្តីព្រឺរោមឲ្យ

កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ប្រាថ្នាឲ្យអាត្មាអញយូតបាលសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

បានជាពោលនូវគាថា ។ លុះអាឡវិកាកិត្តិន៍ស្គាល់ច្បាស់ថា នេះជា

មានចិត្តបាប ដូច្នេះហើយ ក៏ពោលគាថាទាំងឡាយនឹងមាន

ចិត្តបាបថា

១ ព្រះនិព្វាន ។

ភិក្ខុនិស័យត្ថស្ស អាឡវិកាសុត្តេ អាឡវិកាភិក្ខុនីគាថា

អត្ថំ និស្សរណំ លោកេ

បញ្ចាយ មេ សុដ្ឋស្សិតំ

បមត្តពន្ធ ចាបិម

ន ភិ ជាតាសិ ភំ បទំ

សត្តិសូល្លបមា កាមា

ទន្ទាសំ អនិក្កដ្ឋនា

យំ ភិ កាមាភិ ព្រសិ

អរតិ មយ្ហ សា អហ្មតិ(១) ។

អថខោ មារោ ចាបិមា ជាតាភិ មិ អាឡវិកា

ភិក្ខុនីភិ ទុក្ខំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ តត្ថេវន្តរាយិភិ ។

ទុតិយំ សោមាសុត្តំ

[៤] សាវត្ថំនិទានំ ។ អថខោ សោមា ភិក្ខុនី

បុព្វសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាធាយ សាវត្ថំ

បិណ្ឌាយ ចាវិសំ សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បញ្ចកតំ

បិណ្ឌាចាតប្បដិក្កត្តា យេន អន្ធរំ តេនុបសង្កមំ និវា-

រិហារាយ អន្ធរំ អដ្ឋោគហេត្វា អញ្ញាតស្មី រក្ខម-

លេ និវាហារំ និសីទិ ។

១ ម មយ្ហ មា អហ្មតិ ។

ភិក្ខុនីសំយុត្ត អាឡវិកាសូត្រ គាថារបស់អាឡវិកាភិក្ខុនី

ធម្មជាតិជាគ្រឿងរលាស់ចេញ ក្នុងលោក មាន យើងបាន
ពាល់ត្រូវ ដោយបញ្ចេញ(១) ម្ចាស់មានចិត្តបាប មាន
នៅពេលជាអ្នកប្រមាទ អ្នកមិនដឹងនូវបទនោះទេ កាមទាំង
ឡាយ ទបមាដោយលំពែងស្រួច ខ្លួនទាំងឡាយជាកន្លែង
សម្រាប់មុត នៃកាមទាំងឡាយនោះ អ្នកពាលនូវសេចក្តី
ត្រេកអរ ក្នុងកាមណា សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងកាមនោះ
ជាសេចក្តីមិនត្រេកអរ របស់យើងទេ ។

លំដាប់នោះ មានចិត្តបាបដឹងថា អាឡវិកាភិក្ខុនីស្គាល់អញ
ហើយ ក៏មានសេចក្តីឱក្ខ តូចចិត្ត បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

លោមាសូត្រ ទី ២

(៤) សាវត្ថិន្ទាន ។ គ្រានោះ សោមាភិក្ខុនី ស្ងៀកស្ងៀន
ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វបណ្ណសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិ ដើម្បី
បិណ្ឌបាត លុះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថិហើយ ក្រឡប់មកពី
បិណ្ឌបាត ក្នុងបច្ចាគក្ត ក៏ដើរសំដៅទៅកាន់អន្ទវន្ទ ដើម្បីសម្រាកក្នុង
វេលាថ្ងៃ លុះចូលទៅដល់អន្ទវន្ទហើយ ក៏អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ
ក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។

១ បច្ចុប្បេក្ខណញ្ញាណ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស សភាវិទ្យោ

(៥) អថទោ មារោ ចាចិមា សោមាយ ភិក្ខុ-
និយា ភយំ ធម្មតត្ថំ លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកាមោ
សមាធិម្ហា ចាវេតុកាមោ យេន សោមា ភិក្ខុនី
តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា សោមំ ភិក្ខុនី តាថាយ
អជ្ឈកាសិ

យន្តំ ឥសីហិ បត្តត្ថំ

ហំនំ ធុរភិសម្ពរំ

ន តំ ទ្ធព្វលបញ្ចាយ

សក្កា បប្បេតុមិត្តិយាតិ ។

(៦) អថទោ សោមាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ
កោ នុ ទោ អយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា តាថិ
ភាសតីតិ ។ អថទោ សោមាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោ-
សិ មារោ ទោ អយំ ចាចិមា មម ភយំ ធម្មតត្ថំ
លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកាមោ សមាធិម្ហា ចាវេតុកា-
មោ តាថិ ភាសតីតិ ។ អថទោ សោមា ភិក្ខុនី មារោ
អយំ ចាចិមា ឥតិ វិទិត្វា មារំ ចាចិមន្តំ តាថាហិ
អជ្ឈកាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធារិយ្យ

[៥] គ្រានោះ មានមារចិត្តបាប មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងក៏យ
 សេចក្តីគក់ស្អុតនិងសេចក្តីព្រៃរោម ឲ្យកើតឡើងដល់សោមាភិក្ខុនី ប្រាថ្នា
 ឲ្យនាងយូតចាកសមាធិ ក៏ចូលទៅរកសោមាភិក្ខុនី លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏ពោលគាថានឹងសោមាភិក្ខុនីថា

ទី(១)ណា ដែលមានដោយកម្រ ជាទីដែលឥសីទាំងឡាយ
 គប្បីដល់ ទីនោះស្រ្តីដែលមានបញ្ញាប្រវែងពីរឆ្នាប់ មិនអាច
 នឹងដល់បានឡើយ ។

[៦] លំដាប់នោះ សោមាភិក្ខុនីមានសេចក្តីគ្រោះថ្នាក់ យ៉ាងនេះថា
 អ្នកនេះជាអ្វីហ្ន៎⁺ ជាមនុស្ស ឬជាអមនុស្ស បានជាពោលនូវគាថា ។
 ទើបសោមាភិក្ខុនីមានសេចក្តីចូលចិត្តដូច្នេះថា នេះពិតជាមានមារចិត្តបាប
 មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងក៏យ សេចក្តីគក់ស្អុតនិងសេចក្តីព្រៃរោម ឲ្យកើត
 ឡើងដល់អាត្មាអញ ប្រាថ្នាឲ្យអាត្មាអញយូតចាកសមាធិ បានជា
 ពោលនូវគាថា ។ លុះសោមាភិក្ខុនីដឹងច្បាស់ថា នេះជាមានមារចិត្ត
 បាបហើយ ក៏ពោលគាថាទាំងឡាយនឹងមានមារចិត្តបាបថា

១ ព្រះអរហន្ត ។

ភិក្ខុនិសំយុត្តស្ស លោមាសុត្តេ លោមាភិក្ខុនិគាថា

ឥត្ថិការោ កី កយិរា

ចិត្តម្ហំ សុសមាហិតេ

ញាណម្ហំ វត្តមានម្ហំ

សម្មា ធម្មំ វិបស្សនោ

យស្ស ទ្ធន សិយា ឯវំ

ឥត្ថិហំ បុរិសោតិ វា

កិញ្ចំ វា បន អស្មិតិ

តិ មារោ វត្តមរហត្ថិតិ ។

អថទោ មារោ ចាបិមា ជាធាតុ មំ លោមា ភិក្ខុ-

និគិ ទុក្ខំ ទុម្ពនោ តត្ថេវន្តរាយតិ ។

តតិយំ គោតមីសុត្តំ

(៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថទោ កិសាតោតមី

ភិក្ខុនំ បុព្វណ្ឌសមយំ និវាសេត្វា បត្តិវិវាទោនាយ

សាវត្ថិ បិណ្ឌាយ ចាវិសំ សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចវិត្វា

បញ្ចកតំ បិណ្ឌចាតប្បដិក្កត្តា យេន អន្ធរំ តេ-

នុបសង្កមិ និវាវិហារាយ អន្ធរំ អជ្ឈោកហេត្វា

អញ្ញាតរស្មី វត្តមលេ និវាវិហារំ និសីទិ ។

ភិក្ខុនិស័យត្ត សោមសូត្រ តាថា របស់សោមភិក្ខុនី

កាលបើចិត្ត របស់ស្រ្តីភាពដែលឃើញនូវធម៌(១) ដោយ
ប្រពៃ បានតាំងមាំហើយ(២) កាលបើញ្ញាណ(៣)កំពុងប្រ-
ព្រឹត្តទៅ ស្រ្តីភាពនឹងធ្វើអ្វី (ក៏ធ្វើបាន) បើបុគ្គលណា មាន
សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាស្រ្តីឬជាបុរស ឬមួយ
មានកង្វល់ថា អាត្មាអញមាន ដូច្នេះ មានភ្នំនឹងស្តាំថាឲ្យ
បុគ្គលនោះបាន ។

លំដាប់នោះមារ មានចិត្តបាប ដឹងថា សោមភិក្ខុនីស្គាល់អញ
ហើយ ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ ភូចចិត្ត បាត់អំពីទីនោះឯង ។

គោតមីសូត្រ ទី ៣

(៧) សាវត្ថិនិទាន ។ ត្រាថ្នោះ កិសាគោមិភិក្ខុនី ស្ងៀកស្បង់
ប្រដាប់បាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បី
បិណ្ឌបាត លុះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថីហើយ ត្រឡប់មក
អំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ក៏ដើរសំដៅទៅកាន់អន្លូវ៉ែន ដើម្បីសម្រាក
ក្នុងវេលាថ្ងៃ លុះចូលទៅដល់អន្លូវ៉ែនហើយ ក៏អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលា
ថ្ងៃ ក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។

១ ធម្មសម្មាសម្ពុទ្ធម៌ ឬ ខន្ធបញ្ចកៈ ជាអារម្មណ៍នៃវិបស្សនា ។ ២ ចិត្តដែលតាំងនៅក្នុង
សមាធិ ។ ៣ ផលសមាបត្តិញ្ញាណ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិគោ

(៨) អថខោ មារោ ចាបិមា កិសាភោតមិយា
 ភិក្ខុនិយា ភយំ ធម្មតត្ថំ លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកា-
 មោ សមាជិម្ហា ចាវេតុកាមោ យេន កិសាភោតមី
 ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កិសាភោតមី
 ភិក្ខុនី តាថាយ អជ្ឈកាសិ

កី នុ វុំ ហតបុត្តា ។(១)

ឯកមាសំ វុទ្ធម្មទំ

វនមជ្ឈកតា ឯកា

បុរិសំ នុ គវេសសីតិ ។

(៩) អថខោ កិសាភោតមិយា ភិក្ខុនិយា ឯ-
 តទយោសិ កោ នុ អយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ
 វា តាថំ ភាសតីតិ ។ អថខោ កិសាភោតមិយា
 ភិក្ខុនិយា ឯតទយោសិ មារោ ខោ អយំ ចាបិមា ម-
 ម ភយំ ធម្មតត្ថំ លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកាមោ ស-
 មាជិម្ហា ចាវេតុកាមោ តាថំ ភាសតីតិ ។ អថខោ
 កិសាភោតមី ភិក្ខុនី មារោ ខោ អយំ ចាបិមា
 តតិ វិទិត្វា មារំ ចាបិមន្តំ តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

(៨) គ្រានោះ មានចិត្តបាប មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងភ័យ
 សេចក្តីភក់ស្លុត និងសេចក្តីព្រៃរោម ឲ្យកើតឡើងដល់កិសាគោតមិក្ខុន្ត
 មានប្រាថ្នាឲ្យព្រះនាងឃ្លាតចាកសមាធិ ក៏ចូលទៅរកកិសាគោតមិក្ខុន្ត
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលគាថានឹងកិសាគោតមិក្ខុន្តថា

នាងឯងមានកូនស្លាប់ហើយ មកអង្គុយតែម្នាក់ឯង មាន
 មាត់ទួញយំ នៅកណ្តាលព្រៃតែម្នាក់ឯង នាងមកស្វែងរក
 ប្រុសឬ ។

(៩) លំដាប់នោះ កិសាគោតមិក្ខុន្តមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាង
 នេះថា អ្នកនេះជាអ្វី⁺ ជាមនុស្សឬជាអមនុស្ស បានជាពោលគាថា ។
 ទើបកិសាគោតមិក្ខុន្ត មានសេចក្តីចូលចិត្ត ដូច្នេះថា នេះពិតជាមាន
 មានចិត្តបាប មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងភ័យ សេចក្តីភក់ស្លុតនិងសេចក្តីព្រៃ-
 រោម ឲ្យកើតឡើងដល់អាត្មាអញ ប្រាថ្នាឲ្យអាត្មាអញឃ្លាតចាកសមាធិ
 បានជាពោលគាថា ។ លុះកិសាគោតមិក្ខុន្តដឹងច្បាស់ថា នេះពិតជា
 មានចិត្តបាបហើយ ក៏ពោលគាថានឹងមានចិត្តបាបដូច្នេះថា

ភិក្ខុវិស័យក្នុងស្នូ គោតមីសុត្តេ កំសោគោតមីភិក្ខុវិស័យ ថា

អត្ថន្តំ ហត្ថបុត្តមិ

បុរិសា ឯតទន្ធិកា

ន សេវាមិ ន រោធាមិ

ន តំ កាយាមិ អាវុសោ

សព្វត្ថំ វិហិតា នន្តិ

តមោខន្តោ បទាលិតោ

ជេត្វាន មច្ចុនោ សេនំ

វិហារមិ អនាសវតិ ។

អថខោ មារោ ចាបិមា ជាធាតិ មំ តំសា-

គោតមី ភិក្ខុវិស័យ ទុក្ខំ ទុម្ពនោ តត្ថេវន្តរាយតិ ។

បិតុត្ថំ វិជយាសុត្ថំ

(១០) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថខោ វិជយា ភិក្ខុ-

នំ បុព្វណ្ណសមយំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ អញ្ញាតរស្មី

វត្ថុមូលេ និវាសិការំ និសីទិ ។

ភិក្ខុនីសំយុត្ត គោតមីសូត្រ គាថារបស់ពិស័គោតមីភិក្ខុនី

យើងជាស្រ្តីមានកូនស្លាប់ ជាទីបំផុតត្រឹមនេះ បុរសទាំង-

ឡាយ ក៏មានទីបំផុតត្រឹមនេះដែរ ម្ចាស់អាវុសោ យើង

មិនសោកសៅ មិនទួញយំ មិនខ្វាចអ្នកទេ ព្រោះថា

សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងវត្ថុទាំងអស់ យើងកំចាត់ចោលហើយ

តំនូវនឹងនីតិអវិជ្ជា យើងទំលាយបង់បានហើយ យើង

ឈ្នះនូវសេនាវនៃមច្ចរាជ ជាស្រ្តីមិនមានកាសវៈ ។

លំដាប់នោះ មានចិត្តបាបដឹងថា កិសាគោតមីភិក្ខុនី ស្គាល់

អញហើយ ក៏មានសេចក្តីទុក ភូមចិត្ត បាត់អំពីទីនោះឯង ។

វិជយាសូត្រ ទី ៤

(១០) សាវត្ថិនិទាន ។ គ្រានោះ វិជយាភិក្ខុនី ស្ងៀកស្បង់ក្នុង

បុព្វលាសម័យ ។ បេ។ អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយស្ស សតាបិវគ្គោ

[១១] អថខោ មារោ ចាបិមា វិជយាយ ភិក្ខុនិ-
 រោ ភយំ ។ បេ ។ សមាធិម្ហា ចាវេតុកាមោ យេន
 វិជយា ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា វិជយំ
 ភិក្ខុនី កាថាយ អជ្ឈកាសិ

នហរា ភិក្ខុ រូបវតី

អហត្ថា នហរោ សុសុ

បញ្ចាធិកេន តុរិយេន

ឯហយេក្រិវមាម្ហសេតិ ។

[១២] អថខោ វិជយាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ
 កោ នុ ខោ អយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា តាថិ
 ភាសតីតិ ។ អថខោ វិជយាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ
 មារោ ខោ អយំ ចាបិមា ។ បេ ។ តាថិ ភាសតីតិ ។
 អថខោ វិជយា ភិក្ខុនី មារោ អយំ ចាបិមា ឥតិ
 វិទិត្វា មារិ ចាបិមន្តំ កាថាហិ អជ្ឈកាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបវគ្គ

(១១) គ្រានោះ មានមាតាចិត្តបាប មានប្រាជ្ញាដើម្បីញ៉ាំងក៏យ
ឲ្យកើតឡើង ដល់វិជយាភិក្ខុនី ។ បេ ។ ប្រាជ្ញាឲ្យឃ្លាតចាកសមាធិ
ក៏ចូលទៅរកវិជយាភិក្ខុនី លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលគាថានឹង
វិជយាភិក្ខុនីថា

នាងជាស្រ្តីក្រមុំមានរូបឆោម យើងក៏កំឡោះក្មេង ម្ចាស់
នាងម្ចាស់ នាងចូរមក យើងទាំងពីរនាក់ ចូរត្រេកអរជា
មួយគ្នា ដោយតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥(១) ។

(១២) លំដាប់នោះ វិជយាភិក្ខុនីមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា
អ្នកនេះជាអ្វីហ្ន៎ ជាមនុស្សឬជាអមនុស្ស បានជាពោលគាថា ។ ទើប
វិជយាភិក្ខុនី មានសេចក្តីចូលចិត្តដូច្នេះថា នេះពិតជាមានមាតាចិត្តបាប
។ បេ ។ បានជាពោលនូវគាថា ។ លុះវិជយាភិក្ខុនី ដឹងច្បាស់ថា នេះ
ជាមានមាតាចិត្តបាប ហើយបានពោលគាថាទាំងឡាយ នឹងមាន
ចិត្តបាបថា

១ អាតតំ ស្ករដែលគេដាសពាសតែម្ខាង ១ វិវតំ ស្ករតូចដែលគេដាសពាសទាំងពីរខាង
មានសំភោរដាច់ដើម ១ អាតតវិវតំ ស្ករដែលគេដាសពាសទាំងពីរខាងមានស្ករដើមដាច់ដើម ១
យំ ច្រៀងព្រាងត្រៀមកាន់គ្នាប្រហោង ១ សុសិរំ ច្រៀងព្រាងត្រៀមមានប្រហោង ១ ។

ភក្កុនិសំយុត្តស្ស វិជយា បុត្តេ វិជយាភក្កុនីតាថា

រុទា សន្តា គន្ធា រសា

ដោដ្ឋព្វា ច មនោរមា

និយ្យាតយាមិ តុយ្យេវ

មារ ន ហំ តេន អត្ថិតា

ឥមំនា ប្បត្ថិតាយេន

កំនុនេន បក្កដំនា

អដ្ឋិយាមិ ហរាយាមិ

កាមតណ្ហា សម្មហតា

យេ ច រូប្បបតា សត្តា

យេ ច អរូបភាគិនោ

យា ច សន្តា សមាបត្ថិ

សព្វត្ថ វិហិតោ តមោតិ ។

អថេវា មារោ ចាបិមា ជាតាតិ មំ វិជយា ភិក្ខុ-

នីតិ ធម្មំ ធម្មនោ តត្ថេវន្តរាយីតិ ។

ភិក្ខុនីសំយុត្ត វិជយាសូត្រ គាថារបស់វិជយាភិក្ខុនី

រូប សំឡេង ក្លិន រស ផោដ្ឋព្វៈ ជាវិគាបចិត្ត យើង

ប្រគល់ឲ្យអ្នកទាំងអស់ ម្ចាស់មារ ដ្បិតយើងមិនត្រូវការ

ដោយការម្នាញ់នោះទេ យើងធុញ្ញត្រាន់ នឿយណាយ

ពេកណាស់ ចំពោះកាយស្នូលដែលបែកឆ្ងាយពុករលួយនេះ

កាមតណ្ហាយើងបានដកចោលហើយ សត្វទាំងឡាយណា

ដែលទៅកើតក្នុងរូបភពក្តី សត្វទាំងឡាយណា ដែលមាន

ចំណែកក្នុងអរូបភពក្តី សមាបត្តិណាដ៏ល្អិតក្តី សេចក្តី

ឆ្លងក្នុងភពទាំងអស់នោះ យើងកំចាត់បង់បានហើយ ។

លំដាប់នោះ មានមានចិត្តបាបដឹងថា វិជយាភិក្ខុនី ស្គាល់

អញហើយ ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ ភូមិចិត្ត បាត់អំពីទីនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវីរត្តោ

បញ្ចមំ ឧប្បលវណ្ណសុត្តំ

[១៣] សាវត្ថំនិទានំ ។ អថខោ ឧប្បលវណ្ណា
ភិក្ខុនិ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ អញ្ញាតវស្ស
សុប្បច្ឆិតសាលវុត្តម្បលេ អដ្ឋាសិ ។

[១៤] អថខោ មារោ ចាចិមា ឧប្បលវណ្ណាយ
ភិក្ខុនិយា ភយំ ធម្មតត្ថំ លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកា-
មោ សមាធិមា ចាវេតុកាមោ យេន ឧប្បលវណ្ណា
ភិក្ខុនិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឧប្បលវណ្ណំ ភិក្ខុ-
និ តាថាយ អដ្ឋកាសិ

សុប្បច្ឆិតកំ ឧបកម្ម ភិក្ខុនិ

ឯកា តុរំ តិដ្ឋសិ សាលម្បលេ

ន ចត្ថំ តេ ទុតិយា វណ្ណាធាតុ

ឥធាកតា តាទិសិកា ភវេយ្យំ

ពាលេន ត្វំ កាយសិ ធម្មតកាធនំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាវិគ្គ

ឧប្បលវណ្ណាសូត្រ ទី ៥

(១៣) សាវត្ថិនិទាន ។ គ្រានោះ ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ស្ងៀក
ស្បង់ ក្នុងបុព្វលាសម័យ ។ បេ ។ បិតនៅក្រោមម្លប់ដើមសាលព្រឹក្ស
ដែលមានផ្កាវិកស្កុសស្គាយ មួយដើម ។

(១៤) គ្រានោះ មានមានចិត្តបាប មានប្រាថ្នាដើម្បីញ៉ាំងភ័យ
សេចក្តីភក់ស្លុតនិងសេចក្តីព្រឺរោម ឲ្យកើតឡើងដល់ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី
មានប្រាថ្នាឲ្យនាងឃ្លាតចាកសមាធិ ហើយចូលទៅរកឧប្បលវណ្ណា-
ភិក្ខុនី លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលគាថានឹងឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីថា
ម្ចាស់ភិក្ខុនី នាងអាស្រ័យនៅដើមសាលព្រឹក្ស មានចុងប្រកប
ដោយផ្កាវិកស្កុសស្គាយ បិតនៅតែម្នាក់ឯង ក្រោមម្លប់ដើម
សាលព្រឹក្ស ឆាតុតិភេទ(១)ជាតម្រប់ពីររបស់នាងមិនមាន គួរ
តែមានស្រ្តីទាំងឡាយ ប្រាកដដូចជានាង មកក្នុងទីនេះផង
នាងខ្លាចអំពើពាល របស់ពួកអ្នកលេងប្តូរ ។

១ ភិក្ខុនី ជាគ្រូមិនមានឡើយ ។

ភិក្ខុនិស្សយន្តសូត្រ ឧប្បលាវណ្ណសូត្រ ឧប្បលាវណ្ណភាសនំ

(១៥) អថោ ឧប្បលាវណ្ណាយ ភិក្ខុនិយា ឯត-
 ទហោសិ កោ នុ ខ្វាយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា
 តាចំ ភាសតីតិ ។ អថោ ឧប្បលាវណ្ណាយ ភិក្ខុនិយា
 ឯតទហោសិ មារោ ទោ អយំ ចាបិមា មម ភយំ
 ។ បេ ។ តាចំ ភាសតីតិ ។ អថោ ឧប្បលាវណ្ណ
 ភិក្ខុនិ មារោ អយំ ចាបិមា ឥតិ វិទិត្តា មារំ ចាបិមន្តំ
 តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

សតំ សហស្សនិបិ ធុត្តកានំ

ឥនាគតា តាទិសិកា កវេយ្យំ

លោមិ ន ឥញ្ញាមិ ន សន្តសាមិ

មារ ន ភាយាមិ តមេតិកាបិ

ឯសា អន្តរាយាមិ

ភិក្ខុនីសំយុត្ត ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ពាក្យពោលរបស់ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី

(១៥) លំដាប់នោះ ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាង

នេះថា អ្នកនេះជាអ្នក⁺ ជាមនុស្សឬជាអមនុស្ស (មក) ពោលគាថា

ដូច្នេះ ។ ទើបឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី មានសេចក្តីចូលចិត្តដូច្នេះថា នេះពិត

ជាមានមានចិត្តបាប ញ្ចាងក៏យ ។ បេ ។ ដល់អាត្មាអញ បានជាពោល

គាថា ។ លុះឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនី ដឹងច្បាស់ថា នេះជាមានមានចិត្តបាប

ហើយ បានពោលគាថាទាំងឡាយ នឹងមានមានចិត្តបាបថា

អ្នកលេងមួយរយនាក់ក៏ដោយ មួយពាន់នាក់ក៏ដោយ ជន

ទាំងឡាយប្រាកដដូចជាអ្នក ដែលមកក្នុងទីនេះក៏ដោយ យើង

ក៏មិនព្រម មិនគក់ស្ងួតទេ ម្ចាស់មាន យើងសូម្បីតែម្នាក់

ឯងមែន ក៏មិនខ្លាចអ្នកឡើយ យើងនេះចង់ឲ្យបាត់ទៅក៏បាន

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុបាសិកោ

កុត្តជី វា បរិសាមី តេ

បទុមន្តរិកាយម្យ

តិដ្ឋន្តី មី ន ទិក្ខុសី

ចិត្តស្មី វសិក្ខុតម្មិ

ឥន្ទ្របាទា សុភារីតា

សព្វពន្ធនមតោមិ

ន តំ ភាយាមិ អារុសោតិ ។

អថខោ មារោ ចាបិមា ជាធាតិ មី ឧប្បល្លាស្ហា
កិក្ខុន្តិ ទុក្ខំ ទុក្ខំ ទុក្ខំ តត្ថេវន្តរាយតិ ។

ឆ្លង បាលសត្តិ

[១៦] សាវត្ថន្តិណនិ ។ អថខោ ចាលា កិក្ខុន្តិ
បុព្វសមយំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ អញ្ញាតស្មី វត្ថុ-
មូលេ និវាហារំ និសីទិ ។

[១៧] អថខោ មារោ ចាបិមា យេន ចាលា
កិក្ខុន្តិ ។ បេ ។ ឧបសង្កមិត្វា ចាលំ កិក្ខុន្តិ ឯតទ-
រោច កំ នុ ខោ ត្ថំ កិក្ខុន្តិ ន រោចេសីតិ ។ ជាតិ
ទាហំ អារុសោ ន រោចេសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

ចង់ចូលក្នុងពោះអ្នកក៏បាន អ្នកមិនឃើញយើង ដែលកំពុង
 បិទនៅក្នុងចន្លោះរោមភ្នែកឡើយ យើងជាស្រ្តីស្អាត ក្នុងចិត្ត
 ឥឡូវចង់ឡាយ យើងបានចម្រើនហើយ ដោយប្រពៃ
 យើងផុតហើយចាកចំណងទាំងអស់ នៃអារុសោ យើងមិន
 ខ្លាចអ្នកទេ ។

លំដាប់នោះ មានមានចិត្តបាប ដឹងថា ទប្បលវណ្ណភិក្ខុនី ស្គាល់
 អញហើយ ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ ភូចចិត្ត បាត់អំពីទីនោះឯង ។

បាលាសូត្រ ទី ៦

(១៦) សាវត្ថិនីបាន ។ គ្រានោះ បាលាភិក្ខុនី ស្ងៀកដណ្តប់
 ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ។ បេ ។ អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ក្រោមម្លប់
 ឈើមួយ ។

(១៧) គ្រានោះ មានមានចិត្តបាប ចូលទៅរកបាលាភិក្ខុនី
 ។ បេ ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងបាលាភិក្ខុនី
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុនី នាងមិនគាប់ចិត្តនឹងអ្វី ។ ម្ចាស់អារុសោ យើងមិន
 គាប់ចិត្តនឹងជាតិ ។

ភិក្ខុវិស័យុត្តស្ស ពាណិយុត្តេ ពាណិកសនំ

[១៨] កី ឡ ខោ^(១) ជាតិ ន រោចេសិ

ជាតោ កាមាជំ កុញ្ញតិ

កោ ឡ ខោ តិ ឥនិមាទបយំ

ជាតិ មា រោច ភិក្ខុជិតិ ។

[១៩] ជាតស្ស មរណំ ហោតិ

ជាតោ ធុត្វាជំ បស្សតិ

តន្តំ វជំ បរិក្ខេសំ

តស្មា ជាតិ ន រោចយេ

តុត្វា ធម្មបទេសេសំ

ជាតិយា សមតិក្កមំ

សត្វធុត្វប្បហានាយ

សោ មំ សត្វេ ជិវេសយំ

យេ ច រូប្បតា សត្តា

យេ ច អរូបភាតិណោ^(២)

ជិវេនំ អប្បជាទត្តា

អាគត្តារោ បុណ្យតិ ។

ភិក្ខុនីសំយត្តោ បាលសូត្រ ពាក្យពោលរបស់បាវភិក្ខុនី

(១៨) ហេតុអ្វីក៏នាងមិនគាប់ចិត្តនឹងជាតិ ឬគ្រួសារជាតិ រមែង
បរិភោគនូវកាមទាំងឡាយ អ្នកណាបង្គាប់នាងឲ្យប្រកាន់យក
នូវអំពើនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនី ចូរនាងកុំគាប់ចិត្តនឹងជាតិដូច្នេះ ។

(១៩) បាលភិក្ខុនីតបថា សត្វកើតហើយ រមែងមានមរណៈ
សត្វកើតហើយ រមែងឃើញនូវទុក្ខទាំងឡាយ គឺការចង់ ការ
បៀតបៀន និងសេចក្តីទុក្ខពន្លឿន ។ ហេតុដូច្នោះ ឬគ្រួសារ
មិនត្រូវគាប់ចិត្តនឹងការកើតឡើយ ព្រះពុទ្ធទ្រង់បំផ្លាញធម៌
ជាគ្រឿងប្រព្រឹត្តកន្លងនូវការកើត ដើម្បីលះបង់នូវទុក្ខទាំង
អស់ ព្រះអង្គញ្ញាំងយើងឲ្យនៅក្នុងសច្ចធម៌ សត្វទាំងឡាយ
ណា កើតក្នុងរូបភពត្ថី សត្វទាំងឡាយណា មានចំណែក
ក្នុងអរូបភពត្ថី សត្វទាំងអស់នោះ កាលបើមិនដឹងនូវនិរោធនៃ
រមែងមកកាន់កាប់ខ្លីខ្លោច ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិយស្ស សកាចរិក្ខោ

អថខោ មារោ ចាបិមា ជាតាតិ មំ ចាលា ភិក្ខុ-

នីតិ ទុក្ខំ ទុក្ខនោ តត្ថេវន្តរាយីតិ ។

សត្តមំ ឧបបាលាសុត្តំ

(២០) សាវត្ថិនីនាជំ ។ អថខោ ឧបបាលា ភិក្ខុនី
 បុព្វាសាមយំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ អញ្ញាតាស្មី វក្ខម្ភ-
 លេ ទិវាវិហារំ និសីទិ ។

(២១) អថខោ មារោ ចាបិមា ។ បេ ។ ឧបបាលំ
 ភិក្ខុនី ឯតទរោច កថន្ត ភិក្ខុនី ឧប្បជ្ជិតុកាមា-
 តិ ។ ន ខាហំ អាវុសោ កត្តចិ ឧប្បជ្ជិតុកាមាតិ ។

(២២) តាវត្ថីសា ច យាមា ច

តុសីតា ចាបិ ទេវតា

និម្មានរតិយោ ទេវា

យេ ទេវា វសវត្ថីយោ

តត្ថ ចិត្តំ បណិធម៌ា

វតិ បច្ចុទុកោស្សសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

លំដាប់នោះ មានមានចិត្តបាបដឹងថា ចាណភិក្ខុនីសាលអញហើយ
ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ ភូបចិត្ត បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

ឧបបាលាសូត្រ ទី ៧

(២០) សាវត្ថិនីទាន ។ គ្រានោះ ឧបបាលាភិក្ខុនី ស្ងៀក
ដណ្តប់ ក្នុងបុព្វណ្ឌសម័យ ។ បេ ។ អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ក្រោម
ម្លប់ឈើមួយ ។

(២១) គ្រានោះ មានមានចិត្តបាប ។ បេ ។ បានពោលពាក្យនេះ
នឹងឧបបាលាភិក្ខុនីថា ម្ចាស់ភិក្ខុនី ហេតុដូចម្តេចបានជាខាងចងកើត ។
ម្ចាស់ព្យាសោ យើងឥតចងកើត ក្នុងទីណាមួយទេ ។

(២២) ពួកទេវតាណា ដែលបិតនៅក្នុងជាន់តាវត្តិវ្យាត្តិ
ជាន់យាមៈក្តី ជាន់តុសិតក្តី ពួកទេវតាដែលបិតនៅក្នុងជាន់
និម្មានវត្តិក្តី ពួកទេវតាដែលបិតនៅក្នុងជាន់សវត្តិក្តី ខាងចូរ
តំកល់ចិត្តក្នុងពួកទេវតានោះ នឹងបានទទួលនូវតម្រេកមិនខាន ។

អំពូនីសំបុត្រប្ប ឧបបាលសុត្តេ ឧបបាលភាសនំ

(២៣) តាវត្ថីសា ច យាមា ច

តុសិតា ចាបិ នេវតា

និម្មានវតីនោ នេវ

យេ នេវ វសវត្ថីនោ

កាមពទ្ធនពទ្ធា តេ

ឯន្តិ មាវសំ បុន

សព្វោ វ អាទិត្តោ លោកោ

សព្វោ លោកោ បដ្ឋបិតោ

សព្វោ បដ្ឋលិតោ លោកោ

សព្វោ លោកោ បកម្យិតោ

អកម្យិតំ អចលិតំ

អប្បដ្ឋជនសេវិតំ

អភតិ យត្ថ មាវស្ស

តត្ថ មេ និវតោ មនោតិ ។

អថខោ មារោ ចាបិមា ជាធាតិ មំ ឧបបាលា

ភិក្ខុនីតិ ធុត្តិ ធុម្ពនោ តត្ថវន្តិធាយិតិ ។

ភិក្ខុសំយុត្ត ទបបាលាសូត្រ ពាក្យពោលរបស់ទបបាលាភិក្ខុ

(២៣) ទបបាលាភិក្ខុន័តបថា ពួកទេវតាណា ដែលបិត
នៅក្នុងជាន់តាវត្ថិន្យត្ថី ជាន់យាមៈត្ថី ជាន់តុសិតត្ថី ពួក
ទេវតាដែលបិតនៅក្នុងជាន់និម្មានរត្ថី ពួកទេវតាដែលបិត
នៅក្នុងជាន់វសវត្ថី ទេវតាទាំងនោះ ចំពាក់ដោយគ្រឿង
ចង្កឹកតាម វេមនមកតាន់អំណាចនៃមារទៀត លោកទាំង
អស់ ត្រូវភ្លើងឆេះ^(១)ហើយ លោកទាំងអស់ក្ដៅក្រហាយ^(២)
លោកទាំងអស់ភ្លឺប្រាលរន្ទាល^(៣) លោកទាំងអស់ញាប់ញ័រ
ហើយ ទីណា ដែលមិនញាប់ញ័រ មិនកក្រើក មិនមែនជា
សំណៅនៃបុថុជ្ជៈ មិនមែនជាដំណើរនៃមារ ចិត្តយើង
ត្រេកអរហើយក្នុងទីនោះ ។

លំដាប់នោះ មារមានចិត្តបាបដឹងថា ទបបាលាភិក្ខុន័ ស្គាល់អញ

ហើយ ក៏មានសេចក្ដីទុក្ខ ភូបចិត្ត បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

១ ភ្លើងកំបើសមានរាងជាដើម ភ្លើងទុក្ខមានជាតិទុក្ខជាដើម ។ ២ ក្ដៅក្រហាយដោយភ្លើង
ទាំងពីរនោះឯង ។ ៣ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលដោយភ្លើងទាំងពីរនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិក្កោ

អដ្ឋមិ សីសុបបាលាសុត្ថំ

[២៤] សាវត្ថិយំ... អថខោ សីសុបបាលា ភិក្ខុនិ
 បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ អញ្ញាតវស្សី វត្តម្ភ-
 លេ និវាសិហារិ និសីទិ ។

[២៥] អថខោ មារោ ចាបិមា យេន សីសុបបាលា
 ភិក្ខុនិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សីសុបបាលំ
 ភិក្ខុនិ ឯតទរោច កស្សុ នុ ត្វិ ភិក្ខុនិ ចាសណ្ណំ
 រោចេសីតិ ។ ន ទ្វាហំ អាវុសោ កស្សចិ ចាសណ្ណំ
 រោចេមីតិ ។

[២៦] កំ នុ^(១) ឧទ្ទិស្ស មុណ្ណាសំ

សមណំ វិយ និស្សសិ

ន ច រោចេសិ ចាសណ្ណំ

កតិមវ^(២) ចរសិ មោមុហាតិ ។

១ កំ ឡតិប្បត្តិ ។ ២ កមិទន្តិបិ បាលោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

សីសុបបាលាសូត្រ ទី ៨

(២៤) ទៀបក្រុងសាវត្ថី... គ្រានោះ សីសុបបាលាកិត្តិនី
ស្ងៀកដណ្តប់ ក្នុងបុព្វលាសម័យ ។ បេ ។ អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ
ក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។

(២៥) គ្រានោះ មានមានចិត្តបាប ក៏ចូលទៅរកសីសុបបាលា-
កិត្តិនី លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងសីសុបបាលា-
កិត្តិនីថា ម្ចាស់កិត្តិនី នាងគាប់ចិត្តនឹងលទ្ធិរបស់បុគ្គលណា ។ ម្ចាស់
អាវុសោ យើងមិនគាប់ចិត្តនឹងលទ្ធិ របស់បុគ្គលណាមួយទេ ។

(២៦) នាងទុទ្ទិសចំពោះបុគ្គលណា បានជាគោរពក្បាល
ប្រាកដដូចជាសមណី (សមណៈស្រី) បើនាងមិនគាប់ចិត្ត
នឹងលទ្ធិ (បុគ្គលណា) ទេ ហេតុអ្វីបានជានាងប្រព្រឹត្តដូច
ជាស្រីវង្វេង ។

ភិក្ខុវិស័យុត្តស្ស សីសុបបាណសុត្តេ សីសុបបាណកសំ

(២៧) ឥតោ តហិទ្ធា ចាសណ្ណា

ទិដ្ឋិសុ សីសីទិដ្ឋិ តេ

ន តេសំ ធម្មំ រោចេមិ

ន តេ ធម្មស្ស កោវិទោ

អត្ថំ សក្យកុលេ ជាតោ

តុទ្ធោ អប្បដិប្បកុលា

សញ្ញភិក្ខុ មារុទោ

សព្វត្ថ មហាជិតោ

សព្វត្ថ មុត្តោ អស្សីតោ

សព្វំ បស្សតិ ចក្ខុមា

សព្វកម្មកុយំ បត្តោ

វិមុត្តោ ឧបទិស្វ័យេ

សោ មយ្ហំ ភក្ខវា សត្តា

តស្ស រោចេមិ សាសន្តិ ។

អថោ មារោ ចាបិមា ជាតតិ មំ សីសុបបាណ

ភិក្ខុជិតិ ទិក្ខុ ទិមុតោ តត្ថេវន្តរាយតិ ។

ភិក្ខុនិសំយុត្ត សីសុបបាលាសូត្រ ពាក្យពោលរបស់សីសុបបាលាភិក្ខុនិ
 (២៧) សីសុបបាលាភិក្ខុនិធម៌ថា បុគ្គលទាំងនោះដែលមាន
 លទ្ធិក្រៅអំពីសាសនានេះ វេមង្គលិចចុះក្នុងទិដ្ឋទាំងឡាយ
 យើងមិនគាប់ចិត្តនឹងធម៌របស់បុគ្គលទាំងនោះទេ ព្រោះថា
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាអ្នកឈ្លាសក្នុងធម៌ ព្រះពុទ្ធ
 ទ្រង់កើតក្នុងសក្យត្រកូល រកបុគ្គលប្រៀបគ្មាន ទ្រង់គ្រប
 សង្កត់នូវធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កំចាត់ចង់នូវមារ ទ្រង់មិនចាញ់
 មារទាំងអស់ ទ្រង់ផុតឧកករណ៍សំទាំងអស់ មិនអាស្រ័យ
 នូវភណ្ឌ ទ្រង់មានចក្ខុឃើញធម៌ទាំងអស់ ដល់នូវកិរិយា
 អស់នៃកម្មទាំងអស់ ទ្រង់មានចិត្តចុះស៊ប់ក្នុងធម៌ជាគ្រឿង
 អស់ទៅនៃឧបធិ ព្រះមានព្រះភាគនោះ ជាគ្រូរបស់យើង
 យើងគាប់ចិត្តនឹងសាសនារបស់ព្រះអង្គ ។

លំដាប់នោះ មារមានចិត្តបាបដឹងថា សីសុបបាលាភិក្ខុនិ ស្គាល់
 អញហើយ ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ ភ័យចិត្ត បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវគ្គោ

នវិមំ សេលាសុត្តំ

(២៨) សាវត្ថយំ... អថខោ សេលា ភិក្ខុនី បុត្រ-
 ប្បាសមយំ និវាសេត្វា ។ បេ ។ អញ្ញាតវស្សំ វត្តមូលេ
 និវាសិហារិ និស័ទិ ។

(២៩) អថខោ មារោ បាបិមា សេលាយ ភិក្ខុនិ-
 យា ភយំ ។ បេ ។ សេលំ ភិក្ខុនី តាថាយ អដ្ឋ-
 កាសិ

កេនិទំ បកតំ ពំមំ

ក្រចំ ពំមុស្សំ កាវកោ

ក្រចំ ពំមំ សមុប្បន្នំ

ក្រចំ ពំមំ និវុជ្ឈតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សទាវគ្គ

សេណាសូត្រ ទី ៩

(២៨) ទៀបក្រុងសាវត្ថី... គ្រានោះ សេណាភិក្ខុនី ស្ងៀកដណ្តប់

ក្នុងបុព្វលាសម័យ ។ បេ ។ អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ក្រោមម្លប់

ឈើមួយ ។

(២៩) គ្រានោះ មានបិត្តបាប ញ៉ាំងក៏យឡែកឡើងដល់

សេណាភិក្ខុនី ។ បេ ។ បានពោលគាថានឹងសេណាភិក្ខុនីថា

ពុម្ព គឺអត្តភាពនេះ អ្នកណា តាក់តែងឡើង បុគ្គល តាក់

តែងនូវពុម្ពបិតនៅក្នុងទីណាខ្លះ ពុម្ពកើតឡើងក្នុងទីណាខ្លះ

ពុម្ព លេត់ទៅក្នុងទីណាខ្លះ ។

ភិក្ខុនិស្សយន្ត សេនាបតី សេនាភាសនំ

(៣០) អថោ សេនាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោ-
សិ កោ ទុ ទ្វាយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា កាច្ឆិ
កាសនីតិ ។ អថោ សេនាយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោ-
សិ មារោ ទោ អយំ ចាចិមា មម កយំ ធម្មតត្ថំ
លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកាមោ សមាធិម្ហា ចាវេតុកា-
មោ កាច្ឆិ កាសនីតិ ។ អថោ សេនា ភិក្ខុនិ
មារោ អយំ ចាចិមា ឥតិ វិធិត្វា មារំ ចាចិមន្តំ តាថា-
ហិ អជ្ឈកាសិ

នយំទំ បកតំ តំម្ហំ(១)

នយំទំ បកតំ អយំ (២)

ហេតុំ បដិព្វ សម្ពុតំ

ហេតុកដ្ឋា ធិរុជ្ឈតិ

យថាបិ អញ្ញាតំ តំជំ
ញ

ខេត្ត វត្ត វិហារតិ

ចបវិសត្ថា អាគម្ម

សិទេហត្ថា តទ្ធកយំ

ភិក្ខុនីសំយុត្ត សេណសូត្រ ពាក្យពោលរបស់សេណភិក្ខុនី

[៣០] លំដាប់នោះ សេណភិក្ខុនីមានសេចក្តីគ្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា

អ្នកនេះជាអ្វី⁺ ជាមនុស្ស ឬជាអមនុស្ស (មក) ពោលគាត់ដូច្នេះ ។
 ទើបសេណភិក្ខុនីមានសេចក្តីចូលចិត្តដូច្នេះថា នេះពិតជាមានចិត្តបាប
 មានប្រាថ្នាញ៉ាំងភ័យ សេចក្តីភក់ស្លុត និងសេចក្តីព្រៃរោម ឲ្យកើតឡើង
 ដល់អាត្មាអញ មានប្រាថ្នាឲ្យអាត្មាអញឃ្លាតចាកសមាធិ បានជាពោល
 គាត់ ។ លុះសេណភិក្ខុនី ដឹងច្បាស់ថា នេះជាមានចិត្តបាប ហើយ
 ក៏ពោលគាត់ទាំងឡាយនឹងមានចិត្តបាបថា

ពុម្ភនេះ ឥតមានអ្នកណាភាគតែងទេ អយៈ^(១)នេះ ឥតមាន
 អ្នកណាធ្វើទេ កើតឡើងបាន ព្រោះអាស្រ័យហេតុ រលត់
 ទៅវិញ ព្រោះបែកឆ្ងាយនៃហេតុ ដូចជាតូដណាមួយដែល
 គេព្រោះក្នុងស្រែ រមែងដុះឡើងបាន ព្រោះអាស្រ័យ ឲ្យ
 ធម្មជាតិ ២ យ៉ាង គឺរសនៃផែនដី ១ ដ៏^(២) ១ យ៉ាងណាមិញ

១ អយៈ ជាឈ្មោះនៃអន្តរាពជ្ជិចគ្នានឹងពុម្ភ ។ អយៈ ប្រែថា ជាទីតាំងនៃសេចក្តីពុម្ភ ។

២ បានដល់រសជាតិឬប្រេងរបស់ពូជនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធសោ ធម្មបិដកេ

ឯវិ ខុទ្ទក ច ធាតុយោ

ន ច អាយតនា ឥមេ

ហេតុំ បដិច្ច សម្មតា

ហេតុកត្តា វិជ្ជាជ្ជវត្ថុ ។

អថ ខោ មារោ ចាបិមា ជារោតិ មិ សេសា ភិក្ខុ-
ជិតំ ទុក្ខំ ទុម្ពោ តត្ថេវន្តោធាយតិ ។

ទេសមំ វិជ្ជាសុត្តំ

(៣១) ឯវិ ខុទ្ទក សុត្តំ ។ ឯកេ សមយំ ភក្កវា សា-
វត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។
អថ ខោ វជិរា ភិក្ខុជំ បុព្វណ្ឌសមយំ ឯវាសេត្វា បត្ត-
ចរិវមាធាយ សាវត្ថំ បិណ្ឌាយ ចាវិសិ សាវត្ថុយំ
បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌាទាតប្បជិត្តនា យេន
អន្ធរំនំ តេនុបស្សន្តមិ ឯវាវិហារាយ អន្ធរំនំ អដ្ឋោក-
ហេត្វា អញ្ញាតវស្មី រុក្ខមូលេ ឯវាវិហារំ ឯសីទិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

ធម៌ទាំងនេះគឺ ខន្ធ ធាតុ នឹងកាយតនៈ ៦ កើតឡើងបាន

ព្រោះអាស្រ័យហេតុ រលត់ទៅវិញ ព្រោះបែកធ្លាយវែន

ហេតុ យ៉ាងនោះឯង ។

លំដាប់នោះ មានមានចិត្តបាបដឹងថា សេលាកិក្ខុន៍ស្គាល់នូវអញ
ហើយ ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ ភូមិចិត្ត បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

វិជីវាសូត្រ ទី ១០

[៣១] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពាន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង
សាវត្ថី ។ គ្រានោះ វិជីវកិក្ខុន៍ ស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រចីវរ ក្នុង
បុព្វល្អាសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះត្រាបំពេញ
បិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីហើយ ត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតវិញក្នុងបញ្ចកត្ត
ក៏ដើរសំដៅទៅកាន់អន្ធរិន ដើម្បីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ លុះចូលទៅដល់
អន្ធរិនហើយ ក៏អង្គុយសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ក្រោមម្លប់ឈើមួយ ។

ភិក្ខុនិសំបុត្តស្ស វិជិតសុត្តេ វិជិតយ បរិវត្តនំ

(៣២) អថខោ មារោ ចាបិមា វជិតយ ភិក្ខុ-
និយា ភយំ ធម្មិតត្ថំ លោមហំសំ ឧប្បាទេតុកាមោ
សមាធិម្ហា ចាវេតុកាមោ យេន វជិត ភិក្ខុនី តេនុប-
សន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា វជិរំ ភិក្ខុនី តាថាយ អជ្ឈកាសិ

តេនាយំ បកតោ សត្តោ

ក្សតិ សត្តស្ស កោវកោ

ក្សតិ សត្តោ សមុប្បន្នោ

ក្សតិ សត្តោ ជុវ្យជ្ជតិ ។

(៣៣) អថខោ វជិតយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ
កោ នុ ខាយំ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា តាបិ
កាសត្ថតិ ។ អថខោ វជិតយ ភិក្ខុនិយា ឯតទហោសិ
មារោ អយំ ចាបិមា មម ភយំ ធម្មិតត្ថំ លោមហំសំ
ឧប្បាទេតុកាមោ សមាធិម្ហា ចាវេតុកាមោ តាបិ
កាសត្ថតិ ។ អថខោ វជិត ភិក្ខុនី មារោ អយំ
ចាបិមា ឥតិ វិទិត្វា មារំ ចាបិមន្តំ តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

ភិក្ខុវិប័ស្សន៍ វិជិតបុត្រ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់វិជិតភិក្ខុនី

(៣២) គ្រានោះ មានមាទចិត្តបាប មានប្រាជ្ញាញ៉ាំងភ័យ
សេចក្តីគំនុក្ខត និងសេចក្តីព្រឺរោម ឲ្យកើតឡើងដល់វិជិតភិក្ខុនី មាន
ប្រាជ្ញាឲ្យនាងយូតចាកសមាធិ ក៏ចូលទៅកេវរវិជិតភិក្ខុនី លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ បានពោលគាថាវិន័យវិជិតភិក្ខុនីថា

សត្វនេះ បុគ្គលណាតាវត្ថវឡើង បុគ្គលអ្នកតាក់តែងសត្វ
បិតនៅក្នុងទីណា សត្វកើតឡើង ក្នុងទីណា សត្វរលត់
ទៅ ក្នុងទីណា ។

(៣៣) លំដាប់នោះ វិជិតភិក្ខុនីមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា
អ្នកនេះជាអ្វីហ្ន៎⁺ ជាមនុស្សឬជាអមនុស្ស (មក) ពោលគាថាដូច្នេះ ។
ទើបវិជិតភិក្ខុនីមានសេចក្តីចូលចិត្តវា នេះគឺជាមាទចិត្តបាប ប្រាជ្ញា
ញ៉ាំងភ័យ សេចក្តីគំនុក្ខតនិងសេចក្តីព្រឺរោម ឲ្យកើតឡើងដល់អាត្មាអញ
មានប្រាជ្ញាឲ្យអាត្មាអញយូតចាកសមាធិ បានជាពោលគាថា ។
លំដាប់នោះ វិជិតភិក្ខុនីដឹងច្បាស់ថា នេះជាមាទចិត្តបាប ហើយបាន
ពោលគាថាទាំងឡាយនឹងមាទចិត្តបាបថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិព្វោ

កី ទុ សត្តោតិ បច្ចេតិ

មារ ទិដ្ឋិតតិ ទុ តេ

សុទ្ធសង្ខារបុញ្ញាយិ

នយិធិ សត្តបល្លាតិ

យថា ហិ អន្តរសម្ភារា

ហោតិ សន្តោ រថា ឥតិ

ឯវិ ខន្ធសុ សន្តេសុ

ហោតិ សត្តោតិ សម្មតិ

ទុក្ខមេវ ហិ សម្មោតិ

ទុក្ខំ តិដ្ឋតិ វេតិ ច

នាញាត្រ ទុក្ខា សម្មោតិ

នាញាត្រ ទុក្ខា ឯវុជ្ឈតីតិ ។

អដខោ មារោ ចាបិមា ជាតាតិ មី វជិរា

កិក្ខុនីតិ ទុក្ខំ ទុមនោ តត្ថេវន្តរាយតិ ។

ភិក្ខុសំយុត្តំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

ម្នាលមារ ទិដ្ឋិរបស់អ្នកយល់ថា សត្វមែនឬ នេះជាតំនក់នៃ
 សង្ខារសុទ្ធទេ ក្នុងតំនក់នៃសង្ខារសុទ្ធនេះ អ្នករកសត្វមិន
 ឃើញឡើយ^(១) ដូចសត្វដែលបានឈ្មោះថា រថដូច្នេះ កើត
 ឡើងបាន ព្រោះបរិបូណ៌ដោយអង្គ^(២) យ៉ាងណាមិញ
 កាលបើខ្លួនមានហើយ ការសន្មតថា សត្វដូច្នេះក៏មាន យ៉ាង
 នោះឯង ព្រោះថាសេចក្តីទុក្ខ វែងកើតឡើង សេចក្តីទុក្ខ
 វែងបិតនៅផង វិនាសនៅផង វៀរចាកសេចក្តីទុក្ខ ឥត
 មានធម៌ដទៃកើតឡើង វៀរចាកសេចក្តីទុក្ខ ឥតមានធម៌
 ដទៃរលត់ទេ ។

លំដាប់នោះ មារមានចិត្តបាចដឹងថា វេជិកកិត្តន៍ស្គាល់អញហើយ
 ក៏មានសេចក្តីទុក្ខ តូចចិត្ត បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

ចប់ ភិក្ខុនីសំយុត្ត ។

១ នេះជាពាក្យបរិយាយតាមបរមត្ថ ។ ២ ដូច្នេះបើបរិច្ចោះមានកង់ ទូរ ប្រែក ផាដើម ។

ភិក្ខុនីសំយត្តស្ស វជិរាសុត្តេ ទី១៩

តស្សទ្ធានំ

អាឡវិកា ច សោមា ច

តោតមី វិជយា សហ

ឧប្បលវណ្ណា ច ចាលា ច

ឧបចាលា សីសុបចាលា

សេលា វជិរាយ តេ ទិសាតិ ។

ភិក្ខុនីសំយុត្ត វដិវាសូត្រ ទទួល

ឧទ្ទាននៃភិក្ខុនីសំយុត្តនោះ ដូច្នេះ

សូត្រចាំដំ ១០ នោះ គឺ ពាឡវិកាសូត្រ ១ សោមាសូត្រ ១

តោតម៌សូត្រ ១ វិជយាសូត្រ ១ ទប្បលវណ្ណាសូត្រ ១

បាលាសូត្រ ១ ទបបាលាសូត្រ ១ សីសុបបាលាសូត្រ ១

សេលាសូត្រ ១ វដិវាសូត្រ ១ ។

ព្រហ្មសម្ព័ន្ធ

បរិមា អាយាបនវគ្គ

បរិមា អាយាបនស្ថ

(៣៤) ឯវេទ សុត្ថំ ។ ឯតំ សមយំ កកវំ ឧរុវេ-

លាយំ វិហរតិ នន្ទា នេរញ្ញរាយ ត្ថិវេ អនិចាលនិគ្រោធ

បវេហកំសម្ពុទ្ធោ ។ អនិចោ កកវតោ រហោកតស្ស

បដិសល្ល័នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតតោ ឧទចាទិ អនិ-

តតោ ចោ ម្យាយំ ធម្មោ កម្ពីរោ ឧទុសោ ឧរុនុញោ ធា

សន្តោ បណ្ឌិតោ អតត្តារាជោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទន-

យោ អាលយរាមា ចោ បណាយំ បដា អាលយរតា

ព្រហ្មសំយត្ត

អាយាបនវិត្ត ទី ១

អាយាបនសូត្រ ទី ១

(៣៤) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ទើបនឹងបានត្រាស់ដឹងជាដំបូង ទ្រង់គង់នៅក្រោមដើម
អដបាលនិគ្រោធិ ប្របឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ញក ក្នុងទីវេលាប្រទេស ។ គ្រា
នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្តេចទៅគង់ក្នុងទីស្ងាត់សម្បូរ នៅ មាន
ព្រះទ័យត្រិះរិះកើតឡើង យ៉ាងនេះថា ធម៌^(១)នេះអាត្មាអញ បានត្រាស់
ដឹងហើយ ជាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ជាធម៌ដែលសត្វឃើញបានដោយកម្រ
ជាធម៌ដែលសត្វត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ ជាធម៌ស្ងប់រម្ងាប់ ជាធម៌
ថ្លៃថ្លា ជាធម៌ដែលសត្វមិនគប្បីស្តង់មើល ដោយសេចក្តីត្រិះរិះបាន ជា
ធម៌ដ៏ល្អិត ជាធម៌មានតែអ្នកប្រាជ្ញ ទើបត្រាស់ដឹងបាន ឯពួកសត្វនេះ
ជាអ្នកត្រេកត្រអាលដោយសេចក្តីអាល័យ^(២) ត្រេកអរក្នុងសេចក្តីអាល័យ

១ សំដៅយកអរិយសច្ចទាំង ៤ ។ ២ បានដល់ពណ្ណវិចិត្រទាំង ១០៨ ។

ព្រហ្មសំយក្ខ័យ អាយាធនេត្ត កគរោ បរិនិព្វានំ

អាលយសមុទិតា អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ

អាលយរតាយ អាលយសមុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ហំនំ

យទិនំ ឥទប្បច្ចយតា បដិច្ចសមុប្បាទោ ឥទម្យំ ខោ

ហំនំ ទុទ្ទសំ យទិនំ សព្វសម្ពាសមថោ សព្វបដិច្ច-

ដិនិស្សន្តោ តត្ថាត្ថយោ វិរាតោ និរោធា និព្វានំ

អហត្ថោ ខោ បន ធម្មំ នេសេយ្យំ បរេ ច មេ

ន អាជានេយ្យំ សោ មមស្ស កិលមថោ សា

មមស្ស វិហេសាតិ ។ អបិស្សនំ កក្កន្តំ ឥមា អច្ឆរិយា

តាថាយោ បដិកំសុ ចុព្វេ អស្សតចុព្វា

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ព្រះមានព្រះភាគ

រីករាយក្នុងសេចក្តីអាល័យ មួយទៀត បដិច្ចសមុប្បាទធម៌ គឺធម៌ជា

បច្ច័យនៃគ្នានិងគ្នាណា បដិច្ចសមុប្បាទធម៌នេះ ពួកសត្វជាអ្នកត្រេក

ត្រអាលដោយសេចក្តីអាល័យ ត្រេកអរក្នុងសេចក្តីអាល័យ រីករាយ

ក្នុងសេចក្តីអាល័យ ឃើញបានដោយក្រ មួយទៀត ធម៌ណា សម្រាប់

រម្ងាប់សង្ខារទាំងពួង សម្រាប់លះបង់ទប់ទល់ទាំងពួង ជាទីអស់ទៅនៃ

តណ្ហា ជាទីនឿយណាយចាករាគៈ ជាទីរលត់សេចក្តីទុក្ខ គឺព្រះនិព្វាន

ធម៌នេះ ពួកសត្វឃើញបាន ដោយក្រដូចគ្នា ប្រសិនបើអាត្មាអញ

សំដែងធម៌ទៅ ក៏សត្វទាំងឡាយដទៃ មិនគប្បីត្រាស់ដឹងធម៌ របស់

អាត្មាអញបានទេ អាត្មាអញនឹងមានតែសេចក្តីលំបាកនោះ អាត្មាអញ

នឹងមានតែសេចក្តីនឿយព្រួយនោះ (ឥតអំពើ) ។ បានឮថា ព្រះគាថា

ជាអស្ចារ្យទាំងឡាយនេះ ដែលមិនធ្លាប់បានស្តាប់មកអំពីកាលមុន ក៏

ប្រាកដដល់ព្រះមានព្រះភាគថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សធាបិវត្តោ

តិច្ឆេន មេ អធិគតំ

ហលន្ទានិ បកាសិតំ

រាគនោសបរេតេហិ

នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុតោ

បដិសោតតាមី និប្បណំ

កុម្មិវំ ទុទ្ទសំ អណ្ណំ

រាគវតា ន ទក្ខន្តំ

តមោខន្ទេន អាវុតាតិ ។

ឥតិ ភកវតោ បដិសញ្ញក្ខតោ អប្បោស្សក្ខតា-
យ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។

(៣៥) អថខោ ព្រហ្មនោ សហស្សតិស្ស ភកវតោ
ចេតសា ចេតោបរិតក្ខមញ្ញាយ ឯតទយោសំ នស្សតិ
វត កោ លោកោ វិនស្សតិ វត កោ លោកោ យត្រ
ហិ នាម តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
អប្បោស្សក្ខតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាប្បវត្ត

ឥឡូវនេះ អាត្មាអញ មិនគួរប្រកាសធម៌ ដែលអាត្មាអញ
 បានត្រាស់ដឹងហើយ ដោយលំបាកទេ ព្រោះថា ធម៌នេះ
 សត្វទាំងឡាយដែលត្រូវរកគ្រោះ ទោសៈ គ្របសង្កត់ហើយ មិន
 ងាយត្រាស់ដឹងបានទេ សត្វទាំងឡាយត្រេកអរ ដោយរកគ្រោះ
 មានគំនរនឹងគិត គឺអវិជ្ជាបិទបាំង រមែងមិនឃើញ នូវធម៌
 ដែលប្រព្រឹត្តច្រាសខ្សែទឹក^(១) ជាធម៌ល្អិត ជ្រាលជ្រៅ
 សត្វឃើញបានដោយកម្រ ជាធម៌ដ៏តូចតាវ ។

កាលព្រះមានព្រះភាគ តិចារណាដូច្នេះហើយ ព្រះទ័យក៏បង្ហូរ
 ទៅដើម្បីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនបង្ហូរទៅដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ឡើយ។

(៣៥) ត្រាវនោះ សហម្បតិព្រហ្ម ដឹងនូវសេចក្តីគ្រោះរិះក្នុង
 ព្រះទ័យរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយចិត្តហើយ ទើបរំពឹងគិតដូច្នេះថា
 ឧហ្ម⁺ សត្វលោកសាបសូន្យមិនខាន ឧហ្ម⁺ សត្វលោកវិនាសមិនខាន
 ដ្បិតថាព្រះទ័យ របស់ព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ បង្ហូរទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនបង្ហូរទៅដើម្បីសំដែងធម៌ឡើយ ។

១ បានដល់ចតុស្តង្គធម៌ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្យ អយាចនេត្តេ សហម្បិព្រហ្មតោ អយាចនំ

អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា
 បុរិសោ សម្មិត្តេតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា
 ពាហំ សម្មិត្តេយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ
 កកវតោ បុរតោ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ ព្រហ្មា
 សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសន្នំ កវិត្វា ទក្ខិណាជាទុ-
 មណ្ឌលំ បឋវីយំ និហន្តា យេន កកវា តេនញ្ចលំ
 បណាមេត្វា កកវន្នំ ឯតទលោច ទេសេតុ កន្លេ កកវា
 ធម្មំ ទេសេតុ សុកតោ ធម្មំ សន្និ សត្វា អប្បវជក្ខ-
 ជាតិកា អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្នំ កវិស្សន្នំ
 ធម្មស្ស អញ្ញាតារោតិ ។ ឥទមលោច ព្រហ្មា សហម្បតិ
 ឥទំ វិត្វា អថាបរិ ឯតទលោច

ចាតុរហោសិ មកធនេសុ បុព្វ

ធម្មោ អសុទ្ធា សមលេហិ ចិន្តិតោ

អចាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ

សុណាន្ត ធម្មំ វិមលេនាទុតុន្តំ

សេលេ យថា បព្វតមុន្ធនិដ្ឋិតោ

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ សេចក្តីអារាធារបស់សហម្បតិព្រហ្ម

ត្រាោះនោះ សហម្បតិព្រហ្ម ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោកមកប្រាកដក្នុងទីចំពោះ
 ព្រះកត្តព្រះមានព្រះភាគ ដោយឆាប់ភ្លាម ដូចបុរសមានកំលាំងលា
 ចេញខ្លួនដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលខ្លួនដែលលាចេញ ។ លំដាប់នោះ
 សហម្បតិព្រហ្ម ធ្វើនូវសំពត់ទុត្តរសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លុតចុះនូវមណ្ឌល
 នៃជង្គង់ខាងស្តាំលើផែនដី ប្រណម្យអញ្ញាលី ចំពោះទៅកេព្រះមានព្រះ
 ភាគ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ សូមព្រះសុគតទ្រង់សំដែងធម៌
 សត្វទាំងឡាយ ដែលមានធូលី^(១)ស្រាលស្តើងក្នុងភ្នែក^(២)ក៏មានខ្លះដែរ
 សត្វទាំងនោះ នឹងសាបសូន្យ ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌ សត្វទាំងឡាយ
 ជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវធម៌គឺមាន ។ សហម្បតិព្រហ្ម បានពោលពាក្យ
 នេះ លុះពោលពាក្យនេះរួចហើយ ទើបពោលពាក្យនេះ តទៅទៀតថា
 ពីមុនរៀងមក ធម៌ដែលជនទាំងឡាយ អ្នកប្រកបដោយ
 មន្ទិល^(៣)តែងតែ ជាធម៌មិនបរិសុទ្ធ កើតប្រាកដក្នុងដែន
 មគធៈ សូមព្រះអង្គបើកនូវទ្វារ^(៤)នៃព្រះនិព្វាន សត្វទាំង-
 ឡាយនឹង ស្តាប់នូវធម៌ ដែលព្រះពុទ្ធជាអ្នកប្រាសចាកមន្ទិល
 ទ្រង់ត្រាស់ដឹងហើយ បុរសឈរនៅលើកំពូលភ្នំសុទ្ធសឹងថ្ម

១ បានខាងកិលេសមានភពៈជាដើម ។ ២ បានខាងបញ្ញាចក្ខុ ។ ៣ សំដៅយកគ្រូទាំង ៦ ។
 ៤ បានខាងអរិយមគ្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សធាបិវត្តោ
 យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ
 តថ្នូបមំ ធម្មមយំ សុមេធសោ
 ថាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ
 សោភារតិណ្ណំ ជនតមបេតសោភោ
 អវេក្ខាស្ស ជាតិជរាភិក្ខុតន្តិ(១) ។
 ឧដ្ឋេហិ វីរេ វិជិតសម្ពាម
 សត្តវហា អនណា វិចរេ លោកេ
 នេសេតុ ភកវា ធម្មំ
 អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តតិ ។

(៣៦) អថខោ ភកវា ព្រហ្មនោ ច អដ្ឋេសនំ
 វិជិតា សត្តេសុ ច កាវុញ្ញតំ បដិច្ច ពុទ្ធចក្ខុនា
 លោកំ វេលោកេសិ ។ អន្តសា ខោ ភកវា ពុទ្ធ-
 ចក្ខុនា លោកំ វេលោកេន្តោ សត្តេ អប្បរដក្ខេ

១និគិស្កោ អយុត្តរុបោវិយ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថវិគ្គ

គប្បីឃើញប្រជុំជនដោយជុំវិញ យ៉ាងណាមិញ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានបញ្ជា មានចក្ខុជុំវិញ ប្រាសចាកសេចក្តី
 សោក សូមព្រះអង្គឡើងកាន់ប្រាសាទ ដំហើយដោយធម៌
 គឺបញ្ញាដូចជាគ្នានោះ ហើយពិចារណាមើលនូវប្រជុំជន ដែល
 ត្រូវសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ ដែលត្រូវជាតិ ជក គ្របសង្កត់ ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ទ្រង់ឈ្នះនូវសង្គ្រាម សូមព្រះ
 អង្គក្រោកឡើង បពិត្រព្រះអង្គ ជាអ្នកនាំទៅនូវពពួកសត្វ
 ព្រះអង្គមិនមានបំណុល សូមទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងលោក សូម
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ សត្វទាំងឡាយជាអ្នក
 ត្រាស់ដឹងគង់មាន ។

(៣៦) ត្រាថ្នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តី
 អាករធនាបសព្រហ្មផង ទ្រង់អាស្រ័យនូវសេចក្តីករុណា ចំពោះសត្វ
 ទាំងឡាយផង ទើបទ្រង់មើលមើលនូវសត្វលោក ដោយពុទ្ធចក្ខុ ។
 កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មើលមើលនូវសត្វលោក ដោយពុទ្ធ-
 ចក្ខុ ទ្រង់បានឃើញសត្វទាំងឡាយ មានភ្នែកប្រកបដោយធូលីតិចខ្លះ

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាចនវិញ្ញេ ភគវតោ លោកោលោកនំ

មហាវជ្ជកេត្តុ តិក្ខុទ្ធិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ
 សុវិញ្ញាបយេ ធុវិញ្ញាបយេ អប្បេកកេត្តេ បរលោកវដ្ត-
 ភយនស្សាវិនោ វិហារន្តេ ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្ប-
 លិង្គយំ វា បទុមិង្គយំ វា បុណ្ណវិកិង្គយំ វា អប្ប-
 កក្កាងិ ឧប្បលាងិ វា បទុមាងិ វា បុណ្ណវិកាងិ វា
 ឧទកេ ជាតាងិ ឧទកេ សិវឡាងិ ឧទកានុគតាងិ
 អន្តោនិម្ពក្កទោសីងិ អប្បេកក្កាងិ ឧប្បលាងិ វា បទុ-
 មាងិ វា បុណ្ណវិកាងិ វា ឧទកេ ជាតាងិ ឧទកេ
 សិវឡាងិ សមោទកំ បិតាងិ អប្បេកក្កាងិ ឧប្ប-
 លាងិ វា បទុមាងិ វា បុណ្ណវិកាងិ ឧទកេ ជាតាងិ
 ឧទកេ សិវឡាងិ ឧទកំ អន្តកម្ម តិដ្ឋន្តិ អនុប-
 លិត្តាងិ ឧទកេន ឯវមេវ ភគវា ពុទ្ធចក្កា លោកំ
 វេលោកេន្តោ អន្តស សត្តេ អប្បវជ្ជកេត្តុ មហាវជ្ជកេត្តុ
 តិក្ខុទ្ធិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ

ព្រហ្មសំយុត្ត អាមាចនវត្ថុ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មើលមើលសត្វលោក

មានភ្នែកប្រកបដោយធូលីច្រើនខ្លះ មានឥន្ទ្រិយក្លាខ្លះ មានឥន្ទ្រិយទន់
ខ្លះ មានអាការល្អខ្លះ មានអាការអាក្រក់ខ្លះ ជាសត្វដែលឲ្យត្រាស់ដឹង
បានដោយងាយខ្លះ ជាសត្វដែលឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយក្រខ្លះ ជាអ្នក
ឃើញនូវចោសនិងភ័យ ក្នុងបរលោកខ្លះ ។ ប្រៀបដូចផលជាតិពួកខ្លះ
គឺជាព្រលិតក្តី ឈូកក្រហមក្តី ឈូកសក្តី ក្នុងគម្ពព្រលិតក្តី គម្ព
ឈូកក្រហមក្តី គម្ពឈូកសក្តី ដុះឡើងក្នុងទឹក ចំរើនឡើងក្នុងទឹក
លូតលាស់តាមទឹក លិចនៅក្នុងទឹក មានផលជាតិពួកខ្លះ គឺជាព្រ-
លិតក្តី ឈូកក្រហមក្តី ឈូកសក្តី ដុះឡើងក្នុងទឹក ចំរើនឡើងក្នុងទឹក
បិតនៅត្រឹមស្មើនឹងទឹក មានផលជាតិពួកខ្លះ គឺជាព្រលិតក្តី ឈូក
ក្រហមក្តី ឈូកសក្តី ដុះឡើងក្នុងទឹក ចំរើនឡើងក្នុងទឹក លូតផុតអំពី
ទឹក មិនទទឹកដោយទឹក មានទបមាយ៉ាងណាមិញ កាលដែលព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់មើលមើលនូវសត្វលោក ដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់ឃើញ
សត្វទាំងឡាយ មានភ្នែកប្រកបដោយធូលីតិចខ្លះ មានភ្នែកប្រកបដោយ
ធូលីច្រើនខ្លះ មានឥន្ទ្រិយក្លាខ្លះ មានឥន្ទ្រិយទន់ខ្លះ មានអាការល្អ
ខ្លះ មានអាការអាក្រក់ខ្លះ ជាសត្វដែលឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយខ្លះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

នុវិញ្ញាបយេ អប្បេកក្ខេ បរលោកវជ្ជកយទស្សវិចោ

វិហារន្តេ និស្វាន ព្រហ្មានំ សហម្បតី កាដាយ បច្ចកាសិ

អចារុតា តេ អមតស្ស ទ្វារា

យេ សោតវន្តោ បុព្វន្ត សន្និ

វិហឹសសញ្ញា បុណំ ន កាសិ

ធម្មំ បណ៌តំ មនុស្ស ព្រហ្មតិ ។

(៣៧) អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតី កតាវកាសោ

ខោម្ហំ កកវតា ធម្មទេសនាយាតិ កកវន្តំ អភិវនេត្តា

បទក្ខណំ កត្វា តត្ថវន្តនាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាចរិក្ខ

ជាសត្វដែលឲ្យគ្រាសដឹងបានដោយក្រខ្លះ ជាអ្នកឃើញនូវទោសនិងភ័យ

ក្នុងបរលោកខ្លះ លុះទ្រង់ឃើញហើយ បានពោលគាថា ភបទីន៍

សហម្បត្តិព្រហ្មថា

ទ្វារនៃព្រះនិព្វាននោះគឺជាគតបានបើកហើយ សត្វទាំងឡាយ

ណា មានសោតប្រសាទ ចូរបញ្ចេញនូវសត្វចុះ ម្នាល

ព្រហ្ម គឺជាគតសំគាល់នូវសេចក្តីលំបាក បានជាមិនសំដែង

ធម៌ដែលស្អាត ជាធម៌ដ៏ទុក្ខម ដល់ពួកមនុស្សទាំងឡាយ ។

(៣៧) គ្រានោះ សហម្បត្តិព្រហ្មគិតថា អាត្មាអញជាបុគ្គល

ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើឲ្យកាសដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ហើយ (លុះ

គិតដូច្នេះហើយ) ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេក្យណ ហើយ

បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាធនវិគ្គេ រាជវន្តបរិវិតក្កំ

ទុតិយំ ការវិសុត្តំ

[៣៨] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភកវា ឧរុវេ-
 លាយំ វិហរតិ នដ្ឋា នេរញ្ញារាយ តំវេ អជចាលនិគ្រា-
 ងេ បវេនាភិសម្ពុទ្ធោ ។ អថទោ ភកវតោ រហោគតស្ស
 បដិសល្ល័នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទទានិ
 ទុក្ខំ ទោ អតារវេ វិហរតិ អប្បតិស្សោ កំ ទុ ទ្វាហំ
 សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧប-
 និស្សាយ វិហរេយ្យន្តំ ។

[៣៩] អថទោ ភកវតោ ឯតទហោសិ អបរិ-
 បុណ្ណស្ស ទោ សីលក្ខន្ធទ្បស្ស ចារិយ្យវិយា អញ្ចំ សមណំ
 វា ព្រាហ្មណំ វា សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបនិស្សាយ
 វិហរេយ្យំ ន ទោ បទាហំ បស្សមិ សនេវកេ លោកេ
 សមារកេ សព្វេហ្មកេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា ប-
 ដាយ សនេវមទុស្សាយ អត្តនា សីលសម្បទ្ទតំ អញ្ចំ
 សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា យមហំ សក្កត្វា កុក្កត្វា

ព្រហ្មសំបុត្ត អាហារវេទ បេឡីរវិវត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគ

ការវិស្វត្រ ទី ២

(៣៨) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទើបនឹងបានគ្រាស់ដឹងជាដង្ហែង ទ្រង់គង់នៅក្រោមដើមអដ-
 បាលនិគ្រោធិ ប្របឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ញា ក្នុងទុរវេលាប្រទេស ។ គ្រានោះ
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងទីស្ងាត់ ទ្រង់សម្លឹងនៅ មានព្រះ
 បរិវិតក្នុងព្រះវ័យកើតឡើង យ៉ាងនេះថា បុគ្គលមិនមានសេចក្តីគោរព
 មិនមានសេចក្តីគោត្រង រមែងនៅជាទុក្ខ អាត្មាអញ គួរធ្វើសក្ការៈ
 ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅនឹងសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ណាហ្ន៎ ។

(៣៩) ទើបព្រះមានព្រះភាគ មានព្រះតំរិះ យ៉ាងនេះថា
 អាត្មាអញ គួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅនឹងសមណៈ
 ឬព្រាហ្មណ៍ដទៃ ដើម្បីបំពេញនូវសីលក្ខន្ធ ដែលមិនទាន់ពេញលេញ
 តែថាក្នុងលោក ព្រមទាំងទៅលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពួក
 សត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងសម្មាសម្ពុទ្ធនិងមនុស្សដ៏
 សេស អាត្មាអញមិនបានឃើញសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ដទៃ ដែលបរិបូណ៌
 ដោយសីលជាងខ្លួនអញ ដែលអាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

ឧបនិស្សាយ វិហារេយ្យំ អបរិបុណ្ណាស្ស ខោ សមា-
 ធិក្ខន្ធទ្ប ចារិច្ចរិយា អញ្ញំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ
 វា សក្កត្តា កុក្កត្តា ឧបនិស្សាយ វិហារេយ្យំ ន
 ខោ បនាហំ បស្សមិ សនេវគេ លោកេ ។ បេ ។
 អត្ថនា សមាធិសម្ពន្ធតរំ អញ្ញំ សមណំ វា ព្រាហ្ម-
 ណំ វា យមហំ សក្កត្តា កុក្កត្តា ឧបនិស្សាយ
 វិហារេយ្យំ អបរិបុណ្ណាស្ស ខោ បញ្ញាទទ្ប ចារិច្ចរិយា
 អញ្ញំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា សក្កត្តា កុក្កត្តា
 ឧបនិស្សាយ វិហារេយ្យំ ន ខោ បនាហំ បស្សមិ ស-
 នេវគេ លោកេ សមារគេ សព្វេហគេ សស្សម-
 ណាព្រាហ្មណិយា បដិយ សនេវមនុស្សាយ អត្ថនា
 បញ្ញាសម្ពន្ធតរំ អញ្ញំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា យមហំ
 សក្កត្តា កុក្កត្តា ឧបនិស្សាយ វិហារេយ្យំ អបរិ-
 បុណ្ណាស្ស ខោ វិមុត្តិក្ខន្ធទ្ប ចារិច្ចរិយា អញ្ញំ សមណំ
 វា ព្រាហ្មណំ វា សក្កត្តា កុក្កត្តា ឧបនិស្សាយ
 វិហារេយ្យំ ន ខោ បនាហំ បស្សមិ សនេវគេ លោកេ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថវគ្គ

អាស្រ័យនៅឡើយ អាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព អា-
ស្រ័យនៅនឹងសមណៈបុត្រាហ្មណ៍៨៩ ដើម្បីបំពេញនូវសមាធិក្នុងដែល
មិនទាន់ពេញលេញ តែថាអាត្មាអញ មិនឃើញសមណៈបុត្រាហ្មណ៍
៨៩ ដែលបរិបូណ៌ដោយសមាធិជាងខ្លួនអញ ក្នុងលោក ព្រមទាំង
ទេវលោក ។ បេ ។ ដែលអាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព
អាស្រ័យនៅឡើយ អាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព អា-
ស្រ័យនៅនឹងសមណៈបុត្រាហ្មណ៍៨៩ ដើម្បីបំពេញនូវបញ្ញាខ្លួនដែល
មិនទាន់ពេញលេញ តែថាក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក
ព្រហ្មលោក ក្នុងពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងសម្មាសម្ពុត្តិ-
ទេពនិងមនុស្សជ័សេស អាត្មាអញមិនឃើញសមណៈបុត្រាហ្មណ៍៨៩
ដែលបរិបូណ៌ ដោយបញ្ញាជាងខ្លួនអញ ដែលអាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ
ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅឡើយ អាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើ
សេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅនឹងសមណៈបុត្រាហ្មណ៍៨៩ ដើម្បីបំពេញ
នូវវិមុត្តិក្នុងដែលមិនទាន់ពេញលេញ តែថាក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក

ព្រាហ្មសំបុត្រស្នូ អាហារចរិត្តេ ភគវត្ថុបរិវិតក្កំ

។ បេ ។ អត្ថនា វិមុត្តិសម្បទ្ធតំ អញ្ញំ សមណំ វា
 ព្រាហ្មណំ វា យមហំ សក្កតា កុកតា ឧបទិស្សា-
 យ វិហរេយ្យំ អបរិច្ឆេត្តាស្ស ។ ខា វិមុត្តិញ្ញាណទស្ស-
 នក្ខន្ធស្ស ទាវច្ឆរិយា អញ្ញំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ
 វា សក្កតា កុកតា ឧបទិស្សាយ វិហរេយ្យំ ន
 ខោ បនាហំ បស្សមិ សនេវកេ លោកេ សមារកេ
 សព្វេវកេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា បដាយ ស-
 នេវមទុស្សាយ ។ អត្ថនា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បទ្ធតំ
 អញ្ញំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា យមហំ សក្កតា
 កុកតា ឧបទិស្សាយ វិហរេយ្យំ យទ្ធាហំ យាយំ
 ធម្មោ មយា អភិសង្កេតោ កមេវ ធម្មំ សក្កតា កុ-
 កតា ឧបទិស្សាយ វិហរេយ្យន្តំ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវគ្គ សេចក្តីបរិវត្តករសំព្រះមន្ត្រីព្រះរាជ

។ បេ ។ អាត្មាអញមិនឃើញសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ដទៃ ដែលបរិបូណ៌

ដោយវិមុត្តិជាងខ្លួនអញ ដែលអាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព

អាស្រ័យនៅឡើយ អាត្មាអញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យ

នៅនឹងសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ដទៃ ដើម្បីបំពេញនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ

ដែលមិនទាន់ពេញលេញ តែ៥ ក្នុងលោកព្រមទាំងទៅលោក មារលោក

ព្រហ្មលោក ក្នុងពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងសម្មតិ-

ទេព និងមនុស្សផ្លែសេស អាត្មាអញមិនឃើញសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍

ដទៃ ដែលបរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈជាងខ្លួនអញ ដែលអាត្មា

អញគួរធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅឡើយ បើដូច្នោះ

គួរអាត្មាអញធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅចំពោះធម៌ ដែល

អាត្មាអញបានត្រាស់ដឹងហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាបរិគ្គោ

(២០) អថេតោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភកវតោ ចេត-
សា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ ជាម ពលវា
បុរិសោ សម្មិត្តានំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ
វា ពាហំ សម្មិត្តោយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ អន្ត-
រហិតោ ភកវតោ ចាតុរហោសិ ។ អថេតោ ព្រហ្មា
សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា យេន ភកវា
តេនព្វាលី បណាមេត្វា ភកវន្តំ ឯតទេវេច ឯវមេតំ
ភកវា ឯវមេតំ សុគត យេថ តេ កន្លេ អហេសុំ
អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា តេថ ភកវន្តោ
ធម្មញ្ញោ សក្កត្វា កុកត្វា ឧបនិស្សាយ វិហរីសុ
យេថ តេ កន្លេ កវិស្សន្តំ អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ
សម្មាសម្ពុទ្ធា តេថ ភកវន្តោ ធម្មញ្ញោ សក្កត្វា
កុកត្វា ឧបនិស្សាយ វិហរិស្សន្តំ ភកវាថ កន្លេ
ឯតរហិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ធម្មញ្ញោ សក្កត្វា
កុកត្វា ឧបនិស្សាយ វិហរត្ថតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

(៤០) លំដាប់នោះ សហម្បត្តិព្រហ្ម ដឹងនូវព្រះបរិនិព្វានក្នុងព្រះ
 ជ័យនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយចិត្តហើយ ក៏បានដក់ព្រហ្មលោក មក
 ប្រាកដក្នុងទីចំពោះព្រះកត្តាព្រះមានព្រះភាគ ដោយឆាប់ភ្លាម ដូចជា
 បុរសមានកំលាំង លាចេញនូវដែវែងលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដែវែងល
 លាចេញ ។ ទើបសហម្បត្តិព្រហ្ម ធ្វើនូវសំពត់ទុត្តរាសន្ត្រៈចៀងស្នាម្នាង
 ប្រណម្យអញ្ជាលី ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមាន
 ព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ហេតុន្តែយ៉ាងនេះហើយ
 បពិត្រព្រះសុគត ហេតុន្តែយ៉ាងនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម្បី
 ព្រះមានព្រះភាគទាំងឡាយណា ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ក្នុងអតីត-
 កាល ព្រះមានព្រះភាគទាំងនោះ ក៏បានធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព
 អាស្រ័យនៅចំពោះធម៌ យ៉ាងនេះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទុកជា
 ព្រះមានព្រះភាគទាំងឡាយណា ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ក្នុងអនាគត-
 កាល ព្រះមានព្រះភាគទាំងនោះ ក៏នឹងធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្តីគោរព
 អាស្រ័យនៅចំពោះធម៌ យ៉ាងនេះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
 មានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ក្នុងកាលវេទនៈនេះ ទ្រង់ធ្វើសក្ការៈ
 ធ្វើសេចក្តីគោរព អាស្រ័យនៅចំពោះធម៌ យ៉ាងនេះចុះ ។

ព្រហ្មសំយត្តកថា អាយាធម៌ត្ថ សទ្ធម្មការីតា

(៤០) ឥន្ទមរោច ព្រហ្ម សហម្បតិ ឥន្ទ វត្ថា

អថាបរិ ឯតនរោច

យេ ច អតីតា សម្ពុទ្ធា

យេ ច ពុទ្ធា អនាគតា

យោ ចេតវហិ សម្ពុទ្ធា

តហ្មន្ទំ សោភណសមោ

សព្វេ សទ្ធម្មបុរោ

វិហរីស្ម វិហរន្ទំ ច

អថាបិ វិហរីស្មន្ទំ

ឯសា ពុទ្ធាន ធម្មតា

តស្មា ហិ អត្តករមេន

មហាត្តមភិកាដ្ឋតា

សទ្ធម្មោ កុក្កាតព្វោ

សរិ ពុទ្ធាន សាសនន្ទំ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចណ្ឌ លេចពីគោរពព្រះសុទ្ធ

(៤១) សហម្បត្តិព្រហ្ម បុរេពោលពាក្យនេះ លុះពោល

ពាក្យនេះហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះ តទៅទៀតថា

ព្រះសម្ពុទ្ធាំណឡាយ ណាជាអតីតភ្នំ ព្រះសម្ពុទ្ធាំណឡាយ

ណាជាអនាគតភ្នំ ព្រះសម្ពុទ្ធឈា ក្នុងកាលឥឡូវនេះភ្នំ

ទ្រង់ធ្វើសេចក្តីសោកសង្រួមចំណឡាយ ដ៏ច្រើនឲ្យវិនាស

ព្រះសម្ពុទ្ធាំណអស់នោះ ទ្រង់គោរពព្រះសម្ពុទ្ធក្នុងអតីតកាល

ផង បច្ចុប្បន្នកាលផង អនាគតកាលផង នេះជាធម្មតារបស់

ព្រះពុទ្ធាំណឡាយ ហេតុដូច្នោះ បុគ្គលអ្នកស្រឡាញ់ខ្លួន

ប្រាថ្នាឲ្យភាពនៃខ្លួនជាប់ ភាពរលឹកឃើញសាសនារបស់

ព្រះពុទ្ធាំណឡាយ គួរធ្វើសេចក្តីគោរពព្រះសុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិកោ

តតិយំ ព្រហ្មទេវសុត្តំ

[៤២] ឯវុច្ឆេ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ ភក្កវា
សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ។
តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវិស្សា ព្រាហ្មណីយោ
ព្រហ្មទេវោ នាម បុត្តោ ភក្កវតោ សន្និកោ អនការិយំ
បព្វជិតោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា ព្រហ្មទេវោ
ឯកោ វុបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ
វិហារត្តោ នចិវស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ
អការស្មា អនការិយំ បព្វជន្នំ ឥទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយប-
រិយោសាជំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សន្និកត្ថា
ឧបសម្ព័ន្ធ វិហាសិ ទីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិ-
យំ កតំ ករណីយំ នាមរំ ឥត្តត្ថាយាតិ អត្តញ្ញា-
សិ ។ អញ្ញាតវេ ប បនាយស្មា ព្រហ្មទេវោ អរហតំ
អហោសិ ។

ព្រហ្មទេវិសូត្រ ទី ៣

(២២) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអារាមឈ្មោះជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី
 ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏សម័យនោះឯង កូនប្រុសរបស់នាងព្រាហ្មណ៍មួយ
 នាក់ ឈ្មោះព្រហ្មទេព បានចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះព្រហ្មទេពមានអាយុ ចៀសចេញទៅតែ
 ម្នាក់ឯង ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមផុតកំដៅកំលេស មានចិត្ត
 បញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្តទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូល
 ទៅកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា ក៏បានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុ-
 ប្បន្ន ចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ដែលជាទីជុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ដោយមិនយូរ
 ប៉ុន្មាន ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ក៏ជឿច្បាស់ថា
 ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តគ្រប់គ្រាន់ហើយ
 សោឡសកិច្ចអាត្មាអញធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ ព្រះព្រហ្មទេពមានអាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ព្រហ្មសំយក្ខស្ស អយោចខិណ្ឌុ សហឫត្រហ្មវចនំ

[៤៣] អថទោ អាយស្មតោ ព្រហ្មនេវេវ បុត្តឈ្លា-
 សមយំ នវសេត្វា បត្តចីវរមាធាយ សាវត្ថិយំ ចិណ្ឌា-
 យ ចាវសិ សាវត្ថិយំ សបទានំ ចិណ្ឌាយ បរមាធា-
 យេន សត្តមាតុ ធិវេសនំ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ទោ
 បន សមយេន អាយស្មតោ ព្រហ្មនេវេស្ស មាតា
 ព្រហ្មណី ព្រហ្មនោ អាហុតិ ធិន្ធិ បត្តឈ្លាតិ ។
 អថទោ ព្រហ្មនោ សហម្បតិស្ស ឯតទហោសិ អយំ
 ទោ អាយស្មតោ ព្រហ្មនេវេស្ស មាតា ព្រហ្មណី
 ព្រហ្មនោ អាហុតិ ធិន្ធិ បត្តឈ្លាតិ យទ្ធជាហំ តំ
 ឧបសង្កមិត្វា សីវេជយ្យន្តិ ។

[៤៤] អថទោ ព្រហ្មា សហម្បតិ សេយ្យជាបិ
 ធាម តលវេ បុរិសោ សម្ពត្ថិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ
 បសាវតំ វា ពាហំ សម្ពត្ថោយ្យ ឯវេវេវ ព្រហ្មលោកេ
 អន្តរហិតោ អាយស្មតោ ព្រហ្មនេវេស្ស មាតុ ធិវេសនេ
 ចាតុរហោសិ ។ អថទោ ព្រហ្មា សហម្បតិ វេហា-
 សណ្ឌិតោ អាយស្មតោ ព្រហ្មនេវេស្ស មាតុ ព្រហ្មណី
 តាជាបិ អជ្ឈកាសិ

ព្រហ្មសំយុត្ត អយោធនវគ្គ ព្យាសហឃ្ល័ត្រហ្ម

(៤៣) ទើបព្រះព្រហ្មទេពមានអាយុ ស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់បាត្រ
 និងចំរើក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងហវ័ត្ថី កាល
 កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ប្រាសាទ ក្នុងក្រុងហវ័ត្ថី ក៏ចូលសំដៅ
 ទៅកាន់ផ្ទះមាតារបស់ខ្លួន ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ នាងព្រាហ្មណី ជា
 មាតារបស់ព្រះព្រហ្មទេពមានអាយុ តែងរៀបចំទូរៀងចូរៀងជា^១ ជានិច្ច
 ដល់ព្រហ្ម ។ លំដាប់នោះ សហឃ្ល័ត្រហ្ម មានសេចក្តីគ្រិះរិះ យ៉ាង
 នេះថា នាងព្រាហ្មណីជាមាតា របស់ព្រះព្រហ្មទេពមានអាយុនេះ តែង
 រៀបចំទូរៀងចូរៀងជាជានិច្ចដល់ព្រហ្ម បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញចូល
 ទៅរកនាងនោះ ហើយធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីសង្វេគ ។

(៤៤) ទើបសហឃ្ល័ត្រហ្ម បាត់អំពីព្រហ្មទេព មកប្រាកដ
 លើផ្ទះមាតា របស់ព្រះព្រហ្មទេពមានអាយុ ដោយឆាប់រហ័ស ដូច
 ជាបុរសមានកំលាំង លាចេញទូរៀងដែលបត់ចូល ចូរបត់ចូលទូរៀងដែល
 លាចេញ ។ លំដាប់នោះ សហឃ្ល័ត្រហ្ម បិតនៅឡើយ អាត្មាស
 បានពោលគាថាទាំងឡាយ នឹងនាងព្រាហ្មណីជាមាតា របស់ព្រះ
 ព្រហ្មទេពមានអាយុថា

១ អាហារបិណ្ឌបាត ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ
 ទ្រេ ឥតោ ព្រាហ្មណ៍ ព្រហ្មណេកោ
 យស្សាហុតី បត្តន្តាសិ និទ្ធិ
 ទេតានិសោ ព្រាហ្មណ៍ ព្រហ្មភក្ខោ
 កី ជប្បសំ ព្រហ្មបដិ អជាទំ
 ឯសោ ហំ តេ ព្រាហ្មណ៍ ព្រហ្មទេវេ
 ជ្រូបជិតោ អតិទេវេបត្តោ
 អតិញ្ចោ និក្ខំ អនញ្ចោសី
 យោ តេ សោ បិណ្ណាយ យរិ បរិដ្ឋោ
 អាហុនិយោ(១) វេទតូ ភាវិតតោ
 នវន ទេវន ច និក្ខុណោយ្យោ
 ពាហិត្វា ទាទានំ អន្ធរលីត្តោ

១ អាហុនេយ្យតិ និទដ្ឋិកថាយំ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថិវគ្គ

ម្នាលនាងព្រាហ្មណ៍ នាងរៀបចំនូវគ្រឿងបូជា ជានិច្ច
ចំពោះព្រហ្មណា លោករបស់ព្រហ្មនោះ នៅឆ្ងាយ^(១) អំពី
ទីនេះណាស់ ម្នា បនាងព្រាហ្មណ៍ គ្រឿងបូជាប្រាកដ
ដូច្នេះ មិនមែនជាចំណីរបស់ព្រហ្មទេ នាងមិនដឹងនូវផ្លូវ^(២)
របស់ព្រហ្ម ហើយចរចាដូចម្តេចបាន ម្នាលនាងព្រាហ្មណ៍
ក៏ឯភិក្ខុ ឈ្មោះព្រហ្មទេព (ជាកូន) របស់នាងនេះ ជា
អ្នកមិនមានទបធំ ជាអ្នកដល់នូវភាពជាទេវតា ដ៏ក្រៃលែង
មិនមានសេចក្តីក្នុងលំ ជាអ្នកមិនចំញឹមបុគ្គលដទៃ ភិក្ខុនោះ
ចូលមកកាន់ផ្ទះនាងឥឡូវនេះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ជាបុគ្គលគួរ
ដើម្បីទទួលដុំបាយ ដែលគេនាំមកបូជា ជាអ្នកដល់នូវទីបំផុត
នៃទុក្ខដោយវេទ^(៣) មានខ្លួនអប់រំហើយ ជាបុគ្គលគួរទទួល
បាន របស់ពួកមនុស្សនឹងទេវតា បានបន្យាត់ចោល
នូវបាបទាំងឡាយ មិនប្រឡាក់ដោយជីវ គឺតណ្ហានិងទិដ្ឋិ

១ ឬប្រមាណប៉ុន្មានគីឡូម៉ែត្រឆ្ងាយពីព្រហ្មលោកមួយថ្ងៃមួយរយប៉ុន្មានម៉ោង ។ មិន ៨
កាន់យោជន៍ ធ្លាក់ចុះមក ៤ ខែទើបដល់ផែនដី នេះជាបម្លាយព្រហ្មលោកដាន់តាមបំផុត ។
២ កុសលវ្យាសទាំង ៤ ជាផ្លូវរបស់ព្រហ្ម វិហារ វ្យាសទាំង ៤ ជាផ្លូវដ៏រឹតរបស់ព្រហ្ម ។ ៣ សំដៅ
យកមគ្គទាំង ៤ ។

ព្រហ្មវ័យុត្តស្ស ពយាចរិច្ច សហម្បត្តិព្រហ្មវចនំ
 យាសេសនំ វរិយានិ ស័តិក្ខតោ
 ន ភស្មំ បន្ទា ន ប្រតិបត្តិ
 សន្តោ វិជ្ជាមា អនិយោ និរាសោ
 និក្ខត្តនិល្លោ ភស្មបាវរស្ស
 សោ ភ្យាហ្មតិ កុញ្ញតុ អត្ថបិណ្ឌំ
 វិសេនិក្ខតោ ឧបសន្នចិត្តោ
 ធាតោ និល្លោ ចរិតិ អនេដោ
 ភិក្ខុ សុសីលោ សុវិមុត្តចិត្តោ
 សោ ភ្យាហ្មតិ កុញ្ញតុ អត្ថបិណ្ឌំ
 ភស្មំ បសន្ទា វរិកម្បមាធា
 បតិជ្ឈបេហំ និក្ខណំ និក្ខិណោយ្យ

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវគ្គ ពាក្យសហម្បតិព្រហ្ម

ជាបុគ្គលមានសេចក្តីត្រជាក់ ក្នុងប្រព្រឹត្ត នូវការស្វែងរក
 អាហារ ភិក្ខុនោះ មិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ខាងក្រោយ^(១)
 មិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ខាងមុខ^(២) បានរម្ងាប់នូវភាគិក្ខុ-
 លេសអស់ហើយ ប្រាសចាកផែនដីសេចក្តីក្រោធ មិនមាន
 សេចក្តីទុក្ខ មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដាក់ចុះនូវដំបងក្នុងពួក
 សត្វដែលគក់ស្ងួត^(៣) និងពួកសត្វដែលខាប់ខ្ចួន^(៤) ភិក្ខុនោះ
 ចូរបរិភោគនូវត្រៀងបូជា គឺដុំបាយដ៏ប្រសើររបស់នាង ភិក្ខុ
 នោះប្រាសចាកសេនា គឺកិលេស មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ហើយ
 មិនមានសេចក្តីញាប់ញ័រ គឺតណ្ហា តែងត្រាច់ទៅ ដូចដំរី
 ដែលគេទូន្មានបាន មានសីលដ៏ល្អ មានចិត្តរួចស្រឡះ
 ហើយ ភិក្ខុនោះចូរបរិភោគនូវត្រៀងបូជា គឺដុំបាយដ៏ប្រសើរ
 របស់នាងចុះ នាងចូរមានសេចក្តីជ្រះថ្លាចំពោះភិក្ខុនោះ កុំ
 មានសេចក្តីញាប់ញ័រ ចូរតម្កល់នូវទានក្នុងទូកិណយ្យបុគ្គល

១ សំដៅយកអតីតកូន ។ ២ សំដៅយកអនាគតកូន ។ បានសេចក្តីថាភិក្ខុនោះមិនមានព្រេក
 អក្ខន្ធន្តទាំងអម្បាលនោះឡើយ ។ ៣ បានដល់បុព្វដ្ឋិន ។ ៤ បានដល់ព្រះទីណាស្រព ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

កកោហំ បុញ្ញំ សុខមាយតិកំ

និស្វា មុនំ ព្រាហ្មណំ ឌុយតិណ្ណំ

តស្មី បសន្នា អវិកម្យមាតា

បតិជ្ឈមេសំ នត្ថុណំ នត្ថុណោយេយ្យ

អកាសំ បុញ្ញំ សុខមាយតិកំ

និស្វា មុនំ ព្រាហ្មណំ ឌុយតិណ្ណានិ ។

បិដកំ ពកសុតំ

[៤៥] ឯកំ សមយំ ភកកា សាវត្ថយំ វិហារតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន តកស្ស ព្រាហ្មណ ឯវុបំ ចាបកំ និដ្ឋិ-
 កតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឥទំ នច្ចំ ឥទំ ធុរំ ឥទំ សស្សតំ
 ឥទំ កេវលំ ឥទំ អចរនធម្មំ ឥទំ ហំ ន ជាយតិ ន
 ជិយ្យតិ ន មិយ្យតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ឈតិ ឥតោ ច
 បុណ្ណំ ឧត្តរំ និស្សរណំ នត្ថតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាចរិក្ខ

ម្ចាស់នាងព្រាហ្មណ៍ ចូរនាងមើល នូវអ្នកប្រាជ្ញកន្លងបង្អង់
 នូវឧយៈ ហើយធ្វើបុណ្យជាទីនាំមក នូវសេចក្តីសុខចុះ ។
 នាងព្រាហ្មណ៍ មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនញាប់ញ័រចំពោះភិក្ខុ
 នោះ បានតម្កល់នូវទានក្នុងទីកំណេយ្យបុគ្គល នាងព្រាហ្មណ៍
 បានឃើញអ្នកប្រាជ្ញ ដែលកន្លងបង្អង់នូវឧយៈហើយ ធ្វើនូវ
 បុណ្យជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ។

ពាក្យត្រូវ ទី ៤

(៤៥) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
 ពកព្រហ្មមានទិដ្ឋភាពក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងថា ទីនេះទៀង
 ទីនេះប៉ិតថៅ ទីនេះមាននៅគ្រប់កាល ទីនេះខ្ជាប់ខ្ជួន ទីនេះមាន
 សភាពមិនច្យុត ព្រោះថាសត្វក្នុងទីនេះ មិនកើត មិនចាស់ មិនស្លាប់
 មិនច្យុត មិនបដិសន្ធិ ទីដទៃដែលជាគ្រឿងរលាស់ចេញ ដីក្រលែង
 ជាងទីរបស់ព្រហ្មនេះ មិនមានឡើយ ។

ព្រហ្មសម្ពុត្តស្ស អាយាធិវគ្គ ព្រហ្មវិចារំ

(៤៦) អថ ខោ ភកកំ តកស្ស ព្រហ្មនោ ចេតសា
 ចេតោបរិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យជាបិ នាម តលកំ
 បុរិសោ សម្មិត្តំ កំ ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ
 កំ ពាហំ សម្មិត្តេយ្យ ឯវមេវ ជេតវនេ អន្តរហិតោ
 តស្មី ព្រហ្មលោកេ ចាតុរហោសិ ។ អន្តរា ខោ
 តកោ ព្រហ្មា ភកកំ ទ្វារតោ វ អកច្ចន្តំ ទិស្វាន
 ភកកំ ឯតទលេច ឯហិ ខោ មារិស ស្វាតតំ តេ
 មារិស ចិរស្សំ ខោ មារិស ឥមំ បរិយាយមកាសិ
 យទិទំ ឥនាគមនាយ ឥទំ ហិ មារិស ទិទ្ធិ ឥទំ
 ធុរំ ឥទំ សស្សតំ ឥទំ កេវលំ ឥទំ អចវនធម្មំ
 ឥទញ្ចំ ន ជាយតិ ន ជិយ្យតិ ន មិយ្យតិ ន
 ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ ឥតោ ច បនញ្ចំ ឧត្តរី ទិស្សរណំ
 នត្ថតិ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ត ពារ្យបរសព្រហ្ម

(៤៦) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រាបនូវបរិវិតកក្កដិច្ច
 របស់ពកព្រហ្ម ដោយព្រះជ័យរបស់ព្រះអង្គហើយ ក៏បាត់អំពីវត្តជេត
 ពន ទៅប្រាកដក្នុងព្រហ្មលោកនោះ ដោយឆាប់រហ័ស ដូចបុរសមាន
 កំលាំងលាចេញនូវដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញ ។
 ពកព្រហ្មបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ កំពុងស្តេចមកអំពីចម្ងាយ លុះ
 ឃើញហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គអ្នកនិទិក្ខុ សូមព្រះអង្គស្តេចមក បពិត្រព្រះអង្គអ្នកនិទិក្ខុ
 ព្រះអង្គស្តេចមកល្អហើយ បពិត្រព្រះអង្គអ្នកនិទិក្ខុ ព្រះអង្គបានធ្វើ
 បរិយាយ ដើម្បីស្តេចមកក្នុងទីនេះជាយូរអង្វែងហើយ បពិត្រព្រះអង្គ
 អ្នកនិទិក្ខុ ទីនេះទៀង ទីនេះបិតថេរ ទីនេះមាននៅគ្រប់កាល ទីនេះ
 ខ្ជាប់ខ្ជួន ទីនេះមានសភាពមិនច្យុត ព្រោះថាសត្វក្នុងទីនេះ មិនកើត
 មិនចាស់ មិនស្លាប់ មិនច្យុត មិនបដិសន្ធិ ទីដទៃដែលជាគ្រឿងរលាស់
 ចេញ ដ៏ក្រៃលែងជាងទីរបស់ព្រហ្មនេះ មិនមានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

(៤៧) ឯវំ វុត្តេ កកកា តតិ ព្រហ្មាណំ ឯត-
 ណោច អវិជ្ជាកតោ វត ភោ តតោ ព្រហ្មា អវិជ្ជា-
 កតោ វត ភោ តតោ ព្រហ្មា យត្រ ហិ នាម អនិច្ច័-
 យេវ សមាណំ និច្ចន្តិ វត្តតិ អប្បិយេវ សមាណំ បុរិស្ថ
 វត្តតិ អសស្សតិយេវ សមាណំ សស្សតន្តិ វត្តតិ អ-
 កេវលិយេវ សមាណំ កេវលន្តិ វត្តតិ ចវនធម្មិយេវ
 សមាណំ អចវនធម្មន្តិ វត្តតិ យត្ថ ច បន ជាយតិ
 ច ជិយ្យតិ ច មិយ្យតិ ច ចវតិ ច ឧបបជ្ជតិ ច តិ
 តថា វត្តតិ ឥទំ ហិ ន ជាយតិ ន ជិយ្យតិ ន
 មិយ្យតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតីតិ(១) សន្តញ្ច បនញ្ច
 ឧត្តរី និស្សរណំ នត្តញ្ច ឧត្តរី និស្សរណន្តិ វត្តតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

(៤៧) កាលបើពកព្រហ្ម ពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមាន

ព្រះភាគ បានត្រាស់ពាក្យនេះនឹងពកព្រហ្មថា ឧហ្ម៎ា ពកព្រហ្មប្រកប
ដោយអវិជ្ជាហើយ ឧហ្ម៎ា ពកព្រហ្មប្រកបដោយអវិជ្ជាហើយ ព្រោះថា
គាត់ពោលនូវរបស់ដែលមិនទៀង ថាជារបស់ទៀងវិញ ពោលនូវរបស់
ដែលមិនបិតថេរ ថាជារបស់បិតថេរវិញ ពោលនូវរបស់ដែលគ្មាន
នៅគ្រប់កាល ថាជារបស់មាននៅគ្រប់កាលវិញ ពោលនូវរបស់ដែល
មិនខាប់ខ្ជួន ថាជារបស់ខាប់ខ្ជួនវិញ ពោលនូវរបស់ដែលមានសភាពច្បុក
ថាជារបស់មានសភាពមិនច្បុកវិញ មួយទៀត សត្វតែងកើតផង ចាស់
ផង ស្លាប់ផង ច្បុកផង បដិសន្ធិផង ក្នុងទីណា គាត់ពោលទីនោះថា
សត្វក្នុងទីនេះមិនកើត មិនចាស់ មិនស្លាប់ មិនច្បុក មិនបដិសន្ធិ
ដូច្នោះវិញ មួយទៀត គាត់ពោលនូវទីដទៃជាគ្រឿងរលាស់ចេញ
ដីក្រវែល ថាទីដទៃជាគ្រឿងរលាស់ចេញដីក្រវែលមិនមានឡើយ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាចនវត្ថេ ព្រហ្មវចនំ

(៤៨) ឆ្វាសត្ថតិ តោតម បុញ្ញកាមា

វសវត្ថុនោ ជាតិជំរំ អតីតា

អយមន្តិមា វេទក្ខ ព្រហ្មបបត្ថិ

អស្មាភិជប្បន្តំ ជនា អនេកាតិ ។

(៤៩) អប្បំ ហំ ឯតំ ន ហំ ធីយមាយុំ

យំ ភំ តក មញ្ញាសំ ធីយមាយុំ

សតំ សហស្សាន ជិវត្តនានំ

អាយុំ បជាធម៌ ត្រាហំ ព្រហ្មតិ ។

(៥០) អនន្តនស្សី កកវហមស្សី

ជាតិជំរំ សោកមុចាតិវត្ថោ

កី មេ បុរាណំ វត សីលវត្ថុ

អាចិត្តមេតំ យមហំ វិជញ្ញាតិ

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ ពាក្យរបស់ព្រហ្ម

[៤៨] ពាក្យព្រហ្ម ពោលថា បពិត្រព្រះគោតម យើង
 ទាំងឡាយជាជន ៧២ នាក់ ជាអ្នកស្រឡាញ់បុណ្យ ញ៉ាំង
 អ្នកដទៃ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាច (នៃខ្លួន) កន្លងហើយ
 នូវជាតិនិងជរា កំណើតក្នុងព្រហ្មនេះជាទីបំផុត ជាធម្មជាតិ
 ប្រព្រឹត្តទៅដោយវេទ ជនទាំងឡាយ ដ៏ច្រើន រមែង
 ស្រឡាញ់យើងទាំងឡាយ ។

[៤៩] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គ្រាស់ថា ម្ចាស់ពាក្យព្រហ្ម
 អ្នកសំគាល់នូវអាយុណាថា វែង អាយុខ្លះតិច មិនមែនវែង
 ឡើយ ម្ចាស់ព្រហ្ម មួយទៀត តថាគតដឹងច្បាស់នូវអាយុ
 មានប្រមាណ ១ សែន នៃនិរត្តៈ(១) ។

[៥០] ពាក្យព្រហ្ម ទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គឃើញការម្ស្នាក់រកទីបំផុតគ្មាន ប្រព្រឹត្តកន្លងហើយ
 នូវជាតិជរានិងសេចក្តីសោក អើសីលវត្ថុ មានកម្មអំពើដើម
 របស់ខ្ញុំព្រះអង្គដូចម្តេច ខ្ញុំព្រះអង្គអាចដឹងច្បាស់នូវសីលវត្ថុ
 ណា សូមព្រះអង្គប្រាប់នូវសីលវត្ថុនេះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។

• ជាឈ្មោះសំឡេងមួយយ៉ាង ប្រើលេខ ១ មានពិន្ទុហុកសិបបី ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិជ្ជោ

(៥០) យំ ភំ អចារយេសិ ពហូ មនុស្សំ

បិចាសិភេ យឡងំ សម្បវេតេ

តន្តេ បុរាណំ វត សីលវត្ថុំ

សុត្តប្បពុទ្ធាវ អនុស្សរមិ

យំ ឯណកុលស្មី ជនតំ កហិតំ

អមោចយំ កយ្ហតំ និយមាទំ

តន្តេ បុរាណំ វត សីលវត្ថុំ

សុត្តប្បពុទ្ធាវ អនុស្សរមិ

កង្គាយ សោតស្មី កហិតនាវំ

លុទ្ធន ឆាកេន មនុស្សកម្មា

អមោចយត្ថ ពលសា បសយ្ហ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

(៥១) ព្រះអង្គត្រាស់ថា អ្នកញ៉ាំងមនុស្សច្រើន ដែល
ស្រេកទឹក ដែលត្រូវកំដៅគ្របសង្កត់ ឲ្យដឹកទឹកក្នុងផ្លូវ
ប្រាំង^(១) ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ជាសីលវត្តមានមក
អំពីដើមរបស់អ្នក តថាគតរលឹកបានដូចបុគ្គលដេកលក់ហើយ
ភ្ញាក់ឡើង អ្នកញ៉ាំងប្រជុំជន ដែលត្រូវចោរចាប់ក្នុងឆ្នេរស្ទឹង
ឈ្មោះឯណា នាំទៅជាល្មើយ ឲ្យរួចបាន ដោយអំពើណា
អំពើនោះ ជាសីលវត្តមានមកអំពីដើមរបស់អ្នក តថាគតរលឹក
បាន ដូចជាបុគ្គលដេកលក់ហើយភ្ញាក់ឡើង អ្នកញ៉ាំងទូក
ដែលនាគរាជកំណា ចក់ហែងចាប់ដោយកំលាំង ត្រង់ខ្សែទឹក
នៃទន្លេគង្គា ឲ្យរួចបាន ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះដល់មនុស្ស

ព្រហ្មស័យុត្តស្ស អាយាចនវិគ្គេ ព្រហ្មតោ បរិវិត្តជាសន្ន

តន្តេ បុរាណំ វត សីលវត្ថុ

សុត្តប្បត្តទ្វាវ អនុស្សរមិ

កក្កោ ច តេ បដចរោ អហោសី

សម្មន្តិវន្តំ វតិជំ អមញ្ញំ

តន្តេ បុរាណំ វត សីលវត្ថុ

សុត្តប្បត្តទ្វាវ អនុស្សរមិ

អន្ធា បដាទាសិ មមេតមាយុំ

អញ្ញោបិ ជាទាសិ តថា ហិ ពុទ្ធា

តថា ហិ ត្យាយំ ផលតានុភារោ

ឌុកាសយំ តិដ្ឋតិ ព្រហ្មលោកន្តិ ។

បញ្ញមំ អបរាទិដ្ឋិតំ

(៥២) ឯវុទ្ធេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ កករា

សាវត្ថយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាស្ស ព្រហ្មតោ ឯវុ-

ចំ ចាបកំ ទិដ្ឋិតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ នត្ថំ សោ សម-

ណោ វា ព្រហ្មណោ វា យោ វេន អាគន្ធម្បតិ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ ទ្រង់ជ្រាបនូវវិធីក្បួនរបស់ព្រហ្ម
 អំពើនោះជាសីលវត្ថុមានមកអំពីដើមរបស់អ្នក គឺថាគតរលឹក
 បានដូចជាបុគ្គលដែលកំហើយភ្ញាក់ឡើង ពីដើមគឺថាគត
 ឈ្មោះកប្បៈ ជាកូនសិស្សរបស់អ្នក រាប់អានអ្នកជាបុគ្គល
 មានប្រាជ្ញាល្អបំបូណ៌ដោយវត្ថុ អំពើនោះជាសីលវត្ថុ មាន
 មកអំពីដើមរបស់អ្នក គឺថាគតរលឹកបានដូចជាបុគ្គលដែលកំ
 ហើយភ្ញាក់ឡើង អ្នកដឹងច្បាស់នូវអាយុនោះ របស់គឺថាគត
 ដោយពិត មួយទៀត ដឹងច្បាស់នូវជនទាំងឡាយដទៃ
 ហាក់ដូចជាព្រះពុទ្ធ នេះជាអានុភាពដ៏រុងរឿងរបស់អ្នក ជា
 សភាវៈញ៉ាំងព្រហ្មលោកឲ្យភ្លឺស្វាងបិតនៅ ។

អបរាទិដ្ឋិសូត្រ ទី ៥

[៥២] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ទៀប
 ក្រុងសាវតី ។ សម័យនោះឯង ព្រហ្មមួយអង្គមានទិដ្ឋិអាក្រក់ មាន
 សភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងថា បុគ្គលដែលមកក្នុងលោកនេះ គ្មានជា
 សមណៈ ជាព្រាហ្មណ៍ទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សព្វបិដកោ

(៥៣) អថទោ ភកវា តស្ស ព្រហ្មនោ ចេតសា
 ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យជាបិ ឆាម ពលវា
 បុរិសោ ។ មេ ។ តស្សី ព្រហ្មលោកេ ចាតុរហោសិ ។
 អថទោ ភកវា តស្ស ព្រហ្មនោ ឧបរិវេហាសំ បល្លង្កេន
 ជិសំទិ តេជោធាតុំ សមាបដ្ឋិតា ។

(៥៤) អថទោ អាយស្មតោ មហាមោក្ខល្លានស្ស
 ឯតទហោសិ កហំ នុ ទោ ភកវា ឯតហិ វិហរតីតិ ។
 អទ្ទសា ទោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លានោ ភកវន្តិ
 ទិព្វេន ចក្កេនា វិសុទ្ធពេន អតិក្កន្តមាទុសកេន តស្ស
 ព្រហ្មនោ ឧបរិវេហាសំ បល្លង្កេន ជិសំន្តិ តេជោធាតុំ
 សមាបដ្ឋិ ទិស្វាន សេយ្យជាបិ ឆាម ពលវា បុរិសោ
 សម្មិត្តំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារីតំ វា ពាហំ
 សម្មិត្តេយ្យ ឯវមេវ ជេតវេន អន្តរហិតោ តស្សី ព្រហ្ម-
 លោកេ ចាតុរហោសិ ។ អថទោ អាយស្មា មហា-
 មោក្ខល្លានោ បុរត្ថមំ ទិសំ ទិស្សាយ តស្ស ព្រហ្មនោ
 ឧបរិវេហាសំ បល្លង្កេន ជិសំទិ តេជោធាតុំ សមា-
 បដ្ឋិតា ជីចតរកំ ភកវតោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

(៥៣) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវបរិវិតក្ក ក្នុង
ចិត្តរបស់ព្រហ្មនោះ ដោយព្រះជ័យហើយ ក៏ដូចបុរសមានកំលាំង
ៗ បេ ៗ ទៅប្រាកដក្នុងព្រហ្មលោកនោះ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់ចូលគេដេរធាតុ គង់ផ្គត់ព្រះភ្នែកឲ្យដ៏អាកាស ខាងលើព្រហ្មនោះ ។

(៥៤) គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ មានសេចក្តី
ត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។
ព្រះមហាមោគ្គល្លាន មានអាយុ ក៏បានឃើញ នូវព្រះមានព្រះភាគ
ដោយទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងរងនូវចក្ខុជាប់របស់មនុស្សធម្មតា ដែលព្រះ
អង្គចូលគេដេរធាតុ គង់ផ្គត់ព្រះភ្នែកឲ្យដ៏អាកាស អំពីខាងលើនៃព្រហ្ម
នោះ លុះឃើញហើយ ក៏បាត់អំពីវត្តជេតពាន ទៅប្រាកដក្នុងព្រហ្ម-
លោកនោះ ដោយឆាប់រហ័ស ដូចបុរសមានកំលាំងលាចេញនូវដៃ
ដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ អាស្រ័យនូវទិសខាងកើត ចូលគេដេរធាតុ
អង្គុយផ្គត់ភ្នែកឲ្យដ៏អាកាស ខាងលើព្រហ្មនោះ រាប់ជាងព្រះមាន
ព្រះភាគ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាចនវត្តេ មហាប្បនិស្ស បរិនិព្វានំ

(៥៥) អថទោ អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស
 ឯតទហោសិ កហំ នុ ទោ ភគវ ឯតវហំ វិហារតីតិ។
 អន្តសា ទោ អាយស្មា មហាកស្សោ ភគវន្តំ ទិព្វេន
 ចត្តុតា ។ បេ ។ ទិស្វាន សេយ្យថាបិ នាម ពលវ
 បុរិសោ ។ បេ ។ ឯវមេវ ជេតវនេ អន្តវហិតោ តស្មី
 ព្រហ្មលោកេ ចាតុរហោសិ ។ អថទោ អាយស្មា
 មហាកស្សោ ទត្ថុណំ ទិសំ ទិស្សាយ តស្ស
 ព្រហ្មោ ឧបវរហោសិ បល្លង្កេន ទិសំទិ តេជោនោតិ
 សមាបដ្ឋិតា ធិចតរកំ ភគវតោ ។

(៥៦) អថទោ អាយស្មតោ មហាកប្បនិស្ស
 ឯតទហោសិ កហំ នុ ទោ ភគវ ឯតវហំ វិហារតីតិ។
 អថទោ អាយស្មា មហាកប្បនោ ភគវន្តំ ទិព្វេន
 ចត្តុតា ។ បេ ។ ទិស្វាន សេយ្យថាបិ នាម
 ពលវ បុរិសោ ។ បេ ។ ឯវមេវ ជេតវនេ អន្តវហិ-
 តោ តស្មី ព្រហ្មលោកេ ចាតុរហោសិ ។ អថទោ
 អាយស្មា មហាកប្បនោ បដ្ឋិមំ ទិសំ ទិស្សាយ

ព្រហ្មសំបុត្ត អាហារវន្ត សេចក្តីបរិវត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគ

(៥៥) គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ

យ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។

ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ដោយទិព្វចក្ខុ

។ បេ ។ លុះឃើញហើយ ក៏ដូចបុរសមានកំលាំង ។ បេ ។ បាត់

អំពីវត្តជេតពន ទៅប្រាកដក្នុងព្រហ្មលោកនោះ ដោយឆាប់រហ័ស ។

លំដាប់នោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ អាស្រ័យនូវទិសខាងត្បូង

ចូលគេដោយគុ អង្គុយផ្គត់ផ្គង់ក្នុងអាកាស ខាងលើព្រហ្មនោះ ចាប់

ជាងព្រះមានព្រះភាគ ។

(៥៦) គ្រានោះ ព្រះមហាកប្បិនមានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ

យ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។

គ្រានោះ ព្រះមហាកប្បិនមានអាយុ ឃើញព្រះមានព្រះភាគ ដោយ

ទិព្វចក្ខុ ។ បេ ។ លុះឃើញហើយ ក៏ដូចបុរសមានកំលាំង ។ បេ ។ បាត់

អំពីវត្តជេតពន ទៅប្រាកដក្នុងព្រហ្មលោកនោះ ដោយឆាប់រហ័ស ។

លំដាប់នោះ ព្រះមហាកប្បិនមានអាយុ អាស្រ័យនូវទិសខាងលិច

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សព្វវិដ្ឋោ

តស្ស ព្រហ្មណេ ឧបវិវេហាសំ បល្លង្កេន និស័ទិ
តេដោជានុំ សមាបជ្ជិត្វា នីចត្តកំ កកវតោ ។

(៥៨) អថទោ អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស ឯតន-
ហោសិ កហំ នុ ទោ កកវ ឯតវហិ វិហាតីតិ ។
អន្តសា ទោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ។ បេ ។ តេដោជានុំ
សមាបជ្ជិ និស្វាន សេយ្យថាបិ ជាម ពលវា បុរិសោ
។ បេ ។ តស្មី ព្រហ្មលោកេ ចាតុរហោសិ ។ អថទោ
អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ឧត្តំ និសំ និស្សាយ តស្ស
ព្រហ្មណេ ឧបវិវេហាសំ បល្លង្កេន និស័ទិ តេដោជានុំ
សមាបជ្ជិត្វា នីចត្តកំ កកវតោ ។

(៥៨) អថទោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លាណេ
ព្រហ្មានំ^(១) កាថាយ អជ្ឈកាសិ

អជ្ឈាបិ តេ អារុសោ សា និដ្ឋិ

យា តេ និដ្ឋិ បុរេ អហុ

បស្សសិ វីតិវត្ថនំ

ព្រហ្មលោកេ បរាយនន្តិ^(២) ។

១ ឧ.ម. តំ ព្រហ្មានំ ។ ២ ឧ.ម. បរល្បន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

ចូលគេដោយឥត អង្គុយផ្គត់ភ្នែកព្រង់អាកាស ខាងលើព្រហ្មនោះ ទាប
ជាងព្រះមានព្រះភាគ ។

(៥៧) គ្រានោះ ព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។
ទើបព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ បានឃើញ ។ បេ ។ លុះឃើញហើយ ក៏ដូច
បុរសមានកំឡាំង ។ បេ ។ ទៅប្រាកដក្នុងព្រហ្មលោកនោះ ដោយឆាប់
រហ័ស ។ លំដាប់នោះ ព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ អាស្រ័យនូវទិសខាង
ជើង ចូលគេដោយឥត អង្គុយផ្គត់ភ្នែកព្រង់អាកាស ខាងលើព្រហ្មនោះ
ទាបជាងព្រះមានព្រះភាគ ។

(៥៨) គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ បានពោល
តាមនឹងព្រហ្មថា

ម្ចាស់អាវុសា ទិដ្ឋណា របស់អ្នក មានហើយក្នុងកាលមុន
ទិដ្ឋរបស់អ្នកនោះ មានក្នុងថ្ងៃនេះទៀត អ្នកឃើញនូវវស្សា
របស់ព្រះពុទ្ធ ដែលប្រព្រឹត្តក្នុង នូវវស្សាទៀត ក្នុង
ព្រហ្មលោកដែរឬ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អយោចនវិញ្ញេ ព្រហ្មនំ បំផេធិបនំ

(៥៧) ន មេ មារិស សា និដ្ឋិ

យា មេ និដ្ឋិ បុរេ អហុ

បស្សាមិ វិនិវត្តនំ

ព្រហ្មលោកេ បរាយនំ

ស្វាហំ អន្ធិ កមំ វជំ

អហំ និទ្ទោត្តិ សស្សតោតិ ។

(៦០) អថខោ ភគវា នំ ព្រហ្មនំ សំវេជេត្វា
 សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិត្តំ វា
 ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិត្តេយ្យ
 ឯវមេវ តស្មី ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ
 ចាតុរហោសិ ។ អថខោ ព្រហ្ម អញ្ញាតំ ព្រហ្មចា-
 រិសន្ធិំ អាមន្តេសិ ឯហិ ភំ មារិស យេនាយស្មា
 មហាមោក្ខល្លានោ តេនុបសង្កម ឧបសង្កមិត្វា អា-
 យស្មន្ធិំ មហាមោក្ខល្លានំ ឯវំ វនេហិ អត្ថំ នុ ខោ មារិ-
 ស មោក្ខល្លាន អញ្ញាបិ តស្ស ភគវតោ សាវកា ឯវំ-
 មហិត្វិកា ឯវំមហាមុកាវា សេយ្យថាបិ នាម ករំ
 មោក្ខល្លានោ កស្សតោ កច្ចំនោ អនុវុទ្ធាតិ ។

ព្រហ្មសំយត្ត អយាចរិត្ត ទ្រង់ញ៉ាំងព្រហ្មឲ្យសង្កេត

(៥៧) ព្រហ្មតបថា បពិត្រលោកនិទិក្ខុ ទិដ្ឋិរបស់ខ្ញុំណា មាន
ហើយក្នុងកាលមុន ទិដ្ឋិរបស់ខ្ញុំនោះ មិនមានទេ ខ្ញុំឃើញ
នូវព្រះវស្សី ដែលប្រព្រឹត្តកន្លង នូវវស្សីឯទៀត ក្នុងព្រហ្ម-
លោកដែរ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងពោល ដោយប្រការដូចម្តេច
ព្រោះថាខ្ញុំជាបុគ្គលទៀង ជាបុគ្គលមាននៅសព្វ ៗ កាល ។

(៦០) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ញ៉ាំងព្រហ្មនោះឲ្យសង្កេត
ហើយ ក៏បាត់អំពីក្រហ្មលោកនោះ មកប្រាកដក្នុងវត្តជេតពន ដោយ
ឆាប់រហ័ស ដូចបុរសមានកំលាំងលាចេញនូវដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូល
នូវដៃដែលលាចេញ ។ លំដាប់នោះ ព្រហ្មក៏ហៅព្រហ្មជាបរិស័ទមួយ
អង្គមកថា ម្ចាស់អ្នកនិទិក្ខុ អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លាន
មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ កូរពោលយ៉ាងនេះ នឹងព្រះមហា-
មោគ្គល្លានមានអាយុថា បពិត្រព្រះមោគ្គល្លានអ្នកនិទិក្ខុ សាវ័កទាំង
ឡាយដទៃទៀត របស់ព្រះមានព្រះភាគនោះ ដែលមានបច្ច្រេន
យ៉ាងនេះ មានអានុភាពច្រើនយ៉ាងនេះ ដូចជាព្រះមហាមោគ្គល្លាន
ព្រះកលរូប ព្រះកប្បិន ព្រះអនុរុទ្ធដ៏ចំរើន នៅមានទៀតដែរឬទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិវេណ

ឯវំ មារិសាតិ ខេ សោ ព្រហ្មចារិសដ្ឋោ ភស្ម្ណ
 ព្រហ្មនោ បដិស្សុណិត្វា សេយ្យដាបិ នាម ពលរា
 បុរិសោ ។ បេ ។ ឯវំមេវ ភស្ម្ណំ ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ
 អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លាទិស្ស បុរតោ មាតុរហោសិ ។

(៦០) អថខោ សោ ព្រហ្មចារិសដ្ឋោ អាយស្មន្តំ
 មហាមោគ្គល្លាទំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ វិតោ សោ ព្រហ្មចារិសដ្ឋោ អាយស្មន្តំ
 មហាមោគ្គល្លាទំ ឯតទរោច អត្ថំ នុ ខោ មារិស
 ។ បេ ។ អនុវុទ្ធាតិ ។

(៦២) អថខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ
 ព្រហ្មចារិសន្តំ កាថាយ អដ្ឋកាសិ

តេវិជ្ជា ឥន្ទ្របត្តា ច

ចេតោបរិយាយកោវិទា

ទីណាសវា អរហន្តោ

ពហុ ពុទ្ធស្ស សាវកាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

ព្រហ្មជាបរិស័ទនោះទទួលពាក្យព្រហ្មនោះថា អើលោកអ្នកនិទ្ទិក ដូច្នេះ
ហើយ ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោកនោះ មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះមហា-
មោគ្គល្លានមានអាយុ ដោយឆាប់រហ័ស ដូចបុរសមានកំលាំង ។ បេ ។

(៦១) លំដាប់នោះ ព្រហ្មជាបរិស័ទនោះ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ
មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ហើយបិតនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រហ្ម
ជាបរិស័ទនោះ លុះបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះ
នឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុថា បពិត្រលោកអ្នកនិទ្ទិក ។ បេ ។
ព្រះអនុរុទ្ធ ។

(៦២) គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ បានពោល
គាថានឹងព្រហ្មជាបរិស័ទថា

សាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះពុទ្ធ នៅមានច្រើនអង្គ ជាអ្នក
មានវិជ្ជា ៣ ផង សម្រេចដោយច្បងផង ល្បាសក្នុងវារៈនៃ
ចិត្តផង ជាព្រះអរហន្តទីណាស្រពផង ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាចនវត្តេ រាតវិទូបសង្កមនំ

[៦៣] អថ ខោ សោ ព្រហ្មចារិសសដ្ឋោ អាយស្មតោ
មហាមោក្ខល្លានស្ស ភាសិតំ អភិនង្គិត្វា អនុមោទិត្វា
យេន សោ ព្រហ្មា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា តំ
ព្រហ្មានំ ឯតនកេច អាយស្មា ចារិស មហាមោក្ខល្លា-
នោ ឯវមាហ

តេវិជ្ជា ឥទ្ធិបត្តា ច

ចេតោបរិយាយកោវិទា

ទំណាសវា អរហន្តោ

ពហុ ពុទ្ធស្ស សាវកានតិ ។

[៦៤] ឥនមកេច ព្រហ្មចារិសដ្ឋោ អត្តមនោ ច
ព្រហ្មា តស្ស ព្រហ្មចារិសដ្ឋស្ស ភាសិតំ អភិនង្គិតិ ។

ឆជ្ជំ បមាទស្សតំ

[៦៥] សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ភគវា ទិវាវិហារតតោ ហោតិ បដិសល្យនោ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ ព្រហ្មចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

(៦៣) លំដាប់នោះ ព្រហ្មជាបរិស័ទនោះ ត្រេកអរ រីករាយ
នឹងភាសិត របស់ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុហើយ ក៏ចូលទៅរក
ព្រហ្មនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រហ្ម
នោះថា បពិត្រអ្នកនិទិក្ខុ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ មានវេរ-
វាចាយ៉ាងនេះថា

សាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះពុទ្ធ នៅមានច្រើនអង្គ ជាអ្នក
មានវិជ្ជា ៣ ផង សម្រេចដោយប្លន្ទផង ឈ្លាសក្នុងវារៈនៃ
ចិត្តផង ជាព្រះអរហន្តវិណាស្រពផង ។

(៦៤) ព្រហ្មជាបរិស័ទបានពោលពាក្យនេះហើយ ចំណែក
ខាងព្រហ្មជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ត្រេកអរនឹងភាសិតរបស់ព្រហ្មជា
បរិស័ទនោះ ។

បិមាទស្សត្រី ទី ៦

(៦៥) សាវ័កនិទាន ។ សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់ឆន់សម្រាក ក្នុងវេលាថ្ងៃ សម្លឹងនៅ ក្នុងឈានសមាបត្តិ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបរិទ្ធោ

អថោ សុត្រញ្ញា ច បច្ចេកត្រញ្ញា សុទ្ធាភសោ ច
 បច្ចេកត្រញ្ញា យេន ភគវត្ថេនុបសង្កម្មីសុ ឧប-
 សង្កម្មិត្វា បច្ចេកំ ទ្វារតាហំ ឧបនិស្សាយ អដ្ឋិសុ ។
 អថោ សុត្រញ្ញា បច្ចេកត្រញ្ញា សុទ្ធាភសំ បច្ចេ-
 កត្រញ្ញាជំ ឯតទេវេច អតោលោ ខោ តាវ មារិស
 ភគវត្ថំ បយ្យុចាសិតុំ ទិវវិហារតតោ ភគវត្ថ បដិ-
 សល្លំនោ ច អមុ ច ត្រញ្ញុលោកោ ឥន្ទោ ចេវ ដីតោ ច
 ត្រញ្ញា ច តត្ថ បមាទវិហារំ វិហារតិ អាយាម មារិស
 យេន សោ ត្រញ្ញុលោកោ តេនុបសង្កម្មីស្សាម ឧប-
 សង្កម្មិត្វា តំ ត្រញ្ញាជំ សំវេជេយ្យមាតិ ។ ឯវំ មារិសា-
 តិ ខោ សុទ្ធាភសោ បច្ចេកត្រញ្ញា សុត្រញ្ញុនោ បច្ចេ-
 កត្រញ្ញុនោ បច្ចុស្សាសំ ។ អថោ សុត្រញ្ញា បច្ចេ-
 កត្រញ្ញា សុទ្ធាភសោ ច បច្ចេកត្រញ្ញា សេយ្យជាបិ
 នាម ពលវំ បុរិសោ ។ បេ ។ ឯវមេវ ភគវត្ថោ
 បុរតោ អន្តរហិតា តស្មី ត្រញ្ញុលោកេ ចាតុរោសុំ ។
 អន្តរោ ខោ សោ ត្រញ្ញា តេ ត្រញ្ញុនោ ទ្វារតោ
 វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន តេ ត្រញ្ញុនោ ឯតទេវេច

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវិគ្គ

លំដាប់នោះឯង មានព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្មនិងព្រហ្មមួយអង្គទៀត ឈ្មោះសុទ្ធាវាស បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅ ដល់ហើយ ក៏ឈរអែបនឹងសន្ធឹកទ្វារម្ខាងម្នាក់ ។ គ្រានោះ ព្រហ្មមួយ អង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្ម បាននិយាយនឹងព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុទ្ធាវាស ដូច្នេះថា នៃគ្នាយើង កាលនេះ ជាពេលមិនទាន់ត្អូរ នឹងចូលទៅ គាល់ព្រះមានព្រះភាគនៅឡើយទេ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ កំពុងសម្លឹងនៅក្នុងឈានសមាបត្តិផង ចំណែកខាង ព្រហ្មលោកឯណោះ សុកស្តម្ភ (ដោយឈានសុខ) និង រីក (ដោយ ផ្កាតិអភិញ្ញា) ប៉ុន្តែមានព្រហ្មក្នុងព្រហ្មលោកនោះ នៅដោយសេចក្តី ប្រមាទផង នៃគ្នាយើង មក យើងនឹងចូលទៅឯព្រហ្មលោកនោះ វិញ លុះចូលទៅដល់ហើយ ត្រូវញ៉ាំងព្រហ្មនោះឲ្យសង្កេត ។ ព្រហ្ម មួយអង្គឈ្មោះសុទ្ធាវាស បានទទួលស្តាប់ព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្ម ថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ គ្នាយើង ។ លំដាប់នោះ ព្រហ្មមួយអង្គឈ្មោះ សុព្រហ្មនិងព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុទ្ធាវាស ក៏ដូចជាបុរសមានកំលាំង ។ ថេ ។ បាត់អំពីទីចំពោះព្រះកត្តនៃព្រះមានព្រះភាគ ទៅប្រាកដក្នុង ព្រហ្មលោកនោះ ។ ព្រហ្មនោះបានឃើញព្រហ្មទាំងពីរនោះ កំពុងមក អំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏សួរព្រហ្មទាំងនោះ យ៉ាងនេះថា

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អយាធនវគ្គ អនុការទស្សបទ្ធ

ហន្ត គុតោ នុ គុតោ មារិសា អាគច្ឆជាតិ ។ អថខោ
 មយំ មារិស អាគច្ឆាម តស្ស ភគវតោ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកា កច្ឆសិ(១) បន ទ្ធំ មារិ-
 ស តស្ស ភគវតោ ឧបជ្ជានំ អរហតោ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

(៦៦) ឯវិ វុត្ត(២) ខោ សោ ព្រហ្មា តំ វចនំ
 អនិច្ចាសេន្តោ សហស្សកុត្តំ អត្តានំ អភិធម្មិធីត្វា
 សុព្រហ្មានំ បច្ចេកព្រហ្មានំ ឯតទកោច បស្សសិ
 មេ ធា ទ្ធំ មារិស ឯវុចំ ឥន្ទានុការវន្តំ ។ បស្សា-
 មិ ខោ ត្យាហំ មារិស ឯវុចំ ឥន្ទានុការវន្តំ ។
 សោ ទ្វាហំ មារិស ឯវិមហិន្ទិកោ ឯវិមហានុការោ
 កស្ស អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា
 ឧបជ្ជានំ កមិស្សាមីតិ ។

១ ឧ . ធម្មប្បវត្តិ ។ ២ ឧ.ម. ឯវិវុត្តោ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវ័ន្ត ការអ្នកអាទុភាព

នៃគ្នាយើងទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមកអភិវឌ្ឍណាហ្ន៎ ។ ព្រហ្មទាំង

ពីរក៏ប្រាប់ថា ម្ចាស់គ្នាយើង យើងទើបនឹងមកអភិវឌ្ឍណាក៏នៃព្រះមាន

ព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអគ្គិនោះ ម្ចាស់គ្នាយើង ចុះអ្នកនឹង

ទៅកាន់ទីបំរើព្រះមានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអគ្គិនោះឬទេ ។

(៦៦) កាលបើព្រហ្មទាំងពីរនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រហ្មនោះ

អត់ប្រាំនឹងពាក្យនោះមិនបាន ក៏និម្មិតខ្លួនចំនួនមួយពាន់ ហើយនិយាយ

នឹងព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្មយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់គ្នាយើង អ្នកឃើញ

ឥទ្ធានុភាពរបស់ខ្ញុំ មានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ ។ សុព្រហ្មតបថា ម្ចាស់

គ្នាយើង ខ្ញុំឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក មានសភាពយ៉ាងនោះហើយ ។

ព្រហ្មនោះតបថា ម្ចាស់គ្នាយើង ខ្ញុំនោះឯង មានច្បងច្រើនយ៉ាងនេះ

មានឥទ្ធានុភាពយ៉ាងនេះ ខ្ញុំនឹងទៅកាន់ទីបំរើសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ដែរទេ

ណាទៀត ម្តេចបាន ។

សុត្តន្តបិដក សំយោគនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញោ

(៦៧) អថខោ សុត្រញ្ញា បច្ចេកត្រញ្ញា ទ្វិស-
 ហស្សកុត្តំ អត្តានំ អភិនិម្មិនិត្តា ត្រញ្ញានំ ឯតទរោច
 បស្សសិ មេ ឆោ ត្វំ មារិស ឯវ្រុបំ តំ ឥទ្ធានុកាវន្តំ ។
 បស្សមិ ខោ ឡាហំ មារិស ឯវ្រុបំ ឥទ្ធានុកាវន្តំ ។
 តយា ច ខោ មារិស មយា ច ស្មេវ ភកវា មហិទ្ធិ-
 កតរោ ចេវ មហានុកាវោ ច អាគច្ឆយ្យាសិ ត្វំ
 មារិស ត ប្ប ភកវតោ ឧបជ្ឈានំ អរហតោ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

(៦៨) អថខោ សោ ត្រញ្ញា សុត្រញ្ញានំ បច្ចេក-
 ត្រញ្ញានំ កាថាយ អជ្ឈកាសិ

តយោ សុបណ្ណា(១) ចតុរោ ច ហំសា

ព្យក្ខន្ធិសា បញ្ចសតា ច ឈាយិឆោ

តយិនំ វិមាណំ ជលតេ ច ត្រញ្ញា

ឡិកាសយំ ឧត្តរស្សី ទិសាយន្តំ ។

១ គឺឈរ សុបណ្ណរបស់ពាទីតិ អដ្ឋកាយំ វិញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ ភាគទីបួន

[៦៧] លំដាប់នោះឯង ព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្ម និមិត្តខ្លួន
 ចំនួនពីរពាន់ ហើយនិយាយនឹងព្រហ្មយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់គ្នាយើង អ្នក
 ឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់ខ្ញុំនោះ មានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ ។ ព្រហ្មនោះ
 តបថា ម្ចាស់គ្នាយើង ខ្ញុំឃើញឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នក មានសភាពយ៉ាង
 នោះហើយ ។ សុព្រហ្មតបថា ម្ចាស់គ្នាយើង ព្រះមានព្រះភាគ
 អង្គនោះ ព្រះអង្គមានបូជ្ជៈច្រើនបំផុត ទាំងមានអានុភាពច្រើនជាងអ្នកផង
 ជាងខ្ញុំផង ម្ចាស់គ្នាយើង អ្នកគួរដកកាន់ទីបំរើព្រះមានព្រះភាគ ជា
 ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

[៦៨] លំដាប់នោះឯង ព្រហ្មនោះ បានពោលនូវគាថាចំពោះ
 ព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្មថា
 រូបគ្រុឌបីរយ រូបហង្សបួនរយ រូបខ្លែងប្រាំរយ (នេះជា
 សម្បត្តិ ក្នុងវិមាន) របស់ខ្ញុំ ជាអ្នកមានឈាន នៃ
 ព្រហ្ម វិមាននោះ ភ្នំស្វាង រុងរឿង ក្នុងទិសខាងជើង ។

ព្រហ្មសំយក្ខស្ស អាយាចរវន្តេ រាគវន្តបសង្កមមំ

(៦៩) កិញ្ចាបំ តេ ភំ ជលតី វិមានំ

ឱកាសយំ ឧត្តរស្សំ ទិសាយំ

រូបេ រណំ ទិស្វា សធា បវេនិតំ

តស្មា ន រូបេ រមតី សុមេធាតិ ។

(៧០) អថទោ សុត្រញ្ញា ច បច្ចេកត្រញ្ញា សុទ្ធា-
វសោ ច បច្ចេកត្រញ្ញា ភំ ត្រញ្ញាទំ សំវេជេត្វា តត្ថ-
វន្តរាយីសុ ។ អគមាសិ ច សោ ត្រញ្ញា អបរេន
សមយេន ភគវតោ ឧបដ្ឋានំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធ-
ស្សាតិ ។

សត្តមំ បរិមកោកាលិកស្តុតំ

(៧១) សាវត្ថយំ... តេន ទោ បន សមយេន ភ-
គវ ទិវរិហារតតោ ហោតិ បដិសល្ល័យោ ។ អថទោ
សុត្រញ្ញា ច បច្ចេកត្រញ្ញា សុទ្ធាវសោ ច បច្ចេក-
ត្រញ្ញា យេន ភគវ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
បច្ចេកំ ទ្វារពាហំ និស្សាយ អដ្ឋីសុ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាឃាចនវគ្គ ព្រហ្មចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

(៦៩) សុព្រហ្មតបថា វិមានរបស់អ្នកនោះ ភ្នំស្វាងរុងរឿង
ក្នុងទិសខាងជើង ក៏មែនហើយ ប៉ុន្តែ អ្នកប្រាជ្ញ មាន
ប្រាជ្ញា តែងឃើញទោសក្នុងរូបផង ឃើញរូបដែល
ញាប់ញ័រសព្វកាលផង ហេតុនោះ បានជាលោក មិន
គ្រេកអរក្នុងរូប ។

(៧៩) លំដាប់នោះឯង ព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្មនិង
ព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុទ្ធាវាស ញ៉ាំងព្រហ្មនោះឲ្យសង្កេតហើយ ក៏
បាត់អំពីទីនោះទៅ ។ លុះចំណោតមក ព្រហ្មនោះ ក៏បានទៅកាន់
ទីបំរើព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

បឋមកោកាលិកសូត្រ ទី ៧

(៧១) ទៀបក្រុងសាវត្ថី... សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ សម្លឹងនៅក្នុងឈានសមាបត្តិ ។ លំដាប់នោះ
មានព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្មនិងព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុទ្ធាវាស
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរអែបនឹង
សន្លឹកទ្វារម្ខាងម្នាក់ ។

សុត្តន្តបិដកេ សុយុត្តនិកាយស្ស សតាវិវត្តោ

[៧២] អថខោ សុត្រហ្មា បច្ចេកត្រហ្មា កោ-
កាលកំ ភិក្ខុំ អារត្ត ភគវតោ សន្និកេ ឥមំ តាជំ
អកាសំ

អប្បមេយ្យំ បមិនត្តោ

កោធិ វិទ្យា វិកប្បយេ

អប្បមេយ្យំ បមាយេនំ

និព្វតន្តំ^(១) មញ្ញេ បុត្តជនន្តិ ។

អដ្ឋមំ ពិស្សកសុត្តំ

[៧៣] សាវត្ថិយេ... តេន ខោ បន សមយេន
ភគវំ ធិវាវិហារកតោ ហោតិ បដិសល្ល័ដោ ។ អថខោ
សុត្រហ្មា ច បច្ចេកត្រហ្មា សុត្តារសោ ច បច្ចេក-
ត្រហ្មា យេន ភគវំ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
បច្ចេកំ ទ្វារពាហំ និស្សាយ អដ្ឋិសុ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថវគ្គ

[៧២] លំដាប់នោះឯង ព្រហ្មមួយអង្គឈ្មោះសុព្រហ្ម ប្រារព្ធ
នឹងកោកាលិកភិក្ខុ ហើយពោលនូវគាថានេះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះ
មានព្រះភាគថា

តើអ្នកប្រាជ្ញណា ក្នុងលោកនេះ កំណត់រាប់នូវគុណព្រះ
វិណាស្រព ដែលជាគុណរាប់មិនអស់បាន(១) ខ្ញុំសំគាល់
នូវបុគ្គជន ដែលថាអាចរាប់នូវគុណព្រះវិណាស្រព ជា
គុណរាប់មិនអស់បាន (នោះ) ថាជាបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ(២) ។

តិស្សក្សត្រ ទី ៨

[៧៣] ទៀបក្រុងសាវត្ថី... សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះ
ភាគ ទ្រង់គង់សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ សម្លឹងនៅក្នុងឈានសមាបត្តិ ។
លំដាប់នោះឯង ព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះសុព្រហ្មនិងព្រហ្មមួយអង្គ ឈ្មោះ
សុទ្ធាវាស បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏រិះរកអែបនឹងសន្ធិក្សត្រម្ខាងម្នាក់ ។

• គុណព្រះវិណាស្រពគ្មានអ្នកណាអាចរាប់អស់ឡើយ ។ ២ បុព្វជនណា អ្នកថាអាចគុណ
ព្រះវិណាស្រពអស់ បុព្វជននោះ ចាត់ថាជាអ្នកល្ងង់ខ្លៅ ។ អដ្ឋិកថា ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាចរេន្ទ្រ ពោកាវិរូបសង្គមនំ

[៧៤] អថខោ សុទ្ធាវសោ បច្ចេកព្រហ្ម ក-
តមោរកតិស្សកំ ភិក្ខុំ អារត្ត ភកវតោ សន្តិកេ ឥមំ
តាមំ អភាសំ

អប្បមេយ្យំ បមិនន្ទោ

កោធិ វិទ្យា វិកប្បយេ

អប្បមេយ្យំ បមាយិនំ

និទុតន្តំ មញ្ញោ អតិស្សន្តំ ។

នវិមំ តទ្ធព្រហ្មសតំ

[៧៥] សាវត្ថយំ... តេន ខោ បន សមយេន កោ-
កាលកោ ភិក្ខុ អាពាធិកោ ហោតិ ទុត្ថតោ ពាឡ្យ-
ភិលោលោ ។ អថខោ តុទ្ធី^(១) បច្ចេកព្រហ្ម អភិក្កត្តយ
វត្ថុយា អភិក្កត្តវណ្ណោ កេវលភប្បំ ជេតវនំ ឌុកា-
សេត្វា យេន កោកាលកោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ

ព្រហ្មសំយត្ត អាយាចនវត្ថុ ព្រហ្មកូលទៅរករក កាលិកកុ

(៧៤) គ្រានោះ ព្រហ្មមួយអង្គឈ្មោះសុទ្ធាវស ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុ
ឈ្មោះភគមោរកតិស្យក្កៈ ហើយពោលគាថានេះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះ
មានព្រះភាគថា

ត្រីអកប្រាជ្ឈណ ក្នុងលោកនេះ កំណត់រាប់នូវគុណព្រះ
វិណាស្រព ដែលជាគុណរាប់មិនអស់បាន ខ្ញុំសំគាល់នូវ
បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា ដែលថាអាចរាប់គុណព្រះវិណាស្រព ជា
គុណរាប់មិនអស់បាន (នោះ) ថាជាបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ ។

តុទុព្រហ្មស្សត្រ ទី ៩

(៧៥) ទៀបក្រុងសាវត្ថី... សម័យនោះឯង កោកាលិកភិក្ខុ
មានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ឈឺធ្ងន់ ។ លំដាប់នោះឯង កាល
វេលាពង្រីបបមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រហ្មមួយអង្គឈ្មោះតុទុ មានស្ម័គ្រ
រុងរឿង ញ៉ាំងវត្តជេតពន់ទាំងអស់ឲ្យភ្លឺស្វាង ចូលទៅរកកោកាលិកភិក្ខុ

លុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវគ្គោ

ឧបសង្កម្ភិតា វេហាសំ បិគោ កោកាលិកំ ភិក្ខុ
 ឯតទវេច បសាទេហិ កោកាលិក សាវ័បុត្តមោក្ខ-
 ល្លាទេសុ ចិត្តំ បេសលា សាវ័បុត្តមោក្ខល្លាធាតិ ។
 កោសិ ភំ អារុសោតិ ។ អហំ តុទុបច្ចេកព្រហ្មាតិ ។
 កិច្ច^(១) ភំ អារុសោ ភកវតា អធាតាមី ព្យាកតោ
 កថញ្ញាហិ^(២) ឥធាតតោតិ ។ បស្ស យាវញ្ច តេ ឥទ្ធ
 អបរទ្ធិន្តិ ។

(៧៦) បុរិសស្ស ហិ ជាតស្ស

កុធាវី ជាយតេ មុខេ

យាយ ធិន្តតិ អត្តាជំ

ពាលោ ទុញ្ញាសិតំ កណំ

យោ ធិន្តិយំ បសិសតិ

តំ វា ធិន្តតិ យោ បសិសិយោ

វិចិធាតិ មុខេន សោ កលី

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បិទនៅព្រំឆាកាស បាននិយាយនឹងកោ-
 កាលិកភិក្ខុយ៉ាងនេះថា នែកោកាលិក លោកចូរញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុង
 ព្រះសាវ័បុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានចុះ ព្រោះព្រះសាវ័បុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន
 មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។ កោកាលិកភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នក
 ជាអ្វី ។ ភុទ្ធប្រហ្មឆបថា ខ្លួនខ្ញុំជាព្រហ្មម្នាក់ឈ្មោះភុទ្ធ ។ កោកាលិក-
 ភិក្ខុ សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកឯងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករថា ជា
 អនាគាមិបុគ្គលហើយ ហេតុអ្វីក៏ឥឡូវនេះ អ្នកមកក្នុងទីនេះ ។ ភុទ្ធ-
 ប្រហ្មឆបថា លោកចូរឃើញកំហុសរបស់លោកនេះចុះ ។

[៧៦] បុគ្គលពាល ពោលទុក្ខាសិត កាត់បង់ខ្លួនដោយ
 វាចាណា វាចានោះដូចជាផ្លែជ័ង កើតក្នុងមាត់បុរសដែល
 កើតហើយ អ្នកណាសរសើរបុគ្គលដែលគួរនិន្ទា ឬនិន្ទាបុគ្គល
 ដែលគួរសរសើរ អ្នកនោះហៅថា សន្សំចោសដោយមាត់

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាចនវត្តេ ភក្កវត្ថុបសង្កមនំ

កកលំនា តេន សុខំ ន វិន្ទតិ

អប្បមត្តោ អយំ កកលំ

យោ អត្តេសុ ធនបរាជយោ

សព្វស្សាបិ សហាបិ អត្តនា

អយមេវ មហន្តតរោ កកលំ

យោ សុគតេសុ មនំ បរោសយេ ។

សតំ សហស្សាន និវត្តនា

ធនីសតិ បញ្ច ច អព្វនា

យមរិយេ ករហំ និរយំ ឧបេតិ

វាចំ មនញ្ច បណ្ឌិទាយ ចាបកន្តិ ។

ទេសមំ ទុតិយកោកាលិកសុតំ

(៧៧) សាវត្ថយំ--- អថខោ កោកាលិកោ ភិក្ខុ
យេន ភកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និស័ទិ ។ ឯកមន្តំ និស័ន្នោ ខោ
កោកាលិកោ ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទរោច ចាបិច្ឆា កន្តេ
សាវត្ថុមោក្ខល្លានា ចាបិកានំ វច្ឆានំ វសំ កតាតិ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ កោកាលិកភិក្ខុចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ
 រមែងមិនបានសុខព្រោះទោសនោះ ការចាញ់ធន ព្រមទាំង
 ទ្រព្យគ្រប់ចំពូក ព្រមទាំងខ្លួន ទៅលើល្បែងភ្នាល់ទាំង
 ឡាយ ទោសនេះ ជាទោសមានប្រមាណតិចទេ បុគ្គល
 ដែលញ៉ាំងចិត្តឲ្យប្រឡូត ក្នុងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមាន
 គតិល្អ ទោសនេះឯង ទើបជាទោសធំជាង ។ បុគ្គលគិតលំ
 អោយនឹងចិត្តអាក្រក់ ជាអ្នកគិតវៀលព្រះអរិយៈទាំងឡាយ
 ទៅកើតក្នុងនរកណា នរកនោះ មានអាយុចំនួនមួយសែន
 និងសាមសិបប្រាំមួយនិរត្តន៍និងប្រាំអត្តនៈ ។

ទុតិយកោកាលិកល្បត្ត ទី ១០

(៧៧) ខៀបក្រុងសាវត្ថី... លំដាប់នោះឯង កោកាលិកភិក្ខុ
 ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះកោកាលិកភិក្ខុអង្គុយក្នុងទី
 ដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សាវត្ថុនិងមោគ្គល្លាន ជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក ប្រព្រឹត្ត
 ទៅតាមអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាថវិថ្ថោ

(៧៨) ឯវំ វុត្ថេ ភក្កវា កោកាលិកំ ភិក្ខុំ

ឯតទរោច មា ហេវំ កោកាលិក អវច មា ហេវំ

កោកាលិក អវច បសាទេហិ កោកាលិក សាវី-

បុត្តមោក្ខល្លានេសុ ចិត្តំ បេសលា សាវីបុត្តមោក្ខល្លា-

នាតិ ។ ធុតិយម្បិ ទោ កោកាលិកោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ

ឯតទរោច កិញ្ចាបំ មេ ភន្តេ សន្ទាយកោ បច្ចយកោ

អថទោ ចាប័ច្ឆាវ សាវីបុត្តមោក្ខល្លានា ចាបកានំ

ឥច្ឆានំ វសំ គតាតិ ។ ធុតិយម្បិ ទោ ភក្កវា កោ-

កាលិកំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច មា ហេវំ កោកាលិក អវច

មា ហេវំ កោកាលិក អវច បសាទេហិ កោកាលិក

សាវីបុត្តមោក្ខល្លានេសុ ចិត្តំ បេសលា សាវីបុត្តមោក្ខ-

ល្លានាតិ ។ ធុតិយម្បិ ទោ កោកាលិកោ ភិក្ខុ

ភក្កវន្តំ ឯតទរោច ។ បេ ។ ឥច្ឆានំ វសំ គតាតិ ។

ធុតិយម្បិ ទោ ភក្កវា កោកាលិកំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច

។ បេ ។ បេសលា សាវីបុត្តមោក្ខល្លានាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាថវគ្គ

(៧៨) កាលបើកោកាលិកភិក្ខុ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងកោកាលិកភិក្ខុ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់កោ-
 កាលិក អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់កោកាលិក អ្នកកុំនិយាយ
 យ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់កោកាលិក អ្នកចូរញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងសា-
 វីបុត្តនិងមោគ្គល្លានចុះ ព្រោះសាវីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន មានសីលជាទី
 ស្រឡាញ់ ។ កោកាលិកភិក្ខុក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ជាតំរប់ពីរដង
 យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលគួរជឿ គួរប្រតិបត្តិតាម
 របស់ខ្ញុំមានស្រាប់ហើយ សាវីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក
 ពិតៗ ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក ។ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងកោកាលិកភិក្ខុជាតំរប់ពីរដងយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
 កោកាលិក អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់កោកាលិក អ្នកកុំនិយាយ
 យ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់កោកាលិក អ្នកចូរញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងសាវីបុត្ត
 និងមោគ្គល្លានទៅចុះ ព្រោះសាវីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន មានសីលជាទី
 ស្រឡាញ់ ។ កោកាលិកភិក្ខុ ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ជាតំរប់
 បីដង យ៉ាងនេះថា ។ បេ ។ ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងកោកាលិកភិក្ខុ ជាតំរប់បីដងយ៉ាងនេះ
 ថា ។ បេ ។ ព្រោះសាវីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាធរេត្ត កោកាលីកោ កាលរិយា

[៧៩] អថោ កោកាលីកោ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយា-
 សនា កក្កដ្ឋំ អភិវទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា បក្កា-
 មិ ។ អថិវប្បក្កន្ធស្ស ច កោកាលីកស្ស ភិក្ខុនោ
 សាសបមត្តិហិ មិឡុកាហិ សព្វោ កាយោ ឌុដ្ឋា
 អហោសិ សាសបមត្តិយោ ហុត្វា មុត្តមត្តិយោ អហោ-
 ស្មំ មុត្តមត្តិយោ ហុត្វា កឡាយមត្តិយោ អហោស្មំ
 កឡាយមត្តិយោ ហុត្វា កោលដ្ឋមត្តិយោ អហោស្មំ
 កោលដ្ឋមត្តិយោ ហុត្វា កោលមត្តិយោ អហោស្មំ
 កោលមត្តិយោ ហុត្វា អាមលកមត្តិយោ អហោស្មំ
 អាមលកមត្តិយោ ហុត្វា វេលុវេសលាដុកមត្តិយោ
 អហោស្មំ វេលុវេសលាដុកមត្តិយោ ហុត្វា តិលូមត្តិ-
 យោ អហោស្មំ តិលូមត្តិយោ ហុត្វា បកិដ្ឋីសុ បុព្វញ្ច
 លោហិតញ្ច បក្កវីសុ ។ អថោ កោកាលីកោ
 ភិក្ខុ តេនេវ អាពាធន កាលមកាសិ ។ កាល-
 កតោ ច កោកាលីកោ ភិក្ខុ បទុមជិយំ ឧបបដ្ឋិ
 សារីបុត្តមោត្តល្លានេសុ ចិត្តំ អាយាតេត្វា ។

ព្រហ្មសំយុត្ត អយាចនវគ្គ កាលកិរិយាខែកោកាលិកភក្ត្រ

(៧៩) លំដាប់នោះឯង គោកាលិកភក្ត្រ ព្រោកអំពីអាសនៈ

ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចេញទៅ ។ គោកាលិកភក្ត្រចេញទៅ មិនយូរប៉ុន្មាន កាយទាំងមូលក៏ចេញជាអុទ្ធ(១) ប៉ុន្មា គ្រាប់ស្ពៃ អុទ្ធដែលប៉ុនគ្រាប់ស្ពៃ ក្លាយឡើងប៉ុនៗ គ្រាប់សណ្តែកបាយ អុទ្ធដែលប៉ុនគ្រាប់សណ្តែកបាយ ក្លាយឡើងប៉ុនៗ គ្រាប់សណ្តែកកង់ អុទ្ធដែលប៉ុនគ្រាប់សណ្តែកកង់ ក្លាយឡើងប៉ុនៗ គ្រាប់តុត្រា អុទ្ធដែលប៉ុនគ្រាប់តុត្រា ក្លាយឡើងប៉ុនៗ ផ្លែតុត្រា អុទ្ធដែលប៉ុនផ្លែតុត្រា ក្លាយឡើងប៉ុនៗ ផ្លែកន្ទួតព្រៃ អុទ្ធដែលប៉ុនផ្លែកន្ទួតព្រៃ ក្លាយឡើងប៉ុនៗ ក្តឹបញ្ជៅ អុទ្ធដែលប៉ុនក្តឹបញ្ជៅ ក្លាយឡើងប៉ុនៗ ផ្លែញ្ជៅ អុទ្ធដែលប៉ុនផ្លែញ្ជៅ ក៏បែកធ្លាយហូរខ្ទះនិងឈាម ។ គ្រានោះ គោកាលិកភក្ត្រ ក៏ធ្វើមរណកាលដោយផ្ទៃនោះទៅ ។ លុះគោកាលិកភក្ត្រធ្វើមរណកាលហើយ ទៅកើតក្នុងបទុមនរក ព្រោះតែចងចិត្តអាយាភក្ត្រព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ។

១ អាចារ្យខ្លះប្រែថា បូស ខ្លះថា បូសរលកតែវ ខ្លះថា កមរលាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិជ្ជោ

[៨០] អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ អភិក្កន្ធាយ

រត្តិយា អភិក្កន្ធកណ្ឌោ កេវលកម្មំ ជេតវនំ ឱកា-

សេត្វា យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ

បិតោ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភក្កវន្តំ ឯតទេវេច

កោកាលិកោ ភន្តេ ភិក្ខុ កាលកតោ^(១) កា-

លកតោ ច ភន្តេ កោកាលិកោ ភិក្ខុ បទុមនិវយិ

ឧបបន្នោ សាវ័បុត្តមោគ្គល្លានេសុ ចិន្តំ អាយាតេត្វាតិ ។

ឥទមេវេច ព្រហ្មា សហម្បតិ ឥទំ វត្ថា ភក្កវន្តំ

អភិវាទេត្វា បទិត្វិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរាយ័តិ ។

១ ឧ កាលមកាស័តិ បាយោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សោតវគ្គ

[៨០] លំដាប់នោះ លុះវេលាព្រឹកបឋមយាម កន្លងទៅហើយ

សហម្សតិព្រហ្មមានរស្មីល្អ ញ៉ាំងវត្ថុជេតពន់ទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង ចូល

ទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមាន

ព្រះភាគ ហើយឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសហម្សតិព្រហ្មឈរ

នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គោតាលិកភិក្ខុធ្វើមរណកាលហើយ បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គោតាលិកភិក្ខុ លុះធ្វើមរណកាលហើយ ក៏ទៅកើតក្នុង

បទុមនរក ព្រោះតែចង់ចិត្តអាយាតក្នុងព្រះសាវ័បុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ។

សហម្សតិព្រហ្មបានពោលពាក្យនេះ លុះពោលពាក្យនេះហើយ ក៏ថ្វាយ

បង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចបាត់អំពីទីនោះ ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាបនវត្ថេ បទុមនិរយេ អាយុប្បមាណបុព្វ

(៨០) អថខោ ភក្កវា ភក្កា វត្ថិយា អច្ចយេន
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្ថី ព្រហ្មា សហម្បតិ
 អភិក្កន្តាយ វត្ថិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កោលកប្បំ
 ជេតវនំ ឌីកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្ក-
 មិត្វា មំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ឯកមន្តំ បិតោ
 ខោ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា សហម្បតិ មំ ឯតទលោច កោកា-
 លំកោ កន្លេ ភិក្ខុ កោលកតោ កោលកតោ ច
 កន្លេ កោកាលំកោ ភិក្ខុ បទុមនិរយំ ឧបបន្នោ
 សាវ័បុត្តមោត្តន្យានេសុ ចិត្តំ អាយាតេត្វាតិ ឥនមលោច
 ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា សហម្បតិ ឥទំ វត្វា មំ អភិវទេត្វា
 បទត្ថិណំ កត្វា តត្ថេវន្តវាយតិ ។

(៨២) ឯវំ វុត្ថេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ឯតទលោច
 កីវទីយំ នុ ខោ កន្លេ បទុមនិរយេ អាយុប្បមា-
 ណានិ ។ ទីយំ ខោ ភិក្ខុ បទុមនិរយេ អាយុប្បមាណំ តំ

ព្រហ្មសំយុត្ត អាយាចនវត្ថុ ការសួរនូវប្រមាណនៃអាយុក្នុងបទុមនរក

(៨១) លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅ
 ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលវេលារាត្រីបឋមយាមកន្លង
 ទៅហើយ ក្នុងរាត្រីនេះ សហម្បត្តិព្រហ្មមានរស្មីដ៏ល្អ ញ៉ាំងវត្ថុជេតពន
 ទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង ចូលមករកតថាគត លុះចូលមកដល់ ថ្វាយបង្គំ
 តថាគត ហើយឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 សហម្បត្តិព្រហ្មឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹង
 តថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គោកាលិកភិក្ខុ ធ្វើមរណកាល
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គោកាលិកភិក្ខុលុះធ្វើមរណកាលហើយ
 ក៏ទៅកើតក្នុងបទុមនរក ព្រោះតែបងចិត្តអាយាតក្នុងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះ
 មោគ្គល្លាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សហម្បត្តិព្រហ្មបានរំពាលពាក្យនេះ
 លុះរំពាលពាក្យនេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ធ្វើប្រទក្សិណ រួច
 ក៏បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

(៨២) កាលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុ
 មួយរូប បានក្រាបចូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ប្រមាណអាយុក្នុងបទុមនរកតើយូរប៉ុន្មាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ប្រមាណ
 អាយុក្នុងបទុមនរក យូរពន់ពេក ប្រមាណអាយុ ក្នុងបទុមនរកនោះ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

ន សុត្តរំ សម្ពុទ្ធានុំ ឯត្ថកានិ វស្សានិ ឥតិ វា ឯត្ថកានិ
វស្សសតានិ ឥតិ វា ឯត្ថកានិ វស្សសហស្សានិ ឥតិ
វា ឯត្ថកានិ វស្សសតសហស្សានិ ឥតិ វាតិ ។ សក្កា
បន កន្ថេ ឧបមា កាតុន្តិ ។

(៨៣) សក្កា ភិក្ខុតិ កកវា អរោច សេយ្យ-
ថាបិ ភិក្ខុ វីសតិខារិកោ កោសលកោ តិលវាលោ
តតោ បុរិសោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អន្ធយេន
ឯកមេតំ តិលំ ឧទ្ធកេយ្យ ទិយ្យតំ ខោ សោ ភិក្ខុ
វីសតិខារិកោ កោសលកោ តិលវាលោ ឥមិនា
ឧបក្កមេន បរិក្ខយំ បរិយាទានំ កន្ថេយ្យ ន ត្រូវ ឯ-
កោ អត្ថនោ និរយោ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ អត្ថនា
និរយោ ឯវមេកោ និរត្ថនោ និរយោ សេយ្យថាបិ
ភិក្ខុ វីសតិ និរត្ថនា និរយោ ឯវមេកោ អតតោ និរយោ
សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ អតតា និរយោ ឯវមេកោ
អដដោ និរយោ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ អដដា
និរយោ ឯវមេកោ អហហោ និរយោ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ
វីសតិ អហហា និរយោ ឯវមេកោ កុម្មនោ និរយោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាថវិគ្គ

មិនអាចរាប់បានដោយន័យថា ប៉ុណ្ណោះនាំ ប៉ុណ្ណោះរយនាំ ប៉ុណ្ណោះ
ពាន់នាំ ឬប៉ុណ្ណោះសែននាំបានទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះអាច
ធ្វើទេបាបានឬទេ ។

(៨៣) ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រងំមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
គង់គត អាចធ្វើបាន ហើយជ្រងំត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ដូចជាទេវទេវផ្គុក
គ្រាប់លូរបស់អ្នកដែនកោសល ដែលមានចំណុះ ២០ ខារី(១) លុះដល់
កន្លងទៅមួយរយនាំ ។ ឬសេចក្តីយកគ្រាប់លូមួយគ្រាប់ ។ អំពីរទេវនោះ
ម្ចាស់ភិក្ខុ រទេវលូរបស់អ្នកដែនកោសល ដែលមានចំណុះ ២០ ខារីនោះ
អស់រលីងឥតសេសសល់ ដោយលំដាប់ នេះឆាប់ជាង នៅមិនទាន់
ដល់នរកឈ្មោះ អព្វទុក្ខមួយទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ២០ អព្វទុក្ខរក ស្មើនឹងនិរព្វទុ-
កមួយ ម្ចាស់ភិក្ខុ ២០ និរព្វទុក្ខរក ស្មើនឹងអព្វតនរកមួយ ម្ចាស់ភិក្ខុ
២០ អព្វតនរក ស្មើនឹងអដជនរកមួយ ម្ចាស់ភិក្ខុ ២០ អដជនរក ស្មើ
នឹងអហហនរកមួយ ម្ចាស់ភិក្ខុ ២០ អហហនរក ស្មើនឹងកម្មទុក្ខមួយ

១ អង្គិកថា ថា ៤ បន្តៈ (គាល់) នៃអ្នកផែនមគ្គជា ១ បន្តៈរបស់អ្នកផែនកោសល,
៤ បន្តៈនោះ ជា ១ អាឡុកៈ ជា ១ ចោណ, ៤ ចោណ ជា ១ មាធិកា, ៤ មាធិកា ទើប
ត្រូវជា ១ ខារី គឺ ១ អំពែក ។

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស អាយាធរវត្ត កលីបហន្តរាវា

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ កុម្មុណា និរយោ ឯវមេកោ
 សោគន្ធិកោ និរយោ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ
 សោគន្ធិកោ និរយោ ឯវមេកោ ឧប្បលកោ និរយោ
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ ឧប្បលកោ និរយោ ឯវមេ-
 កោ បុណ្ណារីកោ និរយោ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុ វីសតិ
 បុណ្ណារីកោ និរយោ ឯវមេកោ បទុមោ និរយោ បទុមី
 ទោ បទ ភិក្ខុ និរយំ កោកាលិកោ ភិក្ខុ ឧបបន្នោ
 សារីបុត្តមោគ្គល្លានេសុ ចិត្តំ អាយាតេត្វាតិ ។

[៨៤] ឥន្ទមរោច កករា ឥន្ទំ វត្ថាន សុគតោ
 អថាបរិ ឯតន្តរោច សត្វា

បុរិសស្ស ហិ ជាតស្ស
 កុណារី ដាយតេ មុខេ
 យាយ និទ្ទតិ អត្តានិ
 កាលោ ទុញ្ញាសិតំ កណ៌
 យោ និទ្ទយំ បសិសតិ
 តំ វា និទ្ទតិ យោ បសិសិយោ
 វិចិត្តាតិ មុខេន សោ កលី

ព្រហ្មសំយុត្ត អយាចនវត្ថុ ភាពនៃទោសធំជាងគេ

មាលភិក្ខុ ២០ កុម្មទនរក ស្មើនឹងសោត្តន្តិកនរកមួយ មាលភិក្ខុ ២០

សោត្តន្តិកនរក ស្មើនឹងទប្បលកនរកមួយ មាលភិក្ខុ ២០ ទប្បលកនរក

ស្មើនឹងបុណ្យរិកនរកមួយ មាលភិក្ខុ ២០ បុណ្យរិកនរក ទើបស្មើនឹងបទុម-

នរកមួយ មាលភិក្ខុ ចំណែកកោកាលិកភិក្ខុ ទៅកើតក្នុងនរកឈ្មោះបទុមៈ

ព្រោះតែឆ័ត្រចិត្តអាយាត ក្នុងសាវ័ត្ថនិងមោគ្គល្លាន ។

(៨៤) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់សូត្រនេះហើយ លុះព្រះ
សុត្តតជាសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សូត្រនេះរួចហើយ ទើបត្រាស់ពាក្យនេះ
តទៅទៀតថា

បុគ្គលពាល ពោលទុក្ខាសិក កាត់បង់ខ្លួន ដោយវាចា

ណា វាចានោះ ដូចជាផ្លែដឹង កើតក្នុងមាត់បុរសដែលកើត

ហើយ អ្នកណាសុរសើរបុគ្គលដែលត្រូវនិទា ឬនិទាបុគ្គល

ដែលត្រូវសរសើរ អ្នកនោះឈ្មោះថាសន្សំទោសដោយមាត់

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

កាលំនា តេន សុខំ ន វិន្ទតិ

អប្បមន្តោ អយំ កាលំ

យោ អក្កេសុ ធនបរាជយោ

សព្វស្សាបិ សហាបិ អត្តនា

អយមេវ មហាន្តតរោ កាលំ

យោ សុគតេសុ មនំ បដោសយេ ។

សតំ សហស្សានំ និវត្តនានំ

ធន្តិសតិ បញ្ច ច អត្តនានិ

យមរិយេ ករហំ និរយំ ឧបេតិ

វាចំ មនញ្ច បណិជាយ នាបកក្ខន្តិ ។

អាយាបវត្តោ ។

តិស្សុទ្ធានំ

អាយាចនំ ការវោ ព្រហ្មនេវោ

តកោ ច ព្រហ្មា អបរា ច និដ្ឋិ

បមាទកោ កាលំកតិស្សកោ ច

តុទុ ច ព្រហ្មា អបរោ កោកាលំកោតិ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

វមែនមិនបានសុខព្រោះទោសនោះ ការបាញ់ឆនព្រមទាំង
 ទ្រព្យគ្រប់ចំពូក ព្រមទាំងខ្លួន ទៅលើល្បែងភ្នាល់ទាំងឡាយ
 ទោសនេះ ជាទោសមានប្រមាណតិចទេ បុគ្គលដែល
 ញ៉ាំងចិត្តឲ្យប្រទូស្ត ក្នុងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមានគតិល្អ
 ទោសនេះឯង ទើបជាទោសធំជាង ។ បុគ្គលភក់លក់វាចា
 និងចិត្តអាក្រក់ ជាអ្នកគំរើងជៀលព្រះអរិយៈទាំងឡាយ ទៅ
 កើតក្នុងនរកណា នរកនោះមានអាយុចំនួនមួយសែន និង
 សាមសិបប្រាំមួយនិរត្តៈនិងប្រាំអព្វៈ ។

ចប់ អាយាចនវិគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃអាយាចនវិគ្គនោះ គឺ

អាយាចនសូត្រ ១ គារវសូត្រ ១ ព្រហ្មទេវសូត្រ ១ ពក-
 ព្រហ្មសូត្រ ១ អបរាទិដ្ឋិសូត្រ ១ បមាទិសូត្រ ១ បឋម-
 កោកាលិកសូត្រ ១ ភិស្សកសូត្រ ១ គុទ្ធព្រហ្មសូត្រ ១
 ទុតិយកោកាលិកសូត្រដទៃទៀត ១ ។

ព្រហ្មបញ្ចកំ(១)

បឋមី សន្តង្គំមារសុត្តំ

(៨៥) ឯវុច្ឆេ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា
រាជគហោ វិហារតិ សប្បន្នីត្តរេ ។ អថទោ ព្រហ្ម
សន្តង្គំមារោ អភិក្កង្គាយ វត្ថុយា អភិក្កង្គនុវណ្ណោ
កោវលកប្បំ សប្បន្នីត្តរិ ឱកាសេត្វា យេន ភគវា
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។

(៨៦) ឯកមន្តំ វិគោ ទោ ព្រហ្ម សន្តង្គំមារោ
ភគវតោ សន្តិកេ ឥមំ កាបំ អកាសំ

ឧត្តិយោ សេដ្ឋោ ជនេតស្មី

យេ កោត្តប្បដិសារិទោ

វិជ្ជាចរណាសម្បជ្ជោ

សោ សេដ្ឋោ ទេវមាណុសេតិ ។

ព្រហ្មបញ្ចកៈ

សន្និដ្ឋានសូត្រ ទី ១

(៨៥) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះសហ្សិនី ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។
លំដាប់នោះឯង កាលវេលាព្រឹកថ្ងៃមួយមកនូវទៅហើយ ព្រហ្មឈ្មោះ
សន្និដ្ឋាន មានរស្មីដ៏ល្អ ញ៉ាំងឆ្នេរស្ទឹងសហ្សិនីទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង រួច
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះ
មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីសមគួរ ។

(៨៦) លុះសន្និដ្ឋានព្រហ្ម ឈរនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាន
ពោលតាមនេះ ក្នុងសំណាកព្រះមានព្រះភាគថា

ពួកជនដែលអាស្រ័យនូវគោត្រ មានតែក្សត្រិយ៍ប្រសើរ

បំផុតក្នុងប្រជុំជន ចំណែកខ័ណ្ឌសាស្ត្រាហ្មណ៍ អ្នក

បរិច្ចាណិដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ប្រសើរបំផុតក្នុងពួកទេវតា

និងមនុស្ស ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

(៨៧) ឥន្ទមហេច ព្រហ្មា សន្មត្តមារោ សមនុញ្ញោ
សត្តា អហោសិ ។ អថទោ ព្រហ្មា សន្មត្តមារោ
សមនុញ្ញោ មេ សត្តាតិ ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ
កត្វា តត្ថេវន្តរោធិយតិ ។

ទុតិយំ ទេវទេវស្តំ

(៨៨) ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភក្កវា
រាជគហោ វិហារតិ តិជ្ឈក្ខដេ បព្វតេ អចិរឃ្មក្កន្តេ នេវ-
នត្ថេ ។ អថទោ ព្រហ្មា សហម្បតិ អភិក្កន្តាយ វត្តិ-
យា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ តិជ្ឈក្ខដំ ឱកាសេត្វា
យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ
អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។

(៨៩) ឯកមន្តំ បិតោ ទោ ព្រហ្មា សហម្បតិ
នេវនត្តំ អារត្ត ភក្កវតោ សន្តិកេ ឥមំ តាមំ អភាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិក្ក

(៨៧) លុះសន្តត្តិមារព្រហ្ម ពានពោលគាថានេះហើយ ព្រះ
 សាស្តា ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យ ។ លំដាប់នោះឯង សន្តត្តិមារព្រហ្ម
 ដឹងថា ព្រះសាស្តារបស់គាតាអញ ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យ ក៏ថ្វាយ
 បង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះទៅ ។

ទេវទិត្តសូត្រ ទី ២

(៨៨) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ កាលដែល
 ទេវទិត្ត ចៀសចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ
 លើភ្នំគិដ្ឋកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ លំដាប់នោះឯង កាលវេលាពត្រី
 បម្រើយាមកនូវទៅហើយ សហម្បតិព្រហ្ម មានស្ម័គ្រល្អ ញ៉ាំងភ្នំគិដ្ឋ-
 កូដទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយឈរនៅក្នុងទីសមគួរ ។

(៨៩) លុះសហម្បតិព្រហ្ម ឈរក្នុងទីសមគួរហើយ បាន
 ពោលគាថានេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ប្រារព្ធនឹងទេវទិត្តថា

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស ព្រហ្មបញ្ចកេ សហម្បតិស្ស ភាសិតំ

ដលំ វេ កុណ្ឌលី ហន្តិ

ដលំ វេឡិំ ដលំ នឡិំ

សក្ការោ កាមុរិសំ ហន្តិ

កញ្ជោ អស្សុតរី យថាតិ ។

តតិយំ អន្ធករិណ្ឌសុតំ

[៧០] ឯកំ សមយំ កកវា មគទេសុ វិហរតិ
អន្ធករិណ្ឌ ។ តេន ខោ បន សមយេន កកវា រត្តន្ទ-
ការតិមិសាយំ អន្លោកាសេ និសិន្នោ ហោតិ ។ ទេ-
វោ ច ឯកមេតិ ដុសាយតិ ។ អថខោ ព្រហ្មា
សហម្បតិ អភិក្កត្តាយ រត្តយោ អភិក្កន្តវណ្ណោ កេរ-
លកម្បំ អន្ធករិណ្ឌំ ឱកាសេត្វា យេន កកវា តេ-
នុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវិនេត្វា ឯកមន្តំ
អដ្ឋាសិ ។

[៧១] ឯកមន្តំ បិតោ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ
កកវតោ សន្តិកេ វេមា កាថាយោ អភាសិ

ព្រហ្មសម្មត្ត ព្រហ្មញ្ញព្វាញ្ញៈ ភាសិតនៃសហធម្មតិព្រហ្ម

ផ្ទៃចេក សំឡាប់ដើមចេក ផ្ទៃឫស្សី សំឡាប់ដើម

ឫស្សី ផ្ទៃបបូស សំឡាប់ដើមបបូស គ្រឿងសក្ការៈ

សំឡាប់បុរសខ្ទួច ដូចជាគតិ សំឡាប់មេសេះអស្សតរ ។

អន្តកវិនិច្ឆ័យត្រ ទី ៣

(៧០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងស្រុក

អន្តកវិទ្ធៈ ក្នុងដែនមគធៈ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ

គង់ក្នុងទីវាល ក្នុងវេលាក្រែងដីតអំពូ ។ ភ្ញៀវក៏ធ្លាក់ស្រែប ។ ។

គ្រានោះ លុះវេលាក្របបមយាមកន្លងទៅហើយ សហម្បតិព្រហ្ម

មានរស្មីដ៏ល្អ ញ៉ាំងស្រុកអន្តកវិទ្ធៈទាំងមូលឲ្យភ័យស្លាប់ រួចចូលទៅ

គាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ

ហើយឈរក្នុងទីសមគួរ ។

(៧១) លុះសហម្បតិព្រហ្ម ឈរក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បាន

ពោលគាថាទាំងឡាយនេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ
 សេវេថ បន្តានិ សយនាសនានិ
 ចរេយ្យ សញ្ញាជនវិប្បមោក្ខា
 សចេ វតី ធានិកច្ឆេយ្យ តត្ថ
 សង្ខេ វសេ វក្ខតត្ថោ សតីមា
 កុលា កុលំ បិណ្ឌិកាយ ចរន្តោ
 ឥន្ទ្រិយកុត្តោ និបកោ សតីមា
 សេវេថ បន្តានិ សយនាសនានិ
 កយា បមុត្តោ អកយេ វិមុត្តោ
 យត្ថ កេវា សិរីសចា
 វិជ្ជំ សញ្ញាវតី ថនេតិ ទេវេ
 អន្ធការវតីមិសាយ វត្តិយា
 និសីទិ តត្ថ ភិក្ខុ វិភត្តលោមហិសោ
 ឥន្ទញ្ច ជាតុ មេ ទិដ្ឋិ
 ធយំទិ ឥតិហិតិហិ
 ឯកស្មី ព្រហ្មចរិយស្មី
 សហស្សំ មច្ឆហាយំទិ
 ភិយោ បញ្ចសតា សេក្ខា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាបិវគ្គ

ភិក្ខុគួរសេពសេនាសនៈស្ងាត់ គួរប្រព្រឹត្តឱ្យរួចស្រឡះចាក
 សំយោជនៈ បើមិនបានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងសេនាសនៈនោះ
 ទេ ក៏គួរនៅក្នុងពួកចុះ តែជាត្រូវរក្សាខ្លួន ត្រូវមានស្មារតី
 ភិក្ខុកាលគ្រាប់ទៅបិណ្ឌបាត អំពីត្រកូលមួយ ទៅត្រកូលមួយ
 ត្រូវរក្សាឆន្ទៈ ត្រូវមានប្រាជ្ញា មានស្មារតី ហើយគួរ
 សេពសេនាសនៈស្ងាត់ ក្នុងទីណាមានពួកតាស័ក្ខច តាស័ធ
 ជាសត្វទីយជាតិដែលគួរខ្លាច ផ្អែកបន្ទោរកំពុងតែឆ្វៀលធ្លាក់
 មេឃកំពុងតែគ្រហឹម ក្នុងរាត្រីដែលងងឹតអង្គ ភិក្ខុអក្ខរចស្រឡះ
 ចាកភ័យ ចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងព្រះទិព្វានដែលឥតភ័យ ក៏អស់ព្រឹ
 ព្រាចរោមហើយ អង្គុយក្នុងទីទាំងនោះបាន មួយទៀត ហេតុ
 នេះ ខ្ញុំឃើញច្បាស់ហើយ ខ្ញុំមិនមែននិយាយផ្ដេសផ្ដាសទេ
 ក្នុងព្រហ្មចរិយៈ គឺធម្មទេសនាម្តង បានពួកលោកដែលលះ
 បង្ខំមុច្ចុបានមួយពាន់ បានពួកលោកជាសេក្ខៈជាងប្រាំរយ

ព្រហ្មសំយត្តស្ស ព្រហ្មបញ្ចេ ភូតប្បវត្ត
 ទសា ច ទសនា ទស^(១)

សទ្ធោ សោតិ សមាបដ្ឋា

អតិរច្ឆាទកាមិលោ

អថាយំ ឥតវា បដា

បុព្វាកាតតិ មេ មលោ

សង្ខតំ នោមិ សក្កោមិ

មុសាវាទស្ស ទុក្ខប្បន្តិ^(២) ។

បឋតិ អរណវិចីសិចី

(៧២) ឯកំ សមយំ ភកវា សាវត្ថយំ វិហាតិ ។ បេ ។

តត្រ ខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។

ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ បច្ចុស្សាសំ ។

(៧៣) ភកវា ឯតទលោច ភូតប្បវត្តំ ភិក្ខុវេ វដា

អហោសិ អរុណាវា នាម ។ រតោ ខោ បទ ភិក្ខុវេ

អរុណាវតោ អរុណាវតី នាម វដណី អហោសិ ។

១ ទ. សតំ ។ ២ ទ. ទុក្ខប្បតិ ។ ម. ទុក្ខប្បតិ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត ព្រហ្មបញ្ចកៈ រឿងព្រេង

ក៏មាន រយដប់ក៏មាន លោកទាំងអស់នោះ បានដល់នូវ

វិទ្យាអរិយមគ្គហើយ មិនទៅកើតជាសត្វតិរច្ឆានទេ មួយទៀត

ចិត្តខ្ញុំគិតថា ពួកសត្វក្រៅពីសេក្ខនេះ សុទ្ធតែជាអ្នក

បានចំណែកបុណ្យ តែខ្ញុំមិនអាចនឹងរាប់បាន ព្រោះខ្លាច

មូសាវាទ ។

អរុណវិទីសូត្រ ទី ៤

(៧២) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុង
សាវត្ថី ។ បេ ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ទទួលព្រះ
ពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ។

(៧៣) ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ កាលពីព្រេងនាយមក មានព្រះរាជាឈ្មោះអរុណវន្ត ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ព្រះរាជាអរុណវន្ត មានរាជធានីឈ្មោះអរុណវត្ថី ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវគ្គោ

អនុណាវតី ខោ បន ភិក្ខុវេ រាជជាតិ សិទ្ធិ ភគវា
 អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧបនិស្សាយ វិហាសិ ។ សិទ្ធិស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
 អភិក្ខុសម្ពុទ្ធិ ឆាម សាវកយុកំ អហោសិ អនុយុកំ
 កន្ទយុកំ ។

(៧២) អថខោ ភិក្ខុវេ សិទ្ធិ ភគវា អរហំ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធា អភិក្ខុំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ អាយាម ព្រាហ្មណ
 យេន អញ្ចតរោ ព្រហ្មលោកោ តេនុបសន្តមិស្សាម
 យាវ កត្តស្ស កាលោ កវិស្សតីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ
 ខោ ភិក្ខុវេ អភិក្ខុ ភិក្ខុ សិទ្ធិស្ស ភគវតោ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បច្ចុស្សោសិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ
 សិទ្ធិ ច ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា អភិក្ខុ ច
 ភិក្ខុ សេយ្យថាបិ ឆាម ពលវា បុរិសោ សម្មញ្ញតំ វា
 ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មញ្ញេយ្យ
 ឯវមេវ អនុណាវតិយា រាជជាតិយា អន្តរបតោ តស្មី
 ព្រហ្មលោកេ ចាតុរហេសុំ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សិទ្ធិ
 ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា អភិក្ខុំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សុគាថវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ទ្រង់ព្រះនាមសិវី បានគង់អាស្រ័យនូវអរុណវតីរាជធានី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័កមួយគូ ឈ្មោះអភិក្ខុនិងសម្ភវៈ ជាគូជីវិតស្រីរ
 ជាគូជីវិតរើន របស់ព្រះសិវី មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

(៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសិវីមានព្រះ
 ភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ បានត្រាស់ហៅភិក្ខុឈ្មោះអភិក្ខុថា ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ មក យើងនឹងចូលទៅកាន់ព្រហ្មលោកណាមួយ ទំរង់លំ
 ពេលភក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អភិក្ខុភិក្ខុ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះសិវី
 មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសិវីមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មា-
 សម្ពុទ្ធ និងអភិក្ខុភិក្ខុ ក៏បាត់អំពីអរុណវតីរាជធានី ទៅប្រាកដក្នុង
 ព្រហ្មលោកនោះ ដូចជាបុរសមានកំលាំងលាចេញនូវដៃ ដែលបត់ចូល
 ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលំដាប់នោះ
 ព្រះសិវី មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ត្រាស់នឹងអភិក្ខុភិក្ខុថា

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស ព្រហ្មាញ្ចេ ព្រហ្មដ្ឋាយនំ

បដិភាតុ ព្រាហ្មណ ព្រហ្មាចោ ច ព្រហ្មបរិសាយ
 ច ព្រហ្មចារិសដ្ឋានញ្ច ធម្មំ កថាតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ
 ខោ ភិក្ខុវេ អភិក្ខុ ភិក្ខុ សិទ្ធិស្ស ភក្ខវតោ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បដិស្សត្វា ព្រហ្មានញ្ច ព្រហ្មបរិសញ្ច
 ព្រហ្មចារិសដ្ឋេ ច ធម្មិយា កថាយ សន្នស្សេសិ
 សមាទមេសិ សមុត្តេជេសិ សម្មហំសេសិ ។

[៧៥] តត្រ សុទ្ធិ ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា ច ព្រហ្មបរិសា
 ច ព្រហ្មចារិសដ្ឋា ច ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ
 អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភតំ វត ភោ កថញ្ញំ ធាម សត្តវិ
 សម្មជីក្ខតេ សាវកោ ធម្មំ ទេសេស្សតីតិ ។ អថខោ
 ភិក្ខុវេ សិទ្ធិ ភក្ខវ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា អភិក្ខុ
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឧដ្ឋាយន្តិ ខោ តេ ព្រាហ្មណ ព្រហ្មា
 ច ព្រហ្មបរិសា ច ព្រហ្មចារិសដ្ឋា ច អច្ឆរិយំ វត
 ភោ អព្ភតំ វត ភោ កថញ្ញំ ធាម សត្តវិ សម្មជីក្ខតេ
 សាវកោ ធម្មំ ទេសេស្សតីតិ តេនហិ ភិ ព្រាហ្មណ

ព្រហ្មសំយុត្ត ព្រហ្មបញ្ចក្ខៈ ព្រហ្មពោលពោសអភិក្ខុកុ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរសំដែងនូវធម្មិកថា ដល់ព្រហ្មផង ដល់បរិស័ទ
របស់ព្រហ្មផង ដល់អ្នកបំរើរបស់ព្រហ្មផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុឈ្មោះអភិក្ខុ ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះសិវ័រមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មា-
សម្ពុទ្ធថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយញ៉ាំងព្រហ្មផង ញ៉ាំងបរិស័ទ
របស់ព្រហ្មផង ញ៉ាំងអ្នកបំរើរបស់ព្រហ្មផង ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ។

(៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមក ក្នុងរឿងនោះថា ព្រហ្ម
និងបរិស័ទរបស់ព្រហ្ម និងអ្នកបំរើរបស់ព្រហ្ម ពោលពោស គិតដៀល
និម្មិតថា អស្ចារ្យណាស់ហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ហ្ន៎ ព្រះសាស្តា គង់នៅ
ក្នុងទីចំពោះមុខ មិនសមបីបើសាវ័កហ៊ានសំដែងធម៌សោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង ព្រះសិវ័រមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
ទ្រង់ត្រាស់នឹងអភិក្ខុភិក្ខុថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រហ្ម និងបរិស័ទរបស់
ព្រហ្ម និងអ្នកបំរើរបស់ព្រហ្មទាំងនោះ ពោលពោសថា អស្ចារ្យណាស់
ហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ហ្ន៎ ព្រះសាស្តា គង់នៅក្នុងទីចំពោះមុខ មិនសមបី
បើសាវ័កហ៊ានសំដែងធម៌សោះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

ភិយ្យោសោ មត្តាយ ព្រហ្មនក្ខ ព្រហ្មបរិសក្ខ ព្រហ្ម-
 ចារិសដ្ឋេ ច សំវេជេហិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ ភិក្ខុវេ
 អភិក្ខុ ភិក្ខុ សិទ្ធិស្ស ភក្កវតោ អវហតោ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធស្ស បដិស្សត្វា ទិស្សមាណេនបិ កាយេន ធម្មិ
 ទេសេសិ អទិស្សមាណេនបិ កាយេន ធម្មិ ទេសេសិ
 ទិស្សមាណេនបិ ហេដ្ឋិមេន ឧបឡកាយេន អទិស្ស-
 មាណេនបិ ឧបរិមេន ឧបឡកាយេន ធម្មិ ទេសេសិ
 ទិស្សមាណេនបិ ឧបរិមេន ឧបឡកាយេន អទិស្សមា-
 ណេនបិ ហេដ្ឋិមេន ឧបឡកាយេន ធម្មិ ទេសេសិ ។

[៧៦] តត្រ សុទ្ធិ ភិក្ខុវេ ព្រហ្ម ច ព្រហ្ម-
 បរិសា ច ព្រហ្មចារិសដ្ឋា ច អច្ឆរិយព្វតចិត្តជាតា អ-
 ហេស្មំ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្វតំ វត ភោ សមណស្ស
 មហិន្ទិកតា មហានុភាវតាតិ ។ អដខោ ភិក្ខុវេ

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សធាបិវត្ត

ញ៉ាំងព្រហ្ម និងបរិស័ទរបស់ព្រហ្ម និងអ្នកបំរើរបស់ព្រហ្ម ឲ្យសង្កេត
ក្រែលែងជាងប្រមាណចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អភិក្ខុភិក្ខុ ទទួល
ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះសិវ៌មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធជា ព្រះករុណា
ព្រះអង្គ ហើយមានកាយប្រាកដ សំដែងធម៌ខ្លះ មានកាយមិនប្រាកដ
សំដែងធម៌ខ្លះ មានកាយពាក់កណ្តាលខាងក្រោមប្រាកដ តែកាយពាក់
កណ្តាលខាងលើមិនប្រាកដ សំដែងធម៌ខ្លះ មានកាយពាក់កណ្តាល
ខាងលើប្រាកដ តែកាយពាក់កណ្តាលខាងក្រោមមិនប្រាកដ សំដែង
ធម៌ខ្លះ ។

(៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមក ក្នុងរឿងនោះថា ព្រហ្ម
និងបរិស័ទរបស់ព្រហ្ម និងអ្នកបំរើរបស់ព្រហ្ម មានសេចក្តីអស្ចារ្យចំឡែក
កើតឡើងក្នុងចិត្តថា អស្ចារ្យណាស់ហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ហ្ន៎ សមណៈ
មានបូជីច្រើន មានអានុភាពច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ

ព្រហ្មស័យុត្តស្ស ព្រហ្មបញ្ចកេ អភិក្ខុស្ស គាថាភាសនំ

អភិក្ខុ ភិក្ខុ សិទ្ធិ កក្កដន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ

ឯតនោវេច អភិជាតាមិ ទ្វាហំ កន្តេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស

មជ្ឈេ ឯវុប្បី វាចំ កាសិតា បហោមិ ទ្វាហំ អារុសោ

ព្រហ្មលោកេ វិគោ សហស្សីលោកធានុំ សវេន

វិញ្ញាបេតុន្តំ ។ ឯតស្ស ព្រាហ្មណ កាលោ ឯតស្ស

ព្រាហ្មណ កាលោ យំ ទំ ព្រាហ្មណ ព្រហ្មលោកេ

វិគោ សហស្សីលោកធានុំ សវេន វិញ្ញាបេយ្យាសីតិ ។

ឯវំ កន្តេតិ ខោ ភិក្ខុវេ អភិក្ខុ ភិក្ខុ សិទ្ធិស្ស ក-

កវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បដិស្សុតា ព្រហ្ម-

លោកេ វិគោ ឥមា តថាយោ អកាសិ

ព្រហ្មសំយុត្ត ព្រហ្មបញ្ចពៈ អភិភូតិកុ ពោលថា

អភិភូតិកុ បានក្រាបទូលព្រះសិវីមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធយ៉ាង

នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គធ្លាប់ពោលវេទា មានសភាព

យ៉ាងនេះ ក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំបិតនៅ

ក្នុងព្រហ្មលោក អាចញ៉ាំងលោកធាតុទាំងមួយពាន់ឲ្យដឹងច្បាស់ ដោយ

សំឡេងបាន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលនេះគួរហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍

កាលនេះគួរហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកបិតនៅក្នុងព្រហ្មលោកហើយ

គប្បីញ៉ាំងលោកធាតុទាំងមួយពាន់ ឲ្យដឹងច្បាស់ដោយសំឡេងចុះ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អភិភូតិកុ ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះសិវីមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ហើយបិតនៅក្នុងព្រហ្ម-

លោក បានពោលគាថាទាំងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

អារត្តថ និក្ខមថ

យុត្តាថ តុទ្ធសាសនេ

ចុតាថ មច្ឆនោ សេនិ

នទ្ធពាតារិ កុត្តារោ

យោ ឥមស្មី ធម្មវិធមយេ

អប្បមត្តោ វិហាស្សតិ

បហាយ ជាតិសំសារិ

ទុក្ខស្សនំ ករិស្សតិតិ ។

(៧៧) អថទោ ភិក្ខុវេ សិទ្ធិ ច ភគវា អរហំ
សម្មាសម្ពុទ្ធា អភិក្ខុ ច ភិក្ខុ ព្រហ្មាណញ្ច ព្រហ្មបរិ-
សញ្ច ព្រហ្មចារិសន្នេ ច សំវេជេត្វា សេយ្យជាបិ
នាម ។ បេ ។ តស្មី ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតា អរុ-
ណាវតិយា រាជនាទិយា ចាតុរហេសី ។ អថទោ ភិក្ខុវេ
សិទ្ធិ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អស្សុត្ត នោ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ អភិកុស្ម ភិក្ខុនោ ព្រហ្ម-
លោកេ វិតស្ស តាថាយោ កាសមានស្សតិ ។
អស្សុម្ហា ទោ មយំ កន្លេ អភិកុស្ម ភិក្ខុនោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សព្វាថិវគ្គ

អ្នកទាំងឡាយ ចូរច្រានេច ចូរប្រឹងប្រែង ចូរប្រកបព្យាយាម

ក្នុងពុទ្ធសាសនា ចូរកំចាត់បង់សេនាវនមច្ច ដូចជាកុញ្ញញ្ញា-

ញីផ្ទះបបួស អ្នកណាមិនប្រហែស ក្នុងធម្មវិន័យនេះ អ្នក

នោះនឹងលះបង់នូវជាតិសង្សារ ហើយធ្វើនូវទីបំផុតទុក្ខបាន ។

(៧៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង ព្រះសិវ័រមាន

ព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនឹងអភិក្ខុភិក្ខុ ញ៉ាំងព្រហ្ម និងបរិស័ទរបស់

ព្រហ្ម និងអ្នកបំរើរបស់ព្រហ្ម ឲ្យសង្កេតហើយ បាត់អំពីព្រហ្មលោក

នោះ មកប្រាកដក្នុងអរុណាវតីរាជធានីវិញ ដោយឆាប់រហ័ស ប្រៀបដូច

ជា ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ព្រះសិវ័រមានព្រះភាគ

អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

កាលដែលអភិក្ខុភិក្ខុបិតនៅក្នុងព្រហ្មលោក ពោលនូវគាថាទាំងឡាយ

អ្នកទាំងឡាយបានឮដែរឬ ។ បតិក្រព្រះអង្គដំបំរើន កាលអភិក្ខុភិក្ខុ

ព្រហ្មសំយុត្តស្ស ព្រហ្មញ្ញោ ភិក្ខុនំ អភិក្កុស្ស តាថាសវិនំ

ព្រហ្មលោកេ បីតស្ស តាថាយោ ភាសមាណស្សាតិ ។
 យថាកថំ បន តុម្ហេ ភិក្ខុវេ អស្សុត្ថ អភិក្កុស្ស
 ភិក្ខុនោ ព្រហ្មលោកេ បីតស្ស តាថាយោ ភាសមា-
 ណស្សាតិ ។ ឯវំ ខោ មយំ កន្តេ អស្សុម្ហា អភិក្កុស្ស
 ភិក្ខុនោ ព្រហ្មលោកេ បីតស្ស តាថាយោ ភាស-
 មាណស្ស

អារត្តថ និក្ខមថ

យុញ្ញថ ពុទ្ធសាសនេ

ធុនាថ មត្តនោ សេនំ

នន្សាតារិវ កុញ្ញោ

យោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ

អប្បមត្តោ វិហោស្សតិ

មហាយ ជាតិសំសារំ

ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតីតិ

ឯវំ ខោ មយំ កន្តេ អស្សុម្ហា អភិក្កុស្ស ភិក្ខុនោ ព្រ-
 ហ្មលោកេ បីតស្ស តាថាយោ ភាសមាណស្សាតិ ។

ព្រហ្មសំយុត្ត ព្រហ្មបញ្ចកៈ ភិក្ខុទាំងឡាយស្តាប់គាថារបស់អភិភូតភិក្ខុ

បិតនៅក្នុងព្រហ្មលោក ពោលគាថាទាំងឡាយ ពួកយើងខ្ញុំព្រះអង្គ

បានឮដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលអភិភូតភិក្ខុបិតនៅក្នុង

ព្រហ្មលោក ពោលនូវគាថាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឮពាក្យថា

ដូចម្តេចខ្លះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលអភិភូតភិក្ខុបិតនៅក្នុង

ព្រហ្មលោក ពោលគាថាទាំងឡាយ ពួកយើងខ្ញុំព្រះអង្គបានឮយ៉ាង

នេះថា

អ្នកទាំងឡាយ ចូរច្រានឆ្ម ចូរប្រឹងប្រែង ចូរប្រកបព្យាយាម

ក្នុងពុទ្ធសាសនា ចូរកំចាត់បង់សេនាវិនមច្ចុ ដូចជាកញ្ជរ

ញ៉ាញ់ដូចបុស អ្នកណាមិនប្រហែសក្នុងធម្មវិន័យនេះ អ្នក

នោះនឹងលះបង់នូវជាតិសង្សារ ហើយធ្វើនូវទីបំផុតទុក្ខបាន

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលអភិភូតភិក្ខុបិតនៅ ក្នុងព្រហ្មលោក

ពោលគាថាទាំងឡាយ ពួកយើងខ្ញុំព្រះអង្គ បានឮយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

(៧៨) សាធុ សាធុ ភិក្ខុវេ សាធុ ខោ តុម្រេ

ភិក្ខុវេ អស្សុត្ថ អភិកុស្ស ភិក្ខុនោ ប្រាហ្មណេកេ

បិតស្ស តាថាយោ ភាសមាណស្សាតិ ។ ឥន្ទមរោច

កកវា អត្ថមនា តេ ភិក្ខុ កកវតោ ភាសិតំ អភិណ្ឌុន្តិ ។

បញ្ចមំ បរិនិព្វានសុត្តំ

(៧៩) ឯកំ សមយំ កកវា កុសំនារាយំ វិហរតិ

ឧបវត្តនេ មល្លានំ សាលវនេ អន្តវេន យមកសាលានំ

បរិនិព្វានសមយេ ។ អថខោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ

ហន្តនាទិ ភិក្ខុវេ អាមន្តយាមិ រោ វិយជ្ជម្ហា សង្ខារ

អប្បមាទេន សម្មាទេដាតិ ។ អយំ តថាគតស្ស

បច្ឆិមា វាចាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិវត្ត

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ល្អហើយ ល្អហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតជាប្រពៃហើយ កាលដែលអភិក្ខុភិក្ខុ បិតនៅក្នុងព្រហ្មលោក ពោលគាថាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឮ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអររីករាយ ចំពោះភាសិត របស់ព្រះមានព្រះភាគ ។

បរិនិព្វានសូត្រ ទី ៥

(៧៩) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងចន្លោះដើមសាល-
ព្រឹក្សទាំងគួរ ក្នុងសាលវ័នរបស់ពួកមល្យក្សត្រិយ៍ ដែលជាទីបត់ចូលទៅ
ក្នុងក្រុងកុសិនារា ក្នុងសម័យជាទីបរិនិព្វាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏
ឥឡូវនេះ គេថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយថា សង្ខារទាំងឡាយមានសេចក្តី
សាបសូន្យជាធម្មតា អ្នកទាំងឡាយ ចូរញ៉ាំងកិច្ចទាំងពួងឲ្យសំរេច
ដោយសេចក្តីមិនប្រហែសចុះ ។ នេះជាបច្ច័មវេទា របស់ព្រះគេថាគត ។

ព្រហ្មសំបុត្តស្ស ព្រហ្មវគ្គោ បរវជ្ជាធម៌វិសាមដ្ឋនំ

[១០០] អថខោ ភគវា បឋមជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ
 បឋមជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា នុតិយជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ នុតិ-
 យជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា តតិយជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ តតិយជ្ឈានា
 វុដ្ឋហិត្វា ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ ចតុត្ថជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា
 អាកាសានន្តាយតនំ សមាបជ្ជិ អាកាសានន្តាយត-
 នា វុដ្ឋហិត្វា វិញ្ញាណន្តាយតនំ សមាបជ្ជិ វិញ្ញាណ-
 ន្តាយតនា វុដ្ឋហិត្វា អាកិត្តន្តាយតនំ សមាបជ្ជិ
 អាកិត្តន្តាយតនា វុដ្ឋហិត្វា ទេវសញ្ញាសញ្ញាយ-
 តនំ សមាបជ្ជិ ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនា វុដ្ឋហិត្វា
 សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ សមាបជ្ជិ សញ្ញាវេទយិតនិរោ-
 ធា វុដ្ឋហិត្វា ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិ ទេវ-
 សញ្ញាសញ្ញាយតនា វុដ្ឋហិត្វា អាកិត្តន្តាយតនំ
 សមាបជ្ជិ អាកិត្តន្តាយតនា វុដ្ឋហិត្វា វិញ្ញាណន្តា-
 យតនំ សមាបជ្ជិ វិញ្ញាណន្តាយតនា វុដ្ឋហិត្វា អា-
 កាសានន្តាយតនំ សមាបជ្ជិ អាកាសានន្តាយតនា
 វុដ្ឋហិត្វា ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ ចតុត្ថជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា

ព្រហ្មសំយុត្ត ព្រហ្មបញ្ចកៈ ទ្រង់ចូលឈានមានបឋមជ្ឈានជាដើម

[១០០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចូល

បឋមជ្ឈាន ចេញអំពីបឋមជ្ឈាន ចូលទុតិយជ្ឈាន ចេញអំពី

ទុតិយជ្ឈាន ចូលតតិយជ្ឈាន ចេញអំពីតតិយជ្ឈាន ចូលចតុត្ថជ្ឈាន

ចេញអំពីចតុត្ថជ្ឈាន ចូលអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ចេញអំពី

អាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ចេញអំពី

វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ចេញអំពី

អាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ចេញអំពី

នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលសញ្ញាវេទយ៍តនិរោធ ចេញ

អំពីសញ្ញាវេទយ៍តនិរោធ គ្រឿងចូលនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន

វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ចេញអំពីនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលអាកិញ្ញញ្ញាយតន-

ជ្ឈាន ចេញអំពីអាកិញ្ញញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន

ចេញអំពីវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ចេញ

អំពីអាកាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ចូលចតុត្ថជ្ឈាន ចេញអំពីចតុត្ថជ្ឈាន

សុត្តន្តបិដក វិជ្ជាបិដក ឧបសម្ព័ន្ធ កថាវគ្គោ

តតិយជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ តតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ទុតិ-
 យជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ ទុតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា បឋមជ្ឈានំ
 សមាបជ្ជិ បឋមជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ទុតិយជ្ឈានំ សមា-
 បជ្ជិ ទុតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា តតិយជ្ឈានំ សមា-
 បជ្ជិ តតិយជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ
 ចតុត្ថជ្ឈានា វុដ្ឋហិត្វា សមាបជ្ជិ កកវា បរិនិព្វាយ ។

[១០០] បរិនិព្វតេ កកវតិ សហ បរិនិព្វានា ព្រហ្មា
 សហម្សតិ ឥមំ កាថំ អភាសិ

សន្តោ វិទូរិយស្សន្តិ
 ក្ខតា លោកេ សម្មស្សយំ
 យត្ថ វិភាសិយេន សត្តា
 លោកេ អរិយ្យនិប្បត្តលោ
 តថាគតោ វិលម្សត្តោ
 សម្មនោ បរិនិព្វតោតិ ។

[១០២] បរិនិព្វតេ កកវតិ សហ បរិនិព្វានា
 សន្តោ ទេវនម៌នោ ឥមំ កាថំ អភាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថិវគ្គ

ចូលភតិយជ្ជាន ចេញអំពីភតិយជ្ជាន ចូលទុតិយជ្ជាន ចេញអំពី
 ទុតិយជ្ជាន ចូលបឋមជ្ជាន ចេញអំពីបឋមជ្ជាន ចូលទុតិយជ្ជាន
 ចេញអំពីទុតិយជ្ជាន ចូលភតិយជ្ជាន ចេញអំពីភតិយជ្ជាន ចូល
 ចតុត្ថជ្ជាន ចេញអំពីចតុត្ថជ្ជាន ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បរិនិព្វាន ក្នុង
 ចន្លោះ ។

[១០១] កាលព្រះមានព្រះភាគ បរិនិព្វានហើយ សហម្បត្តិ-
 ព្រហ្ម ពោលគាថានេះ ដំណាលគ្នានឹងការបរិនិព្វានថា

ព្រះតថាគត ជាសាស្តា មានគុណប្រាកដដូច្នេះ មិន
 មានបុគ្គលប្រៀបធៀបបានក្នុងលោក ទ្រង់ដល់នូវកម្លាំងនៃ
 ញាណ ត្រាស់ដឹងដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ
 ក្នុងលោកណា ពួកសត្វទាំងអស់ នឹងដាក់ចុះនូវរាងកាយ
 ក្នុងលោក (នោះ) មិនខានឡើយ ។

[១០២] កាលព្រះមានព្រះភាគ បរិនិព្វានហើយ សក្កៈជាធំជាង
 ទេវតាទាំងឡាយ ពោលគាថានេះ ដំណាលគ្នានឹងការបរិនិព្វានថា

ព្រហ្មសំយត្តស្ស ព្រហ្មបញ្ចកេ អនុទ្ធភាសិតំ

អនិច្ចា វត សង្ខារ ឧប្បនវយធម្មតោ

ឧប្បជ្ជិតា និរុជ្ជនិ តេសំ វ្យាសមោ សុខាតិ ។

(១០៣) បរិនិព្វតេ កកវតិ សហ បរិនិព្វានា

អាយស្មា អនន្តោ ឥមំ តាមំ អភាសិ

តនាសិ យំ ភីសនកំ តនាសិ លោមហំសនំ

សព្វការវ្យាបេតេ សមុទ្ធេ បរិនិព្វតេតិ ។

(១០៤) បរិនិព្វតេ កកវតិ សហ បរិនិព្វានា

អាយស្មា អនន្តោ ឥមា តាវាយោ អភាសិ

នាហុ អស្សាសបស្សនោ

បិតចិត្តស្ស តាមិទោ

អនេជោ សន្តិមារត្ត

ចតុមា បរិនិព្វតោ

អសស្មីនេន ចិត្តេន

វេទនំ អជ្ឈាសយិ

បដ្ឋោតស្សេវ និព្វានំ

វិមោក្ខោ តេតសោ អហូតិ ។

ព្រហ្មបញ្ចកំ ។

ព្រហ្មសំយត្ត ព្រហ្មបញ្ចកៈ ភាសិតរបស់ព្រះអនុរុទ្ធ

សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងទេហ្ន៎⁺ មានការកើតឡើងនិងការ
ស្លាប់ទៅវិញជាធម្មតា លុះកើតឡើងហើយក៏រលត់ទៅវិញ
ការរម្ងាប់នូវសង្ខារទាំងនោះបាន ទើបនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ។

[១០៣] កាលព្រះមានព្រះភាគ បរិនិព្វានហើយ ព្រះអានន្ទ
មានអាយុ ពោលគាថានេះ ដំណាលគ្នានឹងការបរិនិព្វានថា

កាលដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រកបដោយហេតុដ៏ប្រសើរគ្រប់យ៉ាង
ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ សេចក្តីខ្លាចនោះ សេចក្តីព្រឺរោមនោះ
ក៏តែងកើតមានប្រាកដ ។

[១០៤] កាលព្រះមានព្រះភាគ បរិនិព្វានហើយ ព្រះអនុរុទ្ធ
មានអាយុ ក៏ពោលគាថាទាំងនេះ ដំណាលគ្នានឹងការបរិនិព្វានថា

ខ្យល់អស្សាសៈនិងបស្សាសៈ របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលមាន
ព្រះហឫទ័យខ្ជាប់ខ្ជួននឹងធីន៍ មិនមានទេ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់
មិនញាប់ញ័រដោយតណ្ហាទេ ទ្រង់ប្រារព្ធសេចក្តីស្ងប់ គឺអនុ-
បាទិសេសនិព្វាន ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ បរិនិព្វានហើយ ទ្រង់
អត់សង្កត់នូវវេទនា ដោយព្រះហឫទ័យមិនបានឆ្លៀត មាន
ព្រះហឫទ័យរួចស្រឡះ ដូចជាប្រដាប់រលត់ហើយ ។

ចប់ ព្រហ្មបញ្ចកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាចរិក្ខោ

តិស្សទ្ធានំ

ព្រហ្មាសនំ ទេវទត្តោ
អន្ធករិក្ខោ អរុណាវតី
បរិវិញ្ញាទេន ច ទេសិតំ
ឥទំ ព្រហ្មបញ្ចកំ ។

តត្រិ ឧទ្ធានំ

ព្រហ្មាយាចនំ ការវត្ថុ
ព្រហ្មទេវោ តតោ ព្រហ្មា
អញ្ញតរោ ច ព្រហ្មា ច
ព្រហ្មលោកោ កោកាលិកញ្ច
អាឡវិកញ្ច តុទុ ច
ព្រហ្មា កោកាលិកភិក្ខុ
សន្តមារេន ទេវទត្តំ
អន្ធករិក្ខំ អរុណាវតី
បរិវិញ្ញាទេន បណ្ណាសាតិ
វិទិសា មាវក្កមា ទិស្សន្តំ ។
ព្រហ្មសំយុត្តំ សម្ពុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថវគ្គ

ឧទ្ទាននៃព្រហ្មបញ្ចកៈនោះ គឺ

សន្និមារសូត្រ ១ ខេរទត្តសូត្រ ១ អន្ធកវិន្ទសូត្រ ១
អរុណាវត្តសូត្រ ១ និងបរិនិព្វានសូត្រ ១ នេះឈ្មោះថា ព្រហ្ម-
បញ្ចកៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគ សំដែងហើយ ។

ឧទ្ទានក្នុងព្រហ្មសំយុត្តនោះ គឺ

ព្រហ្មយាចនសូត្រ ១ គារវសូត្រ ១ ព្រហ្មខេរសូត្រ ១
ពកព្រហ្មសូត្រ ១ ព្រហ្មជន្មខេរ្យត ក្នុងអបរាទិដ្ឋសូត្រ ១
រឿងព្រហ្មលោកក្នុងបរាទសូត្រ ១ បឋមកោកាលិកសូត្រ ១
អាឡវិកៈ (ភិស្សកៈ) សូត្រ ១ តុទ្ធព្រហ្មសូត្រ ១ កោកាលិក-
ភិក្ខុសូត្រ ១ សន្និមារសូត្រ ១ ខេរទត្តសូត្រ ១ អន្ធកវិន្ទ-
សូត្រ ១ អរុណាវត្តសូត្រ ១ បរិនិព្វានសូត្រ ១ ត្រូវជា ១៥
លំដាប់ប៉ុណ្ណោះ ដែលមានមក ប្រាកដដូច្នេះឯង ។

ចប់ ព្រហ្មសំយុត្ត ។

ព្រាហ្មណស័យត្ថំ

បឋមោ អវហត្ថវិគោ

បឋមំ ធនញ្ញាដីស័ត្ថំ

[១០៥] ឯវុទ្ធេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភកវា
រាជគហោ វិហារតិ វេណ្យវេនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស ភារទ្វាជគោត្តស្ស
ព្រាហ្មណស្ស ធនញ្ញាដី នាម ព្រាហ្មណី អភិប្បសន្នា
ហោតិ ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច សង្ឃេ ច ។

[១០៦] អថទោ ធនញ្ញាដី ព្រាហ្មណី ភា-
រទ្វាជគោត្តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ភត្ថំ ឧបសំហរន្តំ
ឧបក្កមិត្វា^(១) តិក្ខុត្ថំ ឧទានំ ឧទានេសំ នមោ
តស្ស ភកវតោ អវហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស... នមោ

ព្រាហ្មណសម្បត្តិ

អរហន្តវគ្គ ទី ១

ធនញ្ញានីសូត្រ ទី ១

(១០៥) ខ្ញុំបានស្តាប់ យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេល្លវ័ន ជាកលន្តកនិវាសន្តោ ជិតក្រុង
រាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង នាងព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះធនញ្ញានី (ជាករិយា)
នៃព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ជាភារទ្វាជគោត្រ នាងជ្រះថ្លាវិក្រពេកក្នុងព្រះពុទ្ធ
ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ។

(១០៦) លំដាប់នោះឯង នាងធនញ្ញានីព្រាហ្មណ៍ កុំពុំចាត់ចែង
ភក្ត្រ ដើម្បីព្រាហ្មណ៍ភារទ្វាជគោត្រ ក៏ភ្ញាក់ចង្អុលទូទាត់បដិសេធច្បាស់ថា សូម
ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ សូមថ្វាយបង្គំ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាមវគ្គោ

តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធិស្សាតិ ។
 ឯវំ វុត្តេ ការទ្វាជតោត្តោ ព្រាហ្មណោ ធនញ្ញាជី
 ព្រាហ្មណី ឯតទកេច ឯវមេវំ បដាយំ វសលំ យស្មី វ
 តស្មី វ តស្ស មុណ្ណកស្ស សមណស្ស វណ្ណំ
 ភាសតិ ឥនាជិ ត្យាហំ វសលិ តស្ស សត្តនោ
 វទំ អាហេបេស្សាមីតិ ។ ឧ ខ្វាហន្តិ ព្រាហ្មណ
 បស្សាមិ សនេវតេ លោកេ សមាវតេ សព្វេហ្មតេ
 សស្សមណព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវមនុស្សាយ
 យោ តស្ស កកវតោ វទំ អាហេបេយ្យ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិស្ស អបិច ភ្វី ព្រាហ្មណ កច្ច កត្វាបិ
 ជាជិស្សសីតិ ។

(១០៧) អថទោ ការទ្វាជតោត្តោ ព្រាហ្មណោ
 កុប័តោ អនត្តមនោ យេន កកវំ តេនុបសង្កម្ម
 ឧបសង្កម្មត្វា កកវតា សន្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ
 កុដិ សាវណីយំ វីតិសាវេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។
 ឯកមន្តំ ធិសីន្នោ ទោ ការទ្វាជតោត្តោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។ កាលបើនាង
 ព្រាហ្មណ៍ ពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាជគោត្រ និយាយ
 នឹងនាងធនញ្ញានីព្រាហ្មណ៍យ៉ាងនេះថា មេចង្រ្រនេះ ធ្លាប់តែឯងៗ ហ៊ាន
 ពោលសរសើរសមណៈត្រឡោល ក្នុងទីផ្តួសផ្តាស ដែលមេចង្រ្រ អញ
 នឹងលើកនូវវាទេ^(១) ចំពោះត្រូវបស់ហង់ឯងនោះ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោកព្រមទាំងទៅលោក មារលោក ព្រហ្មលោក
 មនុស្សលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ និងមនុស្សជា
 សម្បត្តិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ខ្ញុំមិនដែលឃើញអ្នកណា អាចលើក
 នូវវាទេចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះបានទេ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ តែថាអ្នកចូរទៅចុះ លុះទៅហើយ គង់តែនឹងដឹងទេ ។

(១០៧) គ្រានោះឯង ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាជគោត្រ ខឹងអន់ចិត្ត
 ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ និងពាក្យ
 ដែលត្រូវព្យាករហើយ ក៏អង្គុយទៅ ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍
 ការទ្វាជគោត្រ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានពោលនឹងព្រះមានព្រះ
 ភាគ ដោយគាថា ថា

អញនឹងលើកនូវវាទេ បានសេចក្តីថា អញនឹងសួរដេញដោល ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវុត្តេ រាជវុត្តប្បសំសា

កឹស្សុ ធរត្វា សុខំ សេតិ

កឹស្សុ ធរត្វា ន សោចតិ

កឹស្សុស្ស ឯកធម្មស្ស

វជំ រោចេសិ តោតមាតិ ។

(១០៨) កោធិំ ធរត្វា សុខំ សេតិ

កោធិំ ធរត្វា ន សោចតិ

កោធិស្ស វិសម្ភលស្ស

មនុស្សស្ស ព្រាហ្មណ

វជំ អរិយា បសំសន្តិ

តញ្ចិ ធរត្វា ន សោចតីតិ ។

(១០៩) ឯវំ វុត្តេ ភារទ្វាជតោត្តោ ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ

ឯតនរោច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ ភោ តោតម

សេយ្យថាបិ ភោ តោតម ធិក្កន្តំតំ វា ឧក្កន្តធម្មេយ្យ បដិ-

ច្ឆន្តំ វា វិវេយ្យ មុឡស្ស វា មត្តំ អាចិត្តេយ្យ អនុការ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវគ្គ សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ

បុគ្គលកាត់បង់នូវអ្វី ទើបដេកជាស្ងួត បុគ្គលកាត់បង់នូវអ្វី

ទើបមិនសោកសៅ បពិត្រព្រះគោតម ព្រះអង្គពោធិ៍

ព្រះប្ញទ័យនឹងសម្លាប់ធម៌ណា ដែលជាធម៌ឯក ។

[១០៨] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គលកាត់បង់នូវ

សេចក្តីក្រោធ ទើបដេកជាស្ងួត បុគ្គលកាត់បង់នូវសេចក្តី

ក្រោធ ទើបមិនសោកសៅ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពួកព្រះ

អរិយៈ តែងសរសើរឲ្យការសម្លាប់សេចក្តីក្រោធ ដែលមាន

បួសជាពិស មានចុងដ៏ផ្អែម ព្រោះថា បុគ្គលកាត់បង់នូវ

សេចក្តីក្រោធនោះបានហើយ ទើបមិនសោកសៅ ។

[១០៩] កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាជគោត្រ បានទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ

ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់

ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដូចជាបុគ្គលផ្សា ឲ្យរបស់ដែលផ្តាច់

បើកបង្ហាញ ឲ្យរបស់ដែលកំបាំង ឬបង្កលបង្ហាញផ្លូវដល់មនុស្សភ្លេង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

វា តេលក្ខណ៍ជាតំ ជាវយ្យ ចក្កុវង្ខោ រូបាធិ ធិក្កុដ្ឋិតិ
 ឯវមេវ កោតា តោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ
 បកាសិតោ ឯសាហំ កវុដ្ឋំ តោតមំ សរណំ កុច្ឆាមិ
 ធម្មញ្ញំ កិក្កុសង្ឃក្ខុ លកេយ្យហំ កោតោ តោតមស្ស
 សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យំ ឧបសម្ពន្ធន្តិ ។ អលត្ថ ខោ
 ការទ្វាជិតោត្តោ ព្រាហ្មណោ កកវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ
 អលត្ថ ឧបសម្ពន្ធន្តិ ។ អចិរ្ចបសម្ពាដ្ឋោ ខោ បនាយស្មា
 ការទ្វាជោ ឯកោ វុបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាប័
 បហិតត្តោ វិហារន្តោ នចិរស្សវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា
 សម្មនេវ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជន្តិ តទទុត្តរំ
 ព្រាហ្មចរិយបរិយោសាធិ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្ពន្ធន្តិ វិហាសិ ទីណា ជាតិ វុសិតំ
 ព្រាហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ ឆាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ
 អតញ្ញាសិ ។ អញ្ញាតោ ច បនាយស្មា ការទ្វាជោ
 អរហតំ អហោសិតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាវិវត្ត

ឬក៏ព្រាលប្រទីបក្នុងដីនឹងដី ដោយនិតថា ពួកមនុស្សមានចក្ខុ នឹងឃើញ
 រូបទាំងឡាយបាន ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើនប្រកាសហើយ ដោយ
 អនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសាង្ឃផង ជាទីតាំងទីពឹង ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមបាននូវបញ្ញា សូមបាននូវទេសសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើន ។ ប្រាហ្មណ៍ភារទ្វាដគោត្រ ក៏បានបញ្ញា និងទេសសម្បទា
 ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ លុះភារទ្វាដមានអាយុ បាន
 ទេសសម្បទាចំនួនបួន ចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ជាអ្នកមិនប្រមាទ
 មានព្យាយាមផុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ចូលទៅកាន់ព្រះវិញ្ញាណ កុល-
 បុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា (ព្រះភារទ្វាដនោះ) ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ បានសម្រេច ដោយប្រាថ្នាដ៏ទុក្ខដោយខ្លួនឯងក្នុងចក្ខុ រូប
 អនុត្តរធម៌នោះ ដែលជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិ
 អស់ហើយ មន្តព្រហ្មចរិយៈបាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអត្តាអញ
 បានធ្វើរួចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដ៏ទៃ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត
 មិនមានឡើយ ។ ចន្តរា អរហន្តទាំងឡាយ ព្រះភារទ្វាដមានអាយុ
 ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គ បដិប្បា

ទុតិយំ អក្កាលាសតិ

[១១០] ឯតំ សមយំ ភគវា រាជគមោ វិហរតិ
 វេជ្ជវេនេ កលទ្គកង្ខេវមេ ។ អស្សោសិ ខោ អក្កោ-
 សកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ ការទ្វាជគោត្តោ កិរ
 ព្រាហ្មណោ សមណស្ស តោតមស្ស សន្តិកេ អាការស្មា
 អនការិយំ បព្វជិតោតិ កុបិតោ អនត្តមនោ យេន
 ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា ភគវន្តំ អសញ្ញាហិ
 ជុស្សាហិ វាចាហិ អក្កោសតិ បរិកាសតិ ។

[១១១] ឯវំ វុត្តេ ភគវា អក្កោសកការទ្វាជំ ព្រា-
 ហ្មណំ ឯតនេវេច តំ កី មញ្ញាសិ ព្រាហ្មណា អបិ នុ
 តេ អាគច្ឆន្តិ មិត្តាមទ្វា ញាតិសាលោហិតា អតិថិ-
 យោតិ ។ អប្បេកទា មេ ភោ តោតម អាគច្ឆន្តិ
 មិត្តាមទ្វា ញាតិសាលោហិតា អតិថិយោតិ ។ តំ កី
 មញ្ញាសិ ព្រាហ្មណា អបិ នុ តេសំ អនុប្បនេសិ
 ខាទដ្ឋិយំ វា ភោជដ្ឋិយំ វា សាយដ្ឋិយំ វាតិ ។
 អប្បេកទា នេសាហំ ភោ តោតម អនុប្បនេមិ
 ខាទដ្ឋិយំ វា ភោជដ្ឋិយំ វា សាយដ្ឋិយំ វាតិ ។

ព្រាហ្មណ៍សំយុត្ត អរហន្តវគ្គ ទ្រង់សូរគប

អក្កោសកសូត្រ ទី ២

(១១០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
វេទ្យវ័ន ជាកលទ្ធកនិករបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
អក្កោសកការទ្វាជៈ បានឮដំណឹងថា ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាជគោត្រ ចេញ
ចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតម ក៏ខឹង អន់ចិត្ត
ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ដេរគម្រាមព្រះ
មានព្រះភាគ ដោយវាចាជាអសប្បវេស អាក្រក់ ។

(១១១) កាលបើអក្កោសកការទ្វាជៈ ពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
មានព្រះភាគ បានត្រាស់នឹងអក្កោសកការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ យ៉ាងនេះថា
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកសំគាប់ហេតុនោះដូចម្តេច ពួកមិត្តអាមាត្យញ្ញាតិ
សាលាហិត ជាក្ស័រ ធ្លាប់មករកអ្នកដែរឬ ។ បពិត្រព្រះគោតម
ដ៏ចំរើន ចួនកាលពួកមិត្តអាមាត្យ ញ្ញាតិសាលាហិត ជាក្ស័រ ធ្លាប់មក
រកខ្ញុំម្តងៗ ដែរ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច
អ្នកបានរៀបខានីយភោជនីយាហារនិងសាយនីយាហារ ទទួលពួកក្ស័រ
ទាំងនោះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចួនកាលខ្ញុំបានរៀបខានី-
យភោជនីយាហារនិងសាយនីយាហារ ទទួលពួកក្ស័រទាំងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

សុច បទ តេ ព្រាហ្មណ ធម្មដ៏ត្តឈ្លាន្តិ កស្ស តំ
 ហោតីតិ ។ សុច តេ ភោ តោតម ធម្មដ៏ត្តឈ្លាន្តិ
 អម្ពាភមេវ តំ ហោតីតិ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ
 យំ ភំ អម្ពេ អនក្កោសន្តេ អក្កោសសិ អរោសេន្តេ
 រោសេសិ អភណ្ណន្តេ ភណ្ណសិ តំ តេ អយំ ធម្មដ៏ត្តឈ្លាម
 តវេវេតំ ព្រាហ្មណ ហោតិ តវេវេតំ ព្រាហ្មណ ហោ-
 តីតិ ។ យោ ខោ ព្រាហ្មណ អក្កោសន្តំ បច្ចក្កោសតិ
 រោសេន្តំ បដិរោសេតិ ភណ្ណន្តំ បដិភណ្ណតិ អយំ
 វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ សម្ពញ្ញតិ វីតិហារតិ^(១) តេ មយំ តយា
 នេវ សម្ពញ្ញម ន វីតិហារម តវេវេតំ ព្រាហ្មណ ហោតិ
 តវេវេតំ ព្រាហ្មណ ហោតីតិ ។ ភវន្តំ ខោ តោតមំ
 សភាជិកា បរិសា ឯវំ ជាតាតិ អរហំ សមណោ
 តោតមោតិ អថ ច បទ ភវំ តោតមោ កុដ្ឋតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រសិនបើពួកភ្ញៀវទាំងនោះ មិនទទួលយកទេ តើវត្ថុ
នោះបានទៅអ្នកណាវិញ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើពួក
ភ្ញៀវទាំងនោះ មិនទទួលយកទេ វត្ថុនោះត្រូវបានមកខ្ចីវិញ ។ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ការដេរនុ៎ះក៏យ៉ាងនោះដែរ អ្នកឯងដេរតថាគត ដែលជាអ្នក
មិនដេរ ខ្លាំងនឹងតថាគត ដែលជាអ្នកមិនខ្លាំង ប្រកួតប្រកាន់នឹងតថាគត
ដែលជាអ្នកមិនប្រកួតប្រកាន់ តថាគត មិនទទួលការប្រទូស្តរបស់អ្នកនោះ
ទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ការដេរនុ៎ះត្រូវបានទៅអ្នកវិញ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
ការដេរនុ៎ះត្រូវបានទៅអ្នកវិញ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកណាដេរតបបុគ្គល
ដែលដេរ ខ្លាំងតបបុគ្គលដែលខ្លាំង ប្រកួតប្រកាន់តបបុគ្គលដែលប្រកួត
ប្រកាន់ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ តថាគតឱ្យឈ្នះថា ស៊ីជាមួយគ្នា
ធ្វើតបបុគ្គលដែលធ្វើហើយ តថាគតនោះ មិនបរិភោគជាមួយនឹងអ្នក
ទេ មិនធ្វើតបអ្នកវិញទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ការដេរនុ៎ះត្រូវបានទៅអ្នកវិញ
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ការដេរនុ៎ះត្រូវបានទៅអ្នកវិញ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា
បរិស័ទព្រមទាំងស្តេច ស្គាល់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនយ៉ាងនេះថា ព្រះសម-
ណគោតម ជាព្រះអរហន្តមែន តែព្រះគោតមដ៏ចម្រើននៅតែខ្លាំង ។

ព្រហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គេ ភវវិពោ ភាសិតំ

(១០២) អក្កោធស្ស តុតោ កោដោ

ទន្ធស្ស សមដិវោ

សម្មទញ្ញា វិបុត្តស្ស

ឧបសន្ធស្ស តាដិវោ

តស្សេវ តេន ទាមិយោ

យោ កុទ្ធំ បដិកុដ្ឋតិ

កុទ្ធំ អរហន្តកុដ្ឋតោ

សង្កមំ ជេតិ ទុដ្ឋយំ

ឧភិទ្ធមត្តំ ចរិតិ

អត្ថោ ច បរស្ស ច

បរំ សង្កមំ ញត្វា

យោ សតោ ឧបសម្មតិ

ឧភិទ្ធិ តិកិត្តនានំ

អត្ថោ ច បរស្ស ច

ជនា មញ្ញត្តំ ពាលោតិ

យេ ធម្មស្ស អកោវិជានិ ។

ព្រាហ្មណ៍ សំណួរ អ.ហេតុវិជ្ជា ៣ សំណួរចម្រើនព្រះភាគ

(១១២) ព្រះមានប្រាសាទត្រាស់ថា បុគ្គលមិនក្រោធ
 មានខ្លួនខ្លួននោះហើយ រស់នៅសមរម្យ មានចិត្តរួចស្រឡះ
 ព្រោះយល់ត្រូវ អ្នកស្ងប់រម្ងាប់កិលេស មិនញាប់ញ័រដោយ
 លោភធម៌ តើមានក្រោធជីណាមក ព្រោះថាអ្នកណាក្រោធ
 ភប់បុគ្គលដែលក្រោធហោយ អ្នកនោះឯង នឹងមានសេចក្តី
 ពាក្រក់ ព្រោះសេចក្តីក្រោធនោះឯង ឯបុគ្គលមិនក្រោធ
 ភប់នឹងអ្នកដែលក្រោធ រមែងឈ្នះសង្គ្រាមដែលគេឈ្នះបាន
 ដោយក្រ អ្នកណាជឿថា អ្នកដទៃក្រោធនឹងខ្លួន ជាអ្នកមាន
 ស្មារតីរម្ងាប់សេចក្តីក្រោធបាន អ្នកនោះឈ្មោះថា ប្រព្រឹត្ត
 នូវប្រយោជន៍ដល់ជនទាំងពីរនាក់ គឺខ្លួននិងអ្នកដទៃ បណ្តា
 ជនទាំង ២ នាក់ គឺខ្លួននិងអ្នកដទៃ ដែល ជាអ្នករក្សាសេចក្តី
 សុខ ជនទាំងឡាយណា មិនឈ្លាសក្តីនឹងធម៌ ជនទាំងឡាយ
 នោះ រមែងសំគាល់អ្នកនោះ ថាជាមនុស្សពោល ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

(១១៣) ឯវិវុត្តំ អក្កោសកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ
 កកវុទ្ធិំ ឯតទលោច អភិក្កុទ្ធិំ ភោ តោតម អភិក្កុទ្ធិំ
 ភោ តោតម ។ បេ ។ ឯសាហំ កវុទ្ធិំ តោតមំ សរណំ
 កច្ឆាមិ ធម្មញ្ញំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញំ លភេយ្យាហំ ភោតោ
 តោតមស្ស សន្និកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យំ ឧបសម្មទន្តំ ។
 អលត្ថ ទោ អក្កោសកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ
 កកវុតោ សន្និកេ បព្វជ្ជំ អលត្ថ ឧបសម្មទំ ។
 អច្ឆិបសម្មន្នោ ទោ បធាយស្មា អក្កោសកការទ្វា-
 ដោ ឯកោ វុបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាប័ បហិតត្តោ
 វិហារន្នោ ធម៌រស្សវំ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មនេវ
 អតារស្មា អនតារយំ បព្វជន្តំ តទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិ-
 យោសាទំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សន្និកត្ថា ឧប-
 សម្មជ្ជំ វិហាសិ ទីណា ជាតិ វុសតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ
 ករណីយំ ធាបរិ ឥត្តត្ថាយាតិ អព្ពញ្ញាសិ ។ អញ្ញាតរោ
 ច បធាយស្មា ការទ្វាដោ អរហតំ អហោសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សិយុត្តនិកាយ សង្ខេបវិញ្ញាណ

(១១៣) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ អក្កោសកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីពេញក ខ្ញុំព្រះអង្គសូមបាននូវ បព្វជ្ជានិងទបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ។ អក្កោសក- ការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានបព្វជ្ជានិងទបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះមាន ព្រះភាគហើយ ។ លុះអក្កោសកការទ្វាដមានអាយុ បានទបសម្បទា មិនយូរប៉ុន្មាន ចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ជាអ្នកមិនប្រមាទ មាន ព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ចូលទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្រ ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់អនុត្តរធម៌ណា លោកក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានសម្រេច ដោយ ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខនៃខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរធម៌នោះ ដែលជាទីបំផុត នៃព្រហ្មចរិយៈ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើហើយ មគ្គការវិនាស ដល់ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្ត ទាំងឡាយ ព្រះការទ្វាដមានអាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គ រាជវគ្គរោចនំ

តតិយំ អសុវិនិច្ឆ័យំ

(១១២) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហោ វិហារនិ

វេទ្យវនេ កលន្តកុណិវាបេ ។ អស្សាសំ ខោ អសុវិនិច្ឆ័យ-

កការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ ការទ្វាជគោត្តោ តិវ ព្រាហ្ម-

ណោ សមណស្ស តោតមស្ស សន្តិកេ អតារស្មា

អនតារិយំ បព្វជិតោតិ កុប្បតោ អនត្តមនោ យេន

ភគវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អសញ្ញាហិ

ដុស្សាហិ វាចាហិ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ។ ឯវំ វុត្ត

ភគវា តុណ្ហំ អហោសំ ។ អថខោ អសុវិនិច្ឆ័យកការ-

ទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទរោច ជិតោសំ

សមណា ជិតោសំ សមណាតិ ។

ព្រាហ្មណ៍សំយត្ត អរហន្តវគ្គ ការក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ

អសុរិទ្ធកស្វត្រី ទី ៣

(១១៤) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត

វេទ្យវនំ ជាគលន្ទុកនិវាសន្តាន ដិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ អសុរិទ្ធកស្វត្រី-
ព្រាហ្មណ៍ បានឮដំណឹងថា ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាជគោត្រ ចេញចាកផ្ទះ

ចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតមហើយ ក៏ក្រោធខឹង

អនិច្ចត ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដេរ

គម្រាមព្រះមានព្រះភាគ ដោយវាចាជាអសប្បវសដ៏អាក្រក់ ។ កាល

បើអសុរិទ្ធកស្វត្រីព្រាហ្មណ៍ដេរ យ៉ាងនេះហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏នៅតែ

ស្ងៀម ។ លំដាប់នោះឯង អសុរិទ្ធកស្វត្រីព្រាហ្មណ៍ បានពោល

នឹងព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា នៃសមណៈ យើងឈ្នះអ្នកឯង

ហើយ នៃសមណៈ យើងឈ្នះអ្នកឯងហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុភាសិតោ

(១១៥) ជយំ វេ មញ្ញតិ ពាលោ

វាចាយ ជុសំ ភណំ

ជយញ្ញោស្ស នំ ហោតិ

យា ភីតិក្កា វិជានតោ

តស្ស្វេ តេន ចាបិយោ

យោ កុទ្ធំ បដិកុដ្ឋិតិ

កុទ្ធំ អប្បដិកុដ្ឋិតោ

សង្កាមំ ជេតិ ឧជ្ឈយំ

ឧកិដ្ឋបន្តំ បរិតិ

អត្ថនោ ច បរស្ស ច

បរំ សង្កបិតំ ញត្វា

យោ សតោ ឧបសម្មតិ

ឧកិដ្ឋំ ភីតិក្កន្តានំ

អត្ថនោ ច បរស្ស ច

ជនា មញ្ញនិ ពាលោតិ

យេ ធម្មស្ស អគោរវនាតិ ។

លុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ ឈោដវគ្គ

[១១៥] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គលពាលពោលនូវ
 ផុសរាបា តែងសំគាល់ថាជ័យជំនះ តែថាសេចក្តីអត់ធន់ជា
 ជ័យជំនះ របស់អ្នកប្រាជ្ញនោះ អ្នកណាគ្រោធតបនឹងបុគ្គល
 អ្នកគ្រោធអ្នកនោះឯង រមែងមានសេចក្តីអាក្រក់ ព្រោះ
 សេចក្តីគ្រោធនោះ បុគ្គលមិនគ្រោធតបនឹងបុគ្គលអ្នកគ្រោធនោះ
 ឈ្មោះថា ឈ្នះសង្គ្រាម ដែលគេឈ្នះបានដោយកម្រ អ្នក
 ណាជឿថា អ្នកដទៃគ្រោធនឹងខ្លួន ហើយមានស្មារតីរម្ងាប់
 សេចក្តីគ្រោធបាន អ្នកនោះឈ្មោះថា ប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍
 ដល់ជនទាំង ២ នាក់ គឺខ្លួននិងអ្នកដទៃ បណ្តាជនទាំង ២
 នាក់ គឺខ្លួននិងអ្នកដទៃ ដែលជាអ្នករក្សាសេចក្តីសុខ ជន
 ទាំងឡាយ ដែលមិនឈ្លាសក្នុងធម៌ រមែងសំគាល់អ្នក
 ដែលអត់ធន់នោះ ថាជាមនុស្សពាល ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គ ពិលង្គិកការទ្វាជស្ស ចេតោបរិវិត្តទានំ

(១០៦) ឯវិ វុត្តេ អសុរិទ្ធក ការទ្វាជោ ព្រាហ្មណោ
 ភកវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ គោ តោតម អភិក្កន្តំ
 គោ តោតម ។ បេ ។ អព្ភណសិ ។ អព្ភាតរោ ច
 បនាយស្មា ការទ្វាជោ អរហន្តំ អហោសីតិ ។

បឋត្តំ ពិលង្គិកស្មត្តំ

(១០៧) ឯកំ សមយំ ភកវំ រាជគហោ វិហាតិ
 វេឡុវនេ កលទ្ធកងិវបេ ។ អស្សោសិ ខោ ពិលង្គិក-
 ការទ្វាជោ ព្រាហ្មណោ ការទ្វាជតោត្ថោ កិវ ព្រាហ្ម-
 ណោ សមណស្ស តោតមស្ស សន្តិកេ អភារស្មា
 អនតារិយំ បព្វជិតោតិ កុបិតោ អនត្ថមនោ យេន
 ភកវំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តុណ្ហិភូតោ ឯកមន្តំ
 អជ្ជាសិ ។

(១០៨) អថខោ ភកវំ ពិលង្គិកការទ្វាជស្ស
 ព្រាហ្មណស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ពិលង្គិ-
 ក ការទ្វាជំ ព្រាហ្មណំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវគ្គ ទ្រង់ជ្រាបចេញពីវិញ្ញាណ របស់ពិលង្គិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍

(១១៦) កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ អសុរិទ្ធកតារទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាង នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ បានដឹងច្បាស់ ។ បណ្តាព្រះអរហន្ត ទាំងឡាយ ព្រះការទ្វាដមានអាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ពិលង្គិកសូត្រ ទី ៤

(១១៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត វេទ្យវ័ន ជាគលន្ទកន្លែងបស្ចាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ពិលង្គិកការទ្វាដ- ព្រាហ្មណ៍ បានឮដំណឹងថា ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាដគោត្រ ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតម ក៏ក្រោធខឹង អន់ចិត្ត ចូលទៅកេព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរស្មៀមក្នុង ទីសមគួរ ។

(១១៨) លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវសេចក្តី គ្រិះរិះ ក្នុងចិត្តនៃពិលង្គិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ដោយព្រះហឫទ័យហើយ ទ្រង់ត្រាស់នឹងពិលង្គិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ដោយភាពថា ថា

សុត្តន្តបិដកេ សម្មន្តទិកាយស្ស សពាបិវត្តោ

យោ អស្សុទ្ធិស្ស ទេវស្ស ទុស្សតិ

សុទ្ធិស្ស តោសស្ស អនន្តណស្ស

តមេវ ពាលី បច្ឆេតិ នាបំ

សុខុមោ រដោ បដិវត្តំ ទិក្ខេតិ ។

(១០៩) ឃី វុត្តេ តិលន្តំ កកាវន្តាដោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ ឯតទិវេច អភិក្កន្តំ កោ តោតម អភិក្កន្តំ កោ
 តោតម ។ បេ ។ ឯសាហំ កវន្តំ តោតមំ បរណំ កច្ឆាមិ
 ធម្មញ្ញំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញំ លកេយ្យហំ ភាតោ តោតមស្ស
 សន្តិកេ បព្វជ្ឈំ ។ បេ ។ តទទ្ធីតំ ព្រាហ្មចរិយបរិយោ-
 សានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧប
 សម្មជ្ឈេ វិហាសិ ទីណា ជានិ វុសិតំ ព្រាហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបំ ឥត្តត្តាយាតិ អព្ពញ្ញាសិ ។
 អព្ពាត្រាវ ច បនាយស្មា ភាវន្តាដោ អរហតំ
 អហោសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សភាវិគ្គ

បុគ្គលពាលណា ប្រឡូក ចំពោះផែន ដែលមិនបានប្រឡូក
 ជាសត្វដ៏ស្អាត មិនមានទីលំនៅកំលោះ បាបរមែងត្រឡប់
 មកត្រូវបុគ្គលពាលវិញ ដូចជាគូលីដ៏ស្អិត ដែលគេ
 បាចប្រាសខ្យល់ ។

(១១៧) កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ជ្រងំត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 ពិលង្គិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះ
 ថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាប់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ច្បាប់ណាស់ ។ បេ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់ទូព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុ បង្ស្សផង ជាទីពឹងទីពឹង ខ្ញុំព្រះអង្គសូមបាន
 នូវបព្វជ្ជា ក្នុងសំណាក់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ។ បេ ។ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ដោយប្រាជ្ញាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃខ្លួន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរធម៌នោះ
 ដែលជាទីបំផុតនៃព្រហ្ម រយៈ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាភិក្ខុហើយ មគ្គ-
 ព្រហ្មចរិយៈបាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចភាគអញបានធ្វើហើយ មគ្គ-
 ការនាកិច្ចដទៃដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ បណ្តាព្រះ
 អរហន្តទាំងឡាយ ព្រះការទ្វាដមានរាយ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គ អហិសកសមញ្ញា

បញ្ចមំ អហិសកសត្ថំ

[១២០] សាវត្ថំនិទានំ ។ អថខោ អហិសកការទ្វា-

ដោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមំ ឧប-
សង្កមិត្វា ភគវតា សន្និ សម្មោទិ សម្មោទន័យំ កថំ
សារាណីយំ វិតិសារត្វា ឯកមន្តំ និស័ទិ ។ ឯកមន្តំ
និសម្មោ ខោ អហិសកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ
ឯតទពេច អហិសកាហំ ភោ តោតម អហិសកាហំ
ភោ តោតមាតិ ។

[១២១] យថា ឆាមំ តថា ចស្ស

សំយោ ខោ នំ អហិសកា

យោ ច កាយេន វាចាយ

មនសា ច ន ហិសតិ

សថ អហិសកោ ហោតិ

យោ ចរំ ន វិហិសតិ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវិគ្គ ឈ្មោះអហិសកៈ

អហិសកសូត្រ ទី ៥

[១២០] សាវត្ថិនទាន ។ លំដាប់នោះឯង អហិសកការព្វាដ-

ព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែល
គួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួរព្យាករហើយ ក៏អធិយក្នុងទីសមគួរ ។
លុះអហិសកការព្វាដព្រាហ្មណ៍ អធិយក្នុងទីសមគួរហើយ បាន
ពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះអហិសកៈ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះ
អហិសកៈ ។

[១២១] ព្រះអង្គត្រាស់ថា ប្រសិនបើឈ្មោះអ្នកឯង ពិត
ដូច្នោះមែន អ្នកឯងគួរជាអ្នកមិនបៀតបៀន ព្រោះថាបុគ្គល
ណា មិនបៀតបៀនដោយកាយវាចាចិត្ត បុគ្គលនោះទើប
ឈ្មោះថាអហិសកៈ មួយទៀត បើបុគ្គលណា មិនសម្លាប់
សត្វដទៃ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាអហិសកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិទោ

(១២២) ឯវំ វុត្ថេ អហិសកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ
កកវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ ភោ ភោតម ។ បេ ។
អត្តញាសិ ។ អញ្ញាតរោ ច បនាយស្មា ការទ្វាដោ
អរហនំ អហោសីតិ ។

ធម្មំ ជិវិសុត្ថំ

(១២៣) សាវត្ថិន្ទនានំ ។ អថេខោ ជដាការទ្វាដោ
ព្រាហ្មណោ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា
កកវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទន្តយំ កថំ សារណំ-
យំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

(១២៤) ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ ជដាការទ្វាដោ
ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ
អន្តោ ជដា តហិ ជដា
ជដាយ ជជិតា បដា
តំ តំ ភោតម បុច្ឆាមិ
កោ ភីមំ វិជជយេ ជជន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវិគ្គ

[១២២] កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
អហំសកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះ
ភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ បានដឹង
ច្បាស់ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះការទ្វាដមានកាយុក៍ជា
ព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ជំណាស្តត្រ ទី ៦

[១២៣] សាវត្ថិនិទាន ។ គ្រានោះឯង ដង្ការទ្វាដព្រាហ្មណ៍
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តី
រីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ
នឹងពាក្យដែលត្រូវព្យាករហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

[១២៤] លុះដង្ការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
បានពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

បណ្តាញខាងក្នុងក៏មាន បណ្តាញខាងក្រៅក៏មាន ពួកសត្វ
តែងចំពាក់ ដោយបណ្តាញ បពិត្រព្រះគោតម ព្រោះ
ហេតុនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសួរនូវសេចក្តីនោះ តើអ្នកណា
អាចកាច់បាននូវបណ្តាញនេះបាន ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវុទ្ធ ភគវន្តញ្ចសំសា

(១២៥) សីលេ បតិដ្ឋាយ នរោ សបញ្ញោ

ចិត្តំ បញ្ញាញ ភាវយិ

អាតាបិ និបកោ ភិក្ខុ

សោ ឥមំ វិជជយេ ជជិ

យេសំ រកោ ច ឆោសោ ច

អវិជ្ជា ច វិរាជិតា

ទីណាសវា អរហន្តោ

តេសិ វិជជិតា ជជា

យត្ថ នាមញ្ច រូបញ្ច

អសេសំ ឧបវដ្ឋតិ

បដិយរូបសញ្ញា ច

ឯតុសា និជ្ឈតេ ជជាតិ ។

(១២៦) ឯវិ វុត្តេ ជជាភារាជោ ព្រាហ្មណោ ភគ-

វន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ កោ តោតម ។ បេ ។ អញ្ញាត-

រោ ច បនាយស្មា ភារាជោ អរហតិ អហោសីតិ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវុត្ត សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ

(១២៥) ព្រះអង្គត្រាស់ថា នរជនឃើញភ័យ ក្នុងសំសារវដ្ត

ប្រកបដោយបញ្ញា មានព្យាយាម មានបញ្ញាជាគ្រឿងរក្សា

ខ្លួន តាំងនៅក្នុងសីល ហើយចម្រើននូវចិត្តនិងបញ្ញា នរជន

នោះ ទើបគួរកាប់ត្រូវបណ្តាញនេះបាន រាគៈក្តី ទោសៈក្តី

អវិជ្ជាក្តី ដែលជនទាំងឡាយណា ឲ្យសាបរលាបទៅហើយ

ជនទាំងនោះ មានភាសវៈអស់ហើយ ជាព្រះអរហន្ត ជន

ទាំងនោះ ឈ្មោះថាបានកាប់ត្រូវបណ្តាញបាន នាមក្តី

រូបក្តី បដិមសញ្ញានិងរូបសញ្ញាក្តី រលក់មិនសល់ក្នុងទីណា

បណ្តាញនេះ⁺ ក៏ដាច់ស្ងួនក្នុងទីនោះ ។

(១២៦) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

ដង្ហែការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានពោលនូវពាក្យនេះ រឿងព្រះមានព្រះភាគ

ថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ បណ្តាព្រះអរហន្ត

ទាំងឡាយ ព្រះការទ្វាដមានភាយ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុត្តនិកាយ

សុត្តមំ សុទ្ធិកសុត្តំ

(១២៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថទោ សុទ្ធិកការទ្វា-
រោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមំ ឧប-
សង្កមិត្វា ភគវតោ សុទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទន្តិយំ
កេនិ សារាណិយំ វិត្តសារេត្វា ឯកមន្តំ និសិទិ ។

(១២៨) ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ទោ សុទ្ធិកការទ្វា-
រោ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ សន្តិកេ ឥមំ តាមំ អ-
ភាសំ

ន ព្រាហ្មណោ សុជ្ឈតិ កោចិ លោកេ
សីលវាចិ តទោ ករំ

វិជ្ជាចរណាសម្បជ្ជោ សោ សុជ្ឈតិ

ន អញ្ញា ឥត្វា បដាតិ ។

(១២៩) តហុម្បិ បលបិ ជប្បំ

ន ជន្ហា ហោតិ ព្រាហ្មណោ

អន្តោ កសម្ពសង្ក្ខជ្ជោ

កុហោ ឧបនិស្សិតោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាវិវត្ត

សុទ្ធិកស្វត្រ ទី ៧

[១២៧] សាវត្ថិនិទាន ។ គ្រានោះឯង សុទ្ធិកការទ្វាជព្រាហ្មណ៍
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តី
រីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ
នឹងពាក្យដែលគួររំលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

[១២៨] លុះសុទ្ធិកការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ អង្គុយទីសមគួរហើយ
បានពោលគាថានេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគថា

បុគ្គលដែលឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ ពុំទាន់បរិសុទ្ធនៅឡើយ
ទេ លុះតែបុគ្គលណាមួយ ក្នុងលោក ដែលមានសីល
ធ្វើនូវតបៈ ប្រកបដោយវិជ្ជានិងបរណៈ បុគ្គលនោះ ទើប
ឈ្មោះថាបរិសុទ្ធ ពួកសត្វដទៃៗ ក្រៅពីនេះ វែមនិមន
បរិសុទ្ធឡើយ ។

[១២៩] ព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលកាលពោលនូវពាក្យច្រើន
តែជាអ្នកជ្រោកជ្រោកសៅហ្មង ខាងក្នុង អាស្រ័យដោយ
ការកុហក ក៏មិនឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះជាតិឡើយ

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គេ អត្ថិកការទ្វាជស្ស បរីវត្តនំ

ខត្តិយោ ព្រាហ្មណោ វេស្សោ

សុខោ ចណ្ណាលប្បក្កសោ

អារទ្ធវិរិយោ បហិតតោ

និច្ចំ ទទ្សបរក្កមោ

បប្បោតិ បរមំ សុទ្ធំ

ឯវំ ជាធាហំ ព្រាហ្មណាតិ ។

[១៣០] ឯវំ វុត្តេ សុទ្ធិកការទ្វាជោ ព្រាហ្មណោ
កកវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ
ភោ តោតម ។ បេ ។ អពាតរោ ច បធាយស្មា
ការទ្វាជោ អរហន្តំ អបេកសីតិ ។

អជ្ជមំ អត្ថិកសុតំ

[១៣១] ឯកំ សមយំ កកវា រាជគហោ វិហារតិ
វេទ្យវនេ កលទ្ធកនិវបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អត្ថិកការទ្វាជស្ស ព្រាហ្មណស្ស សប្បីធា ចាយាសោ
សន្និហិតោ ហោតិ អត្ថំ ជុហិស្សមំ អត្ថិហត្ថំ បរិច-
រិស្សមីតិ ។

ព្រាហ្មណ៍សំបុត្រ អរហន្តវត្ត បរិវេណនៃអគ្គិការព្រាហ្មណ៍

ក្បួន ព្រាហ្មណ៍ វេស្សៈ សុទ្ធៈ ចណ្ឌាល អ្នកចោល
សំរាម ដែលមានព្យាយាមប្រារព្ធហើយ មានចិត្តបញ្ចូន
ទៅ កាន់ព្រះនិព្វាន មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងមាំមួនជាដ៏ធំ
រមែងដល់នូវសេចក្តីបរិសុទ្ធដ៏ក្រៃលែងបាន ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ ។

(១៣០) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
សុទ្ធិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមាន
ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
ព្រះការទ្វាដៈមានអាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

អត្ថិកល្យត្រ ទី ៨

(១៣១) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត
វេទ្យវ៉ាន ជាកលទ្ធកនិកបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង
អគ្គិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ លាយនូវបាយាសដោយសប្បិ ដោយបំណង
ថា អាត្មាអញនឹងបូជាភ្លើង នឹងបំរើនូវការបូជាភ្លើង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិញ្ញោ

(១៣២) អថទោ ភក្កវំ បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តច័រមាតាយ រាជកហំ បិណ្ឌាយ ចារិសំ រាជកហេ
 សមទានំ បិណ្ឌាយ ចរមាដោ យេន អត្ថិកការទ្វាជស្ស
 ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ ។

(១៣៣) អទ្គិសា ទោ អត្ថិកការទ្វាដោ ព្រាហ្ម-
 ណោ ភក្កវន្តំ បិណ្ឌាយ បិទ្គំ^(១) វិស្វាជ ភក្កវន្តំ តាថាយ
 អដ្ឋកាសំ

តីហំ វិជ្ជាហិ សម្បន្នោ

ជាតិមា សុតវា ពហុ

វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ

សោទំ កុញ្ញេយ្យ ចាយសន្តិ^(២) ។

(១៣៤) ពហុម្បំ បលបំ ជប្បំ

ន ជត្វា ហោតិ ព្រាហ្មណោ

អន្តោ កេសម្ពុស្សន្តិដ្ឋោ

កុហនា បរិវរិតោ

១ ឧ.ម. បិណ្ឌាយ ឯត្ថំ ។ ២ ឧ.ម. ឆាយាសន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

(១៣២) លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បៀងប្រដាប់
 បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វហ្គសម័យ សេចចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
 កាលត្រាច់បិណ្ឌបាតតាមលំដាប់ផ្ទះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះហើយ ក៏ចូលទៅកាន់
 ផ្ទះរបស់អគ្គិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ឈរនៅ
 ក្នុងទីសមគួរ ។

(១៣៣) អគ្គិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ
 កំពុងទ្រង់ឈរដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះឃើញហើយ បានពោលនឹងព្រះ
 មានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

អ្នកណាបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជាបី មានជាតិ (ធិបរិសុទ្ធ) ជាអ្នកចេះ
 ចាំគម្ពីរច្រើន ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជាចរណៈ អ្នកនោះ
 ទើបគួរបរិភោគ នូវបាយាសនេះបាន ។

(១៣៤) ព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលកាលពោលនូវពាក្យច្រើន
 តែជាអ្នកជ្រោកជ្រោកសៅហ្មង ខាងក្នុង ត្រូវសេចក្តីកុហក
 រូបរឹតហើយ មិនឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ ព្រោះជាតិឡើយ

ព្រាហ្មណ៍យុទ្ធស្វ័យ អហន្តវត្ថុ ភាថាភីតបន្តិវនំ

ចុព្វេនិវាសំ យោ វេទិ

សត្តាហាយព្វា បស្សតិ

អថោ ជាតិត្វយំ បត្តោ

អភិញ្ញា វេសិតោ មុនិ

ឯតាហិ ភីហិ វិជ្ជាហិ

តេវិជ្ជោ ហោតិ ព្រាហ្មណោ

វិជ្ជាចរណសម្បជ្ជោ

សោមំ កុញ្ញេយ្យ មាយសន្តំ ។

កុញ្ញតុ ភី តោតមោ ព្រាហ្មណោ ភវន្តំ ។

(១៣៥) ភាថាភីតំ មេ អភោជនេយ្យំ

សម្បស្សតិ ព្រាហ្មណ ធនេស ធម្មោ

ភាថាភីតំ បនុនន្តំ តុច្ឆា

ធម្មេ សតំ ព្រាហ្មណ វត្ថុ វេសោ

អញ្ជេន ច តេវលិនំ មហេសី

ឡណាសំ កុក្កុច្ឆវបសន្តំ

អន្នេន មាធនេន ឧបជ្ជហស្សំ

ទេវតា ភី បុញ្ញេត្វស្ស ហោតិ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវិក្កុ កិរិយាបន្ថោចង់នូវការពោលគាថា ដូចជាចម្រៀង
អ្នកណាដឹងនូវខនសន្តាន ដែលសត្វច្បាប់ពាស្រ័យនៅពីមុន
ឃើញនូវស្នូតនិងអបាយ មួយទៀត ជាអ្នកដល់នូវការអស់
ទៅនៃជាតិ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ដល់នូវការសម្រេចព្រោះត្រាស់
ដឹង បានឈ្មោះថា តេជ្ជបុគ្គល ព្រោះវិជ្ជាទាំងបីនេះ ទាំង
បរិច្ចណិ ដោយវិជ្ជាចរណៈ ទើបឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍
ព្រាហ្មណ៍នោះ គួរបរិភោគបាយសាប្តនៈ ។
ព្រាហ្មណ៍ ក្រាបទូលថា សូមព្រះភាគមជ្ឈិមរោង ជាព្រាហ្មណ៍
ជំរំរោង បរិភោគចុះ ។

(១៣៥) ព្រះអង្គត្រាស់ថា តបគេត មិនគួរបរិភោគភោជន
ដែលបានអំពីការពោលគាថា ដូចជាចម្រៀងទេ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ធម៌នេះ មិនមែនជាធម៌របស់ពួកបុគ្គលអ្នកឃើញ
ធម៌អាថ៌ទេ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែងបន្ទោបង់នូវការពោល
គាថា ដូចជាចម្រៀង ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលបើធម៌មាន
ហើយ នេះឯងជាការចិញ្ចឹមជីវិត ចូរអ្នកទំនុកបំរុងព្រះ
វិញ្ញាណស្រព ដែលមានគុណបរិច្ចណិ អ្នកស្វែងរកនូវគុណ
ដ៏ធំ ជាអ្នកម្នាក់នូវសេចក្តីរំសាយ ដោយបាបនិងទឹកដទៃចុះ
ព្រោះថា នោះជាខេត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាជ្ញនូវច្បាប់ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំបុត្តនិកាយស្ស សព្វាវគ្គោ

[១៣៦] ឯវិ វុត្ត អត្ថិកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ
 កតវន្តំ ឯតទិវោច អតិក្កន្តំ កោ តោតម អតិក្កន្តំ កោ
 តោតម ។ មេ ។ អញ្ញាតវោ ច បនាយស្មា ការទ្វាដោ
 អវហន្តំ អហោសិតំ ។

និមំ សុន្ទរិកសុត្តំ

[១៣៧] ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ
 វិហរតិ សុន្ទរិកាយ នទិយា តីវេ ។ តេន ទោ បន
 សមយេន សុន្ទរិកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ សុន្ទរិកាយ
 នទិយា តីវេ អត្ថំ ជុហតិ អត្ថិហុត្តំ វិចរតិ ។ អថទោ
 សុន្ទរិកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ អត្ថំ ជុហតិ អត្ថិហុត្តំ
 បរិចរតិ ឧដ្ឋាយោសនា សមន្តា ចតុទ្ទិសា អនុវិលោ-
 កេសិ កោ នុ ទោ ឥមំ ហព្វសេសំ កុញ្ញេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក សម្មាសម្ពុទ្ធសិកាយ សុត្តន្តបិដក

[១៣៦] កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះ

ហើយ អគ្គិការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ធនាភាវបបង្កំទូលព្រះមានព្រះភាគ
យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
អគ្គិការទ្វាដមានអាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយដែរ ។

សុន្ទរិកសូត្រ ទី ៨

[១៣៧] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀប

ឆ្នេរស្ទឹងសុន្ទរិកា ក្នុងដែនកោសល ។ សម័យនោះឯង សុន្ទរិកការទ្វាដ-
ព្រាហ្មណ៍ តែងបូជាភ្លើង បំរើនូវការបូជាភ្លើង ទៀបឆ្នេរស្ទឹងសុន្ទរិកា ។
លុះសុន្ទរិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បូជាភ្លើង បំរើនូវការបូជាភ្លើងហើយ
ក៏ក្រោកអំពីអាសនៈ ងាកមើលផ្សំទិសទាំងបួន គិតថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរ
បរិភោគនូវបាយាស ដែលសល់ពីបូជានេះ ។

ព្រាហ្មណប័យ្យត្ថស្ស អរហន្តវគ្គ ភក្តិវគ្គបស្ច័មនំ

(១៣៨) អន្តិសា ខោ សុន្ទរិកការទ្វាដា ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ អញ្ញាភវន្តំ វុត្តម្យលេ សសី បី ចារុតំ និសង្កំ
 ទិស្វាន វាមេន ហត្ថេន ហត្ថសេសំ កហេត្វា ទត្ថិ-
 ណោន ហត្ថេន កមណ្ឌលំ កហេត្វា យេន កកវ
 តេនុបសង្កមំ ។ អថខោ កកវ សុន្ទរិកការទ្វាដស្ស
 ព្រាហ្មណស្ស បទសន្នេន សីសំ វិវិ ។ អថខោ
 សុន្ទរិកការទ្វាដា ព្រាហ្មណោ មុណ្ណា អយំ កវំ
 មុណ្ណាកោ អយំ កវន្តំ តតោ វ បុន និវត្តិតុកាមោ
 អហោសិ ។ អថខោ សុន្ទរិកការទ្វាដស្ស ព្រាហ្មណស្ស
 ឯតទរោ វ មុណ្ណាបិ ហិ ឥនេគេត្ថេ ព្រាហ្មណា កវន្តំ
 យុទ្ធាហំ តំ ឧបសង្កមិត្វា ជាតី វុច្ឆយ្យន្តំ ។ អថខោ
 សុន្ទរិកការទ្វាដា ព្រាហ្មណោ យេន កកវ តេនុ-
 បសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ ឯតទរោ ឥតិដោ
 កវន្តំ ។

ព្រាហ្មណ៍សំយត្ត អរហន្តវិគ្គ ព្រាហ្មណ៍ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

(១៣៨) សុន្ទរិកភារទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ

ទ្រង់គង់ទទួរព្រះសិវ ក្រោមម្លប់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏កាន់នូវ
 បាយាស ដែលសរសៃអំពីការបូជា ដោយដៃឆ្វេង ហើយកាន់នូវកុណ្ឌី
 ទឹកដោយដៃស្តាំ ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះឯង
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បើកព្រះសិវ ដោយព្យាសូរជើង នៃសុន្ទរិក-
 ភារទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ។ សុន្ទរិកភារទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ក៏ពោលថា លោក
 ដ៏ចម្រើននេះ ក្បាលត្រងោល លោកដ៏ចម្រើននេះ ក្បាលត្រងោល ដូច្នេះ
 ហើយ ចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ ។ ទើបសុន្ទរិកភារទ្វាដព្រាហ្មណ៍
 មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួកមួយ ក្នុងលោកនេះ
 មានក្បាលត្រងោលដែរ បើដូច្នោះ មានតែភាគាអញត្រូវចូលទៅរក
 ព្រះមានព្រះភាគនោះ ហើយសួរទូរជានិវា ។ លំដាប់នោះឯង
 សុន្ទរិកភារទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា លោកដ៏ចម្រើន
 ជាតិអ្វី ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថិវគ្គោ

(១៣៧) មា ជាតី បុច្ឆ ចរណញ្ច បុច្ឆ

កដ្ឋា ហវេ ជាយតិ ជាតវេនោ

នីតាកុលំនោបិ មុនំ ធិតីមា

អាជានីយោ ហោតិ ហរិជិសេនោ

សទ្ធន ទន្តោ ទមសា ឧបេតោ

វេទន្តក្ខ វិសិតព្រហ្មចរិយោ

យព្វាបនំតោ តម្កបវិយេថ
ញ

កាលេន សោ ជុហតិ ទត្ថិណោយ្យតិ។

(១៤០) អន្ទា សុយិដ្ឋំ សុហុតំ មមយិទំ

យំ តាទិសំ វេទកុមន្តសាមិ

តម្កាទិសានំ ហិ ឧទស្សនេន

អញ្ចោ ជនោ កុញ្ញតិ ហព្យសេសន្តំ ។

កុញ្ញតុ ភវំ តោតមោ ព្រហ្មណោ ភវន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយោគិកាយ សធាបិដក

[១៣៧] ព្រះអង្គត្រាស់ថា ចូរអ្នកកុំសួររកជាតិឡើយ ចូរ
សួរតែការប្រព្រឹត្តិវិញ កើតតែឯកើតអំពីឈើ ឯអ្នកប្រាជ្ញ
ទោះបីកើតក្នុងត្រកូលទាប ក៏គង់មានសេចក្តីព្យាយាម ជា
បុរសគាជាឆ្ងាយ ជាអ្នកហាមឃាត់ នូវបាបដោយហិរ
ទូន្មានដោយបរមត្ថសច្ចៈ ប្រកបដោយការទូន្មាននូវផ្លូវន្ទ្រិយ
ដែលនូវទីបំផុតនៃចក្កវេទ គឺមគ្គ៤ មានព្រហ្មចរិយៈនៅដូច
ហើយ បុគ្គលណាភាក៏តែងនូវយំញា ជនគប្បីហៅបុគ្គល
នោះ (ថាជាព្រាហ្មណ៍ដ៏ទុក្ខម) បុគ្គលនោះ រមែងបូជាទូរ
ទុក្ខណោយបុគ្គលទាំងឡាយ តាមកាល ។

[១៤០] សុន្ទរិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ពោលថា វត្ថុនេះ ខ្ញុំ
បូជាហើយដោយប្រពៃ វត្ថុនេះ ខ្ញុំគំនាប់ហើយដោយប្រពៃ
ដោយពិត ខ្ញុំមិនបានឃើញបុគ្គលណា ដែលដែលនូវវេទដូច
ជាព្រះអង្គសោះ ព្រោះថាជនឯទៀត លុះតែមិនឃើញពួក
បុគ្គលដូចជាព្រះអង្គ ទើបបរិភោគបាយាស ដែលសល់
អំពីការបូជា ។

សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាព្រាហ្មណ៍ដ៏ចម្រើន បរិភោគចុះ ។

ព្រាហ្មណ៍បំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គេ ហព្យសេសធាតុបទំ

(១៤១) កាថាភិក្ខុតំ មេ អគោជនេយ្យំ

សម្មស្សតំ ព្រាហ្មណ នេស ធម្មោ

កាថាភិក្ខុតំ បនុទន្នំ តុទ្ធា

ធម្មេ សតំ ព្រាហ្មណ វុត្តិ វេសា

អញ្ចោន ច កោវលីនំ មហេសី

វិណាសំ កុក្កុច្ឆវ្វបសន្តំ

អន្នោន ចានេន ឧបជ្ជហស្ស

ខេត្តញំ តំ បុញ្ញបេត្តស្ស ហោត្តតំ ។

(១៤២) អថ កស្ស ចាហំ កា កោតម ឥមំ

ហព្យសេសំ នម្ពិតំ ន ទ្វាហន្តំ ព្រាហ្មណ បស្សាមិ

សនេវកេ លោកេ សមាវកេ សព្វេហ្មកេ សស្សម-

ណព្រាហ្មណិយា មជ្ឈាយ សនេវបនុស្សាយ យស្ស-

សោ ហព្យសេសោ កុត្តោ សម្មាបរិណាមំ កច្ឆេយ្យ

ព្រាហ្មណ៍សំយុត្ត អហេតុវត្ថុ ទ្រង់ញៀនព្រាហ្មណ៍ឲ្យចោលនូវបាយាស ដែលសល់អំពីការបូជា

(១៤១) ព្រះអង្គត្រាស់ថា តថាគតមិនគួរបរិភោគភោជន
ដែលបានអំពីការពោលគាថា ដូចជាចម្រៀងទេ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ធម៌នេះ មិនមែនជាធម៌របស់ពួកបុគ្គលអ្នកឃើញ
ធម៌អាចិទេ ព្រះពុទ្ធានុញ្ញាត តែងបន្ទោបង់នូវការពោល
គាថា ដូចជាចម្រៀង ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលបើធម៌មាន
ហើយ នេះឯង ជាការចិញ្ចឹមជីវិត ចូរអ្នកទំនុកបំរុងព្រះ
វិណាស្រព ដែលមានគុណបរិបូណ៌ អ្នកស្វែងរកនូវគុណ
ដ៏ធំ អ្នករម្ងាប់នូវសេចក្តីរតីស ដោយបាយនិងទឹកដទៃចុះ
ព្រោះថា នោះជាខេត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នានូវបុណ្យ ។

(១៤២) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ឱព្រះអង្គនឹងឲ្យ
នូវបាយាស ដែលសល់អំពីការបូជានេះដល់អ្នកណា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ
ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្ស
ដ៏សេស តថាគត មិនឃើញមានបុគ្គលណា ដែលបរិភោគបាយាស
សល់អំពីការបូជា ហើយគប្បីដល់ នូវការទ្រុឌទ្រោមទៅដោយស្រួល

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយសម្មា សព្វបុរិសោ

អញ្ញាត្រ តថាគតស្ស វា តថាគតស្សវេកស្ស វា តេនហិ
 ភំ ព្រាហ្មណា ភំ ហព្យសេសំ អបហរិតេ វា ធម្មេហិ
 អប្បណាកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេសីតិ ។

[១៤៣] អថោ សុន្ទរិកភារទ្ធាដោ ព្រាហ្មណោ
 ភំ ហព្យសេសំ អប្បណាកេ ឧទកេ ឱបិលាបេសី ។
 អថោ សោ ហព្យសេសោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ វិចិដា-
 យតិ^(១) វិជិចិដាយតិ សន្ធិចាយតិ សម្មន្ធិចាយតិ ។
 សេយ្យថាបិ នាម ដាលោ^(២) ទិវសសន្តត្តោ ឧទកេ
 បក្ខិត្តោ វិចិដាយតិ វិជិចិដាយតិ សន្ធិចាយតិ សម្ម-
 ន្ធិចាយតិ ឯវមេវសោ ហព្យសេសោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ
 វិចិដាយតិ វិជិចិដាយតិ សន្ធិចាយតិ សម្មន្ធិចាយតិ ។
 អថោ សុន្ទរិកភារទ្ធាដោ ព្រាហ្មណោ សំវិត្តោ លោ-
 មហាជ្ជជាតោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ឯកមន្តិ អដ្ឋាសិ ។

១ វិជិចិដាយតិ វិជិចិដាយតិ ។ ២ ម. លោហោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាបវគ្គ

ក្រៅពីតថាគត ឬក្រៅពីសាវ័កតថាគតនោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើ
ដូច្នោះ អ្នកចូរចាក់ចោលនូវបាបយាស ដែលសល់អំពីការបូជានោះ ក្នុង
ទីគ្មានស្មៅស្រស់ ឬបាចទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វចុះ ។

(១៤៣) លំដាប់នោះឯង សុន្ទរិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ក៏បាច
បាបយាស ដែលសល់អំពីការបូជានោះ ទៅក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ។
បាបយាស ដែលសល់អំពីការបូជានោះ លុះព្រាហ្មណ៍បានបាចទៅក្នុងទឹក
ហើយ ក៏ធ្វើសំឡេងឮវិចិដ វិដិចិដ ហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែង
ថ្កោល ។ ដូចជាផាលគេហាលអស់មួយថ្ងៃ ហើយដាក់ទៅក្នុងទឹក ធ្វើ
នូវសំឡេងឮវិចិដ វិដិចិដ ហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងថ្កោល យ៉ាងណា
មិញ បាបយាស ដែលសល់អំពីការបូជានោះ ព្រាហ្មណ៍បានបាចទៅក្នុង
ទឹក ហើយធ្វើនូវសំឡេងឮវិចិដ វិដិចិដ ហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែង
ថ្កោល យ៉ាងនោះឯង ។ លំដាប់នោះ សុន្ទរិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍
មានសេចក្តីសង្ខេប កើតសេចក្តីព្រឺរោម ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះ
ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បិទនៅក្នុងទីសមគួរ ។

ព្រាហ្មណសំយត្តស្ស អរហន្តវុត្តេ វិរូបមា

(១៤៤) ឯកមន្តំ បិទំ ទោ សុន្ទរិកការនាជំ

ព្រាហ្មណំ កកវា កាថាហិ អដ្ឋកាសិ

មា ព្រាហ្មណ ធារុសមាទហានោ

សុទ្ធិ អមញ្ញំ ពហិន្ទា ហិ ឯតំ

ន ហិ តេន សុទ្ធិ កុសលា វន្តំ

យោ ពាហិវេន បរិសុទ្ធិមិច្ឆេ

ហិត្វា អហំ ព្រាហ្មណ ធារុធាហំ

អដ្ឋតមេវ ជលយាមិ ជោតី

និច្ចត្តំនំ និច្ចសមាហិតត្ថោ

អរហំ អហំ ព្រហ្មចរិយំ ចរមិ

មាទោ ហិ តេ ព្រាហ្មណ ទារិភារោ

កោធា ធូមោ កស្មនិម្មាសវដ្ឋំ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវគ្គ ឧបមាមានប្រការផ្សេង ៗ

[១៤៤] លុះសុន្ទរិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បិតក្នុងទីសមគួរហើយ

ទើបព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ដោយព្រះគាថាទាំងឡាយថា

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកកុំដុតទុស សំគាល់ថាបរិសុទ្ធឡើយ

ព្រោះថាការដុតនេះ⁺ ជាខាងក្រៅទេ បុគ្គលណា ប្រាថ្នា

នូវសេចក្តីបរិសុទ្ធខាងក្រៅ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិន

ហៅនូវបុគ្គលនោះ ថាមានសេចក្តីបរិសុទ្ធ ព្រោះហេតុ

នោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គឺថាគតលះបង់ នូវការ

ដុតទុសហើយ ដុតតែភ្លើងខាងក្នុងទេ គឺថាគតមានភ្លើង

រុងរឿងជានិច្ច មានចិត្តតាំងមាំជានិច្ច ជាអរហន្ត ប្រព្រឹត្តនូវ

ព្រហ្មចរិយៈ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មានរបស់អ្នក ដូចជាអម្រែក

ដ៏ធ្ងន់ សេចក្តីក្រោធដូចជាផ្សែង ពាក្យកុហកដូចជាដែក

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវុត្តោ

ជិវ្ហា សុជា ហធិយំ ជោតិមំ

អត្តា សុទន្តោ បុរិសស្ស ជោតិ

ធម្មោ រហនោ ព្រាហ្មណ សីលតត្ថោ

អនាវិលោ សត្តំ សតំ បសត្ថោ

យត្ថ ហវេ វេទគុដោ សីលតា

អនល្លកត្តារ^(១) តវន្តំ ចារិ

សត្តំ ធម្មោ សីយមោ ព្រហ្មចរិយំ

មជ្ឈេសិតា ព្រាហ្មណ ព្រហ្មបតិ

សត្តជ្ជកុតេស្ត ធម្មោ តកោហិ

តមហំ ធរិ ធម្មសារីតិ ព្រមីតិ ។

(១៤៥) ឃីវ វុត្តេ សុន្ទរិកការទ្វាដោ ព្រាហ្មណ

កកវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ កោ តោតម ។ ប។

អត្តាតកោ ច បនាយស្នា ការទ្វាដោ អរហតំ អរហា-

សីតិ ។

១ ឧ.ម. អនល្លកត្តារ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថិវគ្គ

អណ្តាតដូចជាវ៉ែក ហើយវត្ថុដូចជាកន្លែងភ្លើង ចិត្តដែល
 បុគ្គលទូទាត់ហើយ ដូចជាភ្លើងរបស់បុរស ពួកបុគ្គល
 ដល់នូវវេទ ឆ្លុតក្នុងអន្ទង់ណា មិនទទឹកខ្លួនសោះ តែង
 ឆ្លងដល់ត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អន្ទង់នោះ គឺ
 ធម៌ មានសីលជាកំពង់ មិនល្អក់ ដែលសប្បុរសទាំងឡាយ
 សរសើរហើយ ថាជារបស់សប្បុរសទាំងឡាយ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ សច្ចៈក្តី ធម្មៈក្តី^(១) 'សំយមៈក្តី'^(២) ព្រហ្មចរិយៈក្តី
 ជាធម្មជាតិគាំនៅជាកណ្តាល ជាចំណែកដ៏ប្រសើរ ចូរអ្នក
 ធ្វើនូវការនមស្ការ ចំពោះព្រះវិញ្ញាណស្រព ដែលមានចិត្ត
 ស្ងួតត្រង់ទាំងឡាយចុះ គឺជាគតហៅជននោះ ថាជាអ្នក
 រក្សានូវធម៌ ដូច្នេះឯង ។

(១៤៥) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 សុន្ទរិកភារទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគ
 ថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ បណ្តាព្រះ
 អរហន្តទាំងឡាយ ភារទ្វាដមានអាយុ ក៏ជាអរហន្តមួយរូបដែរ ។

១ ធម្មៈ បានដល់ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បៈ សម្មាវិយាមៈ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ។ ២ ការ
 សង្រួម បានដល់ សម្មាចម្មន្តៈ សម្មាអាជីវៈ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គ ភគវន្តបសង្កមនំ

ទេសមី ពហុជីវិតលតំ

(១៤២) ឯកំ សមយំ ភគវំ កោសលេសុ វិហរតិ
អញ្ញាតរស្មី វេទសណ្ណោ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញាតរស្មី ការទ្វាជិតោត្ថស្ស ព្រាហ្មណស្ស ចតុទ្ទស
ពលិតទ្វា នដ្ឋា ហោន្តំ ។

(១៤៣) អថខោ ការទ្វាជិតោត្ថោ ព្រាហ្មណោ តេ
ពលិតទ្វោ កវេសន្តោ យេន សោ វេទសណ្ណោ តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អទ្ទស ភគវន្តំ តស្មី វេទសណ្ណោ
និសិទ្ធិំ បល្លង្គំ អាកុជិត្វា ឧជ្ជំ កាយំ បណិធាយ
បរិមុខំ សតី ឧបជ្ឈេត្វា ទិស្វាន យេន ភគវំ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ សន្និកេ វេនា
តាថាយោ អកាសំ

ព្រាហ្មណ៍សំយុត្ត អរហន្តវគ្គ ព្រាហ្មណ៍ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ

ពហុជីវិតសូត្រ ទី ១០

(១៤៦) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្នុងដងព្រៃមួយ

ក្នុងដែនកោសល ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ជាការទ្វាដ-

គោត្រ មានគោច័ន្ទ ១៤ បាត់រកមិនទាន់ឃើញ ។

(១៤៧) គ្រានោះ ការទ្វាដគោត្រព្រាហ្មណ៍ ដើររកគោតាំង

នោះ ក៏ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានឃើញ

ព្រះមានព្រះភាគ គង់ផ្គត់ព្រះភ្នែក តាំងព្រះកាយត្រង់ តម្កល់ព្រះស្មារតី

ឆ្ពោះទៅរកព្រះកម្មដ៏ទៃ ក្នុងដងព្រៃនោះ លុះឃើញហើយ ក៏ចូល

ទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលនូវគាថា

ទាំងឡាយនេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សកាចរិត្តោ
 ធម្មា(១) ទ្ធិនិមស្ស សមណស្ស
 ពលីតន្តា ចតុទ្ទស
 អដ្ឋ សដ្ឋី ន និស្សន្ទិ
 តេនាយំ សមណោ សុខំ
 ធម្មា ទ្ធិនិមស្ស សមណស្ស
 តិលា ខេត្តស្មី បាបិកា
 ឯកបណ្ណា ទ្ធិបណ្ណា ច
 តេនាយំ សមណោ សុខំ
 ធម្មា ទ្ធិនិមស្ស សមណស្ស
 តុច្ឆកោដ្ឋស្មី ម្ភសិកា
 ឧស្សោទ្ធិកាយ នច្ចន្ទ
 តេនាយំ សមណោ សុខំ
 ធម្មា ទ្ធិនិមស្ស សមណស្ស
 សន្តាហេ សត្តមាសិកោ
 ឧប្បាទិកេហិ សញ្ញោ
 តេនាយំ សមណោ សុខំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាចិវគ្គ

គោតាំង ១៤ ដែលកេមិនឃើញអស់ ៦ ថ្ងៃនឹងថ្ងៃនេះហើយ
 របស់សមណៈនេះ ប្រហែលមិនមានទេ ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាសមណៈនេះ នៅជាសុខ ល្អស្ងប់មានតែស្វីកម្ម
 ឬមានស្វីកតិវដែលខូចក្នុងចម្ការ របស់សមណៈនេះ ប្រ-
 ហែលមិនមានទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសមណៈនេះ
 នៅជាសុខ កណ្តុរតាំងឡាយ កំរែកដោយការលោភលេង
 ក្នុងជម្រកទេ របស់សមណៈនេះ ប្រហែលមិនមានទេ
 ព្រោះហេតុនោះ បានជាសមណៈនេះ នៅជាសុខ កម្រាល
 ដែលក្រាលចោលប្រាំពីរខែ សឹងដេរជាសរដោយបាណក-
 ជាតិតាំងឡាយ របស់សមណៈនេះ ប្រហែលមិនមាន
 ទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសមណៈនេះ នៅជាសុខ

ព្រាហ្មណសំបុត្តស្ស អហោត្តវិក្កេ ភគវិក្កស្ស បដិវេនំ

នហ ន្ទិនិមស្ស សមណស្ស

វិជរា បុត្តជិតរោ

ឯកបុត្តា ន្ទិបុត្តា ច

តេនាយំ សមណោ សុខី

នហ ន្ទិនិមស្ស សមណស្ស

បិដ្ឋលា តិលកាហតា

សោត្តំ ចាទេន ចោដេតិ

តេនាយំ សមណោ សុខី

នហ ន្ទិនិមស្ស សមណស្ស

បច្ចុស្សំ ឥណាយិកា

ទេវ ទេវាតិ ចោទេន្តិ

តេនាយំ សមណោ សុខីតិ ។

(១៤៨) នហ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

តលតន្តា ចតុទ្ទស

អជ្ជ សង្ឃំ ន និស្សន្តិ

តេនាយំ ព្រាហ្មណ សុខី

នហ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អហេតុវត្ថុ ពាក្យធម្មរបស់ព្រះមានព្រះភាគ
 កូនប្រុស កូនស្រី ដែលពោះម៉ាយ ឬមេម៉ាយ មានកូន
 មួយឬមានកូនពីរ របស់សមណៈនេះ ប្រហែលមិនមានទេ
 ព្រោះហេតុនោះ បានជាសមណៈនេះនៅជាសុខ ស្រមោច
 ដែលមានខ្លួននៅហ្មឺន ដោយប្រជ្រុយ^(១) យកដើងចៀត
 ចៀននូវសេចក្តីលក់ របស់សមណៈនេះ ប្រហែលមិនមាន
 ទេ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសមណៈនេះ នៅជាសុខ
 ម្ចាស់ចំណុលរបស់សមណៈនេះ មកទារថា អ្នកចូរឲ្យមក
 ចូរឲ្យមក ដូច្នេះ ក្នុងចក្ខុសសម័យ ប្រហែលមិនមានទេ
 ព្រោះហេតុនោះ បានជាសមណៈនេះ នៅជាសុខ ។
 (១៤៨) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គោ ១៤
 ដែលរកមិនឃើញ អស់ ៦ ថ្ងៃ នឹងថ្ងៃនេះហើយ របស់
 គេជាគត មិនមានឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាគេជាគត នៅជាសុខ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ លូស្លូម្យី

១ សព្វព្រាហ្មណ៍ដែលមានខ្លួនអុជិច ទុះៗ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុត្តនិកោ

តិលា ខេត្តស្មី ទាបិកា

ឯកបណ្ណា ធូបណ្ណា ច

តេនាហំ ព្រាហ្មណា សុខី

នហ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

តុច្ឆកោដ្ឋស្មី ម្ងសីកា

ឧស្សោឡ្ហិកាយ នច្ចុដ្ឋិ

តេនាហំ ព្រាហ្មណា សុខី

នហ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

សត្តារោ សត្តមាសីកោ

ឧប្បនកេហិ សញ្ញោ

តេនាហំ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

វិជរា បុត្តជីតារោ

ឯកបុត្តា ទ្ធិបុត្តា ច

តេនាហំ ព្រាហ្មណា សុខី

នហ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

បិដ្ឋលា តិលកាហតា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាចិវគ្គ

មានតែស្លឹកមួយ ឬមានស្លឹកពីរ ដែលខ្លួនក្នុងចម្ការ របស់
 គេថាគត មិនមានឡើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាគេថាគតនៅជាសុខ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កណ្តាលទាំង
 ឡាយ កំរែដោយការលោភលេង ក្នុងជម្រកទេ របស់
 គេថាគត មិនមានឡើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាគេថាគតនៅជាសុខ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កម្រាលដែល
 គ្រាលចោល ៧ ខែ សិន្និដ្ឋេវជាសដោយបាណកជាតិទាំង
 ឡាយរបស់គេថាគត មិនមានឡើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះ
 ហេតុនោះ បានជាគេថាគតនៅជាសុខ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 កូនច្រស កូនស្រី ដែលពោះម៉ាយឬមេម៉ាយ មានកូនមួយ
 ឬមានកូនពីរ របស់គេថាគត មិនមានឡើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះហេតុនោះ បានជាគេថាគត នៅជាសុខ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ស្រមោចដែលមានខ្លួនសៅហ្មង ដោយប្រជ្រុយ

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស អរហន្តវគ្គ បេយ្យកណ្តោ

សោត្តំ ចានេន ចោដេតិ

តេនាហំ ព្រាហ្មណ សុខីតិ

នហ មយ្ហំ ព្រាហ្មណ

បច្ឆុស្សិតំ ឥណាយំកា

ទេដ ទេដាតិ ចោទេន្តិ

តេនាហំ ព្រាហ្មណ សុខីតិ ។

(១២៧) ឃី វុត្តេ ភាវទ្ធជគោត្តោ ព្រាហ្មណោ
 ភកវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ ភោ ភោតម អភិក្កន្តំ
 ភោ ភោតម សេយ្យថាបិ ភោ ភោតម និក្កដ្ឋិតំ វា
 ឧក្កដេយ្យ បដិច្ចន្តំ វា វិវេយ្យ មុឡស្ស វា មត្តំ
 អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេនាហំ ជារយ្យ
 ចក្កមន្តោ រូបាធិ នក្ខន្តិតិ ឃីវេវ ភោតា ភោតមេន
 អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសំភោ ឯសាហំ ភកវន្តំ
 ភោតមំ សាវណំ កច្ឆាមំ ធម្មញ្ញំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញំ
 លកេយ្យហំ ភោតោ ភោតមស្ស សន្តិកេ បព្វជ្ជំ
 លកេយ្យំ ឧបសម្បទន្តិ ។ អលត្ថ ទោ ភាវទ្ធជគោត្តោ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត អរហន្តវគ្គ ការបានឧបសម្ព័ន្ធ

យកជើងបៀតបៀនឡើងសេចក្តីលក់ របស់តថាគត មិនមាន
 ឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ បានជាតថាគត
 នៅជាសុខ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ម្ចាស់បំណុលរបស់តថាគត
 មកទារថា ក្នុងចូរឲ្យមក ចូរឲ្យមក ដូច្នេះ ក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យ
 ក៏មិនមានឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះហេតុនោះ បាន
 ជាតថាគតនៅជាសុខ ។

(១៤៩) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 ការទ្វាដតោត្តព្រាហ្មណ៍ ក៏បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះ
 ភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ដែល
 ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់ប្រកាសដោយអនេកបរិយាយ ដូចជាបុគ្គលធ្វើ
 របស់ដែលផ្តាច់ឲ្យផ្លាស់ឡើង ឬដូចជាបើកបន្ទាយរបស់ដែលបិទបាំង ឬ
 ដូចជាគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នករង្វង់ទិស ពុំនោះសោត ដូចជាគេព្រល
 ប្រទីបក្នុងទីនឹងតដោយឥតថា ក្នុងមនុស្សដែលមានភ្នែកនឹងមើលឃើញ
 រូបទាំងឡាយបាន ឱ្យព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះរោងមដ៏ចម្រើនផង នូវ
 ព្រះធម៌ផង នូវព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹង ឱ្យព្រះអង្គសូមបាននូវបព្វជា
 សូមបាននូវឧបសម្ព័ន្ធ ក្នុងសំណាក់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ។ ការទ្វាដ-

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវវិញ្ញា

ព្រាហ្មណោ ភក្កវតោ សង្ខិកោ បព្វជ្ជំ អលត្ថ ឧប-
 សម្បទំ ។ អច្ឆរិយសម្បជ្ជោ ច បនាយស្មា ការទ្វាដោ
 ឯកោ វ្រូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាប៌ បហិតត្តោ
 វិហារត្តោ ធម្មស្មេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មនេវ
 អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជន្តំ តទទុត្ថំ ព្រហ្មចរិយ-
 បរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សង្ខិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហាសិ ទីឈា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 កតំ ករណីយំ នាបរិ វត្ថុត្ថាយាតិ អត្តញ្ញាសិ ។
 អញ្ញាតរោ ច បនាយស្មា ការទ្វាដោ អរហតំ អ-
 ហាសីតិ ។

អរហន្តវិញ្ញា បរិមោ ។

តស្ស្សទានំ

ធនញ្ញានំ ច អត្តោសំ

អស្សវន្តំ ពិលន្តិកំ

អហីសកំ ជដា ចេវ

សុទ្ធិកញ្ចោវ អត្តិកា

សុទ្ធវិកា តហ្មជិតំ

យេន ច តេ និសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាបវគ្គ

គោត្តព្រាហ្មណ៍ ក៏បានបន្ទូលថា បានទបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះការព្វាជៈមានអាយុ បានទបសម្បទា មិនយូរប៉ុន្មាន
 ក៏គេចចេញទៅតែម្នាក់ឯង មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានតែព្យាយាម
 ជាគ្រឿងដុតនូវកិលេស មានខ្លួនបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្ត
 ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីអនុត្តរធម៌
 ណា ការព្វាជៈ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានសម្រេច
 ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរធម៌នោះ ដែល
 ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ មគ្គ-
 ព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញ បាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើ អាត្មាអញ
 ក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅពីនេះ មិនមានឡើយ បណ្តាព្រះ
 អរហន្តទាំងឡាយ ការព្វាជៈមានអាយុ ក៏បានជាព្រះអរហន្តមួយដែរ ។

ចប់ អរហន្តវគ្គ ទី ១ ។

បញ្ជីរឿងនៃអរហន្តវគ្គនោះ គឺ

- ធនញ្ញានីសូត្រ ១ អក្កោសសូត្រ ១ អសុរិន្ទសូត្រ ១
- ពិលន្តិកសូត្រ ១ អហសិកសូត្រ ១ ជងាសូត្រ ១ សុទ្ធិក-
- សូត្រ ១ អគ្គិកសូត្រ ១ សុន្ទិកសូត្រ ១ ពហុធិតិសូត្រ ១
- ត្រូវជា ១០ សូត្រ ។

ទុតិយោ ឧបាសកវគ្គោ

បឋមំ កសិសុត្តំ

(១៥០) ឯវម្មេ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា
មគទេសុ វិហរតិ ទិត្តិណាភិវស្មី ឯកនាលាយំ
ព្រាហ្មណភាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន កសិ-
ការទ្វាជស្ស ព្រាហ្មណស្ស បញ្ចមត្តានំ ទង្គលសតានំ
បយុត្តានំ ហោន្តិ វប្បកាលេ ។

(១៥១) អថខោ ភគវា បុព្វណ្ណសមយំ និវាសេត្វា
បត្តិវិវាទាយ យេន កសិការទ្វាជស្ស ព្រាហ្មណស្ស
កម្មតោ តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
កសិការទ្វាជស្ស ព្រាហ្មណស្ស បរិវេសនា វត្ថុតិ ។
អថខោ ភគវា យេន បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ អន្តសា ខោ កសិ-
ការទ្វាជោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ បិណ្ឌាយ បិតំ ទិស្វាន
ភគវន្តំ ឯតនកេច អហំ ខោ សមណ កសាមិ ច

ឧបាលករិត្ត ទី ២

កសិស្សត្រ ទី ១

(១៥០) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ គង់នៅក្នុងព្រាហ្មណគ្រាម ឈ្មោះឯកនាលា ក្នុងទុក្ខណា-
តិវជនបទ នាដែនមគធៈ ។ សម័យនោះឯង កសិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍
បានតាក់តែងនីតិប្រមាណ ៥០០ ក្នុងវេលាដែលព្រោះស្រូវ ។

(១៥១) លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់
បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ឌសម័យ ហើយស្តេចចូលទៅកាន់ការងាររបស់
កសិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ ។ សម័យនោះឯង ការអង្គាស (លៀងកៀវ)
របស់កសិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
មានព្រះភាគស្តេចចូលទៅកាន់ការអង្គាស លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏
ប្រដាប់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ កសិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ បានឃើញព្រះមាន
ព្រះភាគ ដែលទ្រង់ឈរចំណុច លុះឃើញហើយ ក៏បានពោលនូវ
ពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះសមណៈ ខ្ញុំព្រះអង្គក្នុង

សុត្តន្តបិដក វិជយុត្តន្តនិកាយស្ស សគាជវិទ្យោ

វចាមិ ច កសិត្តា ច វចិត្តា ច កុញ្ញាមី ភូម្មំ សម ឃា
 កស ច វចស្ស ច កសិក្ខា ច វចិត្តា ច កុញ្ញស្សនំ ។
 អហម្មំ ទោ ព្រាហ្មណ កសាមិ ច វចាមិ ច កសិក្ខា
 ច វចិត្តា ច កុញ្ញាមីតំ ។ ន ទោ មន មយំ បស្សម
 គោតោ តោតមស្ស យុតំ វា នង្គ័លំ វា ដាលំ វា
 ចាចនំ វា ពលិតន្តោ វា អថ ច បន ករំ តោតមោ
 ឯវមាហា អហម្មំ ទោ ព្រាហ្មណ កសាមិ ច វចាមិ
 ច កសិក្ខា ច វចិត្តា ច កុញ្ញាមីតំ ។

(១៥២) អថទោ កសិកាវន្តាដោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសំ

កស្សកោ បដិជាតាសិ
 ន ច បស្សមិ តេ កសី
 កស្សកោ បុត្តតោ ព្រហ្ម
 កថំ ជាធម្ម តំ កសិន្តំ ។

(១៥៣) សទ្ធា តំជំ តទោ វុដ្ឋិ
 បញ្ញា មេ យុគនង្គ័លំ
 ហិរ វ្យាសា មនោ យោត្តំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

ព្រោះផង លុះខ្ញុំព្រះអង្គក្តៅហើយ ព្រោះហើយ ទើបបរិភោគ បពិត្រ
 ព្រះសមណៈ ចំណែកព្រះអង្គចូរក្តៅផង ព្រោះផង លុះក្តៅហើយ
 ព្រោះហើយ ចូរបរិភោគចុះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ គឺថាគតក្តៅផង
 ព្រោះផង លុះគឺថាគតក្តៅហើយ ព្រោះហើយ ទើបបរិភោគដែរ ។
 យើងខ្ញុំ មិនឃើញនឹម ឬនង្គ័ល ផាល ឬជន្ទញ ឬគោតាំងឡាយ
 របស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើនទេ តែថាព្រះគោតមដ៏ចំរើន ពោលយ៉ាងនេះថា
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ គឺថាគតក្តៅផង ព្រោះផង លុះគឺថាគត ក្តៅហើយ
 ព្រោះហើយ ទើបបរិភោគដែរ ។

(១៥២) លំដាប់នោះ កសិការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានពោលនឹង
 ព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

ព្រះអង្គប្តេជ្ញាថាជាអ្នកក្តៅ តែថា ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដែលឃើញនូវ
 ការក្តៅរបស់ព្រះអង្គសោះ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសួរព្រះអង្គជាអ្នកក្តៅ
 សូមប្រាប់មក ធ្វើដូចម្តេច នឹងឲ្យយើងខ្ញុំដឹង នូវការក្តៅ
 នោះបាន ។

(១៥៣) ព្រះអង្គត្រាស់ថា សព្វជាត្វ គប្បជាភ្លើង
 បញ្ចារបស់គឺថាគតជានឹមនិងនង្គ័ល ហើយយាមនង្គ័ល ចិត្ត

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសាវត្តេ ពាថាវាគីតបន្តទំ

សតិ មេ ដាលនាចនំ

កាយគុត្តោ វចីគុត្តោ

អាហារេ ឧទរេ យតោ

សច្ចំ កកោមិ និទ្ទានំ

សោវច្ឆំ មេ បមោចនំ

វិរិយំ មេ ធុរោជារហំ

យោកត្ថោ មាធិកំហានំ

កច្ចតិ អនិវត្តនំ

យត្ថ កុដ្ឋា ន សោចតិ

ឯវមេសា កសី កុដ្ឋា

សា ហតិ អមតប្បលា

ឯតំ កសី កសិត្យាន

សព្វទុក្ខា បម្មច្ចតិតិ ។

កុញ្ញត្ថ ករំ តោតមោ កស្សកោ ករំ យញ្ញំ ករំ
តោតមោ អមតប្បលីបិ កសិតិតិ ។

[១៥៤] តាថាភិក្ខុតិ មេ អកោជនេយ្យំ

សម្មស្សតិ ព្រាហ្មណ ឯស ឆម្ពោ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត រោសវរ្ម័ន ទ្រង់បន្ទោបង្ខំនូវការពោបពាថាទូចជាចម្រៀង
 ជាខ្សែ សតិរបស់តថាគត ជាផលនិងជន្មញ្ច តថាគត
 គ្រប់គ្រងកាយ គ្រប់គ្រងវាចា សង្រួមសាហារ សង្រួមផ្លូវ
 តថាគត ធ្វើនូវការជម្រះស្មៅដោយសច្ចៈ សេចក្តីត្រេកអរក្នុង
 ព្រះនិព្វាន ទុកជាការឈប់សម្រាក របស់តថាគត សេចក្តី
 ព្យាយាម របស់តថាគត ដូចជាគោអូសនឹម ជាធម្មជាតិ
 មកនូវព្រះនិព្វាន ជាទីក្សេមចាកយោគៈ បុគ្គលទៅក្នុងទី
 ណា មិនសាកសៅ សេចក្តីព្យាយាម វែងទៅកាន់
 ទីនោះ ដែលជាទីមិនគ្រឡប់មកវិញ ស្រែនុះតថាគតបាន
 ក្បាលនេះ ស្រែនុះមានព្រះនិព្វានជាផល បុគ្គលក្បាលស្រែ
 នុះហើយ វែងរួចចាកទុក្ខទាំងពួងបាន ។

កសិការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ ក្រាបចូលថា ព្រះគោតមដ៏ចំរើន ជា
 អាក្ខរដ៏ល្អ ចរហរកោតរុះ ព្រោះថា ព្រះគោតមដ៏ចំរើន ក្បាល
 នូវស្រែ ដែលមានព្រះនិព្វានជាផល ។

(១៥៤) ព្រះអង្គត្រាស់ថា តថាគត មិនគួរបរិភោគភោជន
 ដែលបានអំពីការពោលតាថា ដូចជាចម្រៀងទេ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ នេះជាធម្មតារបស់ពួកបុគ្គល អ្នកឃើញធម៌អាថ៌

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាវិវត្តោ

តាថាភិក្ខុតំ បទុទន្តំ ពុទ្ធា

ធម្មេ សតិ ព្រាហ្មណា វុត្តិ វេសា

អញ្ញោន ច កេវលំនំ មហេសី

ទំណាសវំ កុក្កុវ្វបសន្តំ

អន្នោន មាណន ឧបជ្ជហស្សំ

ខេត្តញ្ចាតំ បុញ្ញបេត្តប្ប ហោតីតំ ។

(១៥៥) ឃី វុត្តេ កកវត្ថាទ្វាដោ ព្រាហ្មណោ
 កកវត្ថំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ កោ តោតម អភិក្កន្តំ
 កោ តោតម ។ បេ ។ អជ្ជតត្ថេ ចាណុបេតិ
 សរណាដ្ឋតន្តំ ។

ទុតិយំ ឧទ្ទេសតិ

(១៥៦) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថខោ កកវា បុព្វណ្ណា-
 សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាដាយ យេន ឧទយស្ស
 ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមំ ។ អថខោ
 ឧទយោ ព្រាហ្មណោ កកវតោ បត្តំ ឧទនេន ប្បវេសិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សព្វបដិវត្ត

ព្រះពុទ្ធតាំងឡាយ តែងបន្ទោបង់ឲ្យការពោលគាថា ដូចជា
ចម្រៀង ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កាលបើធម៌មានហើយ នេះឯង
ការបញ្ចមជីវិត ចូរអ្នកទំនុកចម្រើនព្រះវិញ្ញាណស្រព ដែល
មានគុណបរិបូណ៌ ជាអ្នកស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ជាអ្នករម្ងាប់
នូវសេចក្តីរំពឹង ដោយបាយន្ទីរទឹកទៀតចុះ ព្រោះថា
នោះជាខេត្តរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នានូវបូណ្យ ។

[១៥៥] កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
កសិការទ្វាជព្រាហ្មណ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ ឱព្រះអង្គ សូមដល់នូវព្រះរតនត្រ័យ ជា
ទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះដើមរៀងទៅ ។

ឧទ្ទេយសូត្រ ទី ២

[១៥៦] សាវត្ថិនិទាន ។ គ្រានោះឯ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វហ្មសម័យ ស្តេចចូលទៅកាន់
លំនៅរបស់ទទេយព្រាហ្មណ៍ ។ លំនៅនោះឯង ទទេយព្រាហ្មណ៍
យកបាយ ដាក់ពេញបាត្រព្រះមានព្រះភាគ ។

ព្រាហ្មណសំយត្តស្ស ឧបាសវត្តេ ឧទយស្ស និវេសន្តបសង្គមនំ

(១៥៧) ទុតិយម្យំ ទោ ភកវា បុព្វត្ថាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណយ យេន ឧទយស្ស ព្រាហ្ម-
 ណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្គមិ ។ ទុតិយម្យំ ទោ
 ឧទយោ ព្រាហ្មណោ ភកវតោ បត្តំ ឌីននេន បូរេសិ ។

(១៥៨) តតិយម្យំ ទោ ភកវា បុព្វត្ថាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណយ យេន ឧទយស្ស ព្រាហ្ម-
 ណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្គមិ ។ តតិយម្យំ ទោ
 ឧទយោ ព្រាហ្មណោ ភកវតោ បត្តំ ឌីននេន បូរេត្វា
 ភកវន្តំ ឯតទរោច បកដ្ឋក្យាយំ សមណោ តោតមោ
 បុនប្ប្នំ អាគច្ឆតីតិ ។

(១៥៩) បុនប្ប្នំ ចេវ វបន្តំ តំនំ

បុនប្ប្នំ វស្សតិ ទេវរាជា

បុនប្ប្នំ ទេត្តំ កសន្តិ កស្សកា

ព្រាហ្មណសំយុត្ត ឧបាសកវត្ត ទ្រង់ចូលទៅកាន់លំនៅឧទយព្រាហ្មណ៍

[១៥៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ

ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ស្តេចចូលទៅកាន់លំនៅ របស់ឧទយព្រាហ្មណ៍

អស់វេរៈពីរដង ។ ឧទយព្រាហ្មណ៍ ក៏យកបាយ ដាក់ពេញបាត្រ

ព្រះមានព្រះភាគ ជាតំរប់ពីរដង ។

[១៥៨] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុង

បុព្វណ្ណសម័យ ស្តេចចូលទៅកាន់លំនៅ របស់ឧទយព្រាហ្មណ៍ ជាតំរប់

បីដង ។ ឧទយព្រាហ្មណ៍ ក៏យកបាយ ដាក់ពេញបាត្រព្រះមាន

ព្រះភាគ ជាតំរប់បីដង ហើយពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះ

ភាគថា ព្រះសមណគោតមនេះ ជាអ្នកជាប់ចិត្តក្នុងរស ទើបនិមន្ត

មករឿយ ។ ។

[១៥៩] ភ្លៀងបង្ករចុះរឿយៗ ជនទាំងឡាយ ក៏ព្រោះ

ពូជរឿយៗ អ្នកកររាស់ទាំងឡាយ ក៏រាស់ស្រស់រឿយៗ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវីរុត្តោ

បុណ្យប្បដិ ធម្មាមុបេន្តិ រដ្ឋិ
 បុណ្យប្បដិ យាចកា យាចយន្តិ
 បុណ្យប្បដិ ទានបតី ទទន្តិ
 បុណ្យប្បដិ ទានបតី ទទិត្វា
 បុណ្យប្បដិ សក្កមុបេន្តិ ហំនិ
 បុណ្យប្បដិ ទីរណីកា ទុហន្តិ
 បុណ្យប្បដិ វុទ្ធា ឧបេតិ មាតរិ
 បុណ្យប្បដិ កេលមតិ ដន្តិតិ ច
 បុណ្យប្បដិ កត្តមុបេតិ មន្តោ
 បុណ្យប្បដិ ជាយតិ មិយ្យតិ ច
 បុណ្យប្បដិ សីវិកិ ហរន្តិ
 មក្កញ្ញា លត្វា អបុណ្យភាយ

បុណ្យប្បដិ(១) ជាយតិ ភូរិបតោតិ ។

(១២០) ឃី វុត្តេ ឧទយោ ព្រាហ្មណោ ភក្កវន្តិ
 ឯតទរោច អភិក្កន្តិ ភោ ភោតម អភិក្កន្តិ ភោ
 ភោតម ។ បេ ។ ឧទាសកិ មិ ភវិ ភោតមោ ជាវេតុ
 អដ្ឋតក្កេ ចាណុបេតិ សរណដ្ឋតន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

តែងនាំស្រូវទៅកាន់ដែនក៏រឿយៗ សូមទាំងឡាយ សូម
 រឿយៗ ម្ចាស់បានទាំងឡាយក៏ឲ្យរឿយៗ លុះម្ចាស់បាន
 ទាំងឡាយ ឲ្យរឿយៗ ហើយ រមែងទៅកាន់ឋានសួគ៌ក៏
 រឿយៗ អ្នករុករានដោះគោទាំងឡាយ រុករឿយៗ កូនគោ
 ក៏ចូលទៅរកមេគោរឿយៗ អ្នកល្ងង់ខ្វល់បាតផង ញាប់-
 ញាប់ផងរឿយៗ តែងចូលទៅកាន់គភីក៏រឿយៗ ទាំងកើត
 ទាំងស្លាប់ ក៏រឿយៗ គេនាំទៅកាន់ទីស្នូសានក៏រឿយៗ
 ចំណែកអ្នកមានបញ្ញា ដូចជាដែនដី លុះបាននូវមគ្គហើយ
 មិនកើតក្នុងភពថ្មីទៀត រឿយៗ ឡើយ ។

[១២០] កាលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 ទទេយត្រាហ្មណ៍ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំទុកនូវឧប្បព្វន្ត
 ថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹងស្នើដោយជីវិត តាំង
 ពីថ្ងៃនេះជាដើមរឿងទៅ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសកវង្ខេ ភវីតោ វិគេហាតាគោ

តតិយំ ទេវហិតសុត្តំ

(១២១) សាវត្ថុយំ វិហាវតិ ជេតវនេ... តេន ខោ
 បន សមយេន ភគវា វិគេហាតាដិកោ ហោតិ ។
 អាយស្មា ច ឧបវណ្ណោ ភគវតោ ឧបដ្ឋាកោ
 ហោតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបវណ្ណំ
 អាមន្តេសិ ឥស្ស មេ ត្វំ ឧបវណ្ណោ ឧល្លោទកំ
 ជាតាហិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា ឧបវណ្ណោ
 ភគវតោ បដិស្សត្វា និវេសត្វា បត្តចរិមាទាយ យេន
 ទេវហិតស្ស ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា តុល្លាក្ខតោ ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។

(១២២) អទ្ទសា ខោ ទេវហិតោ ព្រាហ្មណ
 អាយស្មន្តំ ឧបវណ្ណំ តុល្លាក្ខតំ ឯកមន្តំ វិទិតំ និស្វាទ
 អាយស្មន្តំ ឧបវណ្ណំ តាថាយ អដ្ឋកាសិ

ព្រាហ្មណ៍សំយត្ត ឧបាលកវិគ្គ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ម នព្រះអាពាធដោយខ្យល់

ទេវហិតស្វត្រ ទី ៣

[១៦១] ព្រះសាស្តា ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទៀបក្រុងសាវត្ថី...

សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះអាពាធដោយខ្យល់
ក្នុងព្រះទទេ ។ ព្រះទបវរណៈមានអាយុ ជាអ្នកបំរើព្រះមានព្រះភាគ ។
លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះទបវរណៈមានអាយុ
មកថា ម្ចាស់ទបវរណៈ អ្នកចូរដឹងនូវទឹកក្ដៅដល់តថាគតចុះ ។ ព្រះ
ទបវរណៈមានអាយុ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះ
ករុណា ព្រះអង្គ ហើយស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ចូលទៅកាន់
លំនៅរបស់ទេវហិតព្រាហ្មណ៍ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរស្ងៀម
ក្នុងទីសមគួរ ។

[១៦២] ទេវហិតព្រាហ្មណ៍ បានឃើញព្រះទបវរណៈមាន
អាយុ ឈរស្ងៀមក្នុងទីសមគួរ លុះឃើញហើយ បានពោលនឹង
ព្រះទបវរណៈមានអាយុ ដោយគាថា ថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាវរុក្ខោ

តុណ្ហិកុតោ អរិ តិដ្ឋ

មុណ្ណោ សដ្ឋាជិចារុតោ

កី បត្តយានោ កី ឯសី

កី នុ យាចិត្តមាគតោតិ ។

(១២៣) អរហំ សុគតោ លោកេ

វតេហាពាជិកោ មុនិ

សចេ ឧណ្ណោនកំ អត្ថំ

មុនិនោ នេហំ ព្រាហ្មណ

បូជិតោ បូជនេយ្យានំ

សក្កវេយ្យាន សក្កតោ

អបចិតោ អបចិនេយ្យានំ^(១)

តស្ស ឥន្ទ្រមី ហាតវេតិ ។

(១២៤) អថទោ នេហិតោ ព្រាហ្មណោ ឧណ្ណា-
នកស្ស កាជំ បុរិសេន តាហាមេត្វា ជាណិតស្ស
ច បុជី អាយស្មតោ ឧបវណ្ណស្ស ចាទាសិ ។ អថទោ
អាយស្មា ឧបវណ្ណោ យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ

១ ១. អបចេយ្យានំ ។

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សភាវិវត្ត

អ្នកគ្រួសារលឿងចំរើន ឃុំសង្ឃរាជី លបរនៅសៀម ប្រាថ្នា
អ្វី ស្វែងរកអ្វី មកដើម្បីសូមនូវអ្វីហ្ន៎ ។

[១២៣] ព្រះទេវតាណៈភបថា ព្រះសុគតជាអរហន្ត ជា
អ្នកប្រាជ្ញក្នុងលោក ទ្រង់មានអាពាធដោយខ្យល់ក្នុងព្រះទេវ
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើអ្នកមានទឹកក្ដៅ អ្នកចូរថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធ
ជាអ្នកប្រាជ្ញ (ព្រោះថា) ព្រះមានព្រះភាគ គឺបូជនេយ្យ-
បុគ្គល^(១) ទាំងឡាយ បានបូជាហើយ សក្ការេយ្យបុគ្គល^(២)
ទាំងឡាយ បានធ្វើសក្ការៈហើយ អបចិនេយ្យបុគ្គល^(៣)
ទាំងឡាយ បានគោតក្រែងហើយ អាត្មាប្រាថ្នាដើម្បីទាំទឹក
ទៅថ្វាយព្រះអង្គ ។

[១២៤] លំដាប់នោះ ទៅហិតព្រាហ្មណ៍ ឲ្យបុរសកែតម្រែក
ទឹកក្ដៅនិងដុំស្ករអំពៅ ទៅប្រគេនព្រះទេវតាណៈមានអាយុ ។ លំដាប់
នោះឯង ព្រះទេវតាណៈមានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

១ បុគ្គលដែលត្រូវដល់ការបូជាមានអស្ថិតិមហាថេរជាដើម ។ ២ បុគ្គលដែលត្រូវដល់សក្ការៈ ។
៣ បុគ្គលដែលត្រូវដល់ការពោតក្រែង ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសារត្តេ រាគវន្តបសង្កមនំ

ឧបសង្កមត្វា កកវន្តំ ឧល្លោធកេន ធម្មាបេត្វា
 ឧល្លោធកេន ជាណិតំ អាណេន្យត្វា កកវតោ បាទា-
 សិ ។ អថេចា កកវតោ សោ អាពាធា បដិប្បស្សម្ពំ ។

(១២៥) អថេចា ទេវហិតោ ព្រាហ្មណោ យេន
 កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមត្វា កកវតា សន្ធិ
 សម្មោទិ សម្មោទន័យំ កមំ សារាណ័យំ វិតិសារេត្វា
 ឯកមន្តំ និស័ទិ ។ ឯកមន្តំ និស័ន្នោ ចោ ទេវហិតោ
 ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ តាដាយ អដ្ឋកាសិ

កត្ត ទដ្ឋា ទេយ្យនម្មំ

កត្ត ទិដ្ឋំ មហាប្បលំ

កមំ ហិ យជមាទស្ស

កត្ត ឥដ្ឋតិ ទត្ថុណាតិ ។

(១២៦) មុត្រេនវសំ យោ វេទិ

សត្តាចាយញ្ច បស្សតិ

អដោ ជាតិក្ខយំ បត្តោ

អភិញ្ញា វេសិតោ មុនិ

ព្រាហ្មណសំយុត្ត ឧបាសកវត្ត ទេវហិតព្រាហ្មណ៍ ច្បាប់ទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានស្រង់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយទឹកក្ដៅ
 ហើយលាយស្ករអំពៅដោយទឹកក្ដៅ ថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់
 នោះ អាពាធព្រះមានព្រះភាគនោះ ក៏សះស្បើយទៅ ។

(១៦៥) គ្រានោះ ទេវហិតព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅរកព្រះមាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្ដីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះ
 មានព្រះភាគ លុះឆ្ងោចពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួរពួក
 ហើយ ក៏អង្គុយកងទីសមគួរ ។ លុះទេវហិតព្រាហ្មណ៍ អង្គុយកងទី
 សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

បុគ្គលគួរឲ្យទេយ្យធម៌ ចំពោះបុគ្គលណា ទានដែលបុគ្គល
 ឲ្យចំពោះបុគ្គលណា ទើបមានផលច្រើន កាលបុគ្គលបូជា
 ដូចម្ដេច ទុក្ខណាទានសម្រេច(១) ដូចម្ដេច ។

(១៦៦) ព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលណា ដឹងនូវបុព្វេនិវាស
 ផង ឃើញនូវស្នូតនិងអបាយផង មួយទៀត ដល់នូវការ
 អស់ទៅនៃជាតិ ជាអ្នកប្រាជ្ញ សម្រេចហើយព្រះត្រាស់ដឹង

១ ទុក្ខណាទានសម្រេច បានសេចក្ដីថា ទុក្ខណាទាន មានផលច្រើន ។ អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញោ

ឯតុ ទន្ធា ទេយ្យធម៌

ឯតុ ទន្ធី មហាប្បលំ

ឯវំ ហំ យជមានស្ស

ឯវំ ឥន្ទ្រតិ ទត្ថិណាតិ ។

(១២៧) ឯវំ វុត្តេ ទេវហិតោ ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ
ឯតទរោច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ ភោ
តោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ កវំ តោតមោ ជារេតុ
អន្ធកត្តេ ចាណុបេតំ សវណ្ឌត្ថន្តំ ។

បិដកំ មហាសាលសុត្តំ

(១២៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថទោ អញ្ញាតរោ
ព្រាហ្មណមហាសាលោ លូទោ លូទហាប្បរណោ
យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវតា
សន្ធិ សម្មោទិ សម្មោទន្តិយំ កមំ សាវណ្ឌយំ
វិត្តសារេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីន្តំ
ទោ តំ ព្រាហ្មណមហាសាលំ ភកវា ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតបវគ្គ

បុគ្គលគួរឲ្យឲ្យឆ្ងល់ចំពោះបុគ្គលនោះ បានដែលបុគ្គលឲ្យ
 ចំពោះបុគ្គលនេះ ទើបមានផលច្រើន កាលបុគ្គលបូជាយ៉ាងនេះ
 ទុក្ខណាបាន តែងសម្រេច គឺមានផលច្រើន យ៉ាងនេះ ។

(១៦៧) កាលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ទេវ-
 ហិតព្រាហ្មណ៍ ក៏បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាបន្ទុកខ្ញុំព្រះ
 អង្គថា ជាឧបាសកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំង
 ពីថ្ងៃនេះជាដើមរៀងទៅ ។

មហាសាលសូត្រ ទី ៤

(១៦៨) សាវត្ថិនិទាន ។ ត្រាវនោះ ព្រាហ្មណមហាសាល
 ម្នាក់ មានខ្លួនសៅហ្មង មានសំពត់ដណ្តប់ក៏សៅហ្មង ចូលទៅរកព្រះ
 មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹង
 ព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួរ
 រឭកហើយ ក៏អង្គុយកងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណមហាសាលនោះ
 អង្គុយកងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះថា

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសវរិក្ខេ តាថាបរិយាប្បណាមំ

កិណ្ឌុ ត្ថំ ព្រាហ្មណ លូទោ លូទោបុរណោតិ ។ ឥធន
មេ កោ កោតម ចត្តារោ បុត្តា តេ មំ ធាវេហិ សំបុច្ឆ
យរា និក្ខាមេន្តិតំ ។

(១២៧) តេនហិ ត្ថំ ព្រាហ្មណ ឥមា តាថាយោ
បរិយាប្បណាត្ថា សភាយំ មហាជនកាយេ សន្និបត្តិតេ
បុត្តេសុ ច សន្និសិទ្ធភុ ភាសស្ស

យេហិ ជាតេហិ នន្ទិស្សំ

យេសេវា ភវន្តិសំ

តេ មំ ធាវេហិ សំបុច្ឆ

សាវ វាទេន្តិ^(១) សូតរំ

អសន្តា តិវ មំ ជម្ពា

តាត តាតាតិ ភាសវេ

រក្ខសា បុត្តវេន

តេ ជេហន្តិ វាយោកតិ

១ ឧ.ម. វិរុទ្ធិ ។

ព្រាហ្មណ៍សំបុត្រ ឧបាសកវិញ្ញ ព្រាហ្មណ៍បៀនតាថា

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកឯងមានខ្លួនសៅហ្មង មានសំពត់ដណ្តប់កំសៅហ្មង តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រាហ្មណ៍ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានកូនប្អូននាក់ ក្នុងទីនេះ កូនទាំងនោះ សមគំនិត គ្នានឹងប្រពន្ធទាំងឡាយ ហើយបណ្តាញខ្ញុំព្រះអង្គវេញពីផ្ទះ ។

(១៦៩) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នក ចូររៀននូវភាពទាំងឡាយនេះ ហើយសូត្រក្នុងរោងជាតិប្រជុំ នៅវេលា ដែលបញ្ចកមហាជនប្រជុំគ្នាផង នៅវេលាដែលកូនទាំងឡាយរបស់អ្នក អង្គុយហើយផងថា

ខ្ញុំត្រេកអរ ដោយកូនទាំងឡាយណា ដែលកើតហើយផង ប្រាថ្នានូវសេចក្តីចម្រើន ដល់កូនទាំងឡាយណាផង កូនទាំង នោះ ក៏សមគំនិតគ្នាជាមួយនឹងប្រពន្ធទាំងឡាយ ហើយ បណ្តាញខ្ញុំ ដូចជាត្រីដេញជ្រូក ក៏កូនទាំងឡាយ ជា អសប្បុរសឈាមក គ្រាន់តែហៅខ្ញុំថា បិតា បិតាប៉ុណ្ណោះ ទេ ប៉ុន្តែកូនទាំងនោះ ដូចការក្ស័រដែលមកដោយរូបជា កូន លះបង់នូវខ្ញុំដែលមានអាយុ ចូលដល់បច្ច័យវ័យហើយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ
 អស្សោវ ជិណ្ហោ ជិញ្ញោតោ
 ខាទនា អបដិយតិ
 ពាលកានំ បិតា មេរា
 បរាតាវេសុ ភិក្ខុតិ
 ទណ្ហោ វ កិវ មេ សេយ្យោ
 យញ្ចោ បុត្តា អនុស្សវា
 ចណ្ហាម្បិ តោណំ វាវេតិ
 អថោ ចណ្ហាម្បិ កុក្ករិ
 អន្ធការេ បុរេ ហោតិ
 កម្មីរេ តាធមេធនិ
 ទណ្ហាស្ស អានុការេន
 ខលិត្វា បដិទ្ធិដ្ឋតិ ។

(១៧០) អថខោ សោ ព្រាហ្មណមហាសាលោ
 ភគវតោ សន្និកេ ស័មា តាថាយោ បរិយាប្បណិត្វា
 សភាយំ មហាជនោយ សន្និបតិកេ បុត្តេសុ ច
 សន្និសិទ្ធសុ អភាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

ចិត្តាចារ្យរបស់បុគ្គលពាលទាំងឡាយ តែងសូមទានប្រថង្គ៖

នៃជនដទៃ ដូចជាសេះចាស់ប្រើប្រាស់មិនបាន គេនាំចេញ

ចាកចំណី ឈឺច្រក់របស់ខ្ញុំប្រសើរ កូនទាំងឡាយ ដែល

មិនស្តាប់បង្គាប់ មិនប្រសើរដូចឈឺច្រក់ឡើយ ព្រោះ

ឈឺច្រក់ រមែងការពារគោតាចក៏បាន ការពារឆ្កែតាចក៏

បាន ច្រក់កងខាងមុខ កងទីងងឹតក៏បាន ស្ទឹងកងទឹកជ្រៅ

ក៏បាន បុគ្គលភ្នាត់អិល គង់ទប់វិញ្ញាបាន ដោយអានុភាព

នៃឈឺច្រក់ ។

(១៧០) លំដាប់នោះ ព្រាហ្មណមហាសាលនោះ បានរៀន

នូវគាថាទាំងឡាយនេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយពោល

ក្នុងពេលជាទីប្រជុំ នៅវេលាដែលពួកមហាជនប្រជុំគ្នាផង នៅវេលា

ដែលកូនទាំងឡាយ អង្គុយហើយផងថា

ព្រាហ្មណសំយត្តស្ស ឧបាសកវត្តេ ភាពិរាសនំ

យេហិ ជាតេហិ នន្តិស្សំ

យេសញ្ច កវមិច្ឆសំ

តេ មំ នាវេហិ សំបុច្ឆ

សាវ វននេន្តិ ស្វករំ

អសន្តា កិវ មំ ជម្ពា

តាត តាតាតិ កាសវេ

វត្តសា បុត្តវេមន

តេ ជម្ពាន្តិ វយោតតិ

អស្មេវ ជិណ្ហោ និព្វោតោ

ខាននា អបនីយតិ

ពាលកានិ បិតា វេរោ

បរាតាវេសុ ភិក្ខុតិ

និណ្ហោ វ កិវ មេ សេយ្យោ

យព្វោ បុត្តា អនស្សវា

ចណ្ឌម្បំ គោណំ វវេតិ

អដោ ចណ្ឌម្បំ តុក្ករំ

ព្រាហ្មណ៍បំប្លែង ឧបាសកវត្ត ព្រាហ្មណ៍ពោលតាថា

ខ្ញុំគ្រេកអរ ដោយកូនទាំងឡាយណា ដែលកើតហើយផង

ប្រាថ្នាទូលេចក្តីចំរើន ដល់កូនទាំងឡាយណាផង កូនទាំង

នោះ ក៏សមគំនិតគ្នាជាមួយនឹងប្រពន្ធទាំងឡាយ ហើយ

បណ្តាញខ្ញុំ ដូចជាឆ្កែដេញជ្រូក ក៏កូនទាំងឡាយជាអសប្ប-

រសលាមក គ្រាន់តែហៅខ្ញុំថា បិតា បិតាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ

កូនទាំងនោះ ដូចអារក្សទឹកដែលមកដោយរូបជាកូន លះ

បង្ខំខ្ញុំដែលមានអាយុ ចូលដល់បច្ចិមវ័យហើយ បិតា

ចាស់របស់បុគ្គលពោលទាំងឡាយ តែងសូមទានប្របង្គុះនៃ

ជនដទៃ ដូចជាសេះចាស់ប្រើប្រាស់មិនបាន គេនាំចេញ

ចាកចំណី ឈឺច្រក់របស់ខ្ញុំប្រសើរ កូនទាំងឡាយដែលមិន

ស្តាប់បង្គាប់ មិនប្រសើរដូចឈឺច្រក់ឡើយ ព្រោះឈឺច្រក់

រមែងការពារតាមកាចក៏បាន ការពារឆ្កែកាចក៏បាន ច្រក់

សុត្តន្តបិដកេ សម្មុទ្ពិកាយស្ស ឈតវិវាទោ

អនុកាវេ បុរេ កោតិ

កម្ពីរ កាធមេធនិ

ទណ្ឌស្ស អានុកាវេ

ខលិត្វា បដិវិជ្ជន្តិ ។

(១៧១) អថទោ នំ ព្រាហ្មណមហាសាលំ បុត្តា-
យរំ នេត្វា នហាបេត្វា បទ្វេតំ ទុស្សយុកេន អត្ថា-
នេសំ ។ អថទោ សោ ព្រាហ្មណមហាសាលោ ឯកំ
ទុស្សយុកំ អាទាយ យេន កកកំ តេនុបសង្កមិ ឧប-
សង្កមិត្វា កកវតា សទ្ធិ សម្មោទំ សម្មោទន្តិយំ កតំ
សារណីយំ វិភសាវេត្វា ឯកមន្តំ និស័ទិ ។ ឯកមន្តំ
និស័ទ្ធោ ទោ សោ ព្រាហ្មណមហាសាលោ កកវន្តំ
ឯតទកេច មហំ ភោ តោតម ព្រាហ្មណា នាម អា-
ចរិយស្ស អាចរិយននំ ចរិយេសាប បដិក្កណាតុ មេ-
ករំ តោតមោ អាចរិយោ អាចរិយកាតន្តំ ។ បដិក្ក-
ហេសិ កកកំ អនុកម្យំ ឧបាទាយ ។

(១៧២) អថទោ សោ ព្រាហ្មណមហាសាលោ
កកវន្តំ ឯតទកេច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

កងខាងមុខ កងទីងងឹតក៏បាន ស្ទង់កងទឹកជ្រៅក៏បាន បុគ្គល
ភ្នាក់អិល គង់ទប់វិញបាន ដោយអាទុភាពនៃឈើច្រក ។

[១៧១] លំដាប់នោះ កូនទាំងឡាយ នាំព្រាហ្មណមហាសាល
នោះទៅកាន់ផ្ទះ ហើយឲ្យឆ្លុតទឹក ឲ្យស្ងៀកដណ្តប់ ដោយគូសំពត់
មួយគូ ម្នាក់ៗ ។ ទើបព្រាហ្មណមហាសាលនោះ យកសំពត់មួយគូ
ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីក
រាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយ
នឹងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយកងទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ-
មហាសាលនោះ អង្គុយកងទីសមគួរហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះ
នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គជា
ព្រាហ្មណ៍ ស្វែងរកនូវទ្រព្យសម្រាប់អាចារ្យ (មកប្រទាន) ដល់អាចារ្យ
សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអាចារ្យ ទទួលយកនូវចំណែកអាចារ្យរបស់
ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលយក ដោយសេចក្តី
អនុគ្រោះ ។

[១៧២] លំដាប់នោះ ព្រាហ្មណមហាសាលនោះ ក្រាបចូលព្រះ
មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្នំណាស់ ។ បេ។

ព្រាហ្មណសំយត្តស្ស ឧបាសារីក្កេ មាណស្ស បរិក្កលំ

ឧបាសារីកំ មំ ភរំ តោតមោ ជារតុ អដ្ឋតត្ថ
 បាល្យបេតិ សរណាម្ពុត្ថំ ។

បញ្ចមំ មាណស្សត្ថំ

[១៧៣] សាត្តិដំណើរ ។ តេន ខោ ចន សមយេន
 មាណស្សោ ធម៌ ព្រាហ្មណោ សាវត្ថយំ បដិវសតិ ។
 សោ នេវ មាតរំ អភិវនេតិ ន បិតរំ អភិវនេតិ ន
 អាចរិយំ អភិវនេតិ ន ជេដ្ឋភារិ អភិវនេតិ ។

[១៧៤] តេន ខោ ចន សមយេន ភគវា មហតិ-
 យោ បរិសាយ បរិវត្តោ ធម្មំ នេសេតិ ។ អថខោ
 មាណស្ស្យ ព្រាហ្មណស្ស្យ ឯតទហោសិ អយំ ខោ
 សមណោ តោតមោ មហតិយា បរិសាយ បរិវត្តោ ធម្មំ
 នេសេតិ យទ្ធាហំ យេន សមណោ តោតមោ តេនុ-
 បសង្កមេយ្យំ សចេ មំ សមណោ តោតមោ អាល-
 បិស្សតិ អហម្យំ តំ អាលបិស្សាមិ ខោ ចេ មំ សមណោ
 តោតមោ អាលបិស្សតិ អហម្យំ តំ អាលបិស្សាមិតិ ។

ព្រាហ្មណ៍សំឡេង ឧសាភវត្ថុ ចរិតក្នុងនៃមានតួព្រាហ្មណ៍

សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧសាភ ដល់នូវព្រះ
រតនត្រ័យជាទីពឹងស្មើដោយដីវិត តាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមរៀងទៅ ។

មាតិកាទូល្យាត្រ ទី ៥

(១៧១) សាវត្ថុនិទាន ។ សម័យនោះឯង ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ
មានតួទ្ធៈ (អ្នកមានមានវិស្វល) អាស្រ័យនៅ ក្នុងក្រុងសាវត្ថុ ។
ព្រាហ្មណ៍នោះ មិនសំពះមាតា មិនសំពះបិតា មិនសំពះអាចារ្យ មិន
សំពះបងឡើយ ។

(១៧២) សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ កំពុងមាន
បរិស័ទច្រើនចោមរោម ទ្រង់សំដែងធម៌ ។ គ្រានោះ មានតួព្រាហ្មណ៍
មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ព្រះសមណគោតមនេះឯង មានបរិស័ទ
ច្រើនចោមរោម ទ្រង់សំដែងធម៌ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញចូលទៅ
រកព្រះសមណគោតម ប្រសិនបើព្រះសមណគោតម និយាយនឹងអាត្មា
អញ អាត្មាអញ ក៏និយាយនឹងលោកវិញ បើព្រះសមណគោតម មិន
និយាយនឹងអាត្មាអញទេ អាត្មាអញ ក៏មិននិយាយនឹងលោកវិញដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិគោ

អថោ មានត្ថន្ទោ ព្រាហ្មណោ យេន ភក្កវា តេនុប-
សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា^(១) ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ អថោ
ភក្កវា^(២) ជាលបតិ ។ អថោ មានត្ថន្ទោ ព្រាហ្មណោ
នាយំ សមណោ តោតមោ កិត្យំ ជាជាតីតិ តតោ វ
បុន ជិត្តតុក្កាមោ អហោសិ ។

[១៧៥] អថោ ភក្កវា មានត្ថន្ទស្ស ព្រាហ្មណស្ស
ចេតសា ចេតោបរិតក្កមញ្ញាយ មានត្ថន្ទំ ព្រាហ្មណំ
តាថាយ អដ្ឋកាសិ

ន មានំ ព្រាហ្មណ សាធុ
អត្ថំ កស្សីន ព្រាហ្មណ
យេន អត្ថេន អាគព្ពំ
តមេវមនុព្រហយេតិ ។

[១៧៦] អថោ មានត្ថន្ទោ ព្រាហ្មណោ ចិត្តំ មេ
សមណោ តោតមោ ជាជាតីតិ តត្ថេវ ភក្កវតោ
ចានេសុ សិវសា និបតិត្វា ភក្កវតោ ចាទានិ មុខេ-
ន បរិច្ឆមតិ ចាណិហិ ច បរិសម្ពាហតិ នាមិ ច

១ ឧ.ម. ឯត្ថន្ទេ តុល្លវិកោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ.ម. ឯត្ថន្ទេ តត្ថំ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក វេយ្យាករណ៍ សុត្តន្ត

លំដាប់នោះ មានតួទូព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ បានចិត្តនៅក្នុងទីសមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះ
 មានព្រះភាគ មិនទ្រង់មានព្រះបន្ទូលរក ។ ទើបមានតួទូព្រាហ្មណ៍
 ចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះវិញ ដោយគិតថា ព្រះសមណគោតមនេះ មិន
 ដឹងអ្វីសោះ ។

(១៧៥) គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវបរិក្ខតក្ក
 ក្នុងចិត្តរបស់មានតួទូព្រាហ្មណ៍ ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ ហើយ
 បានត្រាស់នឹងមានតួទូព្រាហ្មណ៍ ដោយគាថា ថា

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មានរបស់បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មាននោះ មិនប្រពៃទេ បុគ្គលមកហើយ
 ដោយប្រយោជន៍ណា បុគ្គលត្រូវចំរើន នូវប្រយោជន៍
 នោះឯង ។

(១៧៦) លំដាប់នោះ មានតួទូព្រាហ្មណ៍ដឹងថា ព្រះសមណ-
 គោតមស្គាល់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ហើយក៏ទុនក្បាលចុះ ទៀបព្រះបាទ
 យុត្តលវនៃព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីនោះឯង ហើយដល់ព្រះបាទទាំងគូ
 របស់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយមាត់ផង ច្របាប់ដោយដៃទាំងពីរផង

ព្រាហ្មណសំយត្តស្ស ឧបាសវវគ្គ មានន្ទបុព្វ

សាវេតិ មានត្ថទ្វាហំ ភោ តោតម មានត្ថទ្វាហំ
 ភោ តោតមាតិ ។ អថោ សា បរិសា អត្ថតចិត្តជាតា
 អហោសិ អច្ឆរិយំ វេត ភោ អត្ថតំ វេត ភោ អយញ្ញា
 មានត្ថទ្វោ ព្រាហ្មណោ នេវ មាតរំ អភិវំទេតិ ន
 បិតរំ អភិវំទេតិ ន អាចរិយំ អភិវំទេតិ ន ជេដ្ឋភាតរំ
 អភិវំទេតិ អថ ច បន សមណោ តោតមោ ឯវ្របំ
 បរមនិបច្ចការំ ករោតីតិ ។ អថោ ភកវំ មានត្ថទ្ធិ
 ព្រាហ្មណំ ឯតនេវេច អលំ ព្រាហ្មណ ឧដ្ឋេហំ សកេ
 អាសនេ និសីទេ យតោ តេ មយំ ចិត្តំ បសន្នន្តិ ។

(១៧៧) អថោ មានត្ថទ្វោ ព្រាហ្មណោ សកេ
 អាសនេ និសីទិត្វា ភកវន្តំ តាថាយ អដ្ឋភាសិ
 កេសុ ន មាទំ កយិវាថ
 កមំ សុស្ស សតារវេ
 ក្យស្ស អបចិតា អស្ស
 ក្យស្ស សាធុ សុច្ឆនិតាតិ ។

ព្រាហ្មណ៍យុត្ត ឧបាសន៍ បុត្ររបស់មានត្ថទ្ធព្រាហ្មណ៍

ប្រកាសនាមខ្លួនឯងថា បតីគ្រូព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះ
 មានត្ថទ្ធៈ បតីគ្រូព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះមានត្ថទ្ធៈ ។
 គ្រានោះ បរិស័ទនោះ ក៏កើតសេចក្តីអស្ចារ្យក្នុងចិត្តថា យីអើ អស្ចារ្យ
 ណាស់ យីអើ ចង្អែកណាស់ ដ្បិតមានត្ថទ្ធព្រាហ្មណ៍នេះ មិនសំពះ
 មាតា មិនសំពះបិតា មិនសំពះអាចារ្យ មិនសំពះបងឡើយ ទើបតែ
 ព្រះសមណគោតម ធ្វើនូវមនុស្សបែបនេះ ឲ្យធ្វើនូវការគោរពដ៏ក្រៃ
 លែងបាន ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់នូវពាក្យនេះ
 នឹងមានត្ថទ្ធព្រាហ្មណ៍ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ឈ្មើយ អ្នកចូរក្រោក
 ឡើង ចូរអង្គុយលើអាសនៈរបស់ខ្លួនចុះ ព្រោះថា ចិត្តរបស់អ្នកជ្រះថ្លា
 ក្នុងគំនិតហើយ ។

[១៧៧] គ្រានោះ មានត្ថទ្ធព្រាហ្មណ៍ អង្គុយលើអាសនៈរបស់
 ខ្លួនហើយ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

បុគ្គលមិនគួរធ្វើមានៈ ក្នុងពួកបុគ្គលណា បុគ្គលគួរប្រកប
 ដោយសេចក្តីគោរព ក្នុងបុគ្គលណា ពួកបុគ្គលណា ដែល
 បុគ្គលតប្បីលំអុតលំអោន ពួកបុគ្គលណា ដែលបុគ្គល
 ចូជាល្អហើយ ញ៉ាំងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយស្ស សមាបិដក

[១៧៨] ភាគី ចិត្តី ភាគី

អថា ជេដ្ឋមិ ភាគី

ភាគីយេ ចតុត្ថមិ

តេស្មី អស្សី សតារា(១)

ត្បស្សី អបចិតា អស្សី

តេ ចស្សី សាធុ ច្រដិតា

អរហន្តេ សីតិក្ខតេ

កតតិក្ខេ អនាសវេ

និហត្ថ មាដំ អន្តទ្វេ

តេន អនុសយេន អនុត្តរេតិ ។

[១៧៩] ឃី វុត្តេ មាទត្ថទ្វេ ព្រាហ្មណោ ភក្ខន្តំ

ឯតទភេច អភិក្កន្តំ កោ តោតម អភិក្កន្តំ កោ

តោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មិ ភវំ តោតមោ ជាវេតុ

អជ្ជតក្កេ ចាណុបេតិ សវណាច្ចត្ថន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សគាថវគ្គ

[១៧៨] ព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលមិនគួរធ្វើមានៈចំពោះ
 មាតា បិតា បង និងអាចារ្យ ជាតំរប់ ៤ គួរប្រកបដោយ
 សេចក្តីគោរព ចំពោះបុគ្គលទាំង ៤ នោះ បុគ្គលទាំង ៤
 នោះ បុគ្គលត្រូវអ្នកលំអោន មួយទៀត បុគ្គលទាំង ៤
 នោះ ដែលគេបូជាល្អហើយ ញ៉ាំងប្រយោជន៍ ឲ្យសម្រេច
 បុគ្គលគួរកំចាត់មានៈ មិនគួររឹងភ័យដោយអនុស័យ គឺមានៈ
 នោះ ចំពោះព្រះអរហន្ត ដែលមានសេចក្តីត្រជាក់ មាន
 សោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ មិនមានអាសវៈ ជាអ្នកប្រសើរ ។

[១៧៩] កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 មានភ្នំខ្ពស់ប្រាហ្មណ៍ បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាបន្ទុកព្រះអង្គ
 ថាជាទុក្ខសក ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងស្មើដោយដ៏រិត តាំងពីថ្ងៃ
 នេះដើមរៀងទៅ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ខេត្តសាវត្ថេ ភគវត្ថុបសង្កម្ព

ឆដ្ឋំ បច្ចុនិកស្ថិតំ

[១៨០] ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថយំ វិហាតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន បច្ចុនិកសាតោ(១) ឆាម ព្រាហ្មណោ
 សាវត្ថយំ បជីវសតិ ។ អថខោ បច្ចុនិកសាតស្ស
 ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ យទ្ធាហំ យេន សម-
 ណោ តោតមោ តេនុបសង្កមេយ្យំ យំ យនេវ សម-
 ណោ តោតមោ ភាសិស្សតិ តំ តនេវស្សាហំ បច្ចុនិ-
 កាស្សន្តំ ។

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន ភគវា
 អន្លោកាសេ ចង្កមតិ ។ អថខោ បច្ចុនិកសាតោ
 ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភគវន្តំ ចង្កមន្តំ អនុចង្កមាសោ ភគវន្តំ ឯតទវេច
 ភណ សមណ ឆន្ទន្តំ ។

១ បច្ចុនិកំ ឥតិបិ ពាយោ ឯវំ សព្វត ។

ព្រាហ្មណ៍សំយត្ត ឧបាសមវត្ថុ បច្ចនិកសាគព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅក្រុងមានព្រះភាគ

បច្ចនិកសូត្រ ទី ៦

(១៨០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យ
 នោះឯង ព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះបច្ចនិកសាគៈ (អ្នកមានសេចក្តីសុខជា
 សត្រូវ) អាស្រ័យនៅ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ បច្ចនិកសាគ-
 ព្រាហ្មណ៍ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ
 ចូលទៅក្រុងសមណគោតម បើព្រះសមណគោតម នឹងពោលនូវ
 ពាក្យណាៗ អាត្មាអញគប្បីពោលទាស់នឹងពាក្យនោះៗ របស់លោក ។

(១៨១) សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចង្រ្ទម
 ក្នុងទីវាល ។ គ្រានោះ បច្ចនិកសាគព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅក្រុងមាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដើរតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែល
 កំពុងចង្រ្ទម ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
 សមណៈ សូមព្រះអង្គសំដែងធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តេ

(១៨២) ន បច្ចុជិតសាគេន

សុវិជានំ សុភាសិតំ

ឧបត្តិលិង្គចិត្តេន

សារម្ពតហុតេន ច

យោ ច វិនេយ្យ សារម្ពំ

អប្បសាទញ្ច ចេតសោ

អាយាតំ បដិទេស្សន្តំ

សចេ(១) ជញ្ញា សុភាសិតន្តំ ។

(១៨៣) ឃី វុត្តេ បច្ចុជិតសាគោ ព្រាហ្មណោ

កក្កដំ ឯតទលោច អភិក្កន្តំ កោ តោតម អភិក្កន្តំ

កោ តោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ ករំ តោតមោ

ជារតុ អជ្ជតក្កេ ចាណុបេតិ សរណាវ្មតន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ បរាគវគ្គ

[១៨២] ព្រះអង្គត្រាស់ថា បច្ចុទិកសាតព្រាហ្មណ៍ មាន

ចិត្តសៅហ្មង ច្រើនដោយការប្រណាំងប្រជែង មិនងាយ

នឹងដឹងសុភាសិតទេ លុះតែបុគ្គលណា នាំចេញនូវការ

ប្រណាំងប្រជែងផង នូវសេចក្តីអិន្ទ្រះថ្វីនៃចិត្តផង លះ

បង្អួចនូវតំរូវផង បុគ្គលនោះ ទើបដឹងនូវសុភាសិតបាន ។

[១៨៣] កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

បច្ចុទិកសាតព្រាហ្មណ៍ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា

បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពោកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន

ច្បាស់ពោកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ប្រាប់នូវខ្ញុំព្រះអង្គ

ថាជាឧបាសក ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងស្នើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃ

នេះជាដើមរៀងទៅ ។

ព្រាហ្មណ៍បំបុត្រស្នំ ទោបរវត្ត ភក្ត្របស្ព័ន្ធមន៍

សត្វមំ នវិមិត្តស្នំ

[១៨៤] ឯតី សមយំ កករ កោសលេស្ម វិហរតិ
 អញ្ញតស្មី វេសសណ្ណោ ។ កេន ខោ មន សមយេន
 ធរិត្តិកការត្វាដោ ព្រាហ្មណោ កស្មី វេសសណ្ណោ
 កម្មន្តំ កាហបេតិ ។ អន្តសា ខោ ធរិត្តិកការត្វា-
 ដោ ព្រាហ្មណោ កករន្តំ អញ្ញតស្មី សាលុក្ខម្ភលេ
 ធិសន្តំ អល្លង្គំ អាត្មជិត្វា ឧជ្ជំ កាហំ បណិជាយ
 បរមុទំ សតី ឧបដ្ឋបេត្វា ។ ធិស្វនស្ស ឯតនិហោសិ
 អហំ ខោ ធម្មស្មី វេសសណ្ណោ កម្មន្តំ កាហបេត្វា រមាមិ
 អយំ សមណោភី កី កាហបេត្វា រមតីតិ ។

[១៨៥] មថខោ ធរិត្តិកការត្វាដោ ព្រាហ្មណោ
 យេន កករ តេនុបស្ព័ន្ធមំ ឧបស្ព័ន្ធមិត្វា កករន្តំ
 តាថាយ អជ្ឈកាសិ

កេ នុ កម្មន្តា តយិវន្តំ
 កិក្ខុ សាលវេន កវ
 យនេកកោ អរហស្ម
 រតី វិន្តតិ កោតមោតិ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត ឧបាសកវង្ស នវាម្ពិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ

នវិកម្មិកសូត្រ ទី ៧

(១៨២) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រងំគង់នៅ ក្នុង
ដងព្រៃមួយ ក្នុងដែនកោសល ។ សម័យនោះឯង នវិកម្មិកការទ្វាដ-
ព្រាហ្មណ៍ ឲ្យគេធ្វើការងារ ក្នុងដងព្រៃនោះ ។ នវិកម្មិកការទ្វាដ-
ព្រាហ្មណ៍ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ គង់ក្រោមម្លប់សាលព្រឹក្សមួយ
ផ្គត់ព្រះភ្នែក តាំងព្រះកាយត្រង់ កំកល់ព្រះស្មារតី ឆ្ពោះត្រង់ទៅរកព្រះ
កម្មង្គន ។ លុះឃើញហើយ ទើបនវិកម្មិកព្រាហ្មណ៍ មានសេចក្តីគ្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញឲ្យគេធ្វើការងារ ក្នុងដងព្រៃនេះ កំពុងសប្បាយ
ចុះព្រះសមណៈនេះ ឲ្យគេធ្វើការងារអ្វី សប្បាយដែរ ។

(១៨៥) ទើបនវិកម្មិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅរកព្រះមាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ
ដោយគាថា ថា

នៃភិក្ខុ លោកធ្វើការងារដូចម្តេច បានជាលោកមកនៅក្នុង
ព្រៃសាលព្រឹក្ស ព្រះគោតមកែមួយអង្គទេ ចុះបានសេចក្តី
គ្រេកអរណា ក្នុងព្រៃកើត ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាបិវត្តោ

[១៨៦] ន ច មេ វនស្មី ករណីយមត្ត

ឧច្ឆិទ្ធម្បលំ មេ វនំ វិស្សកំ

ស្វាហំ វនេ និព្វននោ វិសលោ

ឯកោ រមេ អរតី វិប្បហាយាតិ ។

[១៨៧] ឯវំ វុត្តេ នវកម្មិកការទ្វាជោ ព្រាហ្មណោ

ភកវន្តំ ឯតនេវេច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ

ភោ តោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ ភវំ តោតមោ

ជារតុ អជ្ជតត្ត ចាណុបេតំ សវណ្ឌ័ត្តន្តំ ។

អជ្ជិមំ កុដ្ឋិហាសតំ

[១៨៨] ឯកំ សមយំ ភកវ កោសលេសុ

វិហារតិ អញ្ញាតវស្មី វនេ បល្លោ ។ តេន ខោ បន

សមយេន អញ្ញាតវស្ស ការទ្វាជិតោត្តស្ស ព្រាហ្មណស្ស

សម្ពហុលា អន្តេវាសិតា កដ្ឋហារកា មាណវកា

យេន សោ វនេសល្លោ តេនុតសង្កម្ពីសុ ឧបសង្កម្ពីតា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវគ្គ

(១៨៦) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ភថាគត មិនមានកិច្ចដែលត្រូវ
 ធ្វើក្នុងព្រៃទេ ព្រៃតិកិលេសជាសត្រូវ ភថាគត បានដក
 ឫសគល់អស់ហើយ ភថាគតនោះ ជាបុគ្គលម្នាក់ឯង មិន
 មានព្រៃតិកិលេសទេ ទាំងសរតិលេស វិនាសអស់ហើយ
 ភថាគតលះបង់នូវសេចក្តីអង្គុកហើយ ទើបត្រេកអរ ក្នុង
 ព្រៃបាន ។

(១៨៧) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 នវកម្មិកការទ្វាដព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គ
 ថាជាទុរាសក ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំងពីថ្ងៃ
 នេះជាដើមរៀងទៅ ។

កុដ្ឋិហារសូត្រ ទី ៨

(១៨៨) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងជន្ល
 ព្រៃមួយ ក្នុងដែនកោសល ។ សម័យនោះឯង មានពួកមាណព
 ជាច្រើន ជាអ្នកនាំទស ជាអន្តោសិក របស់ព្រាហ្មណ៍ការទ្វាដ-
 គោតមម្នាក់ នាំគ្នាចូលទៅកាន់ជន្លព្រៃនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសវវិញ្ញេ ភគវិទូបសង្កម្ពនំ

អន្តសំសុ កកវន្តំ តស្មី វនសណ្ណោ និសង្កំ បល្លង្គំ
 អាភុជិត្វា ឧជ្ជំ កាយំ បណ៌ឆាយ បរម្មទំ សតី
 ឧបជ្ឈបេត្វា និសាទ យេន ការទ្វាជតោត្តោ ព្រាហ្មណោ
 តេនុបសង្កម្ពីសុ ឧបសង្កម្ពិត្វា ការទ្វាជតោត្តំ ព្រាហ្មណំ
 ឯតទេវេច្ឆំ យក្ស កវិជានេយ្យ អសុកស្មី វនសណ្ណោ
 សមណោ តោតមោ និសង្ខោ បល្លង្គំ អាភុជិត្វា ឧជ្ជំ
 កាយំ បណ៌ឆាយ បរម្មទំ សតី ឧបជ្ឈបេត្វាតិ ។

[១៨៩] អថតោ ការទ្វាជតោត្តោ ព្រាហ្មណោ តេហិ
 មាណវកេហិ សទ្ធិ យេន ភោ វនសណ្ណោ តេនុប-
 សង្កម្ព ឧបសង្កម្ពិត្វា អន្តស កកវន្តំ តស្មី វនសណ្ណោ
 និសង្កំ បល្លង្គំ អាភុជិត្វា ឧជ្ជំ កាយំ បណ៌ឆាយ
 បរម្មទំ សតី ឧបជ្ឈបេត្វា និសាទ យេន កកវ
 តេនុបសង្កម្ព ឧបសង្កម្ពិត្វា កកវន្តំ កាយ អជ្ឈកាសិ

ព្រាហ្មណ៍ឈ្មួញ ឧបាសកវត្ត ការទូរជិតព្រាហ្មណ៍ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ
 ក៏បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងផ្ទះព្រះនោះ ផ្គត់ព្រះភ្នែក
 តាំងព្រះកាយត្រង់ តំកល់ព្រះស្មារតី ឆ្ពោះត្រង់ទៅរកកម្មដ្ឋាន លុះ
 ឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកការទូរជិតព្រាហ្មណ៍ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏បានពេលឮសូរស្រងូតនេះ នឹងការទូរជិតព្រាហ្មណ៍ថា សូម
 ជំរាបលោក សូមលោកដ៏ចម្រើន គប្បីជ្រាប ដ្បិតព្រះសមណគោតម គង់
 ក្នុងផ្ទះព្រះឈ្មោះ ផ្គត់ព្រះភ្នែក តាំងព្រះកាយត្រង់ តំកល់ព្រះស្មារតី
 ឆ្ពោះត្រង់ទៅរកកម្មដ្ឋាន ។

(១៨៩) គ្រានោះ ការទូរជិតព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅកាន់ផ្ទះ
 ព្រះនោះ ជាមួយនឹងមាណពទាំងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងផ្ទះព្រះនោះ ផ្គត់ព្រះភ្នែក
 តាំងព្រះកាយត្រង់ តំកល់ព្រះស្មារតី ឆ្ពោះត្រង់ទៅរកកម្មដ្ឋាន លុះ
 ឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 បានពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញោ
 គម្ពីររូបេ តាហុកេរវេ វនេ
 សុត្តំ អរត្តំ វិជនំ វិគាហិយ
 អនិព្វានានេន ហិតេន វគ្គនា
 សុចារុរូបំ វត ភិក្ខុ ឈាយសិ
 ន យត្ថ ភីតំ នបិ យត្ថ វាទិតំ
 ឯកោ អរពោ វនវស្សតោ មុនិ
 អន្ទេររូបំ បដិភាតិ មិ ឥទិ
 យនេកកោ បិតិមនោ វនេ វសេ
 មញ្ញាមហំ(១) លោកាធិបតិសហព្យតំ
 អាកង្ខមាធា តិទិវំ អនុត្តរំ
 កស្មា ភិវំ វិជនមរពាមស្សតោ
 តថា ឥធកុត្តតិ ព្រហ្មបតិយាតិ ។

(១៩០) យា កាចិ កង្ខា អភិនន្តនា វា

អនេកនាត្ថសុ បុត្ត សនា សីតា

អញ្ញាលាម្ពលប្បកវា បដប្បិតា

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សត្ថបិដក

បពិត្រភិក្ខុ អ្នកបូលមករកព្រៃស្ងាត់ ឥតមានមនុស្ស ជាព្រៃ
 ដ៏ជ្រៅគួរឱ្យខ្លាចប្រើន លោមានកាយដ៏ល្អ ប្រកបដោយ
 ប្រយោជន៍ មិនបានញាប់ញ័រ ទើបចំរើនឈានដ៏ល្អក្រៃ
 ពេកបាន ក្នុងព្រៃណាគ្មានចំរើន ឬក្នុងព្រៃណាគ្មានល្បែង
 ប្រគំ ព្រះមុនីក៏អាស្រ័យនៅ ក្នុងព្រៃនោះតែម្នាក់ឯង ព្រះ
 មុនីមានចិត្តត្រេកអរ នៅក្នុងព្រៃម្នាក់ឯង ដោយហេតុណា
 ហេតុនេះ ជាភារមស្មារូបទ្រុកបដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំក៏ពុំប្រាថ្នាថ្នូរ
 ត្រីទិព្វ គឺព្រហ្មលោកដ៏ប្រសើរ សំគាល់លេ កថាជាអ្នកទៅ
 កើតជាមួយនឹងមហាព្រហ្មជាតិក្នុងលោកវិជរ ព្រោះហេតុអ្វី
 លោកដ៏ចំរើនអាស្រ័យនៅ ក្នុងព្រៃដែលឥតមនុស្ស លោក
 ធ្វើនូវភបៈក្នុងទីនេះ ដើម្បីដល់នូវព្រហ្មលោកឬ ។

(១៩០) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ធម្មជាតិណាមួយ គឺសេចក្តី
 ប្រាថ្នាភ័ក្តិ សេចក្តីត្រេកអរភ័ក្តិ មានប្រការផ្សេងៗ អាស្រ័យ
 នៅក្នុងធាតុទាំងឡាយ គឺការម្សឺណ៍មានសភាព មិនតែមួយ
 សព្វៗ កាល មានការមិនដឹងជាមូល ប្រកបជាគ្រឿង

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសវវត្ថុ រាគវន្តប្បសំសា

សព្វា មយា ព្យង្គិកតា សម្មលិកា

ស្វាហំ អកត្ថោ អសំតោ អន្ធចបយោ

សព្វេសុ ធម្មេសុ វិសុទ្ធនុស្សោ

បប្បយ្យ សម្ពោធិមនុត្ថំ សិរិ

ឈាយាមហំ ព្រហ្មរហោ វិសារនោតិ ។

(១៧០) ឃី វុត្ថោ ភារទ្វាជតោត្ថោ ព្រាហ្មណោ

ភកវង្គំ ឯតទរោច អភិក្កង្គំ ភោ តោតម អភិក្កង្គំ

ភោ តោតម ។ បេ ។ អជ្ជតត្ថោ ចាណុបេតិ សរ-

ណាជ្ជតង្គំ ។

ព្រាហ្មណ៍លំយុត្ត ទស្សនវិគ្គ សេចក្តីសរសើរ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
 ញ៉ាំងជនឲ្យជាប់ចំពាក់ ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តថាគត
 បានធ្វើឲ្យវិនាស ព្រមទាំងបូសគល់អស់ហើយ តថាគតនោះ
 មិនប្រាថ្នា មិនអាស្រ័យនូវគណ្ណា មិនចូលទៅរកគណ្ណា
 (និងអវិជ្ជាឡើយ) មានសេចក្តីរឿយញាប់បរិសុទ្ធ ក្នុងធម៌
 ទាំងពួង ហើយដល់នូវសម្ពាធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរក្រៃលែង
 តថាគត គួរដល់ព្រាហ្មលោក ជាអ្នកភ្ញៀវគួរ តែងដុត
 បំផ្លាញនូវកិលេស (ដោយឈានទាំងពីរ) ។

(១៩១) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 ការទ្វាជគោត្តព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបចង្អុលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គ
 ថាជាឧបាសក ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងស្មើដោយដ៏រិត តាំងពីថ្ងៃ
 នេះជាដើមរៀងទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

និទានំ មាតុបោសកសុត្តំ

[១៧២] សាវត្ថំនិទានំ ។ អថ ខោ មាតុបោសកោ

ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា

ភគវតា សន្តិ សម្មោទំ សម្មោទន្តយំ ភេទំ សារាណីយំ

វិតិសារត្ថា ឯកមន្តំ និសីទំ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គោ

ខោ មាតុបោសកោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទរោច

អហត្ថំ ភោគោតម ធម្មេន ភិក្ខុំ បរិយេសាមិ ធម្មេន

ភិក្ខុំ បរិយេសិត្តា មាតាបិតរោ ចោសេមិ កត្វាហំ

ភោគោតម ឯវិការី កិច្ចការី ហោមីតិ ។ តត្ប

ទំ ព្រាហ្មណ ឯវិការី កិច្ចការី អហោសិ យោ

ខោ ព្រាហ្មណ ធម្មេន ភិក្ខុំ បរិយេសិតិ ធម្មេន

ភិក្ខុំ បរិយេសិត្តា មាតាបិតរោ ចោសេតិ ពហំ

សោ បុត្តំ បសវតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សព្វថវគ្គ

មាតុបោសកសូត្រ ទី ៩

[១៩២] សាវត្ថិន្ទាន ។ គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះមាតុ-
 បោសកៈ (អ្នកចិញ្ចឹមមាតា) ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 បញ្ចប់ពាក្យដែលនាំរីករាយ នឹងពាក្យដែលនាំរត់រហ័យ ក៏អង្គុយកង
 ទីសមគួរ ។ លុះមាតុបោសកព្រាហ្មណ៍ អង្គុយកងទីសមគួរហើយ
 បានគ្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ឱ្យព្រះអង្គស្វែងរកនូវភិក្ខុដោយធម៌ លុះស្វែងរកនូវភិក្ខុដោយធម៌ហើយ
 តែងចិញ្ចឹមនូវមាតាបិតា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ឱ្យព្រះអង្គធ្វើយ៉ាងនេះ
 ឈ្មោះថាជាអ្នកធ្វើ នូវកិច្ច (តបគុណ) បានដែរឬ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា អើព្រាហ្មណ៍ អ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាជាអ្នកធ្វើនូវកិច្ច (តប
 គុណ) បានហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលណាស្វែងរក នូវភិក្ខុ
 ដោយធម៌ លុះស្វែងរកនូវភិក្ខុដោយធម៌ហើយ ចិញ្ចឹមមាតាបិតា
 បុគ្គលនោះ តែងបានបុណ្យដ៏ច្រើន ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសវរ្ម័ន្ធ សរណគមនំ

[១៧៣] ឥន្ទមរោច ។ បេ ។

យោ មាតរំ បិតរំ វា

មច្ឆោ ជម្មេន ចោសតិ

តាយ នំ ចារិចរិយាយ

មាតាបិតុស្ស បណ្ឌិតា

ឥន្ទេ នំ បសិស្កន្តិ

បេច្ច សក្កេ បមោទតីតិ។

[១៧៤] ឃី វុត្តេ មាតុចោសកោ ព្រាហ្មណោ

កក្កន្តំ ឯតនរោច អភិក្កន្តំ កោ កោតម អភិក្កន្តំ

កោ កោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ ករំ កោតមោ

ជាវេតុ អជ្ជតក្កេ ចាណុបេតិ សរណជ្ជតន្តំ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត ទោសកវិច្ឆ ករណីលំនាំសរណៈ

(១៧៧) ព្រះមានព្រះភាគ បានគ្រាស់នូវភាគនេះ ។ បេ ។

បុគ្គលណា ចិត្តមិត្តមានតាមប្រការដោយធម៌ បណ្ឌិតទាំងឡាយ

រមែងសរសើរបុគ្គលនោះ ក្នុងលោកនេះ ព្រោះការបំរើ

មាតាបិតាទាំងឡាយនោះ លុះបុគ្គលនោះ ទៅកាន់បរលោក

ហើយ រមែងរីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ ។

(១៧៨) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គ្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

មាតុបាសកព្រាហ្មណ៍ បានគ្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា

បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន

ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះគង្គ

ថាជាមាតុបាសក ដល់នូវព្រះគោតមត្រ័យថាទីពឹងស្មើដោយដីវិត តាំងពីថ្ងៃ

នេះជាដើមរៀងទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សត្តបិដកេ

ទសមំ ភិក្ខុកសុត្តំ

[១៧៥] សាវត្ថំនិទានំ ។ អថ ខោ ភិក្ខុកោ ព្រាហ្មណោ យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវតា សន្តិ សម្មោទិ សម្មោទន្តិយំ កថំ សាវណីយំ វិតិសាវេត្វា ឯកមន្តំ និស័ទិ ។ ឯកមន្តំ និស័ទ្ធោ ខោ ភិក្ខុកោ ព្រាហ្មណោ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច អហមស្មិ^(១) កោ កោតម ភិក្ខុកោ ភវម្មិ ភិក្ខុកោ ឥធ ខោ កី ធានាករណាន្តិ ។

[១៧៦] ន តេន ភិក្ខុកោ ហោតិ

យាវតា ភិក្ខុតេ បរេ

វិសំ ធម្មំ សមាធាយ

ភិក្ខុ ហោតិ ន តាវតា

យោធ បុព្វញ្ច ចាបញ្ច

បវហោត្វា ព្រាហ្មណីយំ

សង្ខាយ លោកេ ចរតិ

ស វេ ភិក្ខុតិ វុច្ចតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយោគិកាយ សាធិវគ្គ

ភិក្ខុកស្មត្រ ទី ១០

(១៩៥) សាវត្ថិនិព្វា ។ ត្រាពោះឯង ភិក្ខុកស្មត្រាហ្មណ៍
(ត្រាហ្មណ៍អ្នកសូម) បានចូលទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ផ្ទុះសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះ
បន្តប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ និងពាក្យដែលត្រូវព្យាបាលហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទី
សមគួរ ។ លុះភិក្ខុកស្មត្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ត្រាប
បង្គំបូលសួរព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះ
អង្គ ជាអ្នកសូមគេ ឯព្រះអង្គ ក៏ជាអ្នកសូមគេដែរ យើងទាំងពីរនាក់
ផ្សេងគ្នាដូចម្តេច ក្នុងពាក្យថា អ្នកសូម នេះ ។

(១៩៦) ព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលណា សូមពួកជនដទៃ
ដោយហេតុណា បុគ្គលនោះ មិនឈ្មោះថាភិក្ខុ (អ្នកសូម)
ដោយហេតុនោះឡើយ បុគ្គលណា កាន់ធម៌មានពិស គឺ
អកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ក៏មិនឈ្មោះថាភិក្ខុដែរ ក្នុង
លោកនេះ លុះតែបុគ្គលណា បានបណ្តែតបង្គំនូវបុណ្យនិង
បាបចេញ ហើយប្រព្រឹត្តមគ្គព្រហ្មចរិយៈ ក្នុងខន្ធទីលោក
ដោយបញ្ញា បុគ្គលនោះ ទើបគេថាគតហៅថា ភិក្ខុពិត ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសារិក្ខេ ភគវន្តបសង្គមនំ

(១៩៧) ឃី វុត្តេ ភិក្ខុកោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ
 ឯតនិរោច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ ភោ
 តោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ ភវំ តោតមោ ជារេតុ
 អដ្ឋតត្ថេ ចាណុបេតិ សរណដ្ឋតន្តំ ។

ឯកាទសមី សង្ឃវិសុត្តិ

(១៩៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 សង្ករោ ឆាម ព្រាហ្មណោ សាវត្ថិយំ បដិវេសតិ
 ឧទកសុទ្ធិកោ ឧទកេន សុទ្ធិ បច្ចេតិ សាយទាតិ
 ឧទកោ វេហណា នុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ ។ អថ-
 ខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វសមយំ និវេសេត្វា
 បត្តចិវេហនាយ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ទាវិសិ សាវត្ថិយំ
 បិណ្ឌាយ កវិត្វា បច្ឆាកតិ បិណ្ឌទាតប្បជីក្កន្តោ
 យេន ភគវ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ
 អភិវទេត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត ឧបាសកវគ្គ ព្រះអាណន្ត ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ

(១៩៧) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុកព្រាហ្មណ៍ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រ ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា ឧបាសក ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹង ស្មើដោយជីវិត តាំងអំពី ថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

សង្គវិស្វត្រ ទី ១១

(១៩៨) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង សង្គវព្រាហ្មណ៍ អាស្រ័យនៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានសេចក្តីសំគាល់ថា ទឹកជារបស់បរិសុទ្ធ រមែងប្រាថ្នាការបរិសុទ្ធដោយទឹក ប្រកបការព្យាយាមចុះទឹករឿយៗ ក្នុង វេលាល្ងាចព្រឹក ។ គ្រានោះឯង ព្រះអាណន្តមានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រចិវរ ក្នុងវេលាព្រឹក ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថីរួចហើយ ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត វិញ ក្នុងវេលាក្រោយភត្ត ទើបចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិច្ឆេ

[១៩៩] ឯកមន្តំ និសង្ខោ ខោ អាយស្មា អានន្តោ
 កកវន្តំ ឯតទិវេច ឥធ កន្តេ សន្តវរោ ឆាម ព្រាហ្ម-
 ណោ សាវត្ថយំ បដិវសតិ ឧទកសុទ្ធិកោ ឧទកេន
 សុទ្ធិ បច្ចេតិ សាយទាតិ ឧទកោរោហណានុយា-
 កមនុយុត្តោ វិហាតិ សាជុ កន្តេ កកវ យេន សន្តវ-
 វស្ស ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសន្តមតុ អនុកម្មំ
 ឧបាហាយាតិ ។ អនិវសេសិ កកវ តុណ្ហីកាវេន ។ អ-
 ថខោ កកវ បុព្វត្ថា សមយំ និវសេត្វា បត្តចីវរោទាយ
 យេន សន្តវវស្ស ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសន្តម-
 ឧបសន្តមិត្វា បញ្ចត្តោ អាសនេ និសីទិ ។

[២០០] អថខោ សន្តវរោ ព្រាហ្មណោ យេន កកវ
 តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា កកវតា សុទ្ធិ សម្មោទិ
 សម្មោទន្តយំ កេមំ សារាណីយំ វិភិសារេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសង្ខំខោ សន្តវំ ព្រាហ្មណំ កកវ
 ឯតទិវេច សុទ្ធិ កេវ ភំ ព្រាហ្មណ ឧទកសុទ្ធិកោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សគាមិវគ្គ

[១៩៩] លុះព្រះមានន្ទ មានកាយ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
 បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សន្តវេ-
 ព្រាហ្មណ៍ អាស្រ័យនៅក្នុងក្រុងសាវត្ថីនេះ មានសេចក្តីសំគាល់ថា
 ទឹកជារបស់បរិសុទ្ធ តែងប្រាថ្នាការបរិសុទ្ធដោយទឹក ប្រកបសេចក្តី
 ព្យាយាមចុះទឹករឿយ ។ ក្នុងវេលាល្ងាចព្រឹក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះមានព្រះភាគ អាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្តេចចូលទៅកាន់លំ-
 នៅរបស់សន្តវេព្រាហ្មណ៍ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលដោយភាព
 ស្ងៀម ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រ
 ចំរុកក្នុងវេលាព្រឹក ហើយស្តេចចូលទៅកាន់លំនៅ របស់សន្តវេព្រាហ្មណ៍
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលព្រាហ្មណ៍ក្រាលថ្វាយ ។

[២០០] លំដាប់នោះឯង សន្តវេព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះ
 មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ និងពាក្យដែលត្រូវព្យា-
 ហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសន្តវេព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទី
 សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ បានឮថា អ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថា ទឹកជារបស់បរិសុទ្ធ

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសវរិទ្តេ ឧទកសុទ្ធិភារោ

ឧទកេន សុទ្ធិំ បច្ចេសិ សាយទាតំ ឧទកោរោហណា-
 នុយោកមនុយុត្តោ វិហរសីតិ ។ ឯវំ កោ តោតមាតិ ។
 កី បន ភំ ព្រាហ្មណ អត្តសំ សម្បស្សមាទោ
 ឧទកសុទ្ធិកោ ឧទកេន សុទ្ធិំ បច្ចេសិ សាយទាតំ
 ឧទកោរោហណានុយោកមនុយុត្តោ វិហរសីតិ ។ ឥធន
 មេ កោ តោតម យំ ទិវំ ចាបកម្មំ កតំ ហោតិ តំ
 សាយំ នហានេន បវហេមិ យំ រត្តំ ចាបកម្មំ កតំ
 ហោតិ តំ ទាតំ នហានេន បវហេមិ ឥមំ ច ទ្វាបំ
 កោ តោតម អត្តសំ សម្បស្សមាទោ ឧទកសុទ្ធិកោ
 ឧទកេន សុទ្ធិំ បច្ចេសិ សាយទាតំ ឧទកោរោហណា-
 នុយោកមនុយុត្តោ វិហរសីតិ ។

(២០០) ធម្មោ រហទោ ព្រាហ្មណ សីលតិត្តោ

អនាវិទោ សត្តំ សតំ បសត្តោ

យត្ថ ហវេ វេទតុទោ សីលតា

អនុរូតត្តា វ តវន្តំ ចាវន្តំ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្ត ឧបាសកវត្ត ភាពនៃព្រាហ្មណសំគាល់ថាទឹក ជារបស់បរិសុទ្ធ

តែងប្រាថ្នា ការបរិសុទ្ធដោយទឹក ប្រកបសេចក្តីព្យាយាមចុះទឹក រឿយ ។
ក្នុងវេលាល្ងាចព្រឹកមែនឬ ។ បតិគ្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មែនហើយ ។
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចុះអ្នកឯងយល់ឃើញអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច បាន
ជាសំគាល់ថា ទឹកជារបស់បរិសុទ្ធ ប្រាថ្នា ការបរិសុទ្ធដោយទឹក ប្រកប
សេចក្តីព្យាយាមចុះទឹក រឿយ ។ ក្នុងវេលាល្ងាចព្រឹក ។ បតិគ្រព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ក្នុងទីនេះ បាបកម្មណា ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើហើយ
ក្នុងវេលាថ្ងៃ ខ្ញុំព្រះអង្គ បន្ស្រប់បង្គំនូវបាបកម្មនោះ ដោយការឆ្លុតទឹកក្នុង
វេលាល្ងាច បាបកម្មណា ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើហើយ ក្នុងវេលាយប់
ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏បន្ស្រប់បង្គំនូវបាបកម្មនោះ ដោយការឆ្លុតទឹក ក្នុងវេលាព្រឹក
បតិគ្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញច្បាស់ នូវអំណាចប្រយោជន៍
នេះឯង បានជាសំគាល់ថា ទឹកជារបស់បរិសុទ្ធ ប្រាថ្នា ការបរិសុទ្ធ
ដោយទឹក ប្រកបសេចក្តីព្យាយាមចុះទឹក រឿយ ។ ក្នុងវេលាល្ងាចព្រឹក ។

(២០១) ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពួក
បុគ្គលអ្នកដល់នូវវេទ បានឆ្លុតទឹកក្នុងអន្ទង់ទឹកណា មិនបាន
ទទឹកខ្លួនសោះ ហើយស្រាប់តែឆ្លងដល់ត្រើយម្ខាង អន្ទង់
ទឹកនោះ ក៏ឆ្លងមិ មានសីលជាកំពង់ មិនល្អក់ ដែលសប្បុរស
ទាំងឡាយ សរសើរថាជារបស់សប្បុរសទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញោ

(២០២) ឯវំ វុត្តេ សង្ករវោ ព្រាហ្មណោ ភក្កវន្តំ
 ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ ភោ តោតម
 ។ បេ ។ ធុទាសកំ មំ ភវំ តោតមោ ធារេតុ អន្ធតត្តេ
 ចាណុបេតិ សរណាផ្គត្តន្តំ ។

ព្វាសេមំ ខោមទុស្សសុត្តំ

(២០៣) ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភក្កវ
 សក្កេសុ វិហារតិ ខោមទុស្សន្ទាម សក្យានំ និគមោ ។
 អថខោ ភក្កវ បុព្វណ្ណសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរ-
 មាធាយ ខោមទុស្សំ ចំណ្ណាយ ចារិសំ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន ខោមទុស្សកា ព្រាហ្មណកហបតិ-
 កា សភាយំ សន្និបតិកា ហោន្តំ កេនចិនេវ
 ករណីយេន ។ ទេវោ ច ឯកមេកំ ផុសា-
 យតិ ។ អថខោ ភក្កវ យេន សា សភា តេនុប-
 សន្តមំ ។ អន្ធសំសុ ខោ ខោមទុស្សកា ព្រាហ្មណ-
 កហបតិកា ភក្កវន្តំ ទ្វារោ វ អាគច្ឆន្តំ និស្វាទ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិវត្ត

(២០២) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សន្តវព្រាហ្មណ៍ ក៏គ្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រ ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាទុបាសក ដល់នូវព្រះរកនត្រ័យជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត តាំងពីវិថូ នេះតទៅ ។

ខោមទុស្សសូត្រ ទី ១២

(២០៣) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន ព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងនិគមឈ្មោះខោមទុស្សៈ របស់ពួកសក្យៈ ក្នុង ដែនសក្កៈ ។ គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រ ចីវរក្នុងវេលាព្រឹក ហើយចូលទៅកាន់ខោមទុស្សនិគម ដើម្បីបិណ្ឌ- បាត ។ សម័យនោះឯង ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកខោមទុស្សនិគម បានប្រជុំគ្នាក្នុងរោង ដោយកិច្ចនិមួយ ។ ចួនជារៀង ក៏ស្រក់ចុះមក មួយដំណាក់ៗ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅ ជ្រកក្នុងរោងនោះ ។ ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកខោមទុស្សនិគម បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ យាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ

ព្រាហ្មណសំយុត្តស្ស ឧបាសវរត្ថេ រាតវន្តប្បសំសា

ឯតទភោច្ឆំ កេ ច មុណ្ណាកា សមណាកា កេ ច

សកាធម្មំ ជាតិស្សន្តិតិ ។

(២០៤) អថទោ ភកវា ទោមទុស្សកេ ព្រាហ្ម-

ណាគហបតិកេ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

នេសា សកា យត្ថ ន សន្តិ សន្តោ

សន្តោ ន តេ យេ ន វទន្តិ ធម្មំ

ភកត្ថា នោសត្ថា បហាយ មោហំ

ធម្មំ វទន្តា ច ភវន្តិ សន្តោតិ ។

(២០៥) ឯវំ វុត្ថេ ទោមទុស្សកា ព្រាហ្មណាគហ-

បតិកា ភកវន្តំ ឯតទភោច្ឆំ អភិក្កន្តំ ភោ តោតម

ព្រាហ្មណ៍សំយុត្ត ឧបាសវេន្ត សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ

ក៏ទូលសួរយ៉ាងនេះថា ពួកជនគ្រងោលបែបណា ឈ្មោះថាអ្នកស្ងប់
រម្ងាប់ ពួកជនបែបណា នឹងដឹងនូវសភាធម៌(១) ។

(២០៤) លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ចំពោះ

ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកខោមទុស្សនិគម ដោយគាថា ថា

ពួកសប្បុរសមិនមាន ក្នុងទីណា ទីនោះ មិនឈ្មោះថាទី

ប្រជុំឡើយ ជនទាំងឡាយណា មិនពោលធម៌ ជនទាំងនោះ

មិនឈ្មោះថា សប្បុរស (អ្នកស្ងប់រម្ងាប់) ទេ លុះតែពួកជន

លះចងក្អកៈ ទោសៈ មោហៈ ទាំងពោលនូវធម៌ផង ទើប

ឈ្មោះថា សប្បុរស (ពួកជនបែបនេះ នឹងដឹងនូវសភាធម៌) ។

(២០៥) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ

ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី អ្នកខោមទុស្សនិគម បានក្រាបបង្គំទូលព្រះ

មានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់

១ ធម៌ដែលត្រូវប្រតិបត្តិក្នុងទីប្រជុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

អភិក្កន្តំ ភោ តោតម សេយ្យថាបិ ភោ តោតម
 ធិក្កន្តំ វា ឧក្កន្តេយ្យ បដិច្ចន្តំ វា វិវេយ្យ មុឡ្ហស្ស
 វា មក្កំ អាចិត្តេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជាតំ
 ជារេយ្យ ចក្កមន្តោ រូបាធិ ធិក្កន្តំ វិវេយ្យ ភោតា
 តោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិ តា
 ឯតេ មយំ កវន្តំ តោតមំ សវណំ កច្ឆាម ធម្មញ្ញ
 ភិក្កុសង្ឃញ្ញា ឧបាសកេ ធា កវំ តោតមោ ជារតុ
 អជ្ជតត្ថេ ចាណុបេតេ សវណាឡតេតិ ។

ឧបាសវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

តិស្សុទ្ធានំ

កសី ឧទយោ ទេវហិតោ
 អញ្ញាតមហាសាលំ
 មាណត្ថុទ្ធា បច្ចុដិកញ្ច
 ធរកម្មំ កដ្ឋហារិ
 មាតុចោសកំ ភិក្កុកោ សង្ករោ
 ទោមទុស្សេន ផ្កាធម្មាតិ ។

ព្រាហ្មណសំយុត្តំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាចរិក្ខ

បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់សំដែងដោយអនេកបរិយាយ ដូចជា
 មនុស្សផ្លូវវត្តដែលផ្តាច់ ឬបើកបន្លាញវត្តដែលកំបាំង ឬក៏ប្រាប់ផ្លូវ
 ដល់អ្នកវង្វេងចិស តុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេងច្រាល
 បំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា ឲ្យពួកមនុស្សដែលមានភ្នែកភ្លឺ មើលឃើញ
 រូបទាំងឡាយបាន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះ សូមដល់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹង សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ថាជាឧបាសក ដល់នូវសរណាគមន៍ ស្មើ
 ដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

ចប់ ឧបាសកវិគ្គ ទី ២ ។

ឧទ្ទាននៃឧបាលកវិគ្គនោះ គឺ

កសិសូត្រ ១ ទទយសូត្រ ១ ទេវហិតសូត្រ ១ មហាសាល-
 សូត្រ ១ មានត្ថទូសូត្រ ១ បច្ចនិកសូត្រ ១ នវកម្មិកសូត្រ ១
 កង្ខហរសូត្រ ១ មាតុបោសកសូត្រ ១ ភិក្ខុកសូត្រ ១
 សង្ករវសូត្រ ១ ខោមទុស្សសូត្រ ១ ត្រូវជា ១២ ។

ចប់ ព្រាហ្មណសំយុត្ត ។

វិជ្ជាសម្បត្តិ

បឋមំ និក្ខន្ធសុត្តំ

(២០៦) ឯវង្ខេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ អាយ-
ស្មា វង្ខីសោ អាឡវិយំ វិហារតិ អត្តាឡវេ ចេតិយេ
អាយស្មតា និក្រោធកម្មេន ឧបជ្ឈាយេន សង្ខំ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា វង្ខីសោ នវេ
ហោតិ អនិរមត្វជិតោ ឧបាយ្យកោ វិហារទាលោ ។

(២០៧) អថខោ សម្ពហុលា ឥត្ថិយោ សមលង្គ-
វិត្វា យេនាវាមោ^(១) តេនុបសង្កមីសុ វិហារបេត្តិកា-
យោ ។ អថខោ អាយស្មតោ វង្ខីសស្ស តា ឥត្ថិយោ
និស្វា អនភិរតិ ឧប្បជ្ឈតិ វាតោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ ។
អថខោ អាយស្មតោ វង្ខីសស្ស ឯតនហោសិ អលា-
ភា វត មេ ន វត មេ លាភា ទុល្លទ្ធិ វត មេ

១ ម. យេន អន្តរាវិរោ អវាមោ ។

វិធីសម្បត្តិ

ជំពូកទី ១

[២០៦] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះវង្សៈ
មានអាយុ នៅក្នុងអត្តាឡវេចតិយ ទៀបក្រុងអាឡវី ជាមួយនឹង
ទេវជ្ឈាយ៍ឈ្មោះនិគ្រោធកប្បៈ មានអាយុ ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះ
វង្សៈមានអាយុ ជាភិក្ខុបី បួសមិនយូរប៉ុន្មាន នៅជាភិក្ខុតូចទាប
ជាអ្នកក្សេវិហារ ។

[២០៧] គ្រានោះឯង ពួកស្រីច្រើននាក់ភាក់តែងខ្លួន ចូល
ទៅកាន់អាពាហ៍ មៀងមើលវិហារ ។ គ្រានោះ ព្រះវង្សៈមានអាយុ
បានឃើញ នូវស្រីទាំងនោះហើយ ក៏កើតសេចក្តីអផ្សុក រាគៈក៏ញាំង
កុំសលចិត្តឲ្យវិនាស ។ ទើបព្រះវង្សៈមានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា
អើហ្ន៎⁺ អាត្មាអញ ពេញជាមិនមានលាភ អើហ្ន៎⁺ លាភមិនមានដល់អាត្មា
អញឡើយ អើហ្ន៎⁺ អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មាអញ បានដោយអាក្រក់

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

ន វត មេ សុលទ្ធិំ យស្ស មេ អនភិរតិ ឧប្បន្នា វតោ

ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ តំ កុតេត្ថ លក្ខា យំ មេ បរេ អនភិរតិ

វិនោទេត្វា អភិរតិ ឧប្បនេយ្យំ យន្ននាហំ អត្តនា វ

អត្តនោ អនភិរតិ វិនោទេត្វា អភិរតិ ឧប្បនេយ្យន្តំ ។

(២០៨) អថេខា អាយស្មា វន្តីសោ អត្តនា វ

អត្តនោ អនភិរតិ វិនោទេត្វា អភិរតិ ឧប្បនេត្វា

តាយំ វេលាយំ ឥមា តាថាយោ អភាសិ

និក្ខន្ធិវត មិ សន្តិ

អតារស្មានតារិយំ

វតក្កា ឧបនាវន្តំ

បក្កា កល្យាតោ ឥមេ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សុគតិវគ្គ

អើហ្ន៎ អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មាអញ មិនបានដោយឃ្លាន ព្រោះសេចក្តី
 អផ្សុក កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ពត៌ៈក៏ញ៉ាំងកុសលចិត្តឲ្យវិនាស ជន
 ទាំងឡាយដទៃ គប្បីបន្ទាបនឹងសេចក្តីអផ្សុក របស់អាត្មាអញ ហើយធ្វើ
 សេចក្តីត្រេកអរឲ្យកើតឡើង ដោយហេតុណា ហេតុនោះ អាត្មាអញ
 គប្បីបានជនទាំងនោះអំពីទីណា បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ បន្ទាបនឹង
 នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់ខ្លួន ដោយខ្លួនឯងចុះ ហើយធ្វើសេចក្តីត្រេកអរ
 ឲ្យកើតឡើង ។

(២០៨) លំដាប់នោះឯង ព្រះវន្តីសៈមានអាយុ ក៏បន្ទាបនឹង
 សេចក្តីអផ្សុក របស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើសេចក្តីត្រេកអរ ឲ្យកើត
 ឡើង រួចពោលតាមទាំងឡាយនេះ ក្នុងពេលនោះថា

វិតក្កៈទាំងឡាយនេះ ជាសភាវៈឃើសឃ្លាំង តែងស្ទុះមកអំពីមា

ត្របសង្កត់អាត្មាអញ ដែលចេញអំពីផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្ទះ

វង្សសំយត្តស្ស ទិព្វនុសុត្តេ វង្សសស្សពាន់
 ឧត្តបុត្តា មហាស្សាសា
 សិក្ខិតា ទន្ធិជម្ពុនោ
 សមន្តា បរិកេរេយ្យំ
 សហស្សំ អបលាយំនិ
 សចេបិ ឯត្តកា កិយ្យោ
 អាកម៌ស្សន្តិ ឥត្តិយោ
 នេវ មំ ព្យាធយស្សន្តិ
 ធម្មេ សម្មិ បតិជ្ជតិ
 សក្ខិ ហិ មេ សុតិ ឯតិ
 តុទ្ធស្សាទិច្ចតន្តោ
 និព្វានកមំនិ មក្ខិ
 តត្ថ មេ និរតោ មនោ
 ឯវព្ពោ មំ វិហារន្តិ
 ចាបិមា ឧបគច្ឆសិ
 តថា មច្ចុ កិរិស្សាមិ
 ន មេ មក្ខម្យំ ទក្ខសីតិ ។

វង្សសំយុត្ត និព្វន្តសូត្រ ពាក្យបន្ទំរបស់ព្រះវង្សស :

ពួកខាន់ធាបុត្រនៃជនអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ បានសិក្សាហើយ មានធម៌

ដ៏មាំ គប្បីបាញ់បាចសាចដោយជុំវិញ ចំពោះសត្វទាំងឡាយ

កុំឱ្យរត់ទៅរួច ទោះបីពួកស្រ្តីមកច្រើន ជាងសត្វទាំងឡាយ⁺

ក៏នឹងមិនអាចធ្វើអាត្មាអញ ដែលបិតនៅក្នុងធម៌របស់ខ្លួនឱ្យ

ញាប់ញ័របានឡើយ ព្រោះថាពាក្យនុ៎ះអាត្មាអញបាទ រូប⁺

អំពីទីចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះពុទ្ធ ជាដៅពង្សនៃព្រះអាទិត្យ

ហើយ ចិត្តរបស់អាត្មាអញគ្រេកអរ ក្នុងផ្លូវជាទីទៅកាន់ព្រះ

និព្វាននោះហើយ ម្នាលមារតីកិលេស បើអ្នកចូលមករក

អាត្មាអញ ដែលកំពុងនៅយ៉ាងនេះ ម្នាលមច្ចុ អ្នកឯងមិន

ឃើញផ្លូវរបស់យើង យ៉ាងណា យើងនឹងធ្វើ យ៉ាងនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

ទុតិយំ អវិចិត្តំ

(២០៩) ឯកំ សមយំ អាយស្មា វុទ្ធិសោ អាឡវិយំ
វិហរតិ អត្តាឡវេ ចេតិយេ អាយស្មតា និគ្រោធកប្បេន
ឧបជ្ឈិយេន សន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាយស្មា និគ្រោធកប្បោ បញ្ញាភន្តំ បិណ្ឌនាតប្ប-
ជិត្តន្តោ វិហារំ បរិសុតិ សាយំ វា និក្ខមតិ
អបរដ្ឋំ វា កាលេ ។

(២១០) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
វុទ្ធិសស្ស អនភិវតិ ឧប្បន្នា ហោតិ វាតោ ចិត្តំ អនុទ្ធិ-
សេតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ វុទ្ធិសស្ស ឯតនហោសិ
អលាភា វត មេ ន វត មេ លាភា នុល្លទ្ធិ វត មេ ន
វត មេ សុលទ្ធិ យស្ស មេ អនភិវតិ ឧប្បន្នា វាតោ
ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ នំ កុតេត្ថ លត្តា យំ មេ បរេ
អនភិវតិ វិនោទត្ថា អភិវតិ ឧប្បន្នាយ្យំ យន្ននាហំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាចរវគ្គ

អវតិស្ថត្រ ទី ២

(២០៩) សម័យមួយ ព្រះវន្តីសៈមានអាយុ គង់នៅក្នុងអត្តា-
 ឡវេចតិយ ទៀបក្រុងអាឡវី ជាមួយនឹងទប់ជ្ឈាយ៍ ឈ្មោះនិគ្រោធហ-
 កប្បៈមានអាយុ ។ សម័យនោះឯង ព្រះនិគ្រោធហកប្បៈ មានអាយុ
 ត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាក្រោយកត្ត ក៏ចូលទៅកាន់វិហារ ចេញ
 (អំពីវិហារទៅវិញ) ក្នុងវេលាល្ងាច ឬក្នុងកាលថ្ងៃស្អែកឡើង ។

(២១០) សម័យនោះឯង សេចក្តីអផ្សុក កើតមានដល់ព្រះវន្តីសៈ
 មានអាយុ ទាំងរាគៈ ក៏ញ៉ាំងកុសលចិត្តឲ្យវិនាស ។ ព្រះវន្តីសៈមាន
 អាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎⁺ អាត្មាអញ ពេញជាមិនមាន
 លាភ អើហ្ន៎⁺ លាភមិនមានដល់អាត្មាអញឡើយ អើហ្ន៎⁺ អត្តភាពជា
 មនុស្ស អាត្មាអញ បានដោយអាក្រក់ អើហ្ន៎⁺ អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មា
 អញ មិនបានដោយល្អទេ ព្រោះថា សេចក្តីអផ្សុក កើតឡើងដល់អាត្មា
 អញ រាគៈក៏ញ៉ាំងកុសលចិត្តឲ្យវិនាស ពួកជនដទៃឆប្បិបន្ទោបង់សេចក្តី
 អផ្សុករបស់អាត្មាអញ ហើយធ្វើសេចក្តីត្រេកអរ ឲ្យកើតឡើងដោយហេតុ
 ណា ហេតុនោះ អាត្មាអញឆប្បិបានជនទាំងនោះអំពីទីណា ក្នុងរាគៈនេះ

វង្សសំយោគស្ស អភិសុត្ត វង្សសំយោគ

អត្តនា វ អត្តនោ អនភិវត្តិ វិនោទេត្វា អភិវត្តិ ឧប្បា-
នេយ្យន្តំ ។

[២០០] អថខោ អាយស្មា វង្សសោ អត្តនា វ
អត្តនោ អនភិវត្តិ វិនោទេត្វា អភិវត្តិ ឧប្បាទេត្វា
តាយំ វេលាយំ វេនា តាថាយោ អភាសំ

អភិវត្ត វត្ត បហាយ

សព្វសោ កេហសិតត្វា វិតក្កំ

វននំ ន ករេយ្យ កុហិត្វា

និព្វននោ អនតោ^(១)ស ហិ ភិក្ខុ

យមិធ បឋវិត្វា វេហាសំ

រូបកតត្វា ជកតោកតំ

កិត្វា បរិជេយ្យតិ សព្វមនិន្ទំ

ឃំ សមេច្ច ចរន្តិ មុតត្តា

ឧបដិសុ ជនា កតតាសេ

វង្សសំយុត្ត អរិស្វត្រ ពាក្យចម្លើយរបស់ព្រះវង្សសៈ

បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញបន្ទោបង់ នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់ខ្លួន ដោយ
ខ្លួនឯង ហើយធ្វើសេចក្តីត្រេកអរ ឲ្យកើតឡើង ។

(២១១) លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សសៈមានអាយុ ក៏បន្ទោបង់
សេចក្តីអផ្សុករបស់ខ្លួន ដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើសេចក្តីត្រេកអរ ឲ្យកើត
ឡើង រួចពោលគាថាទាំងឡាយនេះ ក្នុងវេលានោះថា

ភិក្ខុណាលះបង់ នូវសេចក្តីមិនត្រេកអរផង នូវសេចក្តីត្រេក
អរផង នូវវិតក្កៈដែលអាស្រ័យ នូវផ្ទះគីកាមគុណផង ដោយ
ប្រការទាំងពួង ហើយមិនធ្វើនូវព្រៃធំ គឺកិលេស ក្នុង
ការម្ស្នកណាមួយឡើយ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនមានព្រៃធំ
គឺកិលេស ជាអ្នកប្រាសចាកតណ្ហា របស់អ្វីមួយ ក្នុងលោក
នេះ ដែលមានរូបបិកលើផែនដីក្តី ដែលបិកលើអាកាសក្តី
ដែលបិកនៅក្នុងត្រីផែនដីក្តី^(១) របស់ទាំងអស់នោះ មិនទៀង
រមែងគ្រាំគ្រាទៅ ពួកជនដែលស្គាល់ច្បាស់ នូវអត្តភាព
តែងមកប្រជុំយ៉ាងនេះ តែងជាប់ចំពាក់ក្នុងទប់ទល់ទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិវ្កោ

ទិដ្ឋសុតេ បដិយេ ច មុតេ ច

ឯតុ វិនោទយ(១) ឆន្ទមនេដោ

យោ ឯតុ(២) ន លម្បតិ តំ មុនិមាហុ

អថ សដ្ឋិសិតា សវិតក្កា

បុត្តជ្ឈនតាយ អធម្មនិវិដ្ឋា

ន ច វដ្តកតស្ស(៣) កុហិត្វ

នោ បន ទុដ្ឋល្អកាលំ ស ភិក្ខុ

ទញោ ចរុត្តសមាហិតោ

អកុហិតោ និបតោ អបិហាលុ

សន្តំ បទំ អដ្ឋកមា មុនិ បដិច្ច

បរិនិព្វតោ កង្ខតិ កាលន្តំ ។

១ ១. មនោទិយ ។ ២ ១. តត្ថ ។ ៣ ១. ន ច វដ្តកតស្ស ។ ៤. វដ្តកតោ បស្ស ។

សុត្តន្តបិដក សំយត្តនិកាយ សធាបិដក

អ្នកឯងជាបុគ្គល មិនមាត់ណាជាគ្រឿងញាប់ញ័រ ចូរបន្ទោ-
 បង់នូវចំណង់ ក្នុងរូបដែលឃើញហើយ ក្នុងសំឡេងដែល
 ឮហើយ ក្នុងក្លិននិងរសដែលប៉ះពាល់ហើយ ក្នុងផោដ្ឋព្វា-
 រម្មណ៍ ដែលពាល់ត្រូវហើយ អ្នកណាមិនជាប់នៅ ក្នុង
 បញ្ចកាមគុណនេះ ពួកជនហៅអ្នកនោះ ថាជាអ្នកប្រាជ្ញ
 មួយទៀត វិតក្កៈទាំងឡាយ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌
 អាស្រ័យនូវការម្ស្ចុល ៦ តាំងនៅក្នុងពួកបុថុជន បុគ្គល
 ណា មិនទៅកាន់កិលេសវដ្តៈ ក្នុងទីណាមួយ ទាំងមិន
 ពោលពាក្យអាត្រក់ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាភិក្ខុ ជាអ្នកប្រាជ្ញ
 មានចិត្តតាំងមាំ អស់កាលជាយូរអង្វែង ជាអ្នកមិនកុហក
 មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន ទាំងមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់
 ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រាជ្ញ បានត្រាស់ដឹងនូវព្រះនិព្វាន មួយ
 ទៀត បុគ្គលនោះបរិនិព្វានហើយ ព្រោះអាស្រ័យព្រះនិព្វាន
 តែងទទួលនូវបរិនិព្វានកាល ។

វង្គីសសំយុត្តស្ស បេសលាតិមញ្ញាសុត្តេ វង្គីសស្សទានំ

តតិយំ បេសលាតិមញ្ញាសុត្តំ

(២០២) ឯតំ សមយំ អាយស្មា វង្គីសោ អាឡវិយំ

វិហារតំ អត្តាឡវេ ចេតិយេ អាយស្មតា និគ្រាជ-

កម្មេន ឧបជ្ឈាយេន សន្ធិំ ។ តេន ខោ បន សម-

យេន អាយស្មា វង្គីសោ អត្តនោ បដិកាណោ អញ្ច

បេសលេ ភិក្ខុ អតិមញ្ញាតិ ។ អថខោ អាយស្មតា

វង្គីសស្ស ឯតនហោសិ អលាភា វត មេ ន វត មេ

លាភា ទុល្លទ្ធិវត មេ ន វត មេ សុលទ្ធិ យាហំ អត្តនោ

បដិកាណោ អញ្ច បេសលេ ភិក្ខុ អតិមញ្ញាតិ ។

(២០៣) អថខោ អាយស្មា វង្គីសោ អត្តនោ វ

អត្តនោ វិវដ្ឋសារំ ឧប្បាទេត្វា តាយំ វេលាយំ វេហ

តាថាយោ អភាសិ

វង្គិសសំយុត្ត បេសលាតិមញ្ញាសាស្ត្រ ពាក្យបន្តិ របស់ព្រះវង្គិសៈ

បេសលាតិមញ្ញាសាស្ត្រ ទី ៣

(២១២) សម័យមួយ ព្រះវង្គិសៈមានអាយុ នៅក្នុងអគ្គាឡវិ-
ចេតិយ ទៀបក្រុងអាឡវិ ជាមួយនឹងទបជ្ឈាយ៍ ឈ្មោះនិគ្រោធកប្បៈ
ដ៏មានអាយុ ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះវង្គិសៈមានអាយុ មើលងាយ
នូវពួកកិក្ខុដទៃ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដោយសេចក្តីឈ្លាសវៃ
របស់ខ្លួន ។ លំដាប់នោះ ព្រះវង្គិសៈមានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎⁺ អាត្មាអញ ពេញជាមិនមានលាភ អើហ្ន៎⁺ លាភ
មិនមាន ដល់អាត្មាអញឡើយ អើហ្ន៎⁺ អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មាអញ
បានដោយអាត្រក់ អើហ្ន៎⁺ អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មាអញ មិនបានដោយ
ល្អទេ ព្រោះអាត្មាអញ មើលងាយពួកកិក្ខុដទៃ ដែលមានសីលជាទី
ស្រឡាញ់ ដោយសេចក្តីឈ្លាសវៃរបស់ខ្លួន ។

(២១៣) លំដាប់នោះ ព្រះវង្គិសៈមានអាយុ ក៏ធ្វើសេចក្តី
ក្តៅក្រហាយរបស់ខ្លួន ឲ្យកើតឡើងដោយខ្លួនឯង ហើយពោលនូវគាថា
ទាំងឡាយនេះ ក្នុងវេលានោះថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិគោ
 មានសំ ជហស្ស កោតម
 មានបថមិក(១) ជហស្ស
 អសេសំ មានបថមិក(២) មុញ្ញតោ
 វិប្បដិសារីហុវា ចិរត្តំ
 មក្ខេន មក្ខតា បជា
 មានហតា(៣) និរយំ បបតន្តិ
 សោចន្តិ ជនា ចិរត្តំ
 មានហតា និរយំ ឧបបន្នា
 ន ហិ សោចតិ ភិក្ខុ កណាចិ
 មក្ខដិយោ សម្មាបដិបន្នោ
 កិត្តញ្ច សុខញ្ច អនុកោតិ
 ធម្មនសោតិ(៤) តមាហុ តថត្តំ(៥)
 តស្មា អទំលោធិ បជានវា
 និរណានិ បហាយ វិសុទ្ធា
 មានញ្ច បហាយ អសេសំ
 វិជ្ជាយន្តកកោ សមិតាវតិ ។

• ១.ម. មានបហញ្ច ជហស្ស ។ ២ ឧ.ម. មានបថស្មី សមុច្ច័តោ ។ ៣ ឧ. មាន-
 គតា ។ ៤ ឧ. ធម្មរកោតិ ។ ម. ធម្មរស្សោតិ ។ ៥ ម. បហិតត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតបិវត្ត

ម្នាលអ្នកជាសាវ័កព្រះគោតម អ្នកចូរលះបង់ នូវចិត្តមានៈ
 ចេញ ចូរលះបង់នូវគន្លងនៃមានៈ ក្នុងកាយនេះចេញ បុគ្គល
 ដែលមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ អស់កាលជាយូរអង្វែង គួរ
 តែលះបង់នូវគន្លងនៃមានៈ ក្នុងកាយនេះ កុំឲ្យសេសសល់
 ពពួកសត្វដែលប្រឡាក់ ដោយសេចក្តីលុបបុគ្គល ដែល
 ត្រូវមានៈបៀតបៀនហើយ រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ពួក
 ជន ដែលត្រូវមានៈបៀតបៀនហើយ តែងទៅកើតក្នុងនរក
 សោកសៅ អស់រាត្រីជាយូរអង្វែង ភិក្ខុដែលឈ្នះកិលេស
 ដោយមគ្គ ប្រតិបត្តិដោយប្រពៃ រមែងមិនសោកសៅ
 ក្នុងកាលណាម្តងឡើយ រមែងបាននូវសេចក្តីសរសើរ និង
 សេចក្តីសុខ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយហៅភិក្ខុនោះ ដែលមាន
 សភាពដូច្នោះថា ជាអ្នកឃើញធម៌ ហេតុដូច្នោះ ភិក្ខុក្នុង
 សាសនានេះ ជាអ្នកមិនរឹងត្អឹង មានព្យាយាម លះបង់នូវ
 នីវរណៈទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ លះបង់មានៈមិនឲ្យ
 សេសសល់ ហើយធ្វើនូវទីបំផុត នៃកិលេសដោយវិជ្ជា ជា
 អ្នកស្ងប់រម្ងាប់ ។

វង្សសំយត្តស្ស អាទន្ទសុត្តេ វង្សសាធខរកុប្បត្តិ

បិដកំ អានិទ្ទិសតិ

[២០៤] ឯកំ សមយំ អាយស្មា អាទន្ទោ សាវត្ថយំ
 វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ
 អាយស្មា អាទន្ទោ បុព្វត្ថាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរ-
 មាធាយ សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចារិសិ អាយស្មតា
 វង្សីសេន បច្ឆាសមណោ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អាយស្មតោ វង្សីសស្ស អនកិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ រតោ
 ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ ។

[២០៥] អថខោ អាយស្មា វង្សីសោ អាយស្មន្តិ
 អានន្តិ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

តាមរកេន ឧយ្យាមិ

ចិត្តំ មេ បរិឧយ្យតិ

សាធុ និព្វាបនំ ព្រហ្ម

អនុតាម្យាយ តោតមាតិ ។

វង្សសំយុត្ត អាទន្ទសូត្រ ព្រះវង្សសៈ កើតសេចក្តីអន្ស៊ូរ

អាទន្ទសូត្រ ទី ៤

[២១៤] សម័យមួយ ព្រះអាទន្ទមានអាយុ គង់នៅក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
 ព្រះអាទន្ទមានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងវេលាព្រឹក
 ព្រហាម ចូលទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានព្រះវង្សសៈមានអាយុ
 ជាបច្ចាសមណៈ ។ សម័យនោះ សេចក្តីអន្ស៊ូរក៏កើតឡើង ដល់ព្រះ
 វង្សសៈមានអាយុ ទាំងរាគៈក៏ធ្វើកុសលចិត្តឱ្យវិនាស ។

[២១៥] ទើបព្រះវង្សសៈមានអាយុ បានពោលនឹងព្រះអាទន្ទ
 មានអាយុ ដោយគាថា ថា
 បពិត្រលោក ជាគោតមគោត្រ ខ្ញុំក្តៅដោយកាមរាគៈ ចិត្ត
 របស់ខ្ញុំក្តៅក្រហាយណាស់ សូមលោកមេត្តា សំដែងធម៌
 ជាគ្រឿងលេបត៍រាគៈ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះឱ្យបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាបរិក្ខេ

(២០៦) សញ្ញាយ វិចារិយេសា
ញ

ចិត្តន្តេ ចរិឌ្ឍតិ

និមិត្តំ ចរិវដ្ឋេហិ

សុកំ រាគូបសញ្ញតិ

សង្ខារេ ចរតោបស្ស

ទុក្ខតោ មា ច អត្តតោ

និព្វាយេហិ មហារាគិ

មា ឌ្ឍតោ បុណ្ណំ

អសុកាយ ចិត្តំ ការេហិ

ឯកក្កំ សុសមាហិតិ

សតិ កាយកតា ត្បត្ថ

និព្វិណាតហុលោ កវ

អនិមិត្តញ្ច ការេហិ

មាណុសយុដ្ឋហ

តតោ មាណាភិសមយា

ឧបសន្តោ ចរិស្សសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

[២១៦] ព្រះគាថា ពោលថា ចិត្តរបស់លោកក្តៅ
 ក្រហាយ ព្រោះសេចក្តីប្រែប្រួលនៃសញ្ញា លោកចូររៀននូវ
 និមិត្តល្អដែលប្រកបដោយភក្ត្រចេញ ហើយពិចារណាសង្ខារ
 ទាំងឡាយ ថាជាប់ដៃ ថាជាទុក្ខ កុំពិចារណាថាជា
 របស់ខ្លួនឡើយ ចូរធ្វើភក្ត្រដ៏ធំឲ្យរលត់បាត់ទៅ កុំមាន
 សេចក្តីក្តៅក្រហាយឡើយ ។ ឡើយ លោកចូរចំរើននូវចិត្ត
 ឲ្យមានការម្ស្ចុលតែមួយ ឲ្យតាំងនៅដោយប្រពៃ ដោយ
 អសុភាម្មណ៍ កាយគតាសតិ ចូរមានដល់លោក លោក
 ចូរជាអ្នកមានសេចក្តីឡើយណាយច្រើន ចូរចំរើននូវអនិមិត្ត
 ភីវិបស្សនា ដកនូវមាឌនុស័យចេញ ហើយជាអ្នកមានចិត្ត
 ស្ងប់រម្ងាប់ប្រព្រឹត្តនៅ ដោយការយល់ច្បាស់នូវមានៈនោះ ។

វិទ្យាសម្បត្តិស្ស សុភាសិតសុត្តន្ត ភាសិតស្ស ចក្កវង្ស

បញ្ចមំ សុភាសិតស្តុតំ

(២០៧) សាវត្ថិន្ទនាមំ ។ តត្រ ខោ ភក្កវ ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភន្តន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភក្កវេតោ
 បច្ចុស្សោស្មំ ។ ភក្កវ ឯតន្តវេត ចត្វហិ ភិក្ខុវេ អន្តេ-
 ហិ សមន្តាគតា វាចា សុភាសិតា ហោតិ នោ ទុញ្ញា-
 សិតា អនុវដ្ឋា ច អនុវដ្ឋា ច វិញ្ញាណំ ។ តតមេហិ
 ចត្វហិ ។ ឥត ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុភាសិតិយេវ ភាសតិ
 នោ ទុញ្ញាសិតំ ធម្មិយេវ ភាសតិ នោ អធម្មំ បិយិយេវ
 ភាសតិ នោ អប្បិយំ សច្ចិយេវ ភាសតិ នោ
 អលីកំ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្វហិ អន្តេហិ
 សមន្តាគតា វាចា សុភាសិតា ហោតិ នោ ទុញ្ញាសិតា
 អនុវដ្ឋា ច អនុវដ្ឋា ច វិញ្ញាណំ ។

វគ្គសំយុត្ត សុភាសិតសូត្រ ភាសិតមានអង្គបួន

សុភាសិតសូត្រ ទី ៥

[២១៧] សាវត្ថិនិទាន ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វាចាប្រកប
 ដោយអង្គ ៤ ឈ្មោះថាសុភាសិត មិនមែនទុក្ខញាសិតទេ ជាវាចាមិនមាន
 ទោសផង ដែលអ្នកប្រាជ្ញមិនគិតដៀលផង ។ វាចាដែលប្រកបដោយ
 អង្គ ៤ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែង
 ពោលពាក្យសុភាសិត មិនពោលពាក្យទុក្ខញាសិតទេ ពោលពាក្យជា
 ធម៌ មិនពោលពាក្យមិនជាធម៌ទេ ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ មិន
 ពោលពាក្យមិនជាទីស្រឡាញ់ ទេ ពោលពាក្យពិត មិនពោលពាក្យ
 កុហកទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វាចាប្រកបដោយអង្គ ៤ នេះឯង
 ឈ្មោះថាសុភាសិត មិនមែនទុក្ខញាសិតទេ ជាវាចាមិនមានទោសផង
 ដែលអ្នកប្រាជ្ញមិនគិតដៀលផង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវគ្គោ

(២០៨) ឥន្ទបរោច កកវា ឥន្ទំ វត្តាន សុគតោ

អថាបរំ ឯតន្តរោច សត្តា

សុគាសិតំ ឧត្តមមាហុ សន្តោ

ធម្មំ កណោ នាធម្មន្តំ ទុតិយំ

បិយំ កណោ នាប្បិយន្តំ តតិយំ

សទ្ធិំ កណោ នាលិកន្តំ ចតុត្ថន្តំ ។

អថខោ អាយស្មា វជ្ជីសោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ

ឧត្តរាសន្តំកវិត្វា យេន កកវា តេនញ្ចលិម្បណាមេត្វា

កកវន្តំ ឯតន្តរោច បដិភាតិ មំ កកវា បដិភាតិ មំ

សុគតាតិ ។ បដិភាតុ តំ វជ្ជីសាតិ កកវា អរោច ។

(២០៩) អថខោ អាយស្មា វជ្ជីសោ កកវន្តំ សម្មា

សុទាហិ តាថាហិ អភិក្កវិ

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សត្តាថវគ្គ

(២១៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់កាសិតនេះហើយ លុះ
ព្រះសុគតជាសោត្ត ទ្រង់ត្រាស់កាសិតនេះហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់តាថា
នេះគេទៅទៀតថា

ពួកសប្បវេស ពោលសុភាសិត ជាពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ (ទី ១)
ពោលពាក្យជាធម៌ មិនពោលពាក្យមិនជាធម៌ នោះជាទី ២
ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ មិនពោលពាក្យមិនជាទីស្រ-
ឡាញ់ នោះជាទី ៣ ពោលពាក្យពិត មិនពោលពាក្យ
កុហក នោះជាទី ៤ ។

លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សីសៈ មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ
ហើយធ្វើខ្នាតសង្ក្រាន្តៈត្រឡប់ស្លាម្លាង ប្រណម្យអញ្ជាលី ឆ្ពោះទៅរកព្រះ
មានព្រះភាគ ហើយពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រ
ព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំ
ព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
វង្សីសៈ អ្នកចូរសំដែងធម៌ចុះ ។

(២១៥) លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សីសៈមានអាយុ បានពោល
សរសើរព្រះមានព្រះភាគ ដោយតាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទី
ចំពោះព្រះករុក្ខថា

វង្គិសសំយុត្តស្ស សុភាសិតសុត្តេ ភគវន្តាភិវិទិតិ

តមេវ វាចំ កាសេយ្យ

យាយត្តានំ ន តាបយេ

បរេ ច ន វិហីសេយ្យ

សា វេ វាចា សុភាសិតា

បិយវាចមេវ កាសេយ្យ

យា វាចា បដិទន្ធិតា

យំ អនាធាយ ចាចានំ

បរេសំ ភាសតេ បិយំ

សត្វំ វេ អមតា វាចា

ឯស ធម្មោ សនន្តោ

សត្វេ អត្ថេ ច ធម្មេ ច

អាហុ សន្តោ បតិដ្ឋិតា

យំ ពុទ្ធា ភាសតិ វាចំ

ខេមំ និព្វានបត្តិយា

ទុក្ខសង្ខតកិរិយាយ

សា វេ វាចានម្បត្តមាតិ ។

វង្សសំយត្ត សុភាសិតសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ
 បុគ្គលមិនធ្វើខ្លួនឱ្យក្តៅ ដោយវត្ថុណា គប្បីពោលវត្ថុ
 នោះឯង មួយទៀត បុគ្គលមិនគប្បីបៀតបៀនពួកជនដទៃ
 (ដោយវត្ថុណា) វត្ថុនោះឯង ឈ្មោះថាសុភាសិត វត្ថុ
 ណា ដែលគេគ្រេកអរ បុគ្គលគប្បីពោល នូវវត្ថុនោះ
 ជាវត្ថុជាទីស្រឡាញ់ បុគ្គលពោល នូវវត្ថុណា មិនកាន់
 យកវត្ថុដ៏អាក្រក់ ពោលនូវវត្ថុជាទីស្រឡាញ់ ដល់ជន
 ទាំងឡាយដទៃ (បុគ្គលគប្បីពោលនូវវត្ថុនោះ) ពាក្យពិត
 ឈ្មោះថាជាពាក្យមិនស្លាប់ ធម៌នេះជាប្រវត្តិ ពួកសម្មាសម្ពុ-
 រស តាំងនៅហើយក្នុងសច្ចៈ ដែលជាអត្តផល ជាធម៌ផល
 ព្រះពុទ្ធទ្រង់ពោលវត្ថុណា ដ៏រក្សមក្សាន្ត ដើម្បីដល់នូវ
 ព្រះនិព្វាន នឹងធ្វើនូវទីបំផុតទុក្ខបាន វត្ថុនោះឯង ជា
 វត្ថុដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងវត្ថុទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ធម្មបិដកេ

ឆៃដ្ឋី សាវ័ប្បត្តិសុត្តិ
 ១៤ ១៤

(២២០) ឯកំ សមយំ អាយស្មា សាវ័ប្បត្តោ សា-
 វត្ថុយំ វិហាវតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សាវ័ប្បត្តោ ភិក្ខុ
 ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សេតិ សមាទមេតិ សមុត្តេ-
 ជេតិ សម្បហំសេតិ ខោរិយា វាថាយ វិស្សជ្ជាយ
 អនេលកណ្ណាយ អត្ថស្ស វិញាបនិយា ។ តេ ច ភិក្ខុ
 អដ្ឋិកត្វា មនសិកត្វា សត្វេតតសា សមដ្ឋាហរិត្វា
 ឌុហិតសោតា ធម្មំ សុណន្តិ ។

(២២១) អថខោ អាយស្មតោ វុទ្ធិសស្ស ឯតន-
 ហោសិ អយំ ខោ អាយស្មា សាវ័ប្បត្តោ ភិក្ខុ
 ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សេតិ ។ បេ ។ អត្ថស្ស វិញា-
 បនិយា តេ ច ភិក្ខុ អដ្ឋិកត្វា ។ បេ ។ ធម្មំ
 សុណន្តិ យទ្ធជាហំ អាយស្មន្តំ សាវ័ប្បត្តំ សម្មទា
 សរុទាហិ កាថាហិ អភិក្ខុវេយ្យន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា
 វុទ្ធិសោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាវុទ្ធិ ករិត្វា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សុត្តន្តបិដក

សារីបុត្តសូត្រ ទី ៦

(២២០) សម័យមួយ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ នៅក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏សម័យនោះ
 ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ បានពន្យល់ពួកភិក្ខុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
 យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ជាវាចាបរិបូណ៌ដោយ
 អក្ខរៈនិងបទច្បាស់លាស់ ជាវាចាឥតទោស អាចញ៉ាំងបុគ្គល ឲ្យដឹង
 ច្បាស់នូវសេចក្តីបាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្ត ប្រមូលនូវចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ធម៌ ។

(២២១) លំដាប់នោះឯង ព្រះវន្តិសៈមានអាយុ មានសេចក្តី
 គ្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះសារីបុត្តមានអាយុនេះឯង បានពន្យល់ពួកភិក្ខុ ឲ្យ
 ឃើញច្បាស់ដោយធម្មិកថា ។ បេ ។ ជាវាចាអាចញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យដឹងច្បាស់
 នូវសេចក្តីបាន ចំណែកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ។ បេ ។
 ស្តាប់ធម៌ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ ពោលសរសើរព្រះសារីបុត្តមាន
 អាយុ ដោយគាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទីចំពោះមុខ ។ ទើបព្រះ
 វន្តិសៈមានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើទុក្ខរាសន្តៈផ្ទៀងស្មាមាត់

វង្សសំយុត្តស្ស សារីបុត្តសុត្តេ សារីបុត្តាភិវ្វិទ្ធិ

យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនញ្ចលំម្បណាមេត្វា អា-
 យស្មន្តំ សារីបុត្តំ ឯតទ្ធកោច បដិភាតិ មំ អាវុសោ
 សារីបុត្ត បដិភាតិ មំ អាវុសោ សារីបុត្តាតិ ។ បដិភាតុ
 តំ អាវុសោ វង្សសាតិ ។

(២២២) អថខោ អាយស្មា វង្សសោ អាយស្មន្តំ
 សារីបុត្តំ សម្មា សរូបាហំ តាថាហំ អភិវ្វិ

គម្ពីរបញ្ចោ មេធាវី

មត្តាមត្តស្ស កោវិនោ

សារីបុត្តោ មហាបញ្ចោ

ធម្មំ ទេសេតិ ភិក្ខុនិ

សង្ឃត្ថេនបិ ទេសេតិ

វិត្តារេនបិ ភាសតិ

សាលីកា វិយ ធិត្យោសោ

វន្តិសសំយុត្ត សារីរេត្តេសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះសារីបុត្ត
 ប្រណម្យអញ្ជាលី ឆ្ពោះទៅរកព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ហើយពោលពាក្យ
 នេះ នឹងព្រះសារីបុត្តមានអាយុថា បពិត្រព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ខ្ញុំសូម
 សំដែងធម៌ បពិត្រព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ខ្ញុំសូមសំដែងធម៌ ។ ព្រះ
 សារីបុត្តតបថា អើអាវុសោវន្តិសៈ ចូរលោកសំដែងធម៌ចុះ ។

(២២២) លំដាប់នោះឯង ព្រះវន្តិសៈមានអាយុ ពោលសរ-
 សើរព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ដោយគាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទី
 ចំពោះមុខថា

ព្រះសារីបុត្តជាអ្នកប្រាជ្ញ មានបញ្ញាជ្រាលជ្រៅ ជាអ្នក
 ឈ្លាសក្នុងមគ្គនិងមិនមែនមគ្គ មានបញ្ញាច្រើន តែងសំដែង
 ធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ សំដែងដោយសន្តោសច្បុះ សំដែង
 ដោយពិស្តារច្បុះ មានសំឡេងត្រឹមត្រូវ ដូចជាសត្វសាលិកា

សុត្តន្តបិដកេ សំយត្តនិកាយស្ស សពាចរិក្ខោ
 បដិកាលំ មុទិវិយំ
 តស្ស តំ នេសយន្តស្ស
 សុណន្តំ មធុរំ តិរំ
 សវេន វជនីយេន
 សវនីយេន វគ្គោ
 ឧទក្កចិត្តា មុទិតា
 សោតំ ឱនេន្តំ ភិក្ខុវេតិ ។

សុត្តម្យំ បរិវណ្ណសុត្តំ

(២២៣) ឯកំ សមយំ ភក្កវា សាវត្ថយំ វិហារ-
 តំ បុព្វារមេ មិតារមាតុក្កសាទេ មហតា ភិក្ខុ-
 សង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សព្វេហោវ-
 អរហន្តេហិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភក្កវា ត-
 ទហុចោសថេ បណ្ណារសេ បរិវណ្ណាយ ភិក្ខុសង្ឃវរ្ម-
 តោ អដ្ឋោកាសេ និសិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថខោ ភ-
 ក្កវា តុណ្ហិកតំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនុវិលោកេត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ហន្តនានិ ភិក្ខុវេ បរិវាយាមិ^(១) វេ ន ច មេ
 តិញ្ច ករហថ កាយតំ វា វចសិតំ វតិ ។

១ ម. បរិវេសិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

បញ្ចេញនូវប្រាជ្ញាដ៏វិសេស ពួកភិក្ខុនាំគ្នាស្តាប់នូវវាចាដ៏ពិរោះ
 របស់លោក ដែលកំពុងសំដែងធម៌នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តរីករាយដោយសំឡេង ដែល
 គួរគេរកអរ គួរស្តាប់ ជាសំឡេងដ៏ពិរោះ ហើយផ្ទៀង
 គ្រចៀកស្តាប់ ។

បរិវារណាសូត្រ ទី ៧

(២២៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងប្រាសាទ
 នៃមិគារមាតា ឈ្មោះបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ជាមួយនឹងភិក្ខុ-
 សង្ឃច្រើន ភិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូប សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ។ ក៏
 ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ មានព្រះភិក្ខុសង្ឃ គាល់ត្រៀប
 ត្រា គង់ក្នុងទីវាល ក្នុងថ្ងៃបណ្តុះសីលវេទនា ជាថ្ងៃទេវោសថនោះ ។
 ត្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្ទៀងព្រះនេត្រទេវយោឡាភិក្ខុសង្ឃ
 ដែលនៅស្ងៀមហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ល្ហោយចុះ ឥឡូវនេះ គឺជាគតបវរណា ដល់អ្នកទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយ មិនគិតជៀសនូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយទ្វារ
 ឬវិច្ចារ របស់គេជាគតទេឬ ។

វិទ្យុសស័យក្នុងស្នូល បរិវាណសុត្តេ សារីបុត្តោភិក្ខុ

(២២២) ឃឹក វុត្តោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឧដ្ឋាយា-
សនា ឃឹកសំ ឧត្តរាសន្តិ កិរិត្យា យេន កកវា តេនញ្ច-
លិម្បណាមេត្យា កកវន្តិ ឃឹកនេវេន ន ទោ មយំ
កន្លេ កកវតោ កិញ្ចំ ករហាម កាយិកំ វា វាចសិកំ
វា កកវា ហំ កន្លេ អនុប្បន្នស្ស មត្តស្ស ឧប្បនេតា
អសញ្ញាតស្ស មត្តស្ស សញ្ញនេតា អនត្តាតស្ស
មត្តស្ស អត្តាតា មត្តញ្ច មត្តវិទ្ធ មត្តកោវិទោ មត្តានុតា
ច កន្លេ ឃឹកវា សារីកា វិហារន្តិ បន្ទា សមម្ពាតតា
អហញ្ច ទោ កន្លេ កកវន្តិ បវាវេមី ន ច មេ កកវា
កិញ្ចំ ករហាតិ កាយិកំ វា វាចសិកំ វាតិ ។ ន
ទ្វាហំ តេ សារីបុត្ត កិញ្ចំ ករហាមី កាយិកំ វា
វាចសិកំ វា បណ្ឌិតោ ភិក្ខុ សារីបុត្ត មហាបញ្ចោ
ភិក្ខុ សារីបុត្ត បុត្តប្បញ្ញោ ភិក្ខុ សារីបុត្ត ហាសប្បញ្ញោ

វន្តិសសំយុត្ត បរាវណសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះសាវ័បុត្ត

(២២២) កាលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសាវ័បុត្តមានអាយុ ក៏គ្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើទុក្ខរាសន្តៈរៀន ស្នាម្នាម ប្រណម្យអញ្ជាបី ឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ប្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គមិនបាត់រិះដៀល នូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយទ្វារ បូរិច្ចទ្វារ របស់ព្រះមានព្រះភាគទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះថា ព្រះមានព្រះភាគ ជាអ្នកបង្កើតផ្លូវដែលមិនទាន់កើត ឲ្យស្គាល់ផ្លូវដែលមិនទាន់ស្គាល់ ប្រាប់ផ្លូវដែលមិនទាន់ប្រាប់ ទ្រង់ដឹងនូវផ្លូវ ជ្រាបច្បាស់នូវផ្លូវ ឈ្លាសវៃក្នុងផ្លូវ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកសាវ័កក្នុងកាលអង្គ្រោះនេះ តែងដើរទៅតាមផ្លូវ ដើរតាមក្រោយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចំណែកខ្ញុំព្រះអង្គ សូមបរាវណា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់រិះដៀល នូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយទ្វារ បូរិច្ចទ្វារ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គទេឬ ។

ម្ចាស់សាវ័បុត្ត តថាគត មិនបានរិះដៀលនូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយទ្វារ បូរិច្ចទ្វារ របស់អ្នកទេ ម្ចាស់សាវ័បុត្ត អ្នកជាបណ្ឌិត ម្ចាស់សាវ័បុត្ត អ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ម្ចាស់សាវ័បុត្ត អ្នកមានប្រាជ្ញា ត្រាស់ ម្ចាស់សាវ័បុត្ត អ្នកមានប្រាជ្ញា ជាហេតុឲ្យកើតសេចក្តីរីករាយ

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស សភាវិញ្ញាណ

ភិក្ខុ សាវ័ប្បត្ត ជនប្បញ្ញាណ ភិក្ខុ សាវ័ប្បត្ត ភិក្ខុប្បញ្ញាណ
 ភិក្ខុ សាវ័ប្បត្ត និព្វេនិកប្បញ្ញាណ ភិក្ខុ សាវ័ប្បត្ត សេយ្យដាបិ
 សាវ័ប្បត្ត រញ្ញាណ ចក្កវត្ថុស្ស ជេដ្ឋបុត្តា បិទា បរត្ថិ-
 តំ ចក្កំ សម្មទេវ អនុបវត្តេតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុ
 សាវ័ប្បត្ត មយា អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បរត្ថិតំ សម្មទេវ
 អនុបវត្តេសីតិ ។ យោ ចេ ភិក្ខុ មេ ភន្តេ ភគវា
 កិញ្ចិ ករហតិ កាយិកំ វា វាចសីកំ វា ឥមេសិ
 បន ភន្តេ ភគវា បញ្ចន្ធិំ ភិក្ខុសតានំ ន កិញ្ចិ
 ករហតិ កាយិកំ វា វាចសីកំ វាតិ ។ ឥមេសិបិ
 ខាហំ សាវ័ប្បត្ត បញ្ចន្ធិំ ភិក្ខុសតានំ ន កិញ្ចិ
 ករហាមិ កាយិកំ វា វាចសីកំ វា ឥមេសិ ហិ
 សាវ័ប្បត្ត បញ្ចន្ធិំ ភិក្ខុសតានំ សង្ឃំ ភិក្ខុ តេវិជ្ជា
 សង្ឃំ ភិក្ខុ ធម្មភិក្ខុ សង្ឃំ ភិក្ខុ ភតោភាគវិមុត្តា

សុត្តន្តបិដក វិយត្តនិកាយ សភាសវិគ្គ

ម្នាលសាវ័បុត្ត អ្នកមានប្រាជ្ញាជាហើស ម្នាលសាវ័បុត្ត អ្នកមានប្រាជ្ញាមុត
 ម្នាលសាវ័បុត្ត អ្នកមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងទំលាយផងនូវកិលេស ម្នាល
 សាវ័បុត្ត ប្រៀបដូចបុត្តច្បារបស់ស្តេចចក្រពត្តិ រមែងញ៉ាំងចក្រដែល
 បិទឲ្យប្រព្រឹត្តទៅហើយ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយល្អ ហ្នឹងណា ម្នាល
 សាវ័បុត្ត អ្នកក៏ញ៉ាំងអនុត្តរធម្មចក្រ ដែលតថាគតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅហើយ
 ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយល្អ ហ្នឹងនោះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 បើព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់តិះដៀលនូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅ
 ក្នុងកាយទ្វារ ឬវិចីទ្វារ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះព្រះ
 មានព្រះភាគ មិនតិះដៀលនូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយទ្វារ
 ឬវិចីទ្វារ របស់ពួកភិក្ខុ ៥០០ នេះដែរឬ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត តថាគត
 មិនតិះដៀលនូវកម្មតិចតួច ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយទ្វារ ឬវិចីទ្វារ របស់
 ពួកភិក្ខុ ៥០០ នេះទេ ម្នាលសាវ័បុត្ត ព្រោះថា បណ្តាភិក្ខុទាំង ៥០០នេះ
 ភិក្ខុ ៦០ រូបជាអវិជ្ជបុគ្គល (បុគ្គលបានវិជ្ជា ។) ភិក្ខុ ៦០ រូប ជាធម្ម-
 ភិពាបុគ្គល (បុគ្គលបានអភិពាប) ភិក្ខុ ៦០ រូបជាឧកោតកាតវិមុតបុគ្គល

វន្តិសសំយុត្តស្ស បរាណសុត្តេ ភគវន្តាភិថ្វិតិ

អថ ឥតវេ បញ្ញាវិមុត្តាតិ ។ អថខោ អាយស្មា វង្គីសោ

ឧដ្ឋាយាសនា ឯតំសិ ឧត្តរាសង្កំ កកវត្ថា យេន កកវា

តេនញ្ញាលិម្បណាមេត្វា កកវង្គី ឯតទេវោច បដិភាតិ មិ

កកវា បដិភាតិ មិ សុតតាតិ ។ បដិភាតុ តំ វង្គីសាតិ

កកវា អវោច ។

(២២៥) អថខោ អាយស្មា វង្គីសោ កកវង្គី សម្ម-

ខា សូរាហិ តាថាហិ អភិវុទ្ធិ

អដ្ឋ បណ្ណាសេ វិសុទ្ធិយា

ភិក្ខុបញ្ចសតា សមាគតា

សញ្ញាជនពន្ធនច្ឆិទា

អដ្ឋយា វិណាប្បនត្តវា ឥសី

វិន័យសំយុត្ត បរិវេណសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ

(បុគ្គលរួចចាកកិលេស ដោយធម៌ពីរ គឺ រូបសមាបត្តិនិងអរូបសមាបត្តិ)

ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្រៅពីនេះ ជាបញ្ញាវិមុត្តបុគ្គល (បុគ្គលរួចចាកកិលេស

ដោយប្រាជ្ញា) ។ ទើបព្រះវន្តីសៈមានកាយ ក្រោកចាកភាសនៈ ធ្វើ

ទត្តកសង្គៈចៀងស្មាមាង ប្រណម្យអញ្ជាលី ឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះ

ភាគ ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ

ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់វន្តីសៈ ចូរអ្នកសំដែងធម៌ចុះ ។

(២២៥) លំដាប់នោះឯង ព្រះវន្តីសៈមានកាយ ពោល

សរសើរព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទី

ចំពោះព្រះភក្ត្រថា

ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ ១៥ ភិក្ខុទាំងឡាយ៥០០ រូប ជាអ្នកកាត់បង់នូវ

កិលេសគឺសញ្ញាជនៈនិងពន្លនៈ ជាអ្នកមិនមានទុក្ខ មានភព

ថ្មីអស់ហើយ ជាអ្នកស្វែងរកនូវតុណ្ហមានសីលតុណ្ហជាដើម

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

ចក្កវត្ថុ យេនា វាជា

អមត្ថបរិវា តោ

សមត្ថា អនុបរិយេត

សាគរន្ទំ មហី ឥមំ

ឃំរំ វិជ្ជេតសង្កបំ

សត្តវហំ អនុត្តរំ

សាវកា បយ្យោនាសន្ទំ

តេជ្ជោ មត្តហាយិចោ

សព្វេ កកវតោ បុត្តា

បលាមេត្ត ធម៌ វិជ្ជេតិ

តណ្ហាសល្លស្ស ហត្ថា

វិជ្ជេ អាធិត្តតន្តន្ទំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធារិវគ្គ

មកប្រជុំគ្នាដើម្បីធ្វើខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ប្រៀបដូចស្តេចចក្រពត្តិ

ដែលពួកអាមាត្យចោមរោម ទ្រង់ស្តេចត្រួតត្រាជុំវិញផែនដី

នេះ ដែលមានសាគរជាទីបំផុត យ៉ាងណា ពួកសាវ័កដែល

បានត្រូវវិជ្ជាញ៉ាំងមច្ចុទ្យវិនាស ចូលទៅអង្គុយជិតព្រះទេស-

ពល ទ្រង់ឈ្នះសង្គ្រាមតិកិលេស ទ្រង់ដឹកនាំពួកសត្វ រក

បុគ្គលជាតិគ្មាន យ៉ាងនោះដែរ សាវ័កទាំងអស់ ជាបុគ្គ

របស់ព្រះមានព្រះភាគ បុគ្គលជ្រោកជ្រោក មិនមានកងពួក

សាវ័កនេះឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយបង្គំព្រះទេសពល ជា

ដៅពង្សនៃព្រះអាទិត្យ ជាអ្នកដកនូវសរតីតណ្ហា បាន ។

វង្សសំយុត្តស្ស បរោសហស្សបុត្តេ វង្សសស្ស បរិវត្តនំ

អដ្ឋមិ បរោសហស្សសតិ

[២២៦] ឯកំ សមយំ កកវំ សាវត្ថយំ វិហរតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ មហាតា ភិក្ខុ-
 សង្ឃេន សទ្ធិ អន្តរេន្ទ្រសេហិ ភិក្ខុសតេហិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន កកវំ ភិក្ខុ និព្វានប្បជិសំ-
 យុត្តាយ ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សតិ សមាធិបេតិ
 សមុត្តជេតិ សម្បហំសេតិ ។ តេ ច ភិក្ខុ អដ្ឋកត្វា
 មនសិកត្វា សព្វចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឌីហិតសោ-
 តា ធម្មំ សុណន្តិ ។

[២២៧] អថខោ អាយប្បតោ វង្សសស្ស ឯតន-
 ហោសិ អយំ ខោ កកវំ ភិក្ខុ និព្វានប្បជិសំយុត្តាយ
 ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សតិ សមាធិបេតិ សមុត្ត-
 ជេតិ សម្បហំសេតិ ។ តេ ច ភិក្ខុ អដ្ឋកត្វា
 មនសិកត្វា សព្វចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឌីហិត-
 សោតា ធម្មំ សុណន្តិ យន្ធជាហំ កកវន្តំ សមុខា
 ស្សាហិ កថាហិ អភិវត្តវេយ្យន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា
 វង្សសោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសិ ឧត្តរាសន្តំ ករិត្វា

វង្សសំយុត្ត បរោសហស្សសូត្រ បរិវិត្តរបស់ព្រះវង្សសៈ

បរោសហស្សសូត្រ ទី ៨

[២២៦] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ជាមួយនឹង
ភិក្ខុសង្ឃប្រើន គឺភិក្ខុចំនួន ១.២៥០ រូប ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ពួកភិក្ខុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម
ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ដែលជាប់ទាក់ទងដោយព្រះ
និព្វាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ប្រមូល
មកនូវចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ធម៌ ។

[២២៧] លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សសៈមានអាយុ មានសេចក្តី
គ្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ព្រះមានព្រះភាគនេះ ទ្រង់ពន្យល់ពួកភិក្ខុ ឲ្យឃើញ
ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ដែល
ជាប់ទាក់ទងដោយព្រះនិព្វាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍
ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ប្រមូលមកនូវចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ធម៌
បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ ពោលសរសើរព្រះមានព្រះភាគ ដោយ
គាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងចំពោះព្រះកត្ត ។ លំដាប់នោះឯង
ព្រះវង្សសៈមានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើទុកក្នុងសង្គ្រោះស្មោះម្នាក់

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

យេន ភក្កវា តេនញ្ចាលិម្បណាមេត្វា ភក្កវន្តំ ឯតនរោច
 បដិភាតិ មំ ភក្កវា បដិភាតិ មំ សុកតាតិ ។ បដិភាតុ
 តំ វន្តិសោតិ ភក្កវា អរោច ។

(២២៨) អថទោ អាយស្មា វន្តិសោ ភក្កវន្តំ សម្មា
 សុទាហំ តាថាហំ អភិគ្គវំ

បរោសហស្ស ភិក្ខុនិ
 សុកតំ បយុរុទាសតិ
 នេសេន្តំ វិវជំ ធម្មំ
 និព្វានំ អកុតោភយំ
 សុណាន្តំ ធម្មំ វិមលំ
 សម្មាសមុទ្ទិនេសិតំ
 សោភតិ វត សមុទ្ធោ
 ភិក្ខុសង្ឃបុគ្គតោ
 ឆាកឆាមោសិ ភក្កវា
 ឥសីនិ ឥសិសត្តមោ
 មហាមេយាវ ហុត្វា ន

សុត្តន្តបិដក សំយោគនិកាយ សុខសិទ្ធិ

បណ្ណាម្យកញ្ចាលី ឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបទូលព្រះមាន
 ព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌
 បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់វង្គិសៈ ចូរក្នុងសំដែងធម៌ចុះ ។

(២២៨) លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្គិសៈមានអាយុ ប៉ុន្មានពេល
 សរសើរព្រះមានព្រះភាគ ដោយភាពទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទីចំពោះ
 ព្រះកត្តៈថា

ភិក្ខុច្រើនជាងពាន់ ចូលទៅគាល់ព្រះសុគតកំពុងសំដែងធម៌
 ដែលជាប់ទាក់ទងដោយព្រះនិព្វាន ជាធម៌ប្រាសចាកធូលីគឺ
 កិលេស ឥតមានភ័យអំពីវិណាម្មយឡើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ
 ស្តាប់ធម៌ដែលប្រាសចាកមន្ទិល ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់
 សំដែងហើយ ព្រះសម្ពុទ្ធ ដែលភិក្ខុសង្ឃគាល់ត្រៀបត្រា
 ល្អណាស់ហ្ន៎ បណ្តាស័សីទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ព្រះនាមថា នាគ ជាទី៧ នៃពួកស័សី (រាប់តាំងអំពីព្រះ
 ពុទ្ធវិបស្សីមក) ដែលបង្កើតរឿង ចំពោះសាវ័កទាំងឡាយ

វង្គិសសំយុត្តស្ស បរោសហស្សសុត្តេ ភគវន្តាភិថ្វិតិ

សាវកោ អភិវស្សតិ

ទិវាវិហារា និក្ខម្ម

សត្តនិស្សន្ទកាមតា

សាវកោ តេ មហាវិរា

ចានេ វន្តតិ វង្គិសោតិ ។

កី នុ តេ វង្គិស សមា តាថាយោ បុព្វេ ប-
រិវិតក្កិតា ឧទាហ្ម ហំនសោ វំ តំ បដិកន្តតិ ។ ន
ទោ មេ កន្តេ សមា តាថាយោ បុព្វេ បរិវិតក្កិតា
អថទោ ហំនសោ វំ មំ បដិកន្តតិ ។ តេនហំ តំ វង្គិស
ភិយ្យោសោ មត្តាយ បុព្វេ អបរិវិតក្កិតា តាថាយោ
បដិកន្តតិ ។

(២២៩) វិវំ កន្តេតិ ទោ អាយស្មា វង្គិសោ ភគ-
វតោ បដិស្សត្វា ភិយ្យោសោ មត្តាយ ភគវង្គំ បុព្វេ
អបរិវិតក្កិតាហំ តាថាហំ អភិត្តវិ

វន្តិសសំយុត្ត បរោសហស្សសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ
 បីដូចភ្លៀងធំធ្លាក់ចុះ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ វន្តិសៈ
 ជាសាវ័ករបស់ព្រះអង្គ ចេញមកអំពីទីសម្រាក ក្នុងវេលា
 ថ្ងៃ ព្រោះចង់ឃើញព្រះសាស្តា សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទ
 របស់ព្រះអង្គ ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់វន្តិសៈ គាថាទាំងឡាយនេះ អ្នកធ្លាប់
 បានត្រិះរិះកាលមុនឬ ឬទើបនឹងប្រាកដដល់អ្នក មួយរំពេចនេះទេ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គាថាទាំងនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដែលបានត្រិះរិះ ពី
 កាលមុនមកទេ ស្រាប់តែប្រាកដដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ មួយរំពេចនេះឯង ។
 ម្ចាស់វន្តិសៈ បើដូច្នោះ គាថាទាំងឡាយ ដែលអ្នកមិនធ្លាប់បានត្រិះរិះ
 ក្នុងកាលមុនមកនោះ ចូរអ្នកសំដែងឲ្យក្រៃលែងតទៅទៀត ។

(២២៧) ព្រះវន្តិសៈមានកាយ ទទួលព្រះបន្ទូលនៃព្រះមាន
 ព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ហើយពោលសរសើរព្រះមានព្រះ
 ភាគ ដោយគាថាទាំងឡាយ ដែលមិនធ្លាប់ត្រិះរិះក្នុងកាលមុន ឲ្យក្រៃ
 លែងតទៅថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សកាបវិញ្ញោ
 ឧម្មត្ថសន្តិ(១) មារស្ស អភិកុយ្យ
 ចរសំ បភិជ្ជ វិណាជិ
 តំ បស្សថ ពន្ធបមុញ្ញាករំ
 អសំតំ ភាគសោ បភិកជ្ជិ
 ឱយស្ស ហំ និត្តរណាត្ថំ
 អនេកវិហិតំ មក្ខំ អក្ខាសំ
 តស្មី ចេ អមតេ អក្ខតេ
 ធម្មទ្គសា ចិត្តា អសំហិរា
 បដ្ឋោតកកោ អតិវិជ្ជំ ធម្មំ
 សព្វនិជ្ជំ អតិកម្មទ្គស
 ញ្ញត្ថា ច សច្ចិកត្ថា ច
 អក្ខំ សោ ទេសយំ ទស្សដ្ឋានំ(២)
 ឃី សុទេសិតេ ធម្មេ
 កោ បមាដោ វិជានតំ(៣)

១ ឧ. ឧម្មត្ថបថំ ។ ២ ម. សុត្តន្ត ។ ៣ ឧ.ម. វិជានតំ ធម្មំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សុធាវគ្គ

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គ្របសង្កត់នូវផ្លូវខុសជាច្រើន របស់
 មារ ទ្រង់ត្រាច់ទៅបំបាក់គោលតិកិលេសបាន លោកទាំង
 ឡាយ ចូរមើលព្រះអង្គកំពុងស្រាយ នូវចំណងដែលមិន
 អាស្រ័យកិលេស ទ្រង់ចែកធម៌ជាចំណែកៗ ព្រះអង្គសំដែង
 ប្រាប់ផ្លូវច្រើនបែប ដើម្បីរើខ្លួនចាកអន្ធន់ (ទាំង៤) កាលបើ
 ព្រះអង្គសំដែងប្រាប់ នូវព្រះនិព្វាននោះហើយ ពួកជនដែល
 ជាអ្នកឃើញធម៌ ក៏តាំងនៅឥតមានរសេមរសាម ព្រះអង្គ
 ជាអ្នកធ្វើនូវពន្លឺ ត្រាស់ដឹងនូវធម៌ បានឃើញច្បាស់ នូវ
 ព្រះនិព្វាន ជាទីកន្លងបង់នូវហេតុ នៃទិដ្ឋិទាំងអស់ លុះ
 ព្រះអង្គត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ សំដែងនូវធម៌
 ដ៏ទុត្តម ដល់ជនទាំងឡាយដែលមានសទ្ធា កាលបើធម៌
 ដែលព្រះអង្គសំដែង ដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ ជនទាំង
 ឡាយអ្នកដឹងច្បាស់ នឹងមានសេចក្តីប្រមាទ ដូចម្តេចបាន

វង្សសំយុត្តស្ស កោណ្ឌញ្ញសុត្តេ វង្សសស្ស បរិវត្តនំ

តស្មា ហំ តស្ស ភក្កវតោ សាសនេ

អប្បមត្តោ សនា នមស្សមនុស្សត្ថេតិ ។

នវិមំ កោណ្ឌញ្ញសុត្តំ

[២៣០] ឯកំ សមយំ ភក្កវ រាជគហោ វិហារតិ

វេទ្យវនេ កលន្ទកណិវេ ។ អថោ អាយស្មា អញ្ញ-

កោណ្ឌញ្ញោ^(១) សុចរស្សេវ យេន ភក្កវ តេនុបសង្កមិ

ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវតោ ចានេសុ សិរសា និបតិត្វា

ភក្កវតោ ចាទានំ មុខេន ច បរិច្ចម្ពតិ ចាណីហំ ច

បរិសម្ពាហតិ នាមញ្ញ សាវេតិ កោណ្ឌញ្ញោហំ ភក្កវ

កោណ្ឌញ្ញោហំ សុគតាតិ ។

[២៣១] អថោ អាយស្មតោ វង្សសស្ស ឯតទហោសិ

អយំ ោ អាយស្មា អញ្ញកោណ្ឌញ្ញោ សុចរស្សេវ

វង្សសំយុត្ត កោណ្ឌញ្ញសូត្រ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ព្រះវង្សសៈ

ព្រោះហេតុនោះឯង បុគ្គលក្នុងសាសនា របស់ព្រះមានព្រះ

ភាគនោះ គប្បីជាអ្នកមិនប្រមាទ គប្បីសិក្សារឿយៗ នូវ

ការថ្វាយបង្គំគ្រប់កាលចុះ ។

កោណ្ឌញ្ញសូត្រ ទី ៩

(២៣០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ ក្នុងវត្ត
វេទ្យុវ័ន ជាកលទ្ធកនិវាសនា ន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ព្រះ
អញកោណ្ឌញ្ញមានអាយុ យូរណាស់ហើយ ទើបនឹងចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទុនសិរ្សទៀបព្រះបាទាន
ព្រះមានព្រះភាគ ដញ្ចក់បាទាព្រះមានព្រះភាគដោយមាត់ ច្របាច់
ដោយបាតដៃ ហើយប្រកាសនាមថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំ
ព្រះអង្គ ឈ្មោះកោណ្ឌញ្ញ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះ
កោណ្ឌញ្ញ ។

(២៣១) លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សសៈមានអាយុ មានសេចក្តី
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះកោណ្ឌញ្ញមានអាយុនេះ យូរណាស់ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

យេន ភក្កវ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវតោ
 ចានេសុ សិរសា និបតិត្វា ភក្កវតោ ចានានិ មុខេន
 ច បរិច្ចម្ពតិ ចាណីហិ ច បរិសម្ពាហតិ នាមញ្ច សាវេតិ
 កោណ្ឌញ្ញោហំ ភក្កវ កោណ្ឌញ្ញោហំ សុគតាតិ
 យទ្ធជាហំ អាយស្មន្តំ អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ភក្កវតោ
 សម្មទា ស្សទាហិ តាថាហិ អភិវុទ្ធយ្យន្តំ ។ អថេខា
 អាយស្មា វុទ្ធិសោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ
 កវិត្វា យេន ភក្កវ តេនញ្ចលិម្បណាមេត្វា ភក្កវន្តំ
 ឯតទលោច បដិភាតិ មំ ភក្កវ បដិភាតិ មំ សុគតាតិ ។
 បដិភាតុ តំ វុទ្ធិសាតិ ភក្កវ អលោច ។

[២៣២] អថេខា អាយស្មា វុទ្ធិសោ អាយស្មន្តំ
 អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ភក្កវតោ សម្មទា ស្សទាហិ តាថាហិ
 អភិវុទ្ធំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សោតិវិគ្គ

ទើបតែនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទុន
 សិរ្សៈទៀបបាត នៃព្រះមានព្រះភាគ ជញ្ជក់បាតនៃព្រះមានព្រះភាគ
 ដោយមាត់ ប្របាច់ដោយបាតដៃ ហើយប្រកាសនាមថា បពិត្រព្រះមាន
 ព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះកោណ្ឌញ្ញ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គ
 ឈ្មោះកោណ្ឌញ្ញដូច្នេះ បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ ពោលសរសើរ
 ព្រះអញកោណ្ឌញ្ញមានអាយុ ដោយគាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទី
 ចំពោះព្រះកក្ក្រ នៃព្រះមានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះវន្តីសៈមានអាយុ
 ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើទុត្តរាសន្តៈឆៀងស្មាមាត់ ហើយប្រណម្យអញ្ជូល
 ឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ បពិត្រព្រះសុគត
 ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 វន្តីសៈ ចូរអ្នកសំដែងធម៌ចុះ ។

(២៣២) លំដាប់នោះឯង ព្រះវន្តីសៈមានអាយុ បានពោល
 សរសើរព្រះអញកោណ្ឌញ្ញមានអាយុ ដោយគាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ
 ក្នុងទីចំពោះព្រះកក្ក្រ នៃព្រះមានព្រះភាគថា

វង្សសំយត្តស្ស កោណ្ឌញ្ញសុត្តេ អញ្ញកោណ្ឌញ្ញភិច្ឆិ

ពុទ្ធានុពុទ្ធា សោ មេរា

កោណ្ឌញ្ញោ តិព្វនិក្ខមោ

លាភី សុខវិហារាធិ

វិវេកាធិ អភិណ្ឌសោ

យំ សាវកេន បត្តតំ

សត្តសាសនការីនា

សព្វស្ស តំ អនុប្បត្តិ

អប្បមត្តស្ស សិក្ខតោ

មហានុភារោ តេវិជ្ជោ

ចេតោមរិយា យកោវិនោ

កោណ្ឌញ្ញោ ពុទ្ធាយាមោ(១)

ចានេ វន្តតិ សត្តនោតិ ។

វង្សសំយុង កោណ្ឌញ្ញសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះអញកោណ្ឌញ្ញ
ព្រះថេរៈឈ្មោះកោណ្ឌញ្ញនោះ ជាពុទ្ធាចារ្យ គឺជាអ្នកគ្រាស់

ដឹងតាមព្រះពុទ្ធ មានព្យាយាមដក្សេងៗ បាននូវសុខវិហារ

ធម៌និងវិវេកធម៌ឡើយ។ កិច្ចណា ដែលសាវ័កជាអ្នកធ្វើតាម

នូវពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកក៏សម្រេចកិច្ចចាំង

អស់នោះ ព្រះកោណ្ឌញ្ញនោះជាអ្នកមិនប្រមាទ សិក្សាក្នុង

គ្រូសិក្សា បានសម្រេចហើយ ព្រះកោណ្ឌញ្ញ (នេះ) មាន

អានុភាពច្រើន បាននូវវិជ្ជាព្យាសាវ័ក្នុងការកំណត់ដឹង

ចិត្តរបស់សត្វដទៃ ជាពុទ្ធាចារ្យ (អ្នកទទួលមតិករបស់

ព្រះពុទ្ធ) តែងថ្វាយបង្គំព្រះបាទ របស់ព្រះសាស្តា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

ទេសមំ មោគ្គល្លានសុត្តំ

(២៣៣) ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជគហោ វិហារតិ
ឥសិទិលិបស្សេ កាឡសិលាយំ មហតា ភិក្ខុ-
សង្ឃេន សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សព្វេហោ
អរហន្តេហិ ។ តេសំ សុទ្ធិំ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ
ចេតសា ចិត្តំ សមន្នេសតិ វិប្បមុត្តំ ជិវុបដី ។

(២៣៤) អថោ អាយស្មតោ វជ្ជីសស្ស ឯតន-
ហោសិ អយំ ខោ ភក្កវា រាជគហោ វិហារតិ ឥសិទិលិ-
បស្សេ កាឡសិលាយំ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ
បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សព្វេហោ អរហន្តេហិ
តេសំ សុទ្ធិំ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ចេតសា
ចិត្តំ សមន្នេសតិ វិប្បមុត្តំ ជិវុបដី យន្ធាហំ អាយស្មន្តំ
មហាមោគ្គល្លានំ ភក្កវតោ សម្មា សម្មាហិ កាថាហិ
អភិក្កវេយ្យន្តំ ។ អថោ អាយស្មា វជ្ជីសោ ឧដ្ឋាយាស-
នា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កាវិត្វា យេន ភក្កវា តេនញ្ច-
លិម្បណាមេត្វា ភក្កវន្តំ ឯតនវេច បដិកាតិ មំ ភក្កវា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សព្វបុត្រ

មោគ្គល្លានសូត្រ ទី ១០

(២៣៣) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងកាឡ-
សិលា ខាងភ្នំសិគិលី ទៀបនគររាជគ្រឹះ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន
គឺភិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូប សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ។ បានឮថា ព្រះ
មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ពិចារណាមើលចិត្ត ដែលរួចស្រឡះ មិន
មានទប់ធុក្តិលេស របស់ភិក្ខុទាំងនោះ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ។

(២៣៤) លំដាប់នោះឯង ព្រះវេន្ទ្រសៈមានអាយុ មានសេចក្តី
ត្រិះរិះ ដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគអង្គនេះ ទ្រង់គង់ក្នុងកាឡសិលា
ខាងភ្នំសិគិលី ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន គឺភិក្ខុ
ប្រមាណ ៥០០ រូប សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត បានឮថា ព្រះមហា-
មោគ្គល្លានមានអាយុ ពិចារណាមើលចិត្ត ដែលផុតស្រឡះ មិនមាន
ទប់ធុក្តិលេស របស់ភិក្ខុទាំងនោះ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន បើដូច្នោះ គួរតែ
អាត្មាអញ ពោលសរសើរព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ដោយគាថា
ទាំងឡាយដ៏សមគួរ ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ។ ទើប
ព្រះវេន្ទ្រសៈមានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើទុក្ខរាសន៍ភ្លៀងស្មាមាង
ប្រណម្យអញ្ជាលី ឆ្ពោះត្រង់ទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបទូលព្រះមាន
ព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌

វង្សសំយក្កស្ស មោត្តល្លាសុត្តេ មហាមោត្តល្លាតាវិថុតិ

បដិភាតិ មំ សុកតាតិ ។ បដិភាតុ តំ វង្សីហតិ កកវា
អរោច ។

(២៣៥) អថោ អាយស្មា វង្សីសោ អាយស្មន្តំ
មហាមោត្តល្លាជំ កកវតោ សម្មាសម្មាហិ កាថាហិ
អភិត្តវិ

នកស្ស បស្ស អាសន្នំ

មុនី ទុក្ខស្ស ចារតិ

សាវកា បយ្យុតាសន្តំ

តេវិជ្ជា មច្ចហាយោ

តេ ចេតសា អនុបរិយេសតិ

មោត្តល្លាថោ មហិទ្ធិកោ

ចិត្តំ នេសំ សមន្នេសំ

វិប្បមុត្តិ ជ្ឈបដិ

ឯវំ សព្វន្តសម្មន្តំ

មុនី ទុក្ខស្ស ចារតិ

អនេកាការសម្មន្តំ

បយ្យុតាសន្តំ កោតមន្តំ ។

វង្សសំល្ហុត មោត្តល្លានសូត្រ លេខវង្សសរសើរព្រះមហាមោត្តល្លាន
 បពិត្រព្រះសុគត ឱព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់វង្សសៈ ចូរអ្នកសំដែងធម៌ចុះ ។

(២៣៥) លំដាប់នោះ ព្រះវង្សសៈ មានអាយុ បានពោល
 សរសើរព្រះមហាមោត្តល្លានមានអាយុ ដោយគាថាទាំងឡាយដ៏សមគួរ
 ក្នុងទីបំពោះព្រះកត្រូ នៃព្រះមានព្រះភាគថា

ពួកសាវ័កជាអ្នកមានគ្រៃវង្ស លះបង់នូវមច្ចុ នាំគ្នាចូលទៅ
 អង្គុយជិតព្រះពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃសេចក្តី
 ទុក្ខ ទ្រង់គង់នៅក្បែរខាងភ្នំ ព្រះមោត្តល្លានជាអ្នកមានច្បង
 ច្រើន កំពុងពិចារណាមើលចិត្ត របស់សាវ័កទាំងនោះ
 ដែលជាចិត្តផុតស្រឡះ មិនមានទប់ទល់ក្តីលេស ក៏កំណត់
 ដឹងនូវសាវ័កទាំងនោះ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន សាវ័កទាំងឡាយ
 តែងចូលទៅអង្គុយជិតព្រះគោតមជាអ្នកប្រាជ្ញ ដែលប្រកប
 ដោយគុណទាំងអស់យ៉ាងនេះ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃសេចក្តី
 ទុក្ខ ទាំងប្រកបដោយគុណច្រើនប្រការ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

ឯកាទសមី គុត្តរសុត្តំ

(២៣៦) ឯកំ សមយំ ភក្កវា ចម្បាយំ វិហារតិ

គក្ករាយ ចោត្តរណិយា តីវេ មហតា ភិក្ខុសង្ឃោ

សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សត្តេហិ ច ឧបាស-

កសតេហិ អនេកេហិ ច ទេវតាសហស្សេហិ ។

ត្យាស្សនំ ភក្កវា អតិរោចតិ វណ្ណោ ចេវ យសសា

ច ។

(២៣៧) អថ ខោ អាយស្មតោ វង្គីសស្ស ឯតទហោ-

សំ អយំ ខោ ភក្កវា ចម្បាយំ វិហារតិ គក្ករាយ ចោត្ត-

រណិយា តីវេ មហតា ភិក្ខុសង្ឃោ សទ្ធិំ បញ្ចមត្តេហិ

ភិក្ខុសតេហិ សត្តេហិ ច ឧបាសកសតេហិ អនេ-

កេហិ ច ទេវតាសហស្សេហិ ត្យាស្សនំ ភក្កវា

អតិរោចតិ វណ្ណោ ចេវ យសសា ច យន្តនាហិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាថវគ្គ

គិក្ខុវាស្មត្រៃ ទី ១១

[២៣៦] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ជិតឆ្នេរ
ស្រះបោក្ខរណីឈ្មោះគគ្គរា ទៀបនគរចម្បា ជាមួយនឹងគិក្ខុសង្ឃច្រើន
គិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូបផង ។ បុរសក ៧០០ នាក់ផង ទៅតាជាច្រើន
ពាន់ផង ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ រុងរឿងលើសជនទាំង
នោះ ដោយសម្បុរព្រះសិរីផង ដោយយសបរិវារផង ។

[២៣៧] លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សិសៈមានអាយុ មានសេចក្តី
ត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ព្រះមានព្រះភាគអង្គនេះ គង់នៅជិតឆ្នេរស្រះ
បោក្ខរណីឈ្មោះគគ្គរា ទៀបនគរចម្បា ជាមួយនឹងគិក្ខុសង្ឃច្រើន គិក្ខុ
ប្រមាណ ៥០០ រូបផង ។ បុរសក ៧០០ នាក់ផង ទៅតាជាច្រើនពាន់
ផង បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគ រុងរឿងលើសជនទាំងនោះ ដោយ
សម្បុរព្រះសិរីផង ដោយយសបរិវារផង បើដូច្នោះ គួរតែអាក្ខាអញ

វង្សសំយក្ខស្ស គត្តរាស្ត្រ រាជវង្សាភិក្ខុ

កកវង្សំ សម្មា សូចាយ តាថាយ អភិក្ខុវ័យ្យង្គំ ។

អថោ អាយស្មា វង្សីសោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ

ឧត្តរាសង្កំ កកវង្សា យេន កកវ តេនញ្ញាលិម្បណាមេត្វា

កកវង្សំ ឯតនេវេច បដិភាតិ មិ កកវ បដិភាតិ មិ

សុគតាតិ ។ បដិភាតុ តំ វង្សីសាតិ កកវ អវេច ។

(២៣៨) អថោ អាយស្មា វង្សីសោ កកវង្សំ^(១)

សម្មា សូចាយ តាថាយ អភិក្ខុវ័

ចន្ទោ យថា វីតវលាហាកេ នកេ

វិរោចតិ វីតមលោវ កាល្យាណ

ឯវម្បិ អង្គីរស ត្វិ មហាមុនិ

អតិរោចសិ យសសា សព្វលោក្ខង្គំ ។

វង្សសំយត្ត គត្តវាសូត្រ សេចក្តីសរសើរព្រះមានព្រះភាគ

ពោលសរសើរព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថាដ៏សមគួរ ក្នុងទីចំពោះ
 ព្រះកត្ត ។ ទើបព្រះវង្សសៈមានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើ
 ទុត្តរាសន្តៈឆៀងស្នាមៗ ប្រណម្យអញ្ជូលី ឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះ
 ភាគ ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ បពិត្រព្រះសុត្ត ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសំដែងធម៌ ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់វង្សសៈ ចូរអ្នកសំដែងធម៌ចុះ ។

[២៣៨] លំដាប់នោះឯង ព្រះវង្សសៈមានអាយុ បានពោល
 សរសើរព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថាដ៏សមគួរ ក្នុងទីចំពោះព្រះកត្ត
 ថា

ព្រះចន្ទ្រវង្សរឿងព្វដ៏អាកាស ដែលឥតភ្លៀង យ៉ាងណា
 ព្រះអាទិត្យដែលប្រាសចាកមន្ទិល រមែងរុងរឿង យ៉ាងណា
 បពិត្រព្រះអង្គជាអង្គិរស (ទ្រង់មានរស្មីផ្សាយចេញពីព្រះ
 អង្គ) ព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញធំ តែងរុងរឿង (ដោយសម្បុរ
 ព្រះសិរី) និងយសបរិវារ គ្របសត្វលោកទាំងអស់ យ៉ាង
 នោះ ។ ដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

ទ្វាទសមំ វិជ្ជីសសុត្តំ

(២៣៧) ឯកំ សមយំ អាយស្មា វុទ្ធិសោ សា-
វុត្តយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា វុទ្ធិសោ អចរ-
អរហត្តប្បត្តោ ហោតិ(១) វិមុត្តិសុខំ បដិសំវេទី តាយិ
វេលាយំ ឥមា កាថាយោ អកាសិ

កាវេយ្យមត្តា វិចរិម្ហ បុព្វ

តាមា តាមំ បុរា បុរិ

អថទ្ធីសាម សមុទ្ធិ

សទ្ធា នោ ឧបបជ្ជថ

សោ មេ ធម្មមនេសេសិ

ខន្ធ អាយតនានិ ធាតុយោ

តស្សាហំ ធម្មំ សុត្តាន

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាវិទូ

វិជ្ជីសសូត្រ ទី ១២

(២៣៩) សម័យមួយ ព្រះវិជ្ជីសៈ មានកាយ នៅក្នុងវត្ត

ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏សម័យ

នោះឯង ព្រះវិជ្ជីសៈមានកាយ ទើបតែនឹងបានសម្រេចព្រះអរហត្តថ្មីៗ

សោយវិមុត្តិសុខ ហើយពោលគាថាទាំងនេះ ក្នុងពេលនោះថា

ក្នុងកាលមុន យើងជាអ្នកស្រវឹងដោយកាព្យឃ្លោង ចេញពី

ស្រុកមួយត្រាច់ទៅស្រុកមួយ ចេញពីបុរីមួយត្រាច់ទៅបុរី

មួយ ក៏ស្រាប់តែយើងបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ សព្វរបស់

យើងក៏កើតឡើង ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងធម៌ គឺខន្ធ កាយគនៈ

និងធាតុដល់យើង យើងបានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះអង្គហើយ

វង្សសំយក្ខស្ស វង្សសុត្តេ វង្សសវចនំ

បព្វជី អនកាវយំ

ពហុន្នំ វត អត្តាយ

ពោធិមជ្ឈកមា មុនិ

ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីនំព្វ

យេ និយា មកតទ្គសា

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ

មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ

និព្វចក្ខុំ វិសោធនំ

តេវិជ្ជោ ឥន្ទ្រប្បត្តាម្ហិ

ចេតោបរិយាយកោវិនោតិ ។

វង្សសំយក្ខំ សមត្ថំ ។

វង្សសំយុត្ត វង្សសស្សត្រ ពាឃ្យព្រះវង្សសៈ

ក៏ចូលមកកាន់ផ្នួស អើហ្ម៎ា⁺ ព្រះមុនីបានដល់នូវការត្រាស់

ដឹង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កិត្តិនិកិត្តិនីជាច្រើន ដែលដល់

នូវផ្លូវទាំងឈើញ្ញូផ្លូវត្រីអរិយមគ្គ ដំណើរដែលអាត្មាអញបាន

មកកាន់សំណាក់ព្រះពុទ្ធនេះ ជាដំណើរល្អ វិជ្ជា ព អាត្មា

អញបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបាន

ធ្វើហើយ អាត្មាអញដឹងនូវបុព្វេនិវាស ចក្ខុជាទិព្វអាត្មាអញ

បានជម្រះស្អាតហើយ អាត្មាអញបានវិជ្ជា ព សម្រេចនូវ

ឥន្ទ្រិយញ ឈ្លាសវៃក្នុងការកំណត់ចិត្ត (ខែជន្រដ៍ខែ

ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន) បាន ។

ចប់ វង្សសំយុត្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបិវត្តោ

តិល្ប ឧទ្ទាស្ថំ

និក្ខន្ធអារតិ ចេវ

មេសលាអតិមញ្ញា

អាណន្តេន សុភាសិតា

សារីបុត្តបវរណា

បរោសហស្សំ កោណ្ឌញ្ញោ

មោគ្គល្លានេន គត្តរា

វង្គីសេន ប្លាទសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាចរវគ្គ

ឧទាននៃវិជ្ជាសំយុត្តនោះគឺ

និក្ខន្ធសូត្រ ១ អវតិសូត្រ ១ បេសណាភិមញ្ញាណសូត្រ ១

អានន្ធសូត្រ ១ សុភាសិតសូត្រ ១ សារីបុត្តសូត្រ ១ បរា-

ណាសូត្រ ១ បរោសហស្សសូត្រ ១ កោណ្ឌញ្ញសូត្រ ១

មោគ្គល្លានសូត្រ ១ តត្តវាសូត្រ ១ វជ្ជីសសូត្រ ១ ត្រូវ

ជា ១២ ។

វិទ្យុស្វត្ថំ

បឋមំ វិវិកស្វត្ថំ

[២២០] ឯវម្មេ សុត្ថំ ។ ឯកំ សមយំ អញ្ញាតរោ
 ភិក្ខុ កោសលេសុ វិហារតិ អញ្ញាតស្មី វនសណ្ណោ ។
 តេន ខោ បន សមយេន សោ ភិក្ខុ ទិវវិហារកតោ
 ចាបកេ អកុសលេ វិតក្កេ វិតក្កតិ កេហនិស្សិតេ។

[២២១] អថខោ យា តស្មី វនសណ្ណោ អធិវត្ថា
 ទេវតា តស្ស ភិក្ខុនោ អនុកម្មិតា អត្ថកាមា តំ
 ភិក្ខុំ សំវេជេតុកាមា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្ក-
 មិ ឧបសង្កមិត្ថា តំ ភិក្ខុំ តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

វិវេកកាមោសិ វនំ បវិដ្ឋោ

អថ តេ មនោ និច្ឆរតិ ពហិត្ថា

តំ ជនោ ជនស្មី វនយស្ស ធនំ

តតោ សុខំ ហោហិសិ វិតរកោ

អរតី បជហាសិ(១) សតោ

វិស័យត្ថ

វិវិកាសូត្រ ទី ១

[២៤០] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ភិក្ខុមួយរូប
នៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុងដែនកោសល ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនោះ
ទៅកាន់ទ័សម្រាក ក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយគ្រិះរិះនូវអកុសលវិតក្កតាំង
ឡាយ ដ៏លាមក ដែលអាស្រ័យនឹងបញ្ចកាមគុណ ។

[២៤១] ក្នុងកាលនោះ មានទេវតាដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដង
ព្រៃនោះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនោះ
ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យសង្ខេប ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ បានពោលនឹងភិក្ខុនោះ ដោយគាថាទាំងឡាយថា

លោកប្រាថ្នាសេចក្តីស្ងាត់ បានជាចូលមកកាន់ព្រៃ តែចិត្ត

របស់លោកនៅតែត្រាច់ទៅក្នុងការម្សឈ៍ខាងក្រៅ លោកចូរ

ជាជននាំចេញនូវឆន្ទរាគក្នុងជន (៨១) តំបន់នោះ លោក

នឹងបានសេចក្តីសុខ ប្រាសចាករាគៈមិនខាន លោកចូរ

លះបង់សេចក្តីមិនត្រេកអរចេញ លោកចូរជាអ្នកមានស្មារតី

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សត្តបិដកោ

កក់សិ សតិំ តំ សារយាមសេ

ចាតាសរដោ ហិ ទុត្តរោ^(១)

មា តំ កាមរដោ អវហរិ

សត្តុណោ យថា បិសុត្តុណ្ហិតោ

វិជ្ជនំ ចាតយតិ សតិំ រជំ

ឯវំ ភិក្ខុ បណ្ឌិតា សតីមា^(២)

ចាតយតិ សតិំ រជន្តិ ។

អថខោ សោ ភិក្ខុ តាយ ទេវតាយ សិវេជិតោ

សិវេគមាចានីតិ ។

ទុតិយំ ឧបដ្ឋានសុតិំ

(២២២) ឯកំ សមយំ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ កោ-

សលេសុ វិហរតិ អញ្ញាតរស្មី វនសណ្ណោ ។ តេន ខោ

បន សមយេន សោ ភិក្ខុ ទិវវិហារតតោ សុបតិ ។

១ ទុត្តរោ ។ ម. ទុត្តរោ ។ ២ ឧ.ម. វិជ្ជនំ បាធយតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

ខ្ញុំសូមរំលឹកលោក ដែលជាអ្នកមានស្មារតី ព្រោះថាគុណីតិ
 កិលេស ដែលបណ្ឌិតហៅថាបាតាល(១) (នេះ) លំបាកនឹង
 ឆ្លងណាស់ គុណីតិកាមកុំនាំលោកទៅឡើយ ដូចសត្វស្លាប
 ដែលប្រឡាក់ខ្លួនដោយកាចម៍ដី ប្រឹងទទះដម្រះគុលី ដែល
 ប្រឡាក់ខ្លួនឲ្យធ្លាក់ចេញ យ៉ាងណា ភិក្ខុអ្នកមានព្យាយាម
 មានស្មារតី តែងធ្វើគុណីតិកិលេសដែលប្រឡាក់ខ្លួន ឲ្យធ្លាក់
 ចេញ យ៉ាងនោះឯង ។

ក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុនោះ ក៏បានដល់នូវសេចក្តីសង្ខេប ដោយសារ
 ទេវតានោះធ្វើឲ្យសង្ខេប ។

ឧបដ្ឋានសូត្រ ទី ២

[២២២] សម័យមួយ មានភិក្ខុមួយរូប ទៅក្នុងដងព្រៃមួយ
 នាដែនកោសល ។ ក៏ក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ទីសម្រាក
 ក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយដេកលក់ ។

១ ប្រែថា «ពិរាតភាព» ក៏បាន ថា «សមុទ្រ» ក៏បាន ថា «ភ្លើងក្នុងទន្លេ» ក៏បាន ខ្មែរយើង
 ក៏ដើមឆ្ងាប់នាំគ្នាឱ្យយាយថា «បាទាល» (បាលីលីបិក្រម) ។

វិទ្យុស្ស ឧបដ្ឋានសុត្តេ ទេវតាបដិវចនំ

[២២៣] អថទោ យា តស្មី វនសន្តោ អធិវត្ថា
 ទេវតា តស្មី ភិក្ខុនោ អនុកម្មីកា អត្តកាមា តំ
 ភិក្ខុំ សំវេជេតុកាមា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុប-
 សង្កមំ ឧបសង្កមិត្ថា តំ ភិក្ខុំ តាថាហំ អដ្ឋកាសិ
 ឧដ្ឋហំ ភិក្ខុ កី សោបិ(១)

កោ អត្តោ សុបិតេន តេ
 អានុរស្ស ហំ តេ និទ្ធា
 សល្លវិន្ទស្ស វុប្បតោ
 យាយ សទ្ធាបព្វជិតោ
 អការស្មានការិយំ
 តមេវ សន្និ ព្រហេហំ
 មា និទ្ធាយ វសំ កម៌តិ ។

[២២៤] អនិទ្ធា អនុវា កាមា
 យេសុ មន្តោ វ មុច្ឆិតោ
 ពទ្ធសុ មុត្តំ អសិតំ
 កស្មា បព្វជិតំ តមេ

វិស័យត្ថ ឧបដ្ឋានសូត្រ ពាក្យភិក្ខុពោលគបទេវតា

(២២៣) គ្រានោះ ទេវតាដែលអាស្រ័យនៅ ក្នុងដងព្រៃនោះ
ជាអ្នកមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាឱ្យប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនោះ ចង់ធ្វើ
ភិក្ខុនោះឱ្យសង្កេត ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាន
ពោលនឹងភិក្ខុនោះ ដោយគាថាទាំងឡាយថា

បពិត្រភិក្ខុ លោកចូរក្រោកឡើង លោកសិនធ្វើអ្វី លោកមាន
ប្រយោជន៍អ្វី ដោយការសិន ព្រោះថាការលក់របស់លោក
ដែលមានកិលេសក្តៅរោលរាល មុតដោយសរតីតណ្ហា មាន
សេចក្តីលំបាក លោកចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលមកកាន់ផ្ទះ
ក្នុងពុទ្ធសាសនា ដោយសទ្ធាណា លោកចូរចំរើនឱ្យសទ្ធា
នោះចុះ ចូរកុំលុះក្នុងអំណាចនៃការលក់នេះឡើយ ។

(២២៤) ភិក្ខុនោះតបថា បុគ្គលមានប្រាជ្ញាទេវ ជ្រប់ចុះ
ក្នុងកាមទាំងឡាយណា កាមទាំងឡាយនោះ មិនទៀង
មិនបរិភោគឡើយ (ការដេកលក់ក្នុងវេលាថ្ងៃ) ដូចម្តេច
នឹងផុតកំដៅអ្នកបួស ដែលផុតចាកចំណងទាំងឡាយ មិន
អាស្រ័យតណ្ហានិងទិដ្ឋបាន (ការដេកលក់ក្នុងវេលាថ្ងៃ)

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

ធម្មភក្កស្ស វិជយា

អវិជ្ជាសមតិក្កមា

តំ ញាណំ បរមោទានំ^(១)

កស្មា បព្វជិតំ តបេ

ភេត្វា អវិជ្ជំ វិជ្ជាយ

អាសវំ បរិក្ខយា

អសោកំ អនុទាយាសំ

កស្មា បព្វជិតំ តបេ

អារទ្ធវិយំ បហិតន្តំ

និច្ចំ ទទ្សបរក្កមំ

និព្វានំ អភិក្កដ្ឋន្តំ

កស្មា បព្វជិតំ តបេតិ ។

១ ឧ. បរិយោទតំ ។ ម. បរមោ ទានំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សគាថវគ្គ

ដូចម្តេចនឹងដុតកំដៅអ្នកបួស ដែលប្រកបដោយប្រាជ្ញាដ៏បរិ-

សុទ្ធិក្រៃលែងនោះបាន ព្រោះលោកនាំបង្គំនូវឆន្ទរាគ ទាំង

ប្រព្រឹត្តកន្លងផុតអវិជ្ជាហើយ (ការដេកលក់ក្នុងវេលាថ្ងៃ)

ដូចម្តេចនឹងដុតកំដៅអ្នកបួស ដែលមិនមានសេចក្តីសោក

មិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់បាន ព្រោះលោកទំលាយអវិជ្ជា

ដោយវិជ្ជាហើយ ទាំងសាសវៈក៏អស់ហើយ (ការដេកលក់ក្នុង

វេលាថ្ងៃ) ដូចម្តេចនឹងដុតកំដៅអ្នកបួសដែលប្រារព្ធស្វាយាម

មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទាំងមានសេចក្តីប្រឹងប្រែង

ដ៏មាំមួនកាលជានិច្ច ដែលជាអ្នកប្រាថ្នានូវព្រះនិព្វាន ។

វេសំយុត្តស្ស កស្សបគោត្តសុត្តេ កស្សបគោត្តបសង្កមមំ

តតិយំ កស្សបគោត្តសុត្តំ

[២៤៥] ឯកំ សមយំ អាយស្មា កស្សបគោត្តោ
កោសលេស្ស វិហារតិ អញ្ញាតវស្មី វេសសណ្ណោ ។ តេន
ទោ បន សមយេន អាយស្មា កស្សបគោត្តោ ទិវាវិ-
ហារគតោ អញ្ញាតវំ នេតំ ឡិវទតិ ។

[២៤៦] អថទោ យា តស្មី វេសសណ្ណោ អធិវត្ថា
នេវតា អាយស្មតោ កស្សបគោត្តស្ស អនុកម្មីកា
អត្ថកាមា អាយស្មន្តំ កស្សបគោត្តំ សិវេជេតុកាមា
យេនាយស្មា កស្សបគោត្តោ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្ក-
មិត្ថា អាយស្មន្តំ កស្សបគោត្តំ តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

ភិវទុត្តមំ នេតំ

អប្បបញ្ចំ អបេតសំ

អកាលេ ឡិវទំ ភិក្ខុ

មន្តោវ បដិភាតិ មំ

វិន័យសម្បត្តិ កស្សបគោត្តសូត្រ ទេវតាចូលទៅរកព្រះកស្សបគោត្រ

កស្សបគោត្តសូត្រ ទី ៣

(២៤៥) សម័យមួយ ព្រះកស្សបគោត្រមានអាយុ នៅក្នុងឯង
ព្រៃមួយ នាវែងនរោសល ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះ ព្រះកស្សបគោត្រ
មានអាយុ ចូលទៅកាន់ទីសម្រាក ក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយប្រដៅព្រាន
ម្រឹតម្នាក់ ។

(២៤៦) លំដាប់នោះឯង មានទេវតាដែលនៅអាស្រ័យ ក្នុង
ឯងព្រៃនោះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាប្រយោជន៍ដល់
ព្រះកស្សបគោត្រមានអាយុ ចង់ឲ្យព្រះកស្សបគោត្រ មានអាយុនោះ
សង្កេត ក៏ចូលទៅរកព្រះកស្សបគោត្រមានអាយុ លុះចូលទៅដល់
ហើយ បានពោលនឹងព្រះកស្សបគោត្រមានអាយុ ដោយគាថា
ទាំងឡាយថា

បពិត្រភិក្ខុ លោកបំភ្លឺនូវឧត្តមព្រះព្រាហ្មណ៍ ដែលអាច
ប្រាថ្នា ឥតចិត្ត ជាអ្នកគ្រាប់ទៅក្នុងទីក្នុងដែលលំបាកដើរ ក្នុង
កាលខុស (នេះ) ហាក់ដូចជាជនល្ងង់បំភ្លឺនូវឧត្តមព្រះខ្ញុំដែរ

សុត្តន្តបិដកេ បំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញា
 សុណាភិ ន វិជានាភិ
 អាហារោកេភិ ន បស្សតិ
 ធម្មស្មី ភត្តាមាធម្មី
 អត្ថំ ពាលោ ន តុជ្ឈតិ
 សចេបំ ទស បដ្ឋោតេ
 ជារយិស្សសិ កស្សប
 នេវ ទក្ខតិ វុចានិ
 ចក្ខុ ហិស្ស ន វិជ្ជតីតិ ។

អថខោ អាយស្មា កស្សបតោត្តោ តាយ នេវ-
 តាយ សីវេជិតោ សីវេកមាចាទីតិ ។

បឋត្ថំ សម្ពហុលសត្ថំ

(២២៧) ឯកំ សមយំ សម្ពហុលា ភិក្ខុ កោ-
 សលេសុ វិហារន្តិ អញ្ញាតវស្មី វនសណ្ណោ ។ អថខោ តេ
 ភិក្ខុ វស្សំ វត្តា តេមាសច្ចយេន ចារិកំ បក្កមីសុ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សគាថវគ្គ

បុគ្គលពាល បើស្តាប់ (ធម៌) ក៏មិនដឹងសេចក្តី បើពិនិត្យ

មើល ក៏មិនឃើញ ទាំងមិនភ្ញាក់ខ្លួននឹងសេចក្តីក្នុងធម៌

ដែលលោកម្ចាស់សំដែងប្រាប់ បពិត្រព្រះកស្សប ពោះបី

លោកនឹងប្រោលបំភ្លឺប្រទីប គ្រប់ម្រាមដៃទាំង ១០ បុគ្គល

ពាល ក៏មិនឃើញរូបទាំងឡាយបានទេ ព្រោះថាបញ្ចាចកុ

របស់បុគ្គលពាលនោះគ្មានឡើយ ។

គ្រានោះឯង ព្រះកស្សបគោត្រមានអាយុ ក៏ដល់ខួរសេចក្តី

សង្ខេប ដោយសារទៅតាមនោះធ្វើឲ្យសង្ខេប ។

សម្ពហុលសូត្រ ទី ៤

(២៤៧) សម័យមួយ ពួកភិក្ខុច្រើនរូប នៅក្នុងដងព្រៃមួយ

ក្នុងដែនកោសល ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ នៅចាំវស្សារួចហើយ

លុះកន្លងទៅ ៣ ខែ ក៏នាំគ្នាចៀសចេញទៅកាន់បារិក ។

វិសុយុត្តស្ស សម្ពុបុលសុត្តេ ទេវតារាសនំ

(២៤៨) អថទោ យា តស្មី វិសុសណ្ណោ អធិវត្ថា
 ទេវតា តេ ភិក្ខុ អបស្សន្តិ បរិទេវមាណា តាយំ វេ-
 លាយំ ឥមំ តាមិ អភាសិ

អរតិ វិយ មេជ្ជំ ទាយតិ

ពហុកេ ទិស្វាន វិវិត្តោ អាសវេ

តេ ចិត្តកថា ពហុស្សុតា

កោមេ កោតមសាវកា គតាតិ ។

(២៤៩) ឯវំ វិត្តោ អញ្ញាតវា ទេវតា តំ ទេវតំ កា-
 ថាយ អជ្ឈកាសិ

មគធំ គតា កោសលំ គតា

ឯកច្ចិយា បន វជ្ជិក្ខមិយា

មគ្គជា(១) វិយ សង្ឃចារិយោ

អនិកេតា វិហារន្តិ ភិក្ខុភេតិ ។

១ ឧ.ម. មគ្គា វិយ អសង្ឃចារិយោ ។

នៃសំយុង្គ សម្ពុហុលសូត្រ ទេវតាពោលប្រាប់ទេវតា

[២២៨] គ្រានោះឯង ទៅតាដែលអាស្រ័យនៅ ក្នុងដងព្រៃនោះ

កាលបើមិនឃើញភិក្ខុទាំងនោះ ក៏យំសោកពោលគាថា ក្នុងវេលា

នោះថា

ទីដែលគួរត្រេកអរប្រាកដ ហាក់ដូចជាទីមិនគួរត្រេកអរទៅ

វិញ ពួកភិក្ខុជាសាវ័ករបស់ព្រះគោតមទាំងនេះ លោកមាន

សំដីដ៏វិចិត្ត ជាពហុសូត បានឃើញអាសនៈស្ងាត់ដ៏ច្រើន

ហើយ នាំគ្នាចេញទៅទីណាវិញអស់ ។

[២២៩] កាលទៅតានោះ ពោលយ៉ាងនេះហើយ មានទៅតា

មួយអង្គទៀត បានប្រាប់ទៅតានោះ ដោយគាថា ថា

ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះ ទៅកាន់ដែនមគធៈ ខ្លះទៅកាន់ដែន

កោសល ខ្លះឆ្ពោះមុខទៅកាន់ដែនវិជ្ជី គ្រាប់ទៅជាពួក

មិនកំណត់ទីលំនៅ ច្រើនជាពានរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុធាវិញ្ញា

បញ្ចមំ អាណន្តសុត្តំ

(២៥០) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អាណន្តោ កោ-
សលេស្មំ វិហរតិ អញ្ញាធុរស្មី វនសណ្ណោ ។ តេន ខោ
បន សមយេន អាយស្មា អាណន្តោ អតិវេលំ កំហិ-
សញ្ញត្តិពហុលោ វិហរតិ ។

(២៥១) អថខោ យា តស្មី វនសណ្ណោ អធិវត្ថា
នេវតា អាយស្មតោ អាណន្តស្ស អនុកម្មិកា អត្តកា-
មា អាយស្មន្តំ អាណន្តំ សំវេជ្ជនកាមា យេនាយស្មា
អាណន្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្ថា អាយស្មន្តំ អាណន្តំ
កាថាយ អជ្ឈកាសិ

រុក្ខមូលកហណំ បសក្កិយ

និព្វានំ ហនយស្មី ឌុបិយ

ឈាយ តោតម មា បមាទោ

កី តេ ប័ណ្ណិប័ណ្ណិកា ករិស្សត័តិ ។

អថខោ អាយស្មា អាណន្តោ តាយ នេវតាយ
សំវេជិតោ សំវេកមាទានិកំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សព្វចារិក

អាធិន្ទសូត្រ ទី ៥

(២៥០) សម័យមួយ ព្រះអានន្ទមានអាយុ គង់នៅក្នុងផង
ព្រៃមួយ ក្នុងដែនកោសល ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះអានន្ទមាន
អាយុ ច្រើននិយាយពន្យល់ក្រហស្ថហួសវេលា ។

(២៥១) គ្រានោះឯង ទេវតាដែលអាស្រ័យនៅ ក្នុងផងព្រៃនោះ
មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាឱ្យប្រយោជន៍ ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ
ប្រាថ្នានឹងធ្វើព្រះអានន្ទមានអាយុ ឲ្យសង្ឃឹម ក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទ
មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលតាម នឹងព្រះអានន្ទ
មានអាយុថា

បពិត្រលោកជាសាវ័ក របស់ព្រះគោតម ចូរលោកចូលទៅ
កាន់ម្លប់ឈើនិងព្រៃស្បាត ដាក់ព្រះនិព្វាន ក្នុងហឫទ័យ
ហើយចំរើនឈានចុះ កុំមានសេចក្តីប្រមាទឡើយ ពាក្យ
បីប៉ប៉ប្ប (ជាមួយនឹងគ្រហស្ថ) នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន ។

គ្រានោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏បានដល់នូវសេចក្តីសង្ឃឹម
ដោយសារទេវតានោះ ធ្វើឲ្យសង្ឃឹម ។

វិស័យបុគ្គល អនុវត្តសុត្តន្ត អនុវត្តកថា

ឆ្នាំ អនុវត្តសុត្តន្ត

[២៥២] ឯតំ សមយំ អាយស្មា អនុវត្តោ កោ-
សលេស្មំ វិហរតិ អញ្ញាតស្មំ វិសេសោ ។

[២៥៣] អថោ អញ្ញាតា តាវត្ថីសកាយិកា
ទេវតា ជាលំនំ ឆាម អាយស្មតោ អនុវត្តស្មំ បុរ-
ណាទុតិយិកា យេនាយស្មា អនុវត្តោ តេនុបសង្កម-
ទុបសង្កមត្វា អាយស្មនំ អនុវត្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ-

តត្ថ ចិត្តំ បណិទេហិ

យត្ថ តេ វុសិតំ បុរេ

តាវត្ថីសេស្មំ ទេវេស្មំ

សព្វកាមសមិទ្ធិស្មំ

បុរាតោ បរិវត្តោ

ទេវតណេហិ(១) សោកសីតិ ។

[២៥៤] ទុត្តតា ទេវតណាយោ

សកាយស្មំ វិច្ឆិកា

តេ ចាបំ ទុត្តតា សត្តា

ទេវតណេហិ បត្តិតាតិ(២) ។

វេស័យុត្ត អនុវទ្ធសូត្រ ពាក្យរបស់ព្រះអនុវទ្ធ

អនុវទ្ធសូត្រ ទី ៦

(២៥២) សម័យមួយ ព្រះអនុវទ្ធមានអាយុ គង់នៅនាដង

ព្រៃមួយ ក្នុងដែនកោសល ។

(២៥៣) គ្រានោះឯង ទេវតាមួយអង្គ ឈ្មោះជាលិនី ជាពួក

ទេវតានៅឋានភាវត្តិន្យ ជាប្រពន្ធពីដើម របស់ព្រះអនុវទ្ធមានអាយុ

បានចូលទៅរកព្រះអនុវទ្ធមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើប

ពោលតាមនឹងព្រះអនុវទ្ធមានអាយុថា

កាលពីដើម លោកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងទីណា ចូរ

លោកគាំភ័ន្តចិត្តនឹងក្នុងទីនោះ លោកមានពួកទេវតាចោម

រោមជាបរិវារ តែងលូកដៃឋានទេវតាឈ្មោះភាវត្តិន្យ ជាទី

សម្រេចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។

(២៥៤) ព្រះអនុវទ្ធតបថា ទេវកញ្ញាដែលទុតិក គាំងនៅក្នុងសក្តា-

យទិដ្ឋ ទោះបីពួកសត្វជាទុតិកនោះ ក៏ពួកទេវកញ្ញាប្រាថ្នាដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

(២៥៥) ន តេ សុខំ បដាទន្តិ

យេ ន បស្សន្តិ នន្តនិ

អារាសំ នរទេវនិ

តិទសានំ យសស្សន្តិ ។

(២៥៦) ន ភិក្ខុ ពាលេ វិជានាសិ

យថា អរហន្តំ វេតោ

អនិច្ចា សព្វេ សង្ខារា

ឧប្បន្នយនម្មិនោ

ឧប្បជ្ឈន្តា និរុជ្ឈន្តិ

តេសិ វ្យាបសមោ សុខោ

នត្ថិនានិ បុណារាសោ

ទេវកាយស្មិ ជាលិនិ

វិត្តិណោ ជាតិសំសារោ

នត្ថិនានិ បុណ្យវេតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

[២៥៥] ទេវតាតបថា ពួកជនណាមិនឃើញឧទ្យានឈ្មោះ

នន្ទនៈ ជាអាកាសរបស់ពួកទេវតា មានប្រមាណ ៣^(១)

ដ៏មានយស ពួកជននោះ ឈ្មោះថាមិនស្គាល់សេចក្តីសុខ
សប្បាយ ។

[២៥៦] ព្រះអនុរាជ្យតបថា ម្ចាស់ទេវតាពាល នាងឯង

មិនដឹងពាក្យរបស់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយថា សង្ខារទាំងពួង

មិនទៀង មានការកើតឡើងនិងការវិនាសទៅវិញជាធម្មតា

លុះកើតឡើងហើយរលត់ទៅវិញ លុះវិនាសទៅហើយឡើងវិញ សង្ខារទាំង

នោះបាន ទើបនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ម្ចាស់នាងជាលិខី ការ

នៅរបស់យើងក្នុងពួកទេវតាទៀត ក្នុងកាលឥឡូវនេះ មិន

មានទេ ជាតិសង្ខារអស់ហើយ ឥឡូវក៏ជាថ្មីមិនមានទេ ។

១ មានប្រមាណ ៣ គឺ ជាតិ ១ សត្វ ១ អវិជ្ជាស ១ ។

សំយត្តស្ស នាគទត្តស្ស ទេវតាភាសនំ

សត្វមំ នាគទត្តសត្វំ

(២៥៧) ឯកំ សមយំ អាយស្មា នាគទត្តោ
 កោសលេស្ស វិហរតិ អញ្ញាតស្មី វនសណ្ណោ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អាយស្មា នាគទត្តោ អតីកាលេន
 តាមំ បរិសតិ អតិទិវំ បដិក្កមតិ ។

(២៥៨) អថខោ យា តស្មី វនសណ្ណោ អធិវត្តា
 ទេវតា អាយស្មតោ នាគទត្តស្ស អនុកម្មីកា អត្ត-
 កាមា អាយស្មន្តំ នាគទត្តំ សំវេជេតុកាមា យេនាយ-
 ស្មា នាគទត្តោ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ
 នាគទត្តំ តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

កាលេ បរិស្សំ នាគទត្ត

ទិវំ ច អាគន្ធា អតិវេល-

ចារី សំសង្ខោ កហដ្ឋេហិ

សមាទស្សទុក្ខោ

វិស័យត្ថ ភាគទត្ថសូត្រ ទេវតាពោល

ភាគទត្ថសូត្រ ទី ៧

(២៥៧) សម័យមួយ ព្រះនាគទត្ថមានអាយុ នៅក្នុងដងព្រៃ
មួយ ក្នុងដែនកោសល ។ ក៏សម័យនោះឯង ព្រះនាគទត្ថមានអាយុ
ចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាព្រឹកពេក ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ។

(២៥៨) គ្រានោះឯង ទេវតាដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនោះ
ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាឱ្យប្រយោជន៍ ដល់ព្រះនាគទត្ថមានអាយុ ចង់ធ្វើ
ព្រះនាគទត្ថមានអាយុឱ្យសង្ខេប ក៏ចូលទៅរកព្រះនាគទត្ថមានអាយុ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលគាថា នឹងព្រះនាគទត្ថមានអាយុថា

បពិត្រព្រះនាគទត្ថ លោកចូលទៅ (កាន់ស្រុក) ក្នុងវេលា

ព្រឹក ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃ គ្រាច់ទៅហួសវេលា នៅ

ច្រឡំក្រឡំដោយពួកគ្រហស្ថ រួមសុខរួមទុក្ខជាមួយគ្នា

សុត្តន្តបិដកេ សំយត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

កាយាមិ នាគទន្តំ សុបកត្តំ

កុលេស្ម វិនិត្តំ

មា ហេវ មច្ឆរតោ ពលវតោ

អន្តកស្ស វសមេសីតិ(១) ។

អថ(១) អាយស្ម នាគទន្តោ តាយ ទេវតាយ

សំវេជិតោ សំវេកមាចាទីតិ ។

អដ្ឋមំ កុលយរណីសុត្តំ

(២៥៧) ឯកំ សមយំ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ កោស-

លេស្ម វិហារតិ អញ្ញាតស្មី វនសណ្ណោ ។ តេន ខោ បន

សមយេន សោ ភិក្ខុ អញ្ញាតស្មី កុលេ អតីវេលី

អដ្ឋោ កាឡប្បតោ វិហារតិ ។

១ ១. វសមេយ្យតិ ។ ម. វសំ ទបេសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

ខ្ញុំខ្លាចព្រះនាគទត្ត ប្រែទៅជាអ្នកឃើសយូនក្រៃពេក ជាប់

ចំពាក់ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ លោកកុំលុះអំណាចនៃស្ដេច

មច្ច ដែលឈ្មោះថាអន្តកៈ ដ៏មានកំឡាំងឡើយ ។

លំដាប់នោះឯង ព្រះនាគទត្តមានអាយុ លុះទៅតានោះ ធ្វើឲ្យ

សង្វេគហើយ ក៏ដល់នូវសេចក្ដីសង្វេគ ។

កុលយរណីសូត្រ ទី ៨

[២៥៧] សម័យមួយ ភិក្ខុមួយរូប នៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុង

ដែនកោសល ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុនោះ ចូលទៅក្នុងត្រកូល

មួយ ហួសវេលា ។

វេសំយុត្តស្ស កុលយវណីសុត្តេ អញ្ញាភិក្ខុភាសនំ

(២៦០) អថោ យា តស្មី វេសសណ្ណោ អធិវត្ថា
 នេវតា តស្មី ភិក្ខុនោ អនុកម្មីកា អត្តកាមា តំ
 ភិក្ខុំ សំវេជេតុកាមា យា តស្មី កុលេ កុលយ-
 វណី តស្មី វណី អភិធម្មិធិត្វា យេន សោ ភិក្ខុ
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ តាថាយ
 អជ្ឈកាសំ

នធិត្ថវេសុ សណ្ណានេ
 សភាសុ វជិយាសុ ច
 ជនា សង្កម្ម មន្តេន្តិ
 មញ្ញ តញ្ញ កម្មន្តវន្តំ ។

(២៦១) តហ្វ ហិ សទ្ធា បច្ចហា
 ឧមិតញ្ញា តបស្សីនា
 ន តេន មង្គហោតត្ថំ
 ន ហិ តេន កកលំស្សតិ
 យោ ច សទ្ធិប្បវត្តាសំ
 វេន វាតមិកោ យថា

វិនិច្ឆ័យ កុលយោធិស្វត្រ អញ្ញាតភិក្ខុពោល

(២៦០) គ្រានោះឯង ទៅតាដែលនៅក្នុងផងព្រះនោះ ជាអ្នក
អនុគ្រោះ ប្រាថ្នាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនោះ ចង់ធ្វើឲ្យភិក្ខុនោះសង្កេត
ក៏និម្មិតជាភេទស្រីមេផ្ទះ ក្នុងត្រកូលនោះ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលតាថានឹងភិក្ខុនោះថា

ជនទាំងឡាយ មកប្រជុំនិយាយគ្នាទៀបចន្ទស្ទឹងទាំងឡាយ
ផង ក្នុងរោងសម្រាប់សម្រាកផង ក្នុងរោងសម្រាប់ប្រជុំគ្នា
និយាយផង នាផ្លូវច្រកផង ហើយនិយាយចំពោះខ្ញុំផង
ចំពោះលោកផង តើព្រោះហេតុអ្វី ។

(១៦១) ភិក្ខុតបថា ព្រោះថាជនទាំងឡាយ មានសុទ្ធា
ជាបដិលោម ក្នុងលោកនេះ ច្រើនគ្នា អ្នកដែលមានតបៈ
នោះ គួរតែអត់ប្រាំ មិនគួរអៀនខ្មាសឡើយ ដ្បិតសត្វមិន
មែនសៅហ្មង ដោយពាក្យដែលពួកជនដទៃនិយាយនោះទេ
បុគ្គលណា ភក់ស្អុតនឹងសំឡេង ដូចជាសត្វឈ្នួសក្នុងព្រៃ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

លហុច្ឆិកោតិ តំ អាហុ

នាស្ស សម្មជ្ជតេ វត្ថុន្តំ ។

នវិមំ វិជ្ជីបុត្តសុត្តំ
 ៤ ១១ ១១

(២២២) ឯតំ សមយំ អត្តាតារោ វជ្ជីបុត្តកោ
 ភិក្ខុ វេសាលីយំ វិហារតិ អត្តាតារស្មី វនសន្នោ ។
 តេន ខោ បន ស លោន វេសាលីយំ សព្វវត្ថុវារោ(១)
 ហោតិ ។

(២២៣) អថខោ សោ ភិក្ខុ វេសាលីយំ តុរិយ-
 តាឡិតវាទិតនិក្ខេបសសង្កំ សុត្តា បរិទេវមាថោ តា-
 យំ វេលាយំ ឥមំ តាជំ អភាសិ

ឯកកា មយំ អរញ្ញោ វិហារម

អបរិជ្ជំវ វនស្មី ធារុកំ

ឯតាទិសីកាយ វត្ថុយោ

កោ សុ នាមម្ពេហំ ចាបិយោតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

អ្នកប្រាជ្ញហៅបុគ្គលនោះ ថាជាអ្នកមានចិត្តស្រាល កិច្ចវត្ថុ

មិនសម្រេចដល់បុគ្គលនោះទេ ។

វិជ្ជីបត្ថសូត្រ ទី ៩

[២៦២] សម័យមួយ វិជ្ជីបត្ថកកិកម្មយរូប នៅក្នុងដងព្រៃមួយ
ដ៏ត្រង្គវេសាលី ។ ក៏សម័យនោះឯង វិជ្ជីបត្ថកកិក្ខុ មានការដើរ
លេង អស់ពេញមួយរាត្រី ក្នុងត្រង្គវេសាលី ។

[២៦៣] គ្រានោះឯង កិក្ខុនោះបានឮសំឡេងគឺកក្ក នៃការ
វាយ នឹងការប្រគំតន្ត្រី ក៏ខ្សឹកខ្សួល ពោលគាថានេះ ក្នុងវេលា
នោះថា

យើងមកនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ដូចជាកំណាត់ឈើដែលគេ

ចោលក្នុងព្រៃ ក្នុងរាត្រីប្រាកដដូច្នេះ មិនមានអ្នកណាអន់

ជាងយើងទៅទៀតទេ ។

វេសំយុត្តស្ស សង្ឃិយសុត្តេ សង្ឃិយពហុលភិក្ខុ

[២២៤] អថទោ យា តស្មី វេសសណ្ណោ អធិវត្តា ទេ-
វតា តស្មី ភិក្ខុបោ អនុកម្មីកា អត្តកាមា តំ
ភិក្ខុំ សំវេជេតុកាមា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្តា តំ ភិក្ខុំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

ឯកកោ វ ភំ អរញ្ញ វិហារសិ

អបវិជ្ជិវ វេស្មី ធារតិ

តស្មី តេ ពហុកា បិហាយន្តិ

នេរយិកា វិយ សក្កកាមិនន្តិ ។

អថទោ សោ ភិក្ខុ តាយ ទេវតាយ សំវេជិ-
តោ សំវេគមាចាទីតិ ។

ទេសមំ សង្ឃិយសុត្តិ

[២២៥] ឯកំ សមយំ អព្ភាតរោ ភិក្ខុ កោ-
សលេសុ វិហារតិ អព្ភាតរស្មី វេសសណ្ណោ ។ តេន ទោ
បន សមយេន សោ ភិក្ខុ យំ សុទ្ធិ បុព្វេ អតិវេលំ
សង្ឃិយពហុលោ វិហារតិ ។ សោ អបវេន សមយេន
អប្បោស្សកោ តុហ្មីភូតោ សកមាយតិ^(១) ។

វិស័យត្ថ សន្និយសូត្រ ភិក្ខុនិកាយស្វាយប្រើន

[២៦៤] គ្រានោះឯង ទៅតាដែលកាស្រីយនៅ នាដងព្រៃនោះ
ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាឱ្យប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនោះ ចង់ធ្វើភិក្ខុនោះឱ្យ
សង្កេត ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលគាថា
នឹងភិក្ខុនោះថា

លោកនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ដូចជាកំណាត់ឈើដែលគេ
ចោលនៅក្នុងព្រៃមែន តែមានជនប្រើនគ្នាស្រឡាញ់លោក
នោះ ដូចពពួកសត្វក្នុងឋាននរក ស្រឡាញ់ពួកទេវតា
ក្នុងឋានសួគ៌ ។

លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះ លុះទៅតានោះ ធ្វើឱ្យសង្កេតហើយ
ក៏ដល់នូវសេចក្តីសង្កេត ។

សន្និយសូត្រ ទី ១០

[២៦៥] សម័យមួយ ភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុងដែន
កោសល ។ ក៏សម័យនោះ កាលមុន ភិក្ខុនោះជាអ្នកស្វាយប្រើន
ច្រើនហួសពេលវេលា ។ ដល់សម័យក្រោយមក ភិក្ខុនោះ ក៏មាន
សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ជាអ្នកនៅស្ងៀម ញ៉ាំងកាលឱ្យប្រព្រឹត្តកន្លងទៅ
(ដោយផលសមាបត្តិសុខ) ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស សភាវិគោ

[២៦៦] អថោ ហេ តស្មី វនសណ្ណោ អធិវត្ថា
 ទេវតា តស្មី ភិក្ខុនោ ធម្មំ អសុណន្តំ យេន សោ
 ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា នំ ភិក្ខុំ កាថា-
 យ អជ្ឈកាសំ

កស្មា តុវំ ធម្មបទានំ ភិក្ខុ
 ជាធម្មសំ ភិក្ខុហំ សិវសន្តោ
 សុត្វាន ធម្មំ លកតិប្បសានំ
 ទិដ្ឋវ ធម្មេ លកតិប្បសំសន្តំ ។

[២៦៧] អហុ មុរេ ធម្មបទេសុ ធម្មោ
 យាវ វិរាគេន សមាគមិម្ហ
 យតោ វិរាគេន សមាគមិម្ហ
 យំ តត្វា ទិដ្ឋំ វ^(១) សុតំ មុតំ វ
 អញ្ញាយ និត្តេបទមាហុ សន្តោតិ ។

១ ឧ. ទិដ្ឋំ វ សុតំ វ មុតំ ។ ម. ទិដ្ឋំ វា សុតំ វា មុតំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុទ្ធនិកាយ ប សោភនិវត្ត

[២៦៦] ត្រាខោះឯង ទៅតាដែលគាត់ស្រៀវនៅ នាដងព្រៃ
នោះ មិនបានស្តាប់ធម៌របស់ភិក្ខុនោះ ក៏ចូលទៅភេតភិក្ខុនោះ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ទើបពោលថា វីរភិក្ខុនោះ ។

បពិត្រភិក្ខុ ព្រោះហេតុអ្វី បានជាលោកនៅរូបរមណ្ឌមួយ
នឹងពួកភិក្ខុ ហើយលែងស្វាគម្យបង្គាប់ធម្មបទ បុគ្គលអ្នក
ស្តាប់ធម៌ វេមន៍បាននូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ឯអ្នកដែលសំដែងធម៌
វេមន៍បាននូវសេចក្តីសរសើរ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

[២៦៧] (ភិក្ខុនោះឆបថា) ធម៌មុនមានសេចក្តីពេញចិត្តក្នុង
ធម្មបទពិតមែន តែឥឡូវនេះ យើងបានដល់វិវាតធម៌ហើយ
កាលណាបើយើងបានដល់វិវាតធម៌ហើយ សប្បុរសទាំង
ឡាយ បានដឹងហើយ តើសរសើរនូវការលះបង់ការម្នាក់
ណាមួយ ក៏រូបដែលឃើញហើយ ឬសំឡេងដែលឮ
ហើយ ក្នុង រស ដោយដូច្នេះ ដែលពាល់ត្រូវហើយ ។

វិន័យប្បស្សន្ត អយោធិសោមនសិការសុត្តេ អញ្ញតភិក្ខុបសង្កមមំ

ឯកាទសមំ អយោធិសោមនសិការសុត្តំ

(២៦៨) ឯកំ សមយំ អញ្ញតភោ ភិក្ខុ គោ-
សលេសុ វិហារតិ អញ្ញតភស្មី វនសណ្ណោ ។ តេន ខោ
បន សមយេន សោ ភិក្ខុ ធិវវិហារគតោ ចាប-
កោ អតុសលេ វិតក្កេ វិតក្កេតិ សេយ្យថំទំ កា-
មវិតក្កំ ព្យាបាធិវិតក្កំ វិហីសាវិតក្កំ ។

(២៦៩) អថខោ យា តស្មី វនសណ្ណោ អធិវត្ថា
ធម៌វត្ថា តស្មី ភិក្ខុយោ អនុគម្មិកា អត្ថកាមា
តំ ភិក្ខុំ សំវេជេតុកាមា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្ថា តំ ភិក្ខុំ តាថាហិ អជ្ឈកាសិ

អយោធិសោ មនសិការា

សោ វិតក្កេហិ ខដ្ឋសិ(១)

អយោធិសោ(២) បដិទិស្សន្ត

យោធិសោ អនុវិចិទ្ទយ

១ ខ. ហោ វិតក្កេហិ មជ្ឈសិ ។ ម. រាជ្ជសិ ។ ២ ខ.ម. អយោធិ បដិទិស្សន្ត ។

នៃសំយុត្ត អយោនិសោមនសិការសូត្រ ទេវតាចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប

អយោនិសោមនសិការសូត្រ ទី ១១

[២៦៨] សម័យមួយ ភិក្ខុមួយរូប នៅក្នុងផង្កៃព្រៃមួយ ក្នុង
ដែនកោសល ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុនោះទៅនៅក្នុងទីសម្រាកក្នុង
វេលាថ្ងៃ គ្រិះរិះវិតក្កៈទាំងឡាយ ជាអកុសលដ៏លាមក គឺការវិតក្កៈ
ព្យាបាទវិតក្កៈ វិហីសាវិតក្កៈ ។

[២៦៩] គ្រានោះឯង ទេវតាដែលអាស្រ័យនៅក្នុងផង្កៃព្រៃនោះ
ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាឱ្យប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនោះ ចង់ធ្វើភិក្ខុនោះឱ្យ
សង្ខេត ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលគាថា
នឹងភិក្ខុនោះថា

លោកដែលវិតក្កៈទាំងឡាយទំពាស្តីបាន ព្រោះមិនយកចិត្ត

ទុកដាក់ដោយឧបាយប្រាជ្ញា ចូរលោកលះបង់ឧបាយមិន

មែនជាប្រាជ្ញាចេញ ហើយចូរគ្រិះរិះដោយឧបាយប្រាជ្ញាវិញ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

សត្តារំ ធម្មំ អារត្ត

សង្ឃំ សីលានិ វត្តោ

អធិកច្ចសិ ចាមោជ្ជំ

បតិសុខមសិសយំ

តតោ ចាមជ្ជតហុលោ

ទុក្ខស្សន្តំ កកិស្សសីតំ ។

អថខោ សោ ភិក្ខុ តាយ ទេវតាយ សំវេជិតោ

សំវេតមាចាធិតំ ។

ព្វាទលមំ មជ្ឈិម្ពិកិស្ថតំ

[២៧០] ឯកំ សមយំ អពាតរោ ភិក្ខុ កោស-
លេសុ វិហារតិ អពាតរស្មី វនសណ្ណោ ។

[២៧១] អថខោ យា តស្មី វនសណ្ណោ អធិវត្តា
ទេវតា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា
តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកេ វមំ តាមំ អភាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សត្វាចរិក្ខ

ប្រាជ្ញនូវព្រះសាស្តា ព្រះធម៌ និងព្រះសង្ឃ ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត

សីល រមែងបាននូវបាមោជ្ជៈ បីតិ សុខៈ ឥតសង្ស័យ

បើលោកមានបាមោជ្ជៈច្រើនជាងនេះទៅទៀត នឹងធ្វើនូវទី

បំផុតទុក្ខបាន ។

ត្រានោះឯង ភិក្ខុនោះ លុះទៅតានោះ ធ្វើឲ្យសង្ខេបហើយ ក៏

ដល់នូវសេចក្តីសង្ខេប ។

មជ្ឈិម្ពិកសូត្រ ទី ១២

[២៧០] សម័យមួយ ភិក្ខុមួយរូប នៅក្នុងផងព្រៃមួយ ក្នុង

ដែនកោសល ។

[២៧១] ត្រានោះឯង ទៅតាដែលនៅអាស្រ័យក្នុងផងព្រៃនោះ

បានចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលតាថានេះ

ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះថា

វេសំបុត្តស្ស បារកិជ្រ័យសុត្ត ឧទ្ធចាវិភាវោ

វិរេត មជ្ឈន្តិកេ កាលេ

សន្និសិន្នេសុ បក្ខិសុ

សណេតេ^(១) វ ព្រហ្មារញ្ញំ

តំ ភយំ បដិភាតិ មន្តិ ។

វិរេត មជ្ឈន្តិកេ កាលេ

សន្និសិន្នេសុ បក្ខិសុ

សណេតេ វ ព្រហ្មារញ្ញំ

សា រតិ បដិភាតិ មន្តិ ។

តេរសមំ បារកិជ្រ័យសុត្តំ

(២៧២) ឯកំ សមយំ សម្ពហុលា ភិក្ខុ កោ.

សលេសុ វិហារន្តំ អញ្ញាភវស្មី វេសសន្នោ ឧទ្ធចតា ឧទ្ធច្យា

ចបលា មុទរា វិកិណ្ឌាវាថា មុដ្ឋស្សតិវោ អសម្បជាថា

អសមាហិតា វិព្វន្តចិត្តា មាភេតិជ្រ័យា ។

១ វេសំបុត្តស្ស បណោតេវិចិ ទិស្សតិ ។ ពស្ស អន្តិកថាយដ្ឋន្ត បណោតេវិចិ ទិស្សតិ ។

វិស័យត្ថ ៣ ព័ត៌មានស្រួច ភាពឆៃក្នុងមានចិត្តរើរវាយជាដើម
 កាលវេលាថ្ងៃត្រង់ ពួកបក្សីទំនេរនៅស្ងប់ស្ងៀម ព្រៃធំក៏ហាក់
 ដូចជាបញ្ចេញសំឡេងខ្លាំង ភ័យនោះក៏ប្រាកដដល់ខ្ញុំ ។
 (ភិក្ខុនោះតបថា) កាលវេលាថ្ងៃត្រង់ ពួកបក្សីទំនេរនៅស្ងប់
 ស្ងៀម ព្រៃធំក៏ហាក់ដូចជាបញ្ចេញសំឡេង សេចក្តី
 ត្រេកអរនោះ ប្រាកដដល់អាត្មា ។

បាក្ខីព័ត៌មានស្រួច ទី ១៣

(២៧២) សម័យមួយ ភិក្ខុច្រើនរូបមានចិត្តរើរវាយ មានមានៈ
 ដូចជាបុសដុះឡើងហើយ មានចិត្តយូងយោង មានមាត់រឹង មានវាចា
 រោយរាយ មានស្មារតីភ្លេចភ្លាំង មិនមានសម្បជញ្ញៈ មានចិត្តតាំងនៅ
 មិននឹង មានចិត្តវិលទៅរកខុស តែមានអាយុជាប្រក្រតី អាស្រ័យ
 នៅក្នុងផងព្រៃមួយ ក្នុងដែនកោសល ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាថវិជ្ជោ

(២៧៣) អថទោ យា តស្មី វេទសណ្ណោ អធិវត្ថោ
 ទេវតា តេសំ ភិក្ខុនំ អនុកម្មីកា អត្តកាមា តេ
 ភិក្ខុ សំវេជេតុកាមា យេន តេ ភិក្ខុ តេនុបសង្កម្ម
 ឧបសង្កម្មិតា តេ ភិក្ខុ តាថាហិ អជ្ឈកាសំ
 សុខជីវិតោ បុរេ អាសុំ
 ភិក្ខុ តោតមសាវកា
 អនិច្ចា បិណ្ឌំ ឯសនា
 អនិច្ចា សយនាសនំ
 លោកេ អនិច្ចតំ ញត្វា
 ទុក្ខសង្ខតំ អកំសុ តេ
 ទុប្បាសំ កត្វា អត្តានំ
 តាមេ តាមណិកា វិយ
 កុត្វា កុត្វា និបជ្ឈនំ
 បរាតាវេសុ មុច្ចិតា
 សង្ខស្ស អញ្ចលី កត្វា
 ឥនេកច្ចេ វនាមហំ(១)
 អបវិជ្ជា អនាថា តេ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថវគ្គ

(២៧៣) ត្រាខោនឯង ទៅតាដែលបិតនៅ ខាងឯងព្រះខោន
 ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ចង់ធ្វើពួកភិក្ខុ
 នោះឲ្យសង្ឃត ទើបចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏ពោលតាថាទាំងឡាយ នឹងពួកភិក្ខុនោះថា

ពួកភិក្ខុជាសាវ័ក របស់ព្រះគោតម កាលធិមុន រស់នៅ
 ដោយស្រួល មិនប្រាថ្នាក្នុងការវិស្វនិរក នូវចង្កាន់បិណ្ឌបាត
 មិនប្រាថ្នានូវទីជេកទីអង្គុយឡើយ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះដឹងនូវ
 អនិច្ចតាធម៌ ក្នុងលោកហើយ ក៏ធ្វើនូវទីបំផុតទុក្ខបាន ឯពួក
 ភិក្ខុ (ក្នុងឥឡូវនេះ) ធ្វើខ្លួនឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយលំបាក
 ជ្រុលជ្រប់ក្នុងផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ស៊ីជេក ស៊ីជេក ដូចជាមនុស្ស
 អ្នកធំក្នុងស្រុក ខ្ញុំសូមធ្វើអញ្ញាលី ចំពោះសង្ឃ ខ្ញុំនិយាយ
 ចំពោះភិក្ខុមួយពួក ក្នុងទីនេះ ពួកភិក្ខុណា ជាអ្នក
 ប្រមាទ ពួកភិក្ខុនោះ គេបោះបង់ចោល ឥតមានទីពឹង

វេសំយុត្តស្ស បទុមប្បសុត្តេ ភិក្ខុបសង្កមំ

យថា បេតា តថេវ តេ

យេ ខោ មមត្តា វិហារន្តិ

តេ មេ សន្ទាយ ភាសិតំ

យេ អប្បមត្តា វិហារន្តិ

នមោ តេសំ កកោមហន្តិ ។

អថខោ តេ ភិក្ខុ តាយ ទេវតាយ សំវេជិតា
សំវេតមាចានុន្តិ ។

បិទុសមំ បិទុមបប្បសតំ

(២៧២) ឯកំ សមយំ អពាតរោ ភិក្ខុ កោស-
លេស្កុ វិហារតិ អពាតរស្មី វេសសណ្ណោ ។ តេន ខោ បន
សមយេន សោ ភិក្ខុ បច្ឆាកតំ បណ្ណាចាតប្បជីកាតោ
ចោក្ខវណី ឌុតាហិត្វា បទុមំ ឧបសង្ក័តិ ។

(២៧៥) អថខោ យា តស្មី វេសសណ្ណោ អធិវត្តា
ទេវតា តស្ស ភិក្ខុនោ អនុកម្យកា អត្តកាមា តំ
ភិក្ខុំ សំវេជេតុកាមា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

វេសំយុត្ត បទុមបុប្ផសូត្រ ទេវតាចូលទៅរកភិក្ខុ

ដូចជាពួកប្រេត ខ្ញុំពោលសំដៅតែពួកភិក្ខុនោះ ពួកភិក្ខុ

ណាជាអ្នកមិនប្រមាទ ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះពួកភិក្ខុនោះ ។

គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនោះ លុះទៅតាមនោះ ធ្វើឲ្យសង្វេគហើយ

ក៏ដល់នូវសេចក្តីសង្វេគ ។

បទុមបុប្ផសូត្រ ទី ១៤

(២៧២) សម័យមួយ ភិក្ខុមួយរូប នៅក្នុងជង់ព្រែមួយ ក្នុង

ដែនកោសល ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុនោះត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត

(ធ្វើភក្តិកិច្ចស្រេច) ក្នុងវេលាគ្រោយភក្តិ ក៏ចុះកាន់ស្រះបោកូរណី

ហើយហិតផ្កាឈូក ។

(២៧៥) គ្រានោះឯង ទេវតាដែលនៅតាស្រ័យ ក្នុងជង់ព្រែនោះ

ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនោះ ចង់ធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យ

សង្វេគ ទើបចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលគាថា

នឹងភិក្ខុនោះថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុពរិវត្តោ

យមេតំ ភវិជំ បុប្ផំ

អទិន្នំ ឧបសិដ្ឋសិ

ឯកន្ត្រមេតំ ថេយ្យានិ

កន្ធត្រេនោសិ មារិសាតិ ។

(២៧៦) ន ហារមំ ន កញ្ចាមិ

អារា សិដ្ឋាមិ ភវិជំ

អថ កេន នុ វណ្ណេន

កន្ធត្រេនោតិ វុច្ចតិ

យាយំ ភីសានិ ខនតិ

បុណ្ណវិកានំ កញ្ចាតិ

ឯវំ អាតិណ្ណាកម្មនោ

កស្មា ឯសោ ន វុច្ចតិ ។

(២៧៧) អាតិណ្ណាលុទ្ធោ បុរិសោ

អតិវេលំ^(១) មត្តិតោ

តស្មី មេ វចនំ នត្តិ

តញ្ច អរហមិ វត្ថុវេ

អនន្តណាស្ស ចោសស្ស

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

លោកហិតផ្កា ដែលកើតក្នុងទឹកនុ៎ះ ដែលគេមិនបានឲ្យ
 បត់ត្រលោកអ្នកនិទ្ទក ការហិតនុ៎ះ ជាអង្គមួយនៃការលួច
 លោកឈ្មោះថាជាអ្នកលួចក្នុង ។

(២៧៦) ភិក្ខុនោះ តបថា អាត្មាមិនបាននាំទៅ មិនបាន
 កាច់ទេ គ្រាន់តែហិតផ្កាដែលកើតក្នុងទឹក អំពីចម្ងាយទេតើ
 ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកនិយាយថា អាត្មាលួចក្នុង ចុះ
 បុរសដែលមានអំពើផ្ដេសផ្ដាស ជីកគាស់ក្រអៅឈូក កាច់
 ផ្កាឈូកយ៉ាងនេះ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកមិនថាឲ្យបុរសនុ៎ះផង(១) ។

(២៧៧) ទេវតា តបថា បុរសដែលលោកផ្ដេសផ្ដាស
 ជាអ្នកប្រឡាក់ (ដោយពតាទឹកលេស) ហួសកំណត់ ពាក្យ
 របស់ខ្ញុំមិនមាន ក្នុងបុរសនោះទេ ខ្ញុំគ្រូនិយាយតែនឹងលោក
 ម្នាក់ហ្នឹង (ព្រោះ) សត្វដែលឥតមានទីទួលពោលឥតលេស

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា កាលដែលទេវតាកំពុងស្តីឲ្យភិក្ខុនោះ មានតាបសម្នាក់ចុះដឹកគាស់ក្រអៅ
 ឈូក កាច់ផ្កាឈូក ។

វិស័យុត្តស្ស បុទុមបុត្តសុត្តេ វេរិកាសនំ

និទ្ទិ សុចិត្តវេសិនោ

វាលក្កមត្តំ ចាបស្ស

អញ្ញាមតិវ ខាយតីតិ ។

(២៧៨) អញ្ញា មំ យត្ថុ ជាតាសិ

អដោ មំ អនុកម្មសិ

បុនបិ យត្ថុ វជ្ជាសិ

យនា បស្សសិ ឯទិសន្តិ ។

(២៧៩) លេវ តិ ឧបដិវាមិ

នបិ តេ កន្ទកម្មសេ

ត្រមេវ ភិក្ខុ ជានេយ្យ

យេន កច្ឆេយ្យ ស្វកតិន្តិ ។

អថខោ សោ ភិក្ខុ តាយ លេវតាយ សំវេជិតោ

សំវេកមាថាទីតិ ។

វិស័យុត្តំ សមត្តំ ។

វិនិច្ឆ័យ បទុមចុចសូត្រ ពារ្យពោធិបរវង់ទេវតា

ជាអ្នកស្វែងរកសេចក្តីស្តាភ អស់កាលជានិច្ច សូម្បីមានបាប

ប៉ុនចុងសក់ ក៏ប្រាកដដូចជាប៉ុនមេឃ ។

[២៧៨] ភិក្ខុនោះតបថា ម្ចាស់ទេវតា អ្នកស្គាល់អាត្មា

មែន អ្នកអនុគ្រោះអាត្មាមែន ម្ចាស់ទេវតា កាលណាឃើញអ្នក

ឃើញអាត្មាធ្វើដូច្នេះ អ្នកគប្បីនិយាយឲ្យអាត្មាទៀតចុះ ។

[២៧៩] ទេវតា តបថា ខ្ញុំមិនបានចិញ្ចឹមលោកទេ មិន

មែនគ្រាន់បើជាឯងលោកទេ លោកគប្បីទៅកាន់សុគតិដោយ

កម្មណា បពិត្រភិក្ខុ លោកត្រូវដឹងកម្មនោះខ្លួនលោកចុះ ។

គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះ លុះទេវតានោះ ធ្វើឲ្យសង្ខេបហើយ

ក៏ដល់នូវសេចក្តីសង្ខេប ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិក្ខេ

តិស្សុទ្ធានំ

វិវេកំ ឧបដ្ឋានញ្ច

កស្សបតោត្ថន សម្មហុលា

អាណន្ទោ អនុវទ្ធិញ្ច

នាគទត្ថញ្ច កុលយរណំ

វដ្តីបុត្តោ ច វេសាលី

សជ្ឈាយេន អយោនិសោ

មជ្ឈន្តកាលម្ហំ ចាកតិទ្រ័យា

បទុមបុប្ផេន ចុទ្ធស ភវេតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាមិវគ្គ

ឧទាននៃវិនិស័យតនោះ ដំបូង គឺ

វិវេកសូត្រ ១ ទបដ្ឋានសូត្រ ១ ភស្សបរោត្តសូត្រ ១ សម្ម-
ហុលសូត្រ ១ អានន្ទសូត្រ ១ អនិរន្ទសូត្រ ១ នាគទត្តសូត្រ ១
កុលយរណីសូត្រ ១ វេជ្ជបុត្តសូត្រក្នុងក្រុងវេសាលី ១ សជ្ឈា-
យសូត្រ ១ អយោនិសាមនសិការសូត្រ ១ មជ្ឈនិកកាល-
សូត្រ ១ បារកត្តិន្ទ្រិយសូត្រ ១ ជាង២ នឹងបទុមបុប្ផសូត្រ ។

យក្ខសំយត្តំ

បរិមំ ឥន្ទកស្សតំ

(២៨០) ឯវុច្ឆេ សុតិ ។ ឯកំ សមយំ កករា

រាជគហេ វិហារតិ ឥន្ទក្ខដេ បព្វតេ ឥន្ទកស្ស

យក្ខស្ស កវិនេ ។

(២៨១) អថខោ ឥន្ទកោ យក្ខោ យេន កករា

តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ តាថាយ អដ្ឋ-

កាសំ

រូបំ ន ជីវន្តំ វិនន្តំ ពុទ្ធា

កតំ ន្ទយំ វិនុតិមំ សវីរំ

កុតស្ស អដ្ឋយកបិណ្ឌមេតិ

កតំ ន្ទយំ សដ្ឋតិ កត្តស្មិនំ ។

យក្ខសំយត្ត

ពិណ្ឌកស្វត្រ ទី ១

[២៨០] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន

ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងលំនៅ របស់យក្សឈ្មោះឥន្ទ្រៈ នាក់ឥន្ទ្រក្នុង

ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។

[២៨១] លំដាប់នោះឯង ឥន្ទ្រយក្ស បានចូលទៅគាល់ព្រះ

មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលគាថា នឹងព្រះមាន

ព្រះភាគថា

ព្រះពុទ្ធាងឡាយ មិនពោលនូវរូបជាជីវិតទេ ចុះសត្វ

នេះ បានសក្ការៈនេះ ដោយហេតុដូចម្តេច ឆ្លឹងនិងដុំសាច់

ថ្មីម របស់សត្វនោះ បានមកពីណា ចុះសត្វនេះ បិត

នៅក្នុងគភ៌ដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សកាបិវត្តោ

(២៨២) បឋមំ កលលំ ហោតិ

កលលា ហោតិ អត្ថំ^(១)

អត្ថនា ជាយតេ បេសិ

បេសិយា និព្វត្តតិ យនោ^(២)

យនា បសាទា^(៣) ជាយន្តិ

កេសា លោមា នទាបិ ច

យញ្ចស្ស កុញ្ចតិ មាតា

អន្ធិ ចានញ្ច កោដនំ

តេន សោ តត្ថ យាបេតិ

មាតុក្កុច្ឆិកតោ នរោតិ ។

ទុតិយំ សក្កសុតំ

(២៨៣) ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជគហោ វិហារតិ

កិដ្ឋក្កដេ បព្វតេ ។

១ អត្ថទន្ធិ និទន្តិកថាយំ ទិស្សតិ ។ ២ បេសិយា ជាយតេ យនោតិ អញ្ចត្ថ ទិស្សតិ ។
៣ យនា ឬ សាទាតិ និទន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិក្ក

[២៨២] ព្រះអង្គត្រាស់ថា កលលរូបកើតជាដំបូង គឺ

កលលរូបមក កើតជាអម្ពរូប គឺអម្ពរូបមក កើតជា

បេសិរូប គឺបេសិរូបមក កើតជាយន្តរូប គឺយន្តរូបមក

កើតជាសាឡរូប គមកទៀត ទើបកើត សក់ ពេម ក្រចក

ឯមាតារបស់សត្វនោះ បរិភោគភោជនណា ទោះបាយក្តី

ទឹកក្តី សត្វនោះដែលបិតនៅ ក្នុងផ្ទៃនៃមាតានោះ ក៏ញ៉ាំង

អត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយភោជននោះ ។

សក្កស្វត្រ ទី ២

[២៨៣] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើ

ភ្នំតជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។

យុស្សយុត្តស្ស សុត្តសុត្តេ ភក្កវិទូសង្គមនំ

(២៨៤) អថោ សក្កនាមកោ យត្វោ យេន
ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវិនិ កាថាយ
អជ្ឈកាសំ

សព្វកន្លប្បហំនស្ស
វិប្បមុត្តស្ស តេ សតោ
សមណស្ស ន តំ សាធុ
យនព្វាមនុសាសតិ ។

(២៨៥) យេន តេនចិ វណ្ណេន

សំវាសោ សក្ក ជាយតិ
ន តំ អវហតិ សប្បញ្ញោ
មនសា អនុកម្មិតុំ
មនសា ចេ បសន្នេន
យនព្វាមនុសាសតិ
ន តេន ហោតិ សំយុត្តោ
យានុកម្មា^(១) អនុទ្ធិយាតិ ។

យក្ខសំយុត្ត សក្ខសូត្រ សក្ខយក្សចូលទៅក្នុងព្រះមានព្រះភាគ

(២៨២) គ្រានោះឯង យក្សឈ្មោះសក្កៈ បានចូលទៅក្នុង
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលគាថា នឹងព្រះមាន
ព្រះភាគថា

បុគ្គលប្រៀនប្រដៅបុគ្គលដទៃ ដោយពាក្យណា ពាក្យនោះ
មិនប្រព្រឹត្តដល់លោកជាសមណៈ ដែលជាអ្នកលះបង់នូវគន្លង-
ធម៌គ្រប់យ៉ាង មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវៈ)
ជាអ្នកស្ងប់ម្លប់ទេ ។

(២៨៥) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់សក្កៈ ការនៅជាមួយ
គ្នាកើត ដោយហេតុណាមួយ បុគ្គលអ្នកមានប្រាជ្ញា មិនគួរ
នឹងអនុគ្រោះនូវហេតុនោះ ត្រឹមតែចិត្តទេ បើបុគ្គលមានចិត្ត
ជ្រះថ្លា ប្រៀនប្រដៅបុគ្គលដទៃ ដោយពាក្យណា ទុកជា
បុគ្គលដទៃនោះ មិនប្រកបខ្លួនតាមពាក្យនោះ ការប្រៀន
ប្រដៅនោះ ក៏ឈ្មោះថាការអនុគ្រោះ ឈ្មោះថាការអា-
ណិកវ័ជរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

តតិយំ សូចិលោមសុត្តំ

[២៨៦] ឯកំ សមយំ ភក្កវា កយាយំ វិហារតិ
 ដង្ហតមញ្ចេ សូចិលោមស្ស យក្ខស្ស ភវនេ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន ទរេ ច យក្ខោ សូចិលោមោ
 ច យក្ខោ ភក្កវតោ អវិទ្ធុរេ អតិក្កមន្តិ ។ អថទោ
 ទរេ យក្ខោ សូចិលោមំ យក្ខំ ឯតនរោច ឯសោ
 សមណាតិ ។ នេសោ សមណោ សមណាកោ ឯ-
 សោ យាវ ជាធាមិ យទិ វា សោ សមណោ យទិ
 វា សមណាកាតិ ។

[២៨៧] អថទោ សូចិលោមោ យក្ខោ យេន ភក្កវា
 តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា ភក្កវតោ កាយំ ឧបទាមេ-
 សិ ។ អថទោ ភក្កវា កាយំ អបទាមេសិ ។ អថទោ
 សូចិលោមោ យក្ខោ ភក្កវន្តំ ឯតនរោច កាយសិ មិ
 សមណាតិ ។ ន ទ្វាហន្តំ អារុសោ កាយាមិ អបិចតេ
 សម្មស្សោ ចាបកោតិ ។ បញ្ចំ តំ សមណា បុច្ឆស្សាមិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាបវគ្គ

សូចិលោមសូត្រ ទី ៣

[២៨៦] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ លើគ្រែ
 ឈ្មោះដង្កិត ជាលំនៅនៃយក្សឈ្មោះសូចិលោមៈ ជិតស្រុកគយា ។
 ក៏សម័យនោះឯង យក្សឈ្មោះខរៈ និងយក្សឈ្មោះសូចិលោមៈ ដើរ
 ក្នុងទីមិនឆ្ងាយ អំពីព្រះមានព្រះភាគ ។ ទើបខរយក្សនិយាយនឹងសូចិ-
 លោមយក្សយ៉ាងនេះថា ⁺នុ៎ះជាសមណៈធំ ។ សូចិលោមយក្សតប
 វិញថា ⁺នុ៎ះមិនមែនជាសមណៈធំទេ ⁺នុ៎ះជាសមណៈតូចទេតើ ខ្ញុំស្គាល់
 ជាប្រាកដថា នោះជាសមណៈធំ ឬសមណៈតូច ។

[២៨៧] គ្រានោះឯង សូចិលោមយក្ស បានចូលទៅរកព្រះមាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបបង្គំនិយាយទៅរកព្រះមាន
 ព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ងាកព្រះកាយចេញ ។
 គ្រានោះឯង សូចិលោមយក្ស បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ
 យ៉ាងនេះថា បពិត្រសមណៈ លោកខ្លាចខ្ញុំឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់អាវុសោ តថាគត មិនខ្លាចអ្នកឯងទេ តែសម្លៀកបំពាក់
 ឯង អាច្រក់ណាស់ ។ បពិត្រសមណៈ ខ្ញុំនឹងសួរប្រស្នាចំពោះលោក

យក្ខសំយក្ខស្ស សូចិលោមសុត្តេ សូចិលោមយក្ខបុត្តា

សធនេ មេ សមណា ន ព្យាករិស្សសិ ចិត្តំ វា តេ
 ទិបិស្សាមិ ហនយំ វា តេ ដាលេស្សាមិ ទានេសុ
 វា កហេត្វា ទារកង្គាយ ទិបិស្សាមីតិ ។ ន ទ្វាហន្តំ
 អារុសោ បស្សាមិ សនេរកេ លោកេ សមារកេ
 សព្វេហ្មកេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា បដាយ សនេ-
 រមនុស្សាយ យោ មេ ចិត្តំ វា ទិបេយ្យ ហនយំ
 វា ដាលេយ្យ ទានេសុ វា កហេត្វា ទារកង្គាយ តីរេ
 ទិបេយ្យ អបិច ភិ អារុសោ បុច្ឆ យនាកង្គសីតិ ។

[២៨៨] វាកោ ច នោសោ ច កុតោនិទានា

អរតី រតិ លោមហីសោ កុតោជា

កុតោ សមុដ្ឋាយ មនោវិតក្កា

កុហារកា ធន្តមិវេស្សជន្តិតិ ។

យក្សសំយត្ត សូចិលោមសូត្រ សូចិលោមយក្សទូលស្ស

បពិត្រសមណៈ បើលោកមិនដោះស្រាយប្រាប់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងបន្យាត់ចិត្ត
 លោក តើធ្វើចិត្តឲ្យខូច ឬវះហឫទ័យរបស់លោក ពុំនោះសោតទេ ខ្ញុំនឹង
 ចាប់ដើងលោក បោះទៅត្រើយម្ខាងទន្លេគង្គា ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលណា បន្យាត់បង្ខំនូវចិត្តរបស់គាត់ជាធាតុបាន ឬវះ
 ហឫទ័យរបស់គាត់ជាធាតុ ពុំនោះសោត ចាប់ដើងគាត់ជាធាតុត្រូវដឹងទៅត្រើយ
 ទន្លេគង្គាខាងនាយបាន បុគ្គលនោះ គាត់ជាធាតុ មិនដែលឃើញមានទេ
 ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពួកសត្វ
 ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្ស
 ដ៏សេស ម្ចាស់អាវុសោ មួយទៀត បើអ្នកឯងចង់សួរ ក៏សួរចុះ ។

[២៨៨] សូចិលោមយក្ស ទូលសួរថា រាតៈនិងទោសៈ

មានអ្វីជាហេតុ សេចក្តីអផ្សុក សេចក្តីត្រេកអរ និងសេចក្តី
 ព្រឺព្រួចរោម កើតអំពីទីណា មនោវិតក្កៈ តាំងឡើងអំពី
 ទីណា ហើយលែងចោលនូវចិត្តទៅវិញ ដូចកូនក្មេងចាប់

កែវបោះចោល ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាបរិវេណ

(២៨៧) ភតោ ច ឆោសោ ច ឥតោនិទានា

អរតី រតិ លោមហំសោ ឥតោជា

ឥតោ សមុដ្ឋាយ មនោវិតត្តា

កុមារកា ធន្តមិវេស្សជន្និ

ស្មេហជា អត្ថសម្ពតា

និក្រោធស្សេវ ខន្ធជា

បុន្ន វិសត្តា កាមេសុ

មាលុក្ក^(១) វិត្តតា វេន

យេ នំ បជានន្និ យតោនិទានំ

តេ នំ វិនោទេន្និ សុណោហិ យក្ខ

តេ ទុត្តរំ ឌីយមិមំ តរន្និ

អតិណ្ណាប្បព្វំ អប្បនព្វកយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

(២៨៨) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ភតៈនិងចោសៈ មានអត្តភាព
 នេះជាហេតុ សេចក្តីអដ្ឋក សេចក្តីត្រេកអរ និងសេចក្តី
 ព្រឺព្រួចរោម ក៏កើតអំពីអត្តភាពនេះ មនោវិតក្កៈ ក៏តាំងឡើង
 អំពីអត្តភាពនេះដែរ ហើយលែងចោលនូវចិត្តទៅវិញ ដូច
 កូនក្មេងចាប់ភ្នែកបោះចោល វិតក្កៈដ៏លាមក កើតអំពីសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ កើតព្រមក្នុងខ្លួន ដូចជាពួកជ្រៃ កើតអំពីដើម
 ជ្រៃ បាបវិតក្កៈដ៏ច្រើន រមែងធ្វើពួកសត្វឲ្យជាប់នៅក្នុងកាម
 ទាំងឡាយ ដូចវល្លិដែលរូបរីកដើមឈើក្នុងព្រៃ ពួកបុគ្គល
 ណា ជឿច្បាស់នូវអត្តភាពនោះថា មានរបស់ណាជាហេតុ
 ពួកបុគ្គលនោះ ក៏បង្ហាចង់នូវអត្តភាពនោះបាន ម្នាលយក្ស
 អ្នកចូរស្តាប់ចុះ ពួកបុគ្គលនោះ រមែងឆ្ងល់នូវអន្លង់នេះ ដែល
 ឆ្ងល់បានដោយកម្រ ដែលគេមិនដែលឆ្ងល់ ដើម្បីមិនកើតក្នុង
 ភពថ្មីតទៅទៀត ។

យក្ខសំយក្ខស្ស មណិក្ខសុត្តេ ភគវន្តប្បជីវចនំ

បុត្តតំ មណិក្ខទុស្តំ

(២៩០) ឯកំ សមយំ កកវំ មគទេស្យ វិហរតិ

មណិមាឡកេ ចេតិយេ មណិកទុស្ស យក្ខស្ស

កវំនេ ។

(២៩១) អថទោ មណិកន្តោ យក្ខោ យេន កកវំ

តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវតោ សន្តិកេ វមំ

តាថំ អភាសិ

សតិមតោ សនា កន្តំ

សតិមា សុខមេធនិ

សតិមតោ សុវេ សេយ្យា

វេរា ច បរមុច្ចតីតិ ។

យកសំយុត្ត មណិកទ្ធសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់តប

មណិកទ្ធសូត្រ ទី ៤

(២៧០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងលំនៅ

របស់យក្សឈ្មោះមណិកទ្ធ ទៀបចេតិយឈ្មោះមណិមាឡកៈ ក្នុង

ដែនមគធៈ ។

(២៧១) គ្រានោះឯង មណិកទ្ធយក្ស បានចូលទៅរកព្រះ

មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលគាថានេះ ក្នុង

សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគថា

សេចក្តីចំរើន របស់បុគ្គលអ្នកមានស្មារតី រមែងមានគ្រប់

កាល អ្នកមានស្មារតី រមែងដល់នូវសេចក្តីសុខ គុណដ៏

ប្រសើរ របស់បុគ្គលអ្នកមានស្មារតី រមែងមានជានិច្ច អ្នក

មានស្មារតី រមែងរួចចាកពៀរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវិជ្ជោ

(២៧២) សតិមតោ សនា កន្តិ

សតិមា សុខមេធនិ

សតិមតោ សុវេ សេយ្យោ

វេរា(១) ន បរិមុច្ចតិ(២) ។

យស្ស សព្វមហោរត្តិ

អហីសាយ រតោ មនោ

មេត្តិសោ(៣) សព្វគុតេសុ

វេរន្តស្ស ន កេនចីតិ ។

បញ្ចមំ សាន្តសុត្តំ

(២៧៣) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថយំ វិហា-
រតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន អញ្ញតិស្សា ឧបាសិកាយ
សានុ នាម បុត្តោ យក្ខេន កហិតោ ហោតិ ។

(២៧៤) អថទោ សា ឧបាសិកា បរិនេវមានា
តាយំ វេលាយំ ឥមា តាថាយោ អកាសិ

១ ម. វេរា ឬ ។ ២ កត្តបិ បោត្តកេ ឥតិសទ្ធា ទិស្សតិ ។ សោ ន សមេតិ (អញ្ញតំ
មតិ) ។ ៣ មេត្តំ សោតិ បាបោ ។ ឥន្ទ្រកថាយម្បិ ឯវ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាចវគ្គ

(២៨២) ព្រះអង្គត្រាស់ថា សេចក្តីចំរើន របស់បុគ្គលអ្នក
 មានស្មារតី រមែងមានសព្វកាល អ្នកមានស្មារតី តែងដល់
 នូវសេចក្តីសុខ គុណដ៏ប្រសើរ របស់បុគ្គលអ្នកមានស្មារតី
 រមែងមានជានិច្ច តែអ្នកមានស្មារតី មិនរួចចាកពៀរទេ ។
 លុះតែបុគ្គលណា មានចិត្តត្រេកអរ ក្នុងការមិនបៀតបៀន
 អស់ថ្ងៃនិងយប់ទាំងអស់ មានចំណែកមេត្តាចិត្ត ចំពោះ
 ពួកសត្វទាំងពួង បុគ្គលនោះ ទើបមិនមានពៀរ ដោយ
 ហេតុនីមួយឡើយ ។

សានុស្សត្រី ទី ៥

(២៨៣) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
 ជេតពាន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
 ឯង យក្សបានចាប់សានុសាមណេរ ជាបុគ្គលរបស់ឧបាសិកាម្នាក់ ។

(២៨៤) គ្រានោះឯង ឧបាសិកានោះ ខ្សឹកខ្សួល បានពោល
 តាមទាំងនេះ ក្នុងវេលានោះថា

យក្ខសំយក្ខស្ស សានុសុត្តេ សានុវិច្ឆ
 ចាតុទ្ទសី បញ្ចទសី
 យា ច បក្ខុស្ស អដ្ឋមី
 ចារិហារិកបក្ខុញ្ច
 អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
 ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ យេ
 ន តេហិ យក្ខា កំឡន្តិ
 ឥតិ មេ អរហនំ សុតំ
 សាវណំ អដ្ឋ បស្សមិ
 យក្ខា កំឡន្តិ សាទុនាតិ ។

(២៧៥) ចាតុទ្ទសី បញ្ចទសី

យា ច បក្ខុស្ស អដ្ឋមី
 ចារិហារិកបក្ខុញ្ច
 អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
 ឧបោសថំ ឧបវសន្តិ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ យេ
 ន តេហិ យក្ខា កំឡន្តិ

យក្ខសំយត្ត សានុស្សត្រ ពាក្យសានុសាមណេរ

ខ្ញុំបានឮព្រះអរហន្តទាំងឡាយថា បុគ្គលទាំងឡាយណា

រក្សាទេវោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ថ្ងៃទី ១៥ និង

ថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ស ទាំងបារិហារិកបក្ខផង(១) ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្ត

ព្រហ្មចរិយៈ ពួកយក្ស មិនយាយបុគ្គលនោះឡើយ ឥឡូវ

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំឯងឃើញពួកយក្ស យាយសានុសាមណេរ ។

(២៩៥) យក្ស ភថថា នាងបានឮពាក្យព្រះអរហន្តទាំង

ឡាយ ដោយប្រពៃថា បុគ្គលទាំងឡាយណា រក្សា

ទេវោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ថ្ងៃទី ១៥

និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ស ទាំងបារិហារិកបក្ខផង ឈ្មោះថា

ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ពួកយក្ស មិនយាយបុគ្គលទាំងនោះទេ

១ បារិហារិកបក្ខនេះ សំដៅយកថ្ងៃបដិជាករទេវោសថ គឺថ្ងៃខាងដើមនិងថ្ងៃខាងចុងនៃបក្ស-
ទេវោសថ (ថ្ងៃអមបក្សនិងទេវោសថ) ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

សាហុ តេ អរហន្តំ សុត្តំ

សាទ្ធិំ បព្វទ្ធិំ វជ្ជាសិ

យក្ខានំ វចនំ ឥទ្ធិ

មាគាសិ មាបតី កម្មំ

អារិ វា យទិ វា វហោ

សចេវ មាបតី កម្មំ

ករិស្សសិ ករោសិ វា

ន តេ ទុក្ខា បម្ភត្យន្តិ

ឧប្បទាបិ មលាយតោតិ(១) ។

(២៧៦) មតិ វា អម្ព រោទន្តិ

យោ វា ជីវំ ន ទិស្សន្តិ

ជីវន្តំ អម្ព បស្សន្តិ

កស្មា មិ អម្ព រោទស្ថិតិ ។

(២៧៧) មតិ វា បុត្ត រោទន្តិ

យោ វា ជីវំ ន ទិស្សន្តិ

យោ ច កាមេ ចជិត្យាន

បុនរាគច្ឆតេ ឥច

១ វិមា តាណាយោ អម្ពានំ រោទន្តកេ ឬ ទ.ម. រោទន្តកេ ឬ អកាមព្វំ វិរុទ្ធា យេវ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាវិទូ

នាងគប្បនិយាយប្រាប់សានុសាមណេរ ដែលភ្ញាក់ឡើងថា
នេះជាពាក្យរបស់ពួកយក្ស (ប្រាប់) ថា លោកកុំធ្វើអំពើ
អាក្រក់ក្នុងទីបំពោះមុខ ឬទីកំបាំងមុខឡើយ បើលោកនឹង
ធ្វើ ឬកំពុងធ្វើ នូវអំពើលាមក លោកទុកជាហោះរត់ទៅ
ក៏មិនរួចពីសេចក្តីទុកដែរ ។

[២៩៦] សានុសាមណេរភ្ញាក់ឡើង និយាយថា ញោម
ពួកជនតែងយំរកបុគ្គល ដែលស្លាប់បាត់ទៅហើយ ឬបុគ្គល
ដែលរស់នៅ តែគេមិនឃើញ ញោម ញោមឃើញភាគ
នៅរស់នៅឡើយ ញោម ហេតុអ្វីក៏ញោមយំរកភាគ ។

[២៩៧] ឧបាសិកាគបថា លោកកូន ជនចំងឡាយតែង
យំរកបុគ្គល ដែលស្លាប់បាត់ទៅហើយ ឬបុគ្គលដែលរស់នៅ
តែគេមិនឃើញ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កាមចំង
ឡាយហើយ បែរជាត្រឡប់មករកកាម ក្នុងលោកនេះវិញ

យក្សសំយក្ខស្ស បិយង្គរសុត្តេ អនុរុទ្ធស្ស ធម្មបទភាសនំ

តំ វាបិ បុត្ត រោទន្តិ

បុន ជីវំ មតោ ហិ សោ

កុក្កុឡា ឧត្តតោ តាត

កុក្កុឡំ បតិភុមិច្ឆសិ

នរកា ឧត្តតោ តាត

នរកំ បតិភុមិច្ឆសិ

អភិជារ័ថ កន្ទន្តេ

កស្ស ឧជ្ឈាបយាមសេ

អាទិត្តា និព្វតំ កណ្ណំ

បុន ឧយ្ហិភុមិច្ឆសីតិ ។

ឆៃដ្ឋី បិយង្គរសុត្តិ

(២៩៨) ឯកំ សមយំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ សា-

វត្ថុយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អនុរុទ្ធោ វត្ថុយា

បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ធម្មបទានិ ភាសតិ ។

យក្ខសំយត្ត បិយង្គរសូត្រ ព្រះអនុរុទ្ធសំដែងធម្មបទ

លោកកូន សូម្បីតែបុគ្គលនោះ ក៏ពួកជនយំរកដែរ ព្រោះ
 ថា បុគ្គលនោះស្រស់នៅមែន តែទុកដូចជាមនុស្សស្លាប់ហើយ
 លោកកូន ខ្ញុំបានស្រង់លោក អំពីផេះក្តៅត្រឹមរាវស ហើយ
 លោកចង់ធ្លាក់ទៅ ក្នុងផេះក្តៅវិញ លោកកូន ខ្ញុំបានស្រង់
 លោកអំពីរណ្តៅហើយ លោកចង់ធ្លាក់ទៅ ក្នុងរណ្តៅវិញ
 លោកចូរស្ទុះចេញទៅ សេចក្តីចម្រើនចូរមានដល់លោក ខ្ញុំ
 នឹងប្រាប់ដល់អ្នកណាកើត លោក (ចេញអំពីយរាវសទៅ
 បួសហើយ) ដូចជាគ្រឿងកណ្តុះ ដែលគេនាំចេញអំពីផ្ទះ
 ភ្លើងឆេះ ហើយចង់ឆេះ (ក្នុងយរាវស) វិញ ។

បិយង្គរសូត្រ ទី ៦

[២៩៨] សម័យមួយ ព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះ
 អនុរុទ្ធមានអាយុ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយសំដែង
 ធម្មបទ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវីរោ

(២៧៧) អថោ បិយង្គរមាតា យក្ខិដំ បុត្តកំ
ឯវិ កោសេសិ

មា សន្ទមករំ បិយង្គរ
ភិក្ខុ ធម្មបទានំ កាសតិ
អបិច ធម្មបទំ វិជានិយ
បដិបជ្ជេម ហិតាយ នោ សិយាតិ ។

(៣០០) ចាលោសុ ច សញ្ញាមាមសេ
សម្បជានមុសា ន កណាមសេ
សិក្ខេម សុសីល្យមត្តនោ
អបិ មុត្តេម បិសាចយោនិយាតិ ។

សុត្តមំ បុណ្ណសុសុត្តំ

(៣០១) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថយំ វិហាតិ
ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន កកវា ភិក្ខុ និព្វានប្បដិសំយុត្តាយ ធម្មិយា
កថាយ សន្ទស្សតិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្ប-
ហំសេតិ ។ តេ ច ភិក្ខុ អដ្ឋិកត្វា មនសិកត្វា សព្វ-
វេទក្សោ សមញ្ញាហរិត្វា ឱហិតសោតា ធម្មំ សុណានំ ។

សុត្តន្តបិដក សម្មាសម្ពុទ្ធសិកាយ ត-ពាចវគ្គ

[២៩៩] គ្រានោះឯង យកនិរឈ្មោះបិយង្គរមាតា ល្អក្នុងក្រុម
យ៉ាងនេះថា

ម្ចាស់បិយង្គរ៖ ឯងកុំមាត់កឡើយ ដ្បិតភិក្ខុកំពុងសំដែង
ធម្មបទ ប្រសិនបើយើងដឹងច្បាស់នូវធម្មបទហើយ ប្រតិបត្តិ
តាមដើម្បីជាប្រយោជន៍ ប្រយោជន៍នឹងមានដល់យើង ។

[៣០០] ក្នុងគបថា យើងនឹងសង្រួម ក្នុងសត្វទាំងឡាយ
យើងកុំពោល នូវពាក្យសម្បជានមុសាវាទ យើងគួរសិក្សា
នូវមារយាទ របស់ខ្លួនឱ្យល្អ ទើបយើងរួចអំពីកំណើត
ចិសាចបាន ។

បុណ្យសុស្សត្រ ទី ៧

[៣០១] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់វិណ្ឌនាពួកភិក្ខុឱ្យឃើញច្បាស់ ឱ្យកាន់
យក ឱ្យកាចហាន ឱ្យរីករាយ ដោយធម្មកថា ប្រកបដោយព្រះ
និព្វាន ។ ពួកភិក្ខុនោះ ក៏ធ្វើឱ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ប្រមូល
មកនូវចិត្តទាំងពួង ផ្សៀងសោតប្រសាទប្រងស្តាប់ធម៌ ។

យក្ខសំយក្ខស្ស បុណ្យសុសុត្តេ យក្ខនិរោធំ

(៣០២) អដទោ បុណ្យសុមាតា យក្ខនិរោធំ បុត្រ-
កំ ឯវំ តោសេសំ

តុល្លា ឧត្តរកោ ហោហំ
តុល្លា ហោហំ បុណ្យសុ
យាវហំ តុល្លសេដ្ឋស្ស
ធម្មំ សោស្សាមិ សត្តនោ
និព្វានំ ភក្ខវា អាហា
សព្វកន្ធិប្បមោចនំ
អតិវេលា ច មេ ហោតិ
អស្មំ ធម្មំ បិយាយនា
បិយោ លោកេ សកោ បុត្តោ
បិយោ លោកេ សកោ បតិ
តតោ បិយតំ មយ្ហំ
អស្មំ ធម្មស្ស មត្តនា
ន ហំ បុត្តោ បតិ វាបិ
បិយោ ទុក្ខោ បមោចយេ
យថា សទ្ធម្មស្សវនំ

យក្ខសំយត្ត បុណ្យសុសុត្រ ពាក្យយក្ខិនី

(៣០២) ត្រាវនោះឯង យក្ខិនីឈ្មោះបុណ្យសុមាតា ល្អឯកូន

ភូច យ៉ាងនេះថា

ម្ចាស់នាងទត្តា ចូរឯងស្ងៀមទៅ ម្ចាស់បុណ្យសុ ចូរឯង

ស្ងៀមទៅ អញនឹងស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះសាស្តាជាព្រះពុទ្ធ

ដ៏ប្រសើរសិន ព្រះមានព្រះភាគ បានសំដែងនូវព្រះនិព្វាន

ថាជាគ្រឿងរួចចាកគន្លងធម៌ទាំងពួង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីប្រា-

ថ្នាក់ធម៌នោះ របស់អញខ្វាំងហួសប្រមាណ កូនរបស់ខ្លួន

ក៏ជាច័ស្រឡាញ់ក្នុងលោក ប្តីរបស់ខ្លួនក៏ជាច័ស្រឡាញ់ក្នុង

លោក តែសេចក្តីប្រាថ្នាធម៌នោះ របស់អញជាច័ស្រឡាញ់

ក្រៃលែងជាងនោះទៅទៀត កូនក្តី ប្តីក្តី ដែលជាច័ស្រឡាញ់

មិនមែនដោះអញឱ្យរួចចាកទុក្ខបានទេ មានតែការស្តាប់ធម៌

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សត្វបិវត្តោ

ទុក្ខា មោចេតិ ចាណំនំ

លោកេ ទុក្ខបរេតស្មី

ជរាមរណាសំយុត្តេ

ជរាមរណាមោក្ខាយ

យំ ធម្មំ អភិសុទ្ធិ

តំ ធម្មំ សោតុមិច្ឆាមិ

តុណ្ហំ ហោហិ បុនេត្យតិ ។

(៣០៣) អម្ព ន ព្យាហរិស្សាមិ

តុណ្ហំ ភតាយមុត្តរា

ធម្មមេវ និសាមេហិ

សទ្ធម្មស្សនំ សុខំ

សទ្ធម្មស្ស អនត្តាយ

អម្ព ទុក្ខំ ចរាមសេ

ឯស ទេវមនុស្សានំ

សមន្មានំ បក្កង្គរោ

តុន្តោ អន្តមសារីរោ

ធម្មំ នេសេតិ ធម្មាមាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាថវគ្គ

ទើបដោះសត្វទាំងឡាយ ឲ្យរួចចាកទុក្ខបាន កាលបើសត្វ-

លោក ត្រូវសេចក្តីទុក្ខត្របសង្កត់ ប្រកបដោយជកនិង

មរណៈហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងហើយ

នូវធម៌ណា អញចង់ស្តាប់ធម៌នោះ ដើម្បីរួចចាកជកនិង

មរណៈ ម្ចាស់បុរេពុទ្ធស្វា ចូរឯងស្ងៀមទៅ ។

[៣០៣] បុរេពុទ្ធស្វា តបថា បពិត្រអ្នកម្តាយ ខ្ញុំមិន

និយាយទេ ទាំងនាងទុក្ខានេះក៏ស្ងៀមដែរ សូមអ្នកម្តាយ

ស្តាប់ធម៌ចុះ ការស្តាប់ព្រះសង្ឃ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ

បពិត្រអ្នកម្តាយ យើងដើរទាំងទុក្ខ ព្រោះមិនបានដឹងព្រះ

សង្ឃ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ ជាអ្នកធ្វើនូវពន្លឺដល់ទៅតានិងមនុស្ស

ទាំងឡាយដែលវង្វេង មានព្រះសិវៈជាទីបំផុត ព្រះអង្គ

មានបញ្ជាចក្ខុ ទ្រង់កំពុងសំដែងធម៌ ។

យុត្តសំយុត្តស្ស សុទ្ធសុត្តេ អនាថិបិណ្ឌិកស្ស បរិវត្តនំ

(៣០៤) សាដុ ខោ បណ្ឌិតោ នាម

បុត្តោ ជានោ ឧវេ សយោ

បុត្តោ មេ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស

ធម្មសុទ្ធិំ បិយាយតិ

បុណ្យសុ សុខំ ហោហិ

អដ្ឋាហម្ហិ សមុត្តតា

ទិដ្ឋានំ អរិយសុទ្ធានំ

ឧត្តរាបិ សុណាតុ មេតិ ។

អដ្ឋមី សុទ្ធិសុត្តិ

(៣០៥) ឯកំ សមយំ កកវំ រាជគហោ វិហារតិ
សីគវនេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ
កហាបតិ រាជគហំ អនុប្បត្តោ ហោតិ តេនចិនេវ កក-
វណ្ណយេន ។ អស្សាសិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ កហាបតិ
ពុទ្ធា កកវ លោកេ ឧប្បន្នាតិ តាវនេវ ច បន
កកវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុកាមោ ហោតិ ។
អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហាបតិស្ស ឯតទហោសិ

យកសំយុត្ត សុទ្ធសូត្រ សេចក្តីត្រិះរិះ របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី

[៣០២] (បុរេពុទ្ធសមាគមនាពោលថា) ប្រវត្តនាសាស្ត្រ⁺
 កូនកើតហើយ ដេកនៅនាទ្រូង ដែលជាបណ្ឌិត កូនរបស់
 អញ ស្រឡាញ់ធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ របស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ម្ចាស់
 បុរេពុទ្ធ ចូរឯងបានសុខស្រួល អញបានខ្ពង់ខ្ពស់ (ក្នុង
 សាសនា) តាំងពីថ្ងៃនេះហើយ ទាំងនាងទុក្ខក ក៏ចូរស្តាប់
 អរិយសច្ច៍ទាំងឡាយ ដែលអញនិងឯងឃើញហើយចុះ ។

សុទ្ធិត្ថសូត្រ ទី ៨

[៣០៥] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុង
 សីវន៍ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតី
 បានទៅដល់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដោយកិច្ចការនីមួយៗ^(១) ។ អនាថបិណ្ឌិក-
 គហបតី បានឮដំណឹងថា ព្រះពុទ្ធកើតឡើងហើយក្នុងលោក ក៏មាន
 ប្រាថ្នាដើម្បីចូលទៅជួប នឹងព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងខណៈនោះឯង ។
 គ្រានោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតី មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា

១ កិច្ចការនីមួយៗក្នុងទីនេះ សំដៅយកការផ្សេងៗ ។ អង្គីក៏ថា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិគ្គោ

អកាលោ ខោ អជ្ជំ ភក្កវន្តំ នស្សនាយ ឧបសង្កម្ភិតំ
 ស្មេនាធាហំ កាលេន ភក្កវន្តំ នស្សនាយ ឧបសង្ក-
 ម្ភិតំ មិត្តំ ។ ពុទ្ធកតាយ សតិយា និបជ្ជិ វត្តិយា សុទ្ធំ
 តិក្ខុតំ វជ្ជាសិ បកាតន្តំ មត្តាមាថោ ។ អថខោ
 អនាថបិណ្ឌិកោ កហបតិ យេន សីវិដិកធារំ តេនុប-
 សង្កម្ភិតំ ។ អមនុស្សា ធារំ វិវិសុ ។

(៣០៦) អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហបតិស្ស
 នករ្យា និក្ខមន្តប្ប អាលោកោ អន្តរាយិ អនុកា-
 រោ ចាតុរហោសិ ភយំ ធម្មិតន្តំ លោមហិសោ ឧ-
 នចាទិ ។ តតោ ច បុន និវត្តិតុកាមោ អហោសិ ។
 អថខោ សីវិកោ យក្ខោ អន្តរហិតោ សទ្ធិំ អនុស្សាវេសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាវិទូ

ថ្ងៃនេះជាពេលមិនគួរ ដើម្បីចូលទៅជួបព្រះមានព្រះភាគទេ ចាំដល់ថ្ងៃ

ស្អែក អាត្មាអញនឹងចូលទៅជួបព្រះមានព្រះភាគ ដោយកាលគួរ ពុំ

ខាន ។ កាលបើសក្ខីតាំងនៅក្នុងពុទ្ធក្នុងហើយ គាត់ដេកក្នុងមួយពត្រី

ក្រោកឡើង ៣ ដង ដោយស្មោះថាភ្លឺហើយ ។ គ្រានោះឯង អនា-

ថិណ្ឌិកឥហបតី ក៏ចូលទៅរកសីបេកទ្វារ (ទ្វារស្នេសាន) ។ ពួក

អមនុស្ស ក៏បើកទ្វារឲ្យ ។

[៣០៦] គ្រានោះ កាលអនាថិបណ្ឌិកឥហបតី កំពុងចេញទៅអំ-

ពីនគរ ពន្លឹកបាត់ទៅ ឯងឮកំភើតប្រាកដឡើង សេចក្តីភ័យ គក់ស្អុតនិង

ការព្រៃរោមកំភើតឡើង ។ គាត់ចង់ត្រឡប់មកអំពីទីនោះវិញ ។ គ្រានោះ

ឯង យករូបឈ្មោះសិរកៈចំពាំងខ្លួនមិនឲ្យឃើញ ធ្វើសំឡេងឲ្យឮឡើងថា

យកសំយត្តស្ស សុទ្ធសុត្តេ សិរិយកុសលោ

សតំ ហត្ថំ សតំ អស្សា

សតំ អស្សតរី រថា

សតំ កញ្ញាសហស្សានិ^(១)

អាមុត្តមណិក្កុណ្ណលា

ឯកស្ស បដិវត្តិហារស្ស

កលំ បាគ្សន្តិ សោឡសី

អភិក្កម កហបតិ

អភិក្កម កហបតិ

អភិក្កមនន្តេ សេយ្យោ

នោ បដិក្កមនន្តិ ។

អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហបតិស្ស អន្ធកា-

រោ អន្ធរធាយិ អាណោកោ ចាតុរហោសិ យំ អហោ-

សិ កយំ ធម្មិតត្ថំ លោមហិសោ សោ បដិប្បស្សម្ហិ ។

១ សតំ កញ្ញាសហស្សានិ បុរិមបទានិបិ ឥមិថា វ សហស្សបទេ ន សុទ្ធំ សម្ពុទ្ធានិ
 តថេវ ហិ សតំ កញ្ញាសហស្សានិ សតសហស្សានិ ហត្ថិសតសហស្សានិ អស្សសតស-
 ហស្សានិ រថាតិ អយមេត្ត អត្ថោ ។ ឥតិ ឯកេកសតសហស្សសោ វិបិកន្តិ ឥទ្ធព្ពិកថាយំ
 វត្ថុំ ។

យក្ខបំយុត្ត សុទ្ធក្ខយុត្ត សំឡេងរបស់សិវរាជ

ដំរីមួយសែន សេះមួយសែន រថទីមេដោយមេសេះអស្សុគរ

មួយសែន នាងកញ្ញាពាក់កុណ្ឌល ជាវិការៈនៃកែវមណី

មួយសែននាក់ ក៏មិនដល់ថ្ងៃមួយចំណិត នៃជំហានមួយ

ដែលគេចែកឲ្យជាចំណែកដប់ប្រាំមួយ ។ ដង ឡើយ ម្ចាស់

គហបតី ចូរអ្នកឈានទៅមុខចុះ ម្ចាស់គហបតី ចូរអ្នក

ឈានទៅមុខចុះ ការឈានទៅមុខ របស់អ្នកប្រសើរជាង

ឯការត្រឡប់ថយក្រោយវិញ មិនប្រសើរទេ ។

គ្រានោះឯង ឆឹងត្រចាត់ទៅ ពន្លឹកកើតប្រាកដឡើង ដល់អនា-

ថបិណ្ឌិកគហបតី ទាំងសេចក្តីភ័យ ការគក់ស្ងួត និងការព្រឺរោម ក៏

ស្ងប់រម្ងាប់ទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស សភាវិកោ

(៣០៧) ទុតិយម្សិ ទោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស ក-
ហបតិស្ស អាណិកោ អន្តរាយិ អន្ធការោ ចាតុរ-
ហោសិ ភយំ ធម្មិតតំ លោមហីសោ ឧទទាទិ ។ តតោ
ច បុន ធម្មិតតុកាមោ អហោសិ ។ ទុតិយម្សិ ទោ
សិវកោ យត្វោ អន្តរហិតោ សទ្ធមនុស្សវេសិ

សតំ ហត្ថំ សតំ អស្ស ។ បេ។

កលំ ធាក្ខន្ធិ សោឡសី

អភិក្កម កហបតិ

អភិក្កម កហបតិ

អភិក្កមនន្តេ សេយ្យោ

នោ បដិក្កមនន្តិ ។

អថទោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហបតិស្ស អន្ធកា-
រោ អន្តរាយិ អាណិកោ ចាតុរហោសិ យំ អហោសិ
ភយំ ធម្មិតតំ លោមហីសោ សោ បដិប្បស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

[៣០៧] ពន្ធិបាត់ទៅ ឯនឹតកំភើតប្រាកដឡើង ដល់អនាថ-
 បិណ្ឌិកគហបតី ទាំងសេចក្តីភ័យ ការតក់ស្លុត និងការព្រើររោម កំភើត
 ឡើង អស់ពីរដងទៀត ។ ឯអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ក៏ចង់ត្រឡប់
 ពីទីនោះមកវិញទៀត ។ សិរិកយក្សបំបាំងខ្លួនមិនឲ្យឃើញ ក៏ធ្វើ
 សំឡេងឲ្យឮឡើង អស់ពីរដងទៀតថា

ដំរីមួយសែន សេះមួយសែន ។ បេ ។ ក៏មិនដល់ថ្ងៃមួយ
 ចំណិត នៃដំហានមួយ ដែលគេចែកឲ្យជាបំណែកដប់ប្រាំ
 មួយ ។ ដងឡើយ ម្ចាស់គហបតី ចូរអ្នកឈានទៅមុខចុះ
 ម្ចាស់គហបតី ចូរអ្នកឈានទៅមុខចុះ ការឈានទៅមុខ
 របស់អ្នកប្រសើរជាង ឯការត្រឡប់ថយក្រោយវិញ មិន
 ប្រសើរទេ ។

ត្រានោះឯង នឹតបាត់ទៅ ពន្ធិកំភើតប្រាកដឡើង ដល់អនា-
 ថបិណ្ឌិកគហបតី ទាំងភ័យ ការតក់ស្លុត និងការព្រើររោម ក៏ស្ងប់
 រម្ងាប់ទៅ ។

យក្ខសំយក្ខស្ស សុទ្ធក្ខសុត្តេ សិរិយុស្សោ

(៣០៨) តតិយម្យំ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហ-
បតិស្ស អាណោតោ អន្តរាយិ អន្ធការោ ចាតុរោ-
សិ កយំ ធម្មិតតំ លាមហំសោ ទុដោទិ ។ តតោ
ច បុន ធិវត្តិតុការោ អហោសិ ។ តតិយម្យំ ខោ
សិរិកោ យក្ខោ អន្តរហិតោ សន្ធិមនុស្សវេសិ

សតំ ហត្ថំ សតំ អស្សា ។ បេ។

កលំ ធាត្យន្តំ សោឡសិ

អភិក្កម កហបតិ

អភិក្កម កហបតិ

អភិក្កមនន្តេ សេយ្យោ

នោ បដិក្កមនន្តំ ។

អថខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហបតិស្ស អន្ធកា-
រោ អន្តរាយិ អាណោតោ ចាតុរោសិ យំ អហោសិ
កយំ ធម្មិតតំ លាមហំសោ សោ បដិប្បស្សន្តំ ។

យកសំយក្ក សុទ្ធក្សត្រ សំឡេងរបស់សិវកាយ

(៣០៨) ពន្លឺបាត់ទៅ ឆ្លងកំភើតប្រាកដឡើង ដល់អនាថ-
បិណ្ឌិកគហបតី ទាំងសេចក្តីភ័យ ការគត់ស្ងួត និងការព្រឺរោម កំភើត
ឡើង អស់វារៈបីដងទៀត ។ ឯអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក៏ចង់ត្រឡប់អំពី
ទីនោះមកវិញ ។ សិវកាយក្សំបំបាំងខ្លួនមិនឲ្យឃើញ ធ្វើសំឡេងឲ្យ
ឮឡើង អស់វារៈបីដងទៀតថា

ដំរើមួយសែន សេះមួយសែន ។ បេ ។ មិនដល់ថ្ងៃមួយ
ចំណិត នៃជំហានមួយ ដែលគេចែកឲ្យជាចំណែកដប់ប្រាំ
មួយ ។ ឆងឡើយ ម្ចាស់គហបតី ចូរអ្នកឈានទៅមុខចុះ
ម្ចាស់គហបតី ចូរអ្នកឈានទៅមុខចុះ ការឈានទៅមុខ
របស់អ្នកប្រសើរជាង ឯការត្រឡប់ថយក្រោយវិញ មិន
ប្រសើរទេ ។

ត្រាឆ្ពោះឯង ឆ្លងកំភើតប្រាកដឡើង ដល់អនា-
ថបិណ្ឌិកគហបតី ទាំងសេចក្តីភ័យ ការគត់ស្ងួត និងការព្រឺរោម ក៏ស្ងប់
ម្យ៉ាងទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

[៣០៧] អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ កហបតិ យេន

សីតវនំ តេនុបសង្កមំ ។ តេន ខោ បន សមយេន កកវំ

វត្ថុយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អដ្ឋោ កាសេ ចង្កមតិ។

អន្ទសា ខោ កកវំ អនាថបិណ្ឌិកំ កហបតី ទ្វរតោ

វំ អាគច្ឆន្តំ និស្វាន ចង្កមា ឡិរេហិត្វា បញ្ញត្តោ អាសនេ

និសីទិ ។ និសជ្ឈ ខោ កកវំ អនាថបិណ្ឌិកំ កហបតី

ឯតទរោច ឯហំ សុទត្ថាតិ ។ អថខោ អនាថបិណ្ឌិកោ

កហបតិ ឆាមេន មំ កកវំ អាលបតីតិ តត្ថោ កកវតោ

ចានេសុ សិរសា និបតិត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច កក្ខិ

កន្តោ កកវំ សុខំ វសិត្ថាតិ(១) ។

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សតាថវិទ្យា

(៣០៩) គ្រានោះឯង អនាថបិណ្ឌិកតហបតី ចូលទៅឯសីតវ៉ៃ ។

ក៏សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តែងឡើង ក្នុងបច្ចុសសម័យ

នៃកត្រី ទៅចង្រ្កមក្នុងទីវាលស្រឡះ ។ ព្រះមានព្រះភាគ បាន

ទតឃើញអនាថបិណ្ឌិកតហបតី កំពុងមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញ

ហើយ ទ្រង់ចុះអំពីទីចង្រ្កមមកគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ។

លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏ត្រាស់ហៅអនាថបិណ្ឌិក-

តហបតី យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សុទ្ធត្ថ ចូរអ្នកមកអោយ ។ ទើបអនាថ-

បិណ្ឌិកតហបតី ទូទក្សាលទៀបបាទ នៃព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីនោះ

ដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅអញចំឈ្មោះ ក៏ក្រាប

បង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅជាសុខទេព ។

យក្ខសំយក្ខស្ស បឋមស្កានុត្តេ សុក្កភិក្ខុនិយា ធម្មទេសនំ

(៣០០) សព្វនា វេ សុខំ សេតិ

ព្រាហ្មណោ បរិធិព្វតោ

យោ ន លិម្បតិ កាមេសុ

ស័ត្តក្ខតោ ជីវ្ជបជំ

សព្វា អាសត្តិយោ នេត្វា

វិនេយ្យ ហនយេ នំ

ឧបសន្នោ សុខំ សេតិ

សន្តិំ បប្បយ្យ ទេតសាតិ ។

និរិមំ បឋមស្កានុត្តំ

(៣០១) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហោ វិហរតិ

វេទ្យវេន កលន្តកេនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន

សុក្កា ភិក្ខុនិ មហានិយា បរិសាយ បរិវត្តា ធម្មំ

នេសេតិ ។

(៣០២) អថខោ សុក្កាយ ភិក្ខុនិយា អភិប្ប-

សន្នោ យត្តោ រាជគហោ វជិកាយ វជិកំ សិដ្ឋាដ-

កេន សិដ្ឋាដកំ ឧបសន្តមិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមា

កថាយោ អភាសិ

យកសំឡេង បឋមសុត្តាសូត្រ សុត្តាភិក្ខុនិ បំផែងធម៌

(៣១០) ព្រះអង្គត្រាស់ថា បុគ្គលជាអ្នកបន្ទាត់បង់បោប
រំលត់កិលេស រមែងដេកជាសុខសព្វកាល បុគ្គលណាមាន
សេចក្តីត្រជាក់ត្រជុំ ឥតមានទុបធិកិលេស កាត់បង់តណ្ហា
ទាំងអស់ បន្ទោបង់សេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ក្នុងហ្វូងយ មិន
បានប្រឡាក់ ក្នុងកាមទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ រមែងដល់
នូវសេចក្តីរម្ងាប់កិលេសដោយចិត្ត មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ ដេក
នៅជាសុខ ។

បឋមសុត្តាសូត្រ ទី ៩

(៣១១) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភោគ ជ្រងំឆង់នៅ ក្នុងវត្ត
វេទ្យុរ៉ែន ជាកលម្ហូបកម្មរបស់ស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង
ភិក្ខុនិឈ្នោះសុក្កា មានបរិស័ទច្រើនចោមរោម ក៏ពុទ្ធសំដែងធម៌ ។

(៣១២) គ្រានោះឯង យក្សមានសេចក្តីជ្រះថ្លាក្រពេក ចំពោះ
សុក្កាភិក្ខុនិ ក៏ចេញពីច្រកមួយ ចូលទៅកាន់ច្រកមួយ ចេញពីផ្លូវ
ត្រឡែងកែងមួយ ចូលទៅកាន់ផ្លូវត្រឡែងកែងមួយ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
ហើយពោលគាថាទាំងនេះ ក្នុងវេលានោះថា

សុត្តន្តបិដកេ សុត្តន្តនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញោ
 ភិទ្ទេ កតា រាជគហោ មនុស្សា
 មនុស្សតា(១) សេយរេ
 យេ សុត្តំ ន វយ្យាសន្តិ
 ទេសេន្តិ អមតំ បដិ
 តព្វា បន អប្បនិពន្ធិ
 អសេចនកមោជំ
 មន្តិ មញ្ញា សប្បញ្ញា
 វលាហកមិវ បន្តត្ថំ ។

ទេសមំ ទុតិយសុក្កានុត្តំ

[៣០៣] ដកំ សមយំ ភគវា រាជគហោ វិហរតិ
 វេជ្ជាវន កលេន្ត កនិកថេ ។ ទេន ខោ បន សម-
 យេន អញ្ញតហ ឧបាសកោ សុត្តាយ ភិក្ខុនិយា
 ភោជនំ អភាសំ ។

[៣០៤] អថខោ សុត្តាយ ភិក្ខុនិយា អភិប្ប-
 សន្នោ យត្តោ រាជគហោ វជីកាយ វជីកំ សិដ្ឋាជ-
 កេន សិដ្ឋាជកំ ឧបសង្កត្តា តាយំ វេលាយំ ឥមំ
 តាមំ អភាសំ

១ ១. មនុស្សតាវ អន្តរាយេ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សាធិវគ្គ

ពួកមនុស្សក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ធ្វើអ្វីដល់អញ ពួកជនណា
 មិនចូលទៅជិតស្នាក់ភិក្ខុនី ដែលកំពុងសំដែងនូវឧបាយជា
 គ្រឿងដល់ព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ (ជនទាំងនោះ) ដូចជា
 បុគ្គលផឹកទឹកឃ្មុំហើយដេក ពួកបុគ្គលមានប្រាជ្ញា ហាក់
 ដូចជាក្របដឹកនូវអមតនិព្វាននោះ ដែលជាធម៌មិនគួរចុះ
 ចង់ចោល មានឧបាយសមិនបានលាយឡំ ដូចជាអ្នកដំណើរ
 ផឹកទឹក ដែលហូរធ្លាក់មកពីចន្លោះពពក ។

ទុតិយសក្កាសូត្រ ទី ៤០

[៣១៣] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រើសរើសនៅ ក្នុងវត្ត
 វេទ្យានី ជាកលទ្ធកនិករបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង
 មានឧបាសិកាម្នាក់ ប្រភេទភោជនដល់ស្នាក់ភិក្ខុនី ។

[៣១៤] គ្រានោះឯង យក្សមានសេចក្តីជ្រះថ្លាក្រពេក ចំពោះ
 ស្នាក់ភិក្ខុនី ក៏ដើរចេញពីប្រកមួយ ចូលទៅកាន់ប្រកមួយ ចេញពីផ្លូវ
 ត្រឡែងកែងមួយ ចូលទៅកាន់ផ្លូវត្រឡែងកែងមួយ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
 ហើយពោលគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

យកសំយុង្គ បីរាស្ត្រ បីរាស្ត្រ

បុត្រ រត បសិ តហ្ម

សប្បញ្ញា រតាយុទ្ធាសកោ

យោ សុត្តាប អនាសិ កោជនំ

សត្វកន្ត្រហិ វិស្សមុត្ត យាតិ ។

ឯកាទសប្បិ បីរាស្ត្រ

(៣០៥) ឯកា សមយំ កកក រាជកហោ វិហរតិ
 វេទ្យុវេន កលន្ត កនិកបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញាតរោ ឧទាសកោ ចីរាយ ភិក្ខុនិយា ចីរិ អនាសិ។

(៣០៦) អថខោ ចីរាយ វិក្ខុនិយា អភិប្បសន្នោ
 យត្តោ រាជកហោ វេនិកាយ វេនិកំ សិដ្ឋាជកេន
 សិដ្ឋាជកំ ឧបសន្តិច្ឆា តាម វេលាយំ វេនិ តាម
 អកាសិ

បុត្រ រត បសិ តហ្ម

សប្បញ្ញា រតាយុទ្ធាសកោ

យោ ចីរាយ អនាសិ ចីរិ

សត្វកន្ត្រហិ វិស្សមុត្ត យាតិ ។

យកសំបុត្រ ចំរើកម្ពុជា ការប្រគេនចំរើកម្ពុជា

ទុកសកណា បានប្រគេនគោដង ដល់ស្រុកភ្នំ ដែល
មានចិត្តផ្អែកស្រឡះ ចាកគន្លងចិត្តអស់ ទុកសកនេះ
ឈ្មោះថា អ្នកប្រគេនសំបុត្រជាតិ ហើយបានប្រទះនូវ
បុណ្យច្រើន ។

ប្រការទី ១

[៣១៥] សម័យបុរាណ ព្រះបាទ ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
វេទ្យាន ជាកលទ្ធកនិកបណ្ឌិត ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង
មានទុកសកណា បានប្រគេនចំរើកម្ពុជា ដល់ស្រុកភ្នំឈ្មោះថា ។

[៣១៦] គ្រានោះឯង យកសំបុត្រច្រើនដុះថ្នាំគ្រឿង ចំពោះ
ចំរើកម្ពុជា ក៏ដើរចេញពីច្រកមួយ ចូលទៅកាន់ច្រកមួយ ចេញពីផ្លូវ
ត្រឡែងកែងមួយ ចូលទៅកាន់ផ្លូវត្រឡែងកែងមួយ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
ហើយពោលគាថានេះ ក្នុងវេទនានោះថា

ទុកសកណា បានប្រគេនចំរើកម្ពុជា ដល់ស្រុកភ្នំ ដែលមានចិត្ត
ស្រឡះ ចាកគន្លងចិត្តអស់ ទុកសកនេះ
ថាអ្នកមានប្រាជ្ញាពិត ហើយបានប្រទះនូវបុណ្យច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សាមវេរីគ្គា

ទ្វាទសមិ អាឡវិកសុត្តំ

[៣១៩] ឯវុច្ឆ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ កករំ

អាឡវិយំ វិហារតិ អាឡវកេ ឡេយ្យោ ឡេយ្យោ កករំ ។

អថ ខា អាឡវកោ ឡេយ្យោ ឡេយ្យោ កករំ តេ-

នុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កករំ ឯតទ្ធកេតំ ឯត្តម

សមណាតិ ។ សាធាវុសោតិ កករំ ឯត្តមំ ។ បរិស

សមណាតិ ។ សាធាវុសោតិ កករំ ចារិសំ ។ ទុតិ-

យម្បិ ខោ អាឡវកោ ឡេយ្យោ កករំ ឯតទ្ធកេតំ

ឯត្តម សមណាតិ ។ សាធាវុសោតិ កករំ ឯត្តមំ ។

បរិស សមណាតិ ។ សាធាវុសោតិ កករំ ចារិសំ ។

តតិយម្បិ ខោ អាឡវកោ ឡេយ្យោ កករំ ឯតទ្ធកេតំ

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សុត្តន្តវគ្គ

អាឡវិកសូត្រ ទី ១២

[៣១៧] ឱបាទស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងលំនៅ របស់យេសូ ឈ្មោះអាឡវិក ។ ក្នុងវេនអាឡវិ ។
 គ្រានោះឯង អាឡវិកយេសូ ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងចូល
 ទៅដល់ហើយ ទើបពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 សមណៈ ចូរលោកចេញទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទទួលថា ម្ចាស់អា-
 វុសោ ប្រពៃហើយ ដូច្នេះ ក៏ស្តាប់ចេញទៅ ។ អាឡវិកយេសូ ពោល
 ថា ម្ចាស់សមណៈ ចូរលោកមកវិញ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទទួល
 ថា ម្ចាស់អាវុសោ ប្រពៃហើយ ដូច្នេះ ក៏ស្តាប់ចូលមកវិញ ។ អាឡ-
 វិកយេសូ បានពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះ អស់ពីរដងថា
 ម្ចាស់សមណៈ ចូរលោកចេញទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ទទួលថា
 ម្ចាស់អាវុសោ ប្រពៃហើយ ដូច្នេះ ក៏ចេញទៅ ។ អាឡវិកយេសូ
 ពោលថា ម្ចាស់សមណៈ ចូរលោកចូលមកវិញ ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទទួលថា ម្ចាស់អាវុសោ ប្រពៃហើយ ដូច្នេះ ក៏ចូលមកវិញ ។ អាឡ-
 វិកយេសូ បានពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះ ជាតំរប់បីដងថា

យក្ខសំយក្ខស្ស អាឡាសុត្តេ អាឡាសុត្តេ

និក្ខម សមណាតិ ។ អាឡាសុត្តេ កក្ក ពិក្ខមិ ។

បរិស សមណាតិ ។ អាឡាសុត្តេ កក្ក ចារិសិ ។

[៣០៨] កតុត្ថម្យំ ខោ អាឡាសុត្តេ យក្ខោ ក-
 ក្កន្តំ ឯកទេវេន ពិក្ខម សមណាតិ ។ ន ខ្វាហំ
 អាឡាសុត្តេ ពិក្ខមិ ឬច្ឆមិ យន្តេ ករណីយំ នំ ក-
 រោហិតំ ។ កត្តំ នំ សមណ បុច្ឆិ ឬច្ឆមិ សេច មេ
 ន ព្យាករិឃ្មមិ ចិន្តំ វ តេ ឱច្ឆិ ឬច្ឆមិ បាទយំ
 វ តេ ដាលេ ឬច្ឆមិ ចានេសុ វ កហត្ថា ចារ-
 កត្តាយ ឱច្ឆិ ឬច្ឆមិ ។ ន ខ្វាហំ អាឡាសុត្តេ បស្សមិ
 សនេវេតេ លោកេ សមារេតេ សព្វេហ្មតេ សស្ស-
 មណព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវេមនុស្សាយ យោ
 មេ ចិន្តំ វ ឱច្ឆយ្យ បាទយំ វ ដាលេយ្យ ចានេសុ
 វ កហត្ថា ចារកត្តាយ ឱ កយ្យ អបិច ភំ អាឡាសុត្តេ
 បុច្ឆ យនាកត្តសីតិ ។

យក្ខសំយុត្ត អាឡវិកសូត្រ ពាក្យរបស់អាឡវិកេយ្យ

ម្នាលសមណៈ ចូរលោកចេញទៅវិញ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទទួលថា
ម្នាលអាវុសោ ប្រពៃហើយ ដូច្នេះ ក៏ស្តេចចេញទៅ ។ អាឡវិកេយ្យ
ពោលថា ម្នាលសមណៈ ចូរលោកចូលមកវិញ ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ទទួលថា ម្នាលអាវុសោ ប្រពៃហើយ ដូច្នេះ ក៏ទ្រង់ចូលមកវិញ ។

(៣១៨) អាឡវិកេយ្យ បានពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគ អស់
រវះ ៤ ដងទៀតថា ម្នាលសមណៈ ចូរលោកចេញទៅវិញ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោ តថាគតនឹងមិនចេញទៅទេ កិច្ច
ណាអ្នកឯងត្រូវធ្វើ ចូរអ្នកឯងធ្វើកិច្ចនោះចុះ ។ ម្នាលសមណៈ ខ្ញុំនឹង
សួរប្រស្នាចំពោះលោក បើលោកមិនដោះប្រស្នាខ្ញុំទេ ខ្ញុំនឹងបន្ទាត់ចិត្ត
លោក ឬវះហឫទ័យរបស់លោក តុំនោះសោត ខ្ញុំនឹងចាប់ជើងលោក
បោះទៅ ក្នុងត្រើយខាងនាយនៃទន្លេគង្គា ។ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់
ថា ម្នាលអាវុសោ បុគ្គលណា បន្ទាត់ចិត្តតថាគត ឬវះហឫទ័យ ឬក៏
ចាប់ជើងត្រង់ទៅ ក្នុងត្រើយខាងនាយនៃទន្លេគង្គា តថាគត មិនដែល
ឃើញបុគ្គលនោះសោះ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក
ព្រហ្មលោក និងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំង
មនុស្សជាសម្បត្តិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះ ចូរ
អ្នកឯងសួរប្រស្នា ដែលអ្នកឯងប៉ិនប៉ងសួរចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មុត្តនិកាយស្ស សភាវិទោ

(៣១៩) កឹស្វន្ធ វិត្តំ បរិសស្សំ សេដ្ឋំ
 កឹស្កុ សុច្ឆន្ទំ សុខមាវហាតិ
 កឹស្កុ ហវេ សាធុតំ រសានំ
 កថំ ជីវី ជីវិតមាហុ សេដ្ឋន្តំ ។

(៣២០) សុទ្ធិន្ធ វិត្តំ បរិសស្សំ សេដ្ឋំ
 ធម្មោ សុច្ឆន្ទំ សុខមាវហាតិ
 សុទ្ធិ ហវេ សាធុតំ រសានំ
 បញ្ញាជីវី ជីវិតមាហុ សេដ្ឋន្តំ ។

(៣២១) កថិស្កុ តរតិ ឌុយំ
 កថិស្កុ តរតិ អណ្ណំ
 កថិស្កុ ទុក្ខមច្ចេតិ
 កថិស្កុ បរិសុជ្ឈត្តិ ។

(៣២២) សទ្ធាយ តរតិ ឌុយំ
 អប្បមាទេន អណ្ណំ
 វិរិយេន ទុក្ខមច្ចេតិ
 បញ្ញាយ បរិសុជ្ឈត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាបិវគ្គ

[៣១៩] អាឡវកយក្ស សួរថា អ្វីហ្ន៎⁺ ជាទ្រព្យប្រសើរ
 របស់បុរសក្នុងលោកនេះ អ្វីហ្ន៎⁺ ដែលបុគ្គលសន្សំដោយ
 ប្រពៃហើយ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ របស់អ្វី ដែលមានរស
 ឆ្ងាញ់ វិសេសជាងរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកប្រាជ្ញពោលថា
 បុគ្គលដែលរស់នៅដូចម្តេច ឈ្មោះថារស់នៅប្រសើរ ។

[៣២០] ព្រះអង្គត្រាស់ថា សទ្ធាជាទ្រព្យប្រសើរ របស់
 បុរសក្នុងលោកនេះ សុចរិតធម៌ដែលបុគ្គលសន្សំដោយប្រ-
 ពៃ តែងនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ពាក្យពិតជារសឆ្ងាញ់វិសេស
 ជាងរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកប្រាជ្ញពោលថា បុគ្គលដែល
 រស់នៅដោយប្រាជ្ញា ឈ្មោះថារស់នៅប្រសើរ ។

[៣២១] ឆ្លា បុគ្គលធ្វើអន្ទង់បាន ដោយអ្វីហ្ន៎⁺ ធ្វើ
 សមុទ្របាន ដោយអ្វី បុគ្គលកន្លងសេចក្តីទុក្ខបាន ដោយអ្វី
 បរិសុទ្ធបាន ដោយអ្វី ។

[៣២២] ឆ្លា បុគ្គលធ្វើអន្ទង់បាន ដោយសទ្ធា ធ្វើ
 សមុទ្របាន ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ កន្លងសេចក្តីទុក្ខបាន
 ដោយសេចក្តីព្យាយាម បរិសុទ្ធបាន ដោយប្រាជ្ញា ។

យក្ខសំយក្ខស្ស អាឡវិកសុត្តេ បញ្ញាព្យាករណំ

(៣២៣) កក្កិសុ លកតេ បញ្ញា
 កក្កិសុ វិន្ទតេ ធនំ
 កក្កិសុ កក្កិ បប្បោតិ
 កក្កិ មិត្តានិ កក្កតិ
 អស្មា លោកា បរិ លោកំ
 កក្កិ បេច្ច ន សោចតីតិ ។

(៣២៤) សទ្ធិហានោ អរហតំ
 ធម្មំ និព្វានបត្តិយា
 សុស្ស្ហំ លកតេ បញ្ញា
 អប្បមត្តោ វិចិត្រណោ
 បដិវបកាវ ធុរា
 ឧដ្ឋាតា វិន្ទតេ ធនំ
 សច្ចេន កក្កិ បប្បោតិ
 ធនំ មិត្តានិ កក្កតិ(១)
 យស្មេតេ ចតុរោ ធម្មា
 សទ្ធិស្ស យរមេសិនោ

យកសំយុត្ត អាណិតសូត្រ ការព្យាបាលនូវប្រសា

(៣២៣) អ្នក. បុគ្គលបានប្រាជ្ញាដោយអ្វី បានទ្រព្យ

ដោយអ្វី ដល់នូវសេចក្តីសរសើរដោយអ្វី ចង់ពួកមិត្ត

បានដោយអ្វី បុគ្គលលះលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ

មិនសោកសៅ ក្នុងលោកខាងមុខ ដោយអ្វី ។

(៣២៤) ៨. បុគ្គលធ្វើធម៌របស់ព្រះអរហន្តចាំងឡាយ

រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីដល់ព្រះនិព្វាន បុគ្គលមានប្រាជ្ញា

មិនប្រមាទ កាលស្តាប់ដោយប្រពៃ រមែងបាននូវប្រាជ្ញា

បុគ្គលមានការនាំសមតាមកាល មានធុរៈ (មិនទំលាក់

ចោល) ជាអ្នកតស៊ូ រមែងបាននូវទ្រព្យ បុគ្គលដល់នូវសេច-

ក្តីសរសើរដោយសច្ចៈ បុគ្គលអ្នកឲ្យ រមែងចង់ពួកមិត្តបាន

បុគ្គលដែលមានសង្ខត្រប់គ្រងផ្ទះ ត្រូវមានធម៌៤ ប្រការនេះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

សង្ខំ ទមោ ជិតិ បាតោ

ស វេ បេច្ច ន សោចតិ

ឥន្ទ្រ^(១) អញ្ញោបិ បុច្ឆស្ស

បុច្ឆ សមណាត្រាហ្មណោ

យទិ សត្វា ទមា បាតោ

ឧទ្យោ ភិយ្យោធិ វិជ្ជត្តតិ ។

(៣២៥) កកំ ទុណំ បុច្ឆយ្យំ

បុច្ឆ សមណាត្រាហ្មណោ

យោហំ អន្ទ បដាធាមិ

យោ អត្តោ សម្បរាយិកោ

អត្តាយ វត មេ តុន្ទោ

វាសាយាឡវិមាគមា

យោហំ អន្ទ បដាធាមិ

យត្ថ ទិដ្ឋំ មហាប្បលំ

១ ឧ.ម. អស្មា លោក បរិលោកំ ឯវំ បេច្ច ន សោចតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាបិវគ្គ

តី សច្ចៈ (ពាក្យពិត) ១ ទេមៈ (ការទូន្មាន) ១ ថិតិ (សេចក្តី

អត់ធន់) ១ ចាតៈ (ការបរិច្ចាគ) ១ វេមន៍មិនសោកសៅក្នុង

លោកខាងមុខដោយពិត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកសួរពួកសមណ-

ព្រាហ្មណ៍ឯទៀតឲ្យច្រើនគ្នាចុះ ក្រែងមានធម៌ណាក្នុងលោក

នេះ វិសេសជាង សច្ចៈ ទេមៈ ចាតៈ ខន្តិ ទៅទៀត ។

[៣២៥] វិញ. ក្នុងវេលានេះ ខ្ញុំនឹងសួរពួកសមណ-

ព្រាហ្មណ៍ច្រើនគ្នាដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងប្រ-

យោជន៍ក្នុងបរលោកក្នុងថ្ងៃនេះ ដោយសារព្រះពុទ្ធស្តេចមក

តង់ក្នុងដែនអាឡវីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងក្នុង

ថ្ងៃនេះថា ទានដែលគេឲ្យចំពោះបុគ្គលណា មានផលច្រើន

យក្ខសំយត្តស្ស អាឡវកសុត្តេ តស្សទ្វានំ
 សោ អហំ វិចរិស្សាមិ
 តាមា តាមំ បុរា បុរិ
 នមស្សមាណោ សម្មទ្ធិ
 ធម្មស្ស ច សុធម្មតន្តិ ។

យក្ខសំយត្តំ សមត្តំ ។

តិស្សទ្វានំ

ឥន្ទកោ សត្តស្វចិ(១) ច
 មណិកគោ ច សាធុ ច
 បិយត្ថវបុនព្វសុ
 សុទតោ ច ទេ សុត្តា ចរា
 អាឡវកេន ទ្វានសាតិ ។

១ ឧ. ឥន្ទកោ សត្តលោមោ ច ។

យក្ខសំយុត្ត អាឡវកសូត្រ ឧទាននៃយក្ខសំយុត្តនោះ

ខ្ញុំនឹងចេញពីស្រុកមួយ ទៅស្រុកមួយ ចេញពីបុរីមួយ ទៅ
បុរីមួយ នមស្ការនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធផង ព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរផង ។

ចប់ យក្ខសំយុត្ត ។

ឧទាននៃយក្ខសំយុត្តនោះ គឺ

សូត្រមាន ១២ គឺ ឥន្ទ្រកសូត្រ ១ សក្កកសូត្រ ១ សូចិលោម-
សូត្រ ១ មណិក្ខុសូត្រ ១ សានុសូត្រ ១ ប័យង្គរសូត្រ ១
បុនព្វសុសូត្រ ១ សុទត្តសូត្រ ១ សុក្កាសូត្រ ២ ច័រាសូត្រ ១
អាឡវកសូត្រ ១ ។

សក្កសំយត្តំ

បឋម សុត្តន្ត

[៣២៦] ឯវច្ឆេ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ កគ-

វា សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស

អាណមេ ។ តត្រ ខោ កគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុ-

វេតិ ។ កទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កតេតោ បច្ចុស្សោស្មំ ។

[៣២៧] កគវា ឯតទលោច ក្ខតប្បញ្ញំ ភិក្ខុវេ អ-

សុវា ទេវេ អភិយំសុ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវា-

នមិទ្ធោ សុវីរំ ទេវបុត្តំ អាមន្តេសិ ឯតេ តាត សុវីរំ អ-

សុវា ទេវេ អភិយន្តិ កច្ច តាត សុវីរំ អសុវេ បច្ចុយ្យា-

ហិតិ ។ ឯវំ កទ្ធន្តវតិ ខោ ភិក្ខុវេ សុវីរោ ទេវបុត្តោ

សក្កស្ស ទេវានមិទ្ធស្ស បដិស្សត្ថា បមាទំ អាចារេសិ ។

សក្ខីសម័យ

សុរិយត្រី ទី ១

[៣២៦] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
ភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនោះ ទទួលស្តាប់
ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ។

[៣២៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយមក មានពួកអសុរ ច្បាំងគ្នានឹងពួក
ទេវតា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាស់នោះឯង សក្កទេវរាជ ជាធំជាង
ពួកទេវតា បានហៅទេវបុត្តឈ្មោះសុរិយៈមកថា ម្ចាស់បាសុរិយៈ ពួក
អសុរទាំង⁺នេះ ច្បាំងគ្នានឹងពួកទេវតា ម្ចាស់បាសុរិយៈ ចូរអ្នកទៅគំរាំង
នឹងពួកអសុរ⁺នេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុរិយទេវបុត្ត ទទួលទេវ-
បញ្ជា របស់សក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយថា ព្រះករុណាថ្ងៃ
វិសេស យ៉ាងនេះហើយ ក៏ធ្វើពួកអសុរ ឲ្យដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ។

សព្វសម្បត្តិស្ស សុរិយុត្តេ សព្វវចនំ

ទុតិយវ្យំ ខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិន្ទោ សុរិយុ
 ទេវបុត្តំ អាមន្តសំ ឯតេ តាត សុរិយុ អសុរា ទេវេ
 អភិយន្ត កច្ច តាត សុរិយុ អសុរេ បច្ចយ្យាហិតំ ។ ឯវំ
 កច្ចន្ត វិ ខោ ភិក្ខុវេ សុរិយុ ទេវបុត្តោ សក្កស្ស ទេ-
 វនមិន្ទស្ស បដិស្សត្វា ទុតិយវ្យំ បមាទំ អាចាទេសំ ។
 តតិយវ្យំ ខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិន្ទោ សុរិយុ
 ទេវបុត្តំ អាមន្តសំ ឯតេ តាត សុរិយុ អសុរា ទេវេ អ-
 ភិយន្ត កច្ច តាត សុរិយុ អសុរេ បច្ចយ្យាហិតំ ។ ឯវំ
 កច្ចន្ត វិ ខោ ភិក្ខុវេ សុរិយុ ទេវបុត្តោ សក្កស្ស ទេ-
 វនមិន្ទស្ស បដិស្សត្វា តតិយវ្យំ បមាទំ អាចាទេសំ ។

(៣២៨) អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិន្ទោ សុរិយុ
 ទេវបុត្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសំ

អនុដ្ឋហំ អវាយាមំ

សុខំ យត្រាជីកច្ចតិ

សុរិយុ តត្ថ កច្ចាហំ

មញ្ច តត្ថេវ ចាបយាតិ ។

សក្កសំយុត្ត សុរិយូត្រ ពាក្យព្រះឥន្ទ្រ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា បានហៅសុរិយ-
 ទេវបុត្តមកអស់ពីរៈ២៨ឆ្នាំទៀតថា ម្នាលបាសុរិយៈ ពួកអសុរតាំងខ្ពុះ ច្បាំង
 គ្នានឹងពួកទេវតា ម្នាលបាសុរិយៈ ចូរអ្នកទៅគតាំងនឹងពួកអសុរចុះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុរិយទេវបុត្ត ទទួលទៅបញ្ជា របស់សក្កទេវរាជ
 ជាធំជាងពួកទេវតាថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស យ៉ាងនេះហើយ ក៏ធ្វើពួក
 អសុរឲ្យដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ អស់ពីរៈ២៨ ឆ្នាំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា បានហៅសុរិយទេវបុត្តមកអស់ពីរៈ២៨ឆ្នាំ
 ទៀតថា ម្នាលបាសុរិយៈ ពួកអសុរតាំងខ្ពុះ ច្បាំងគ្នានឹងពួកទេវតា
 ម្នាលបាសុរិយៈ ចូរអ្នកទៅគតាំងនឹងពួកអសុរចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សុរិយទេវបុត្ត ទទួលទៅបញ្ជា របស់សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតាថា
 ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស យ៉ាងនេះហើយ ក៏ធ្វើពួកអសុរ ឲ្យដល់នូវសេចក្តី
 ប្រមាទ អស់ពីរៈ២៨ ឆ្នាំទៀត ។

[៣២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង សក្កទេវរាជ ជាធំ
 ជាងពួកទេវតា បានហៅបាតាចានឹងសុរិយទេវបុត្តថា

បុគ្គល កាលមិនតស៊ូ មិនព្យាយាមទេ តែងបានសេចក្តី
 សុខ ក្នុងទីណា ម្នាលសុរិយៈ ចូរអ្នកទៅក្នុងទីនោះចុះ
 ចូរអ្នកធ្វើអញឲ្យដល់ ក្នុងទីនោះផង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំបុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

[៣២៩] អលស្វាយំ^(១) អនុដ្ឋាតា

ន ច កុញ្ចចិ ការយេ

សត្វកាមសមិទ្ធិស្ស

នម្មេ សត្តកំ វិំ ទិសានិ ។

[៣៣០] យត្ថាលសោ អនុដ្ឋាតា

អច្ចន្តស្មុខមេធនិ

សុវ្វិ តត្ថ កុញ្ចហិ

មញ្ច តត្ថេវ មាបយានិ ។

[៣៣១] អកម្មហិ ទេវសេដ្ឋ

សត្តកំ វិំទ្កេម យំ សុខំ

អសោកំ អនុនាយាសំ

នម្មេ សត្តកំ វិំ ទិសានិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

[៣២៩] សុរិយោទេវបុត្ត ទូលថា បុគ្គលខ្លីលច្រអូស
ជាអ្នកមិនតស៊ូ មិនធ្វើកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ តែជាអ្នក
សម្រេច នូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់ចំពូក បពិត្រសក្កទេវរាជ
សូមព្រះអង្គទ្រង់បង្ហាញ នូវកន្លែងដ៏ប្រសើរនោះ ដល់
ខ្ញុំព្រះអង្គ ។

[៣៣០] សក្កទេវរាជត្រាស់ថា បុគ្គលខ្លីលច្រអូស ជា
អ្នកមិនតស៊ូ ដល់នូវសេចក្តីសុខ ដោយចំណែកមួយ
ក្នុងទីណា ម្នាលសុរិយៈ ចូរអ្នកទៅ ក្នុងទីនោះចុះ ចូរអ្នក
ធ្វើអញ្ញាឲ្យដល់ ក្នុងទីនោះផង ។

[៣៣១] សុរិយោទេវបុត្ត ទូលថា បពិត្រសក្កទេវរាជដ៏ប្រ-
សើរជាងទេវតា យើងបានសេចក្តីសុខណា ដោយមិនបាច់
ធ្វើការណ៍ បពិត្រសក្កទេវរាជ សូមទ្រង់បង្ហាញសេចក្តីសុខ
ដ៏ប្រសើរ ដែលមិនមានសោកសៅ មិនមានសេចក្តី
ចង្អៀតចង្អល់ចិត្តនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គផង ។

សព្វសំយុត្តស្ស សុសិមសុត្តេ ភូតបុព្វវត្ថុ

[៣៣២] ស(ច) អត្ថិ អកម្មន

កោចិ ក្យចិ ន ជីវតិ (១)

និព្វានស្ស ហិ សោ មត្តោ

សុវិរុត្ត កត្វាហិ

មញ្ច តត្ថេវ ចាបយាតិ ។

[៣៣៣] សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សត្តោ នេវនមិទ្ធោ
សកំ បុព្វដលំ ឧបជីវមាណោ នេវនំ តាវត្ថីសានំ
សស្សិយានិបច្ចំ រជ្ជិ កាវេន្តោ ឧដ្ឋានវិយស្ស វណ្ណានំ
ភវិស្សតិ ។ ឥធិ ខ្វេតំ ភិក្ខុវេ សោភេថ យំ តុម្ភេ ឯវិ
ស្វាត្វាតេ ធម្មវិទយេ បព្វជិតា សមាធា ឧដ្ឋហេយ្យថ
យដេយ្យថ វាយមេយ្យថ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនិច-
គតស្ស អនិកមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរិយោ យាតិ ។

ទុតិយំ សុសិមសុត្ថំ

[៣៣៤] ឯកំ សមយំ កតវា សាវត្ថុយំ វិហារតិ
ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ទោ

សុត្តន្តបិដក សុខិមន្តសូត្រ ប្រឹងធ្លាក់មានមកហើយ

[៣៣២] សក្កទេវពរាជ តបថា ប្រសិនបើបុគ្គលណាមួយ
មិនរស់នៅក្នុងកិច្ចវិន័យណាមួយ ដោយឥតមានការងារ ផ្លូវ
នោះឯងហើយ ជាផ្លូវព្រះនិព្វាន ម្នាលសុវរ្ម័នៈ ចូរអ្នកទៅក្នុង
ទីនោះចុះ ចូរអ្នកធ្វើអញ្ញាឲ្យដល់ ក្នុងទីនោះផង ។

[៣៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលដូចយ៉ាងសក្កទេវពរាជ
ជាធំជាងពួកទេវតា កំពុងសោយផលបុណ្យរបស់ខ្លួន សោយរាជ្យជា
ឥស្សរាធិបតី ជាងពួកទេវតានៅឋានតាវត្តិន្យ ម្តេចគង់សរសើរសេចក្តី
ប្រឹងប្រែងនិងការព្យាយាមដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ
ធ្វើការណ៍នេះ ឲ្យល្អក្នុងធម៌និយមចុះ ព្រោះថា អ្នកទាំងឡាយបានបួសក្នុង
ធម៌និយម ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ គួរណាស់តែ
រៀនរៀន ប្រឹងប្រែង ព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវមគ្គផល ដែលខ្លួនមិន
ទាន់ដល់ ដើម្បីបាននូវមគ្គផលដែលខ្លួនមិនទាន់បាន ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់នូវធម៌ ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ កុំបីអាក់ខានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដក សុខិមន្តសូត្រ ទី ២

[៣៣៤] សុខិមន្តសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស សភាវីរោ

កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ កន្តេតិ តេ

ភិក្ខុ កកវតោ បច្ចុស្សាស្សី ។

[៣៣៥] កកវា ឯតន្តរោច ភូតបុត្តំ ភិក្ខុវេ អសុរា
 ទេវេ អភិយំសុ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិទ្ធោ
 សុសិមំ ទេវបុត្តំ អាមន្តេសិ ឯតេ តាត សុសិម អសុរា
 ទេវេ អភិយន្តិ កច្ច តាត សុសិម អសុវេ បច្ចុយ្យាហិតិ ។
 ឯវំ កន្តេតិ ខោ ភិក្ខុវេ សុសិមោ ទេវបុត្តោ សក្កស្ស
 ទេវនមិទ្ធស្ស បដិស្សត្វា បមាទំ អាចារេសិ ។ ទុតិ-
 យម្បិ ខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិទ្ធោ សុសិមំ ទេវបុត្តំ
 អាមន្តេសិ ។ បេ ។ ទុតិយម្បិ បមាទំ អាចារេសិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សគាថវិគ្គ

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះមានព្រះភាគ
ថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។

(៣៣៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពីព្រេងនាយមក មានពួកអសុរ ច្បាំងគន្លឹះពួកទេវតា ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាខ្លះឯង សក្កទេវរាជ ជាធំជាងពួកទេវតា បាន
ហៅសុសិមទេវបុត្តមកថា ម្ចាស់បាសុសិមៈ ពួកអសុរទាំងនេះ ច្បាំង
នឹងពួកទេវតា ម្ចាស់បាសុសិមៈ ចូរអ្នកទៅគគាំងនឹងពួកអសុរចុះ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សុសិមទេវបុត្ត ទទួលទៅបញ្ជា របស់សក្កទេវរាជ
ជាធំជាងពួកទេវតាថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស យ៉ាងនេះហើយ ក៏ធ្វើ
ពួកអសុរ ឲ្យដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវរាជ
ជាធំជាងពួកទេវតា ត្រាស់ហៅសុសិមទេវបុត្ត អស់វារៈ ២ ដងទៀត
។ បេ ។ ធ្វើពួកអសុរឲ្យដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ អស់វារៈ ២ ដងទៀត ។

សព្វសំយត្តស្ស សុសីមសុត្តេ សព្វវិច័

តតិយម្បិ ខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវធម៌ដ្ឋោ សុសីមំ
 ទេវបុត្តំ អាបន្តេសិ ឯតេ តាត សុសីម អសុរា ទេវ
 អភិយន្តិ កុច្ឆ តាត សុសីម អសុរេ បច្ចុយ្យាហិតំ ។
 ឯវំ កុច្ឆន្តភតិ ខោ ភិក្ខុវេ សុសីមោ ទេវបុត្តោ
 សក្កស្ស ទេវធម៌ន្តស្ស បដិស្សត្ថា តតិយម្បិ បមាទំ
 អាចារេសំ ។

(៣៣៦) អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវធម៌ដ្ឋោ
 សុសីមំ ទេវបុត្តំ កាថាយ អដ្ឋភាសិ

អនុជ្ជហំ អភិយាមំ

សុខំ យត្រាជិតុច្ឆតិ

សុសីម តត្ថ កុច្ឆាហំ

មញ្ច តត្ថេវ ចាបយាតិ ។

(៣៣៧) អលស្វាយំ អនុជ្ជាតា

ន ប កិច្ចានំ ការយេ

សព្វកាមសមិទ្ធស្ស

តំ មេ សក្ក វិំ ទិសាតិ ។

សក្កសំយុត្ត សុសិមសូត្រ ពាក្យសក្កទេវរាជ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតា ត្រាស់ហៅសុសិម-
 ទេវបុត្តមក អស់វារៈ ៣ ដងថា ម្នាលបាសុសិមៈ ពួកអសុរទាំងនុ៎ះ
 ច្បាំងនឹងពួកទេវតា ម្នាលបាសុសិមៈ ចូរអ្នកទៅគគាំងនឹងពួកអសុរចុះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុសិមទេវបុត្ត ទទួលទេវបញ្ជា របស់សក្កទេវរាជ
 ជាធំជាងពួកទេវតាថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស យ៉ាងនេះហើយ ក៏ធ្វើ
 ពួកអសុរ ឲ្យដល់នូវសេ ក្តីប្រមាទ អស់វារៈ ៣ ដងទៀត ។

[៣៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបសក្កទេវរាជជាធំជាងពួក
 ទេវតា បានពោលគាថា នឹងសុសិមទេវបុត្តថា

បុគ្គល កាលមិនភស្តិ មិនព្យាយាមទេ បាមសេចក្តីសុខ
 កងទីណា ម្នាលសុសិមៈ ចូរអ្នកទៅកងទីនោះចុះ ចូរអ្នក
 ធ្វើអញឲ្យដល់ កងទីនោះផង ។

[៣៣៧] សុសិមទេវបុត្តទូលថា បុគ្គលដែលច្រអូស ជា
 អ្នកមិនភស្តិ មិនធ្វើកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ តែជាអ្នកសម្រេច
 នូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់ចំពូក បពិត្រសក្កៈ សូមព្រះអង្គជ្រាប
 បង្ហាញ នូវកន្លែងដ៏ប្រសើរនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិវត្តោ

(៣៣៨) យត្តាលសោ អនុដ្ឋាតា

អច្ចនុស្សទមេធនំ

សុសំម តត្ថ កុច្ឆាហិ

មញ្ច តត្ថេវ ចាបយាតិ ។

(៣៣៩) អកកម្មនា ទេវសេដ្ឋ

សត្ត វិន្ទេម្ហ យំ សុទ្ធំ

អសោកំ អនុចាយាសំ

តំ មេ សត្ត វិវំ ទិសាតិ ។

(៣៤០) សចេ អត្ថំ អកកម្មន

កោចិ ក្សចិ ន ជីវតិ

និព្វានស្ស ហិ សោ មត្តោ

សុសំម តត្ថ កុច្ឆាហិ

មញ្ច តត្ថេវ ចាបយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

[៣៣៨] សក្កទេវរាជ តបថា បុគ្គលខ្លីល្បឿន ជាអ្នក
មិនតស៊ូ ដល់នូវសេចក្តីសុខ ដោយបំណែកមួយ ក្នុង
ទីណា ម្នាលសុសិមៈ ចូរអ្នកទៅក្នុងទីនោះចុះ ចូរអ្នកធ្វើ
អញ្ញាឱ្យដល់ ក្នុងទីនោះផង ។

[៣៣៩] សុសិមទេវបុត្ត ទូលថា បពិត្រសក្កទេវរាជ
ដ៏ប្រសើរជាងទេវតា យើងបានសេចក្តីសុខណា ដោយមិន
បាច់ធ្វើការងារ បពិត្រសក្កទេវរាជ សូមទ្រង់បង្ហាញ
សេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ ដែលមិនមានសេចក្តីសោកសៅ មិន
មានសេចក្តីតឹងចិត្តនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គផង ។

[៣៤០] សក្កទេវរាជ តបថា ប្រសិនបើអ្នកណាមួយ មិន
រស់នៅក្នុងទីណាមួយ ដោយមិនធ្វើការងារទេ ផ្លូវនោះឯង
ហើយ ជាផ្លូវព្រះនិព្វាន ម្នាលសុសិមៈ ចូរអ្នកទៅក្នុងទី
នោះចុះ ចូរអ្នកធ្វើអញ្ញាឱ្យដល់ ក្នុងទីនោះផង ។

សក្កសំយុត្តស្ស ធនីក្កសុត្តេ ព្វគប្បវត្ត

(៣២១) សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិម្ពោ
 សកំ បុញ្ញដលំ ឧបជីវមាណោ ទេវនំ តាវត្ថីសានំ
 ឥស្សរិយាធិបត្វិ រដ្ឋំ កាវេន្តោ ឧដ្ឋានរិយស្ស វណ្ណាវនំ
 ភវិស្សតិ ។ ឥធិ ទ្វេតំ ភិក្ខុវេ សោភេថ យំ តុម្កេ
 ឯវំ ស្វាត្វាតេ ធម្មរិយេ បព្វជ័តា សមាធា ឧដ្ឋ-
 ហេយ្យាថ យាដេយ្យាថ វាយេយ្យាថ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនធិកតស្ស អធិកមាយ អសច្ច័កតស្ស
 សច្ច័កិរិយាយាតិ ។

តិច្ឆិយំ ផជ្ជិត្តលត្ថំ

(៣២២) ឯតំ សមយំ ភក្កវា សាវត្ថិយំ វិហារតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តត្រទោ
 ភក្កវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភទន្តេតិ
 តេ ភិក្ខុ ភក្កវេតោ បច្ចុស្សោស្ស ។

សក្តសំយុត្ត ធនិត្តសូត្រ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ

(៣៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងសក្តទៅរាជជាធំ
ជាធំពួកទៅតានោះ កំពុងសោយផលបុណ្យរបស់ខ្លួន សោយរាជ្យជា
ឥស្សរាធិបតីជាធំទៅតាទាំងឡាយ នៅឋានតាវត្តិន្យ ម្តេចគង់សរសើរ
សេចក្តីប្រឹងប្រែងនិងការព្យាយាមដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំង
ឡាយធ្វើការណ៍នេះឲ្យល្អ ក្នុងសាសនានេះចុះ ព្រោះថា អ្នកទាំងឡាយ
បានបួសក្នុងធម្មន័យ ដែលគេថាគតសំដែងហើយ ដោយប្រពៃយ៉ាង
នេះ គួររៀនរៀន ប្រឹងប្រែង ព្យាយាម ដើម្បីដល់នូវមគ្គផល ដែល
ខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ដែលខ្លួនមិនទាន់ត្រាស់ដឹង
ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ កុំ
បីភាគខានឡើយ ។

ធនិត្តសូត្រ ទី ៣

(៣៤២) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះមានព្រះភាគ
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តន្តកាយស្ស សភាវិនិច្ឆ័យ

(៣២៣) ភក្កវា ឯតទេវេច ភក្កបុព្វំ ភិក្ខុវេ ទេវា-
 សុរសង្ការោ សមុបត្វន្នេ(១) អហោសិ ។ អថទោ
 ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវាធម៌ដ្ឋោ ទេវេ ភាវត្ថីសេ អាមន្តេសិ
 សចេ មាវិសា ទេវាធិ សង្កាមត្តតាធិ ឧប្បជ្ឈេយ្យ
 ភយំ វា ធម្មិតត្ថំ វា លោមហំសោ វា មមេវ តស្មី
 សមយេ ធនត្ថំ ឧល្លោកេយ្យាថ ។ មមញ្ញំ វា ធនត្ថំ
 ឧល្លោកយតំ យម្ហវិស្សតិ ភយំ វា ធម្មិតត្ថំ វា លោម-
 ហំសោ វា សោ បហំយំស្សតិ ។ នោ ច មេ ធនត្ថំ
 ឧល្លោកេយ្យាថ អថ បជាបតិស្ស ទេវរាជស្ស ធនត្ថំ
 ឧល្លោកេយ្យាថ ។ បជាបតិស្ស ហិ វា ទេវរាជស្ស
 ធនត្ថំ ឧល្លោកយតំ យម្ហវិស្សតិ ភយំ វា ធម្មិតត្ថំ
 វា លោមហំសោ វា សោ បហំយំស្សតិ ។ នោ
 ច បជាបតិស្ស ទេវរាជស្ស ធនត្ថំ ឧល្លោកេយ្យាថ
 អថ វុរុណស្ស ទេវរាជស្ស ធនត្ថំ ឧល្លោកេយ្យាថ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវិគ្គ

(៣៤៣) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យំរំនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ រឿងជាប់មានមកថា សង្គ្រាមទៅតានិងអសុរ បានផ្គុំគ្នា
 (ប្រទល់គ្នា) ហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាតែនោះឯង ទៅរាជ
 ឈ្មោះសក្កៈ ជាធំជាងទៅតាទាំងឡាយ បានហៅពួកទៅតា ក្នុងឋាន
 ភាវត្តិន្យមកថា ម្ចាស់គ្នាយើង កាលបើពួកទៅតា ចូលកាន់សង្គ្រាមហើយ
 សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម កើតឡើង ពួកអ្នកគប្បី
 ក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យរបស់ខ្ញុំ ក្នុងសម័យនោះចុះ ។ ព្រោះថា កាល
 បើអ្នកទាំងឡាយ ក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យរបស់ខ្ញុំ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តី
 រន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា នឹងកើតឡើង សេចក្តីខ្លាចជាដើមនោះ
 មុខជានឹងស្ងប់រម្ងាប់ទៅវិញ ។ បើពួកអ្នកមិនក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ
 របស់ខ្ញុំទេ ក៏ត្រូវតែក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទៅរាជឈ្មោះបជាបតិ
 ចុះ ។ ព្រោះថា កាលបើពួកអ្នកក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទៅរាជ
 ឈ្មោះបជាបតិ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា
 នឹងកើតឡើង សេចក្តីខ្លាចជាដើមនោះ នឹងស្ងប់រម្ងាប់ទៅវិញបាន ។
 បើអ្នកទាំងឡាយ មិនក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទៅរាជឈ្មោះបជា-
 បតិទេ ក៏ត្រូវក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទៅរាជ ឈ្មោះវរុណៈ ។

សក្កសំយក្កស្ស ធម្មត្ថសុត្តេ ភូតបុព្វវគ្គ

វុទ្ធាស្ស ហិ រោ ទេវរាជស្ស ធម្មត្ថំ ឧល្លោកយតំ
 យម្ពវិស្សតំ ភយំ វា ធម្មតត្ថំ វា លោមហំសោ វា សោ
 បហំយិស្សតំ ។ នោ ចេ វុទ្ធាស្ស ទេវរាជស្ស ធម្មត្ថំ
 ឧល្លោកយាថ អថ ឦសានស្ស ទេវរាជស្ស ធម្មត្ថំ
 ឧល្លោកយាថ ។ ឦសានស្ស ហិ រោ ទេវរាជស្ស
 ធម្មត្ថំ ឧល្លោកយតំ យម្ពវិស្សតំ ភយំ វា ធម្មតត្ថំ វា
 លោមហំសោ វា សោ បហំយិស្សតំ^(១) ។ តំ ទោ បន
 ភិក្ខុវេ សក្កស្ស វា ទេវនមិន្ទស្ស ធម្មត្ថំ ឧល្លោ-
 កយតំ បជាបតិស្ស វា ទេវរាជស្ស ធម្មត្ថំ ឧល្លោក-
 យតំ វុទ្ធាស្ស វា ទេវរាជស្ស ធម្មត្ថំ ឧល្លោកយតំ
 ឦសានស្ស វា ទេវរាជស្ស ធម្មត្ថំ ឧល្លោកយតំ
 យម្ពវិស្សតំ ភយំ វា ធម្មតត្ថំ វា លោមហំសោ វា សោ
 បហំយិស្សតំ នោចិ បហំយេថ តំ កេស្ស ហេតុ
 សក្កោ ហិ ភិក្ខុវេ ទេវនមិន្ទោ អវីតរាគោ អវីត-
 ទោសោ អវីតមោហោ ភិក្ខុ ធម្មំ ឧប្រាសី បលាយីតិ ។

១ កត្តបិ បហំយិស្សតិ ទិស្សតិ ។

សក្តសំយុត្ត ធនិត្តសូត្រ រឿងព្រាងមាធមកហើយ

ព្រោះថា កាលបើពួកអ្នកក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទេវរាជ ឈ្មោះ
វរុណៈ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា នឹងកើតឡើង
សេចក្តីខ្លាចជាដើមនោះ នឹងស្លាប់រម្ងាប់ទៅវិញ ។ បើពួកអ្នកមិនក្រឡេក
មើលចុងទង់ជ័យ នៃទេវរាជឈ្មោះវរុណៈទេ ត្រូវតែក្រឡេកមើលចុងទង់
ជ័យនៃទេវរាជ ឈ្មោះន្ទៀសាមៈ ។ ព្រោះថា កាលបើពួកអ្នកក្រឡេក
មើលចុងទង់ជ័យ នៃទេវរាជឈ្មោះន្ទៀសាមៈ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់
ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា នឹងកើតឡើង សេចក្តីខ្លាចជាដើមនោះ នឹងស្លាប់
រម្ងាប់ទៅវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពួកទេវតាក្រឡេកមើល
ចុងទង់ជ័យនោះ នៃទេវរាជឈ្មោះបក្កៈ ជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយក្តី
ក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទេវរាជឈ្មោះបដាបតិក្តី ក្រឡេកមើលចុង
ទង់ជ័យនៃទេវរាជឈ្មោះវរុណៈក្តី ក្រឡេកមើលចុងទង់ជ័យ នៃទេវរាជ
ឈ្មោះន្ទៀសាមៈក្តី សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា
នឹងកើតឡើង សេចក្តីខ្លាចជាដើមនោះ ក៏នឹងស្លាប់រម្ងាប់ ក្នុងកាល
មិនស្លាប់រម្ងាប់ក៏មានខ្លះ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះថា សក្តទេវតាមិន មិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ មិនទាន់ប្រាសចាក
ទោសៈ មិនទាន់ប្រាសចាកមោហៈ ជាអ្នកនៅខ្លាច នៅរន្ធត់ នៅតក់
ស្លុត រត់ចេញនៅឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស មគ្គវិវដ្តោ

[៣៤៤] អហត្ថោ ទោ ភិក្ខុវេ ឃីវំ វិនាមិ សចេ

តុម្ហាតំ ភិក្ខុវេ អរញ្ញតតានំ វា វុត្តម្ហាបតតានំ វា

សុញ្ញតារតតានំ វា ឧប្បជ្ឈេយ្យ កយំ វា ធម្មិ-

តតំ វា លោមហីសោ វា មមេវ នង្គី សមយេ

អនុស្សវេយ្យាថ ភតិមំ សោ កតវា អហំ សម្មា-

សម្មាទ្ធោ វិជ្ជាបរលាសស្សឆោ សុតតោ លោកវិទូ

អនុត្តរោ បុរិសទេវសារថំ សត្តា ធម៌អនុស្សាដំ ពុទ្ធា

កតវតិ ឧ មមំ ហិ វេ ភិក្ខុវេ អនុស្សាវតិ យម្ហ-

វិស្សាវតិ កយំ វា ធម្មិកតតំ វា លោមហីសោ វា

សោ មហិយិស្សាវតិ ។ តោ ចេ មំ អនុស្សវេយ្យាថ អថ

ធម្មំ អនុស្សវេយ្យាថ ស្វាត្វាតោ កតវតា ធម្មោ

សង្កត្តិកោ អកាលិកោ ឃីវិបស្សិកោ ឧបទយិកោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សាធិបិដក

(៣៤៦) ម្នាលភិក្ខុចាំនំឡាយ ចំណែកគាត់គត ពោលយ៉ាង

នេះថា ម្នាលភិក្ខុចាំនំឡាយ បើពួកអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ឬនៅទៀបគល់ឈើ

ឬនៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ សេចក្តីខ្លាចក្តី សេចក្តីរន្ធត់ក្តី សេចក្តីប្រើរោមក្តី កើត

ឡើង ពួកអ្នកគប្បីព្យាករឿយៗ នូវគាត់ ក្នុងសម័យនោះថា ព្រះមាន

ព្រះភាគអង្គនោះ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ បរិច្ចណិដោយវិជ្ជានិង

ចរណៈ ជាព្រះសុគត ទ្រង់ជ្រាបស្រាវជ្រាវហោក ព្រះអង្គប្រសើរបំផុត

ជាព្រះច័ន្ទខ្លាចនូវបុរស ជាព្រះហ្មត្រច័ន្ទខ្លាចនូវតាវិនមនុស្ស ជាព្រះពុទ្ធ ទ្រង់

ចែកនូវធម៌ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំនំឡាយ ព្រោះថា បើពួកអ្នករលឹក

រឿយៗ នូវគាត់ សេចក្តីខ្លាចក្តី សេចក្តីរន្ធត់ក្តី សេចក្តីប្រើរោមក្តី

ណា នឹងកើតឡើង សេចក្តីខ្លាចនោះធម៌នោះ មុខជាស្ងប់រម្ងាប់ទៅ ។

បើពួកអ្នកមិនព្យាករឿយៗ នូវគាត់ទេ គប្បីព្យាករឿយៗ នូវព្រះធម៌ថា

ធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងហើយដោយល្អ ជាធម៌

ដែលព្រះអរិយបុគ្គល គប្បីឃើញស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯង ជាធម៌ឲ្យផលមិន

រង់ចាំការថា ជាធម៌ដែលព្រះអរិយបុគ្គល គួរបោះបង្គោលចូលមក

មើលបាន ជាធម៌ដែលព្រះអរិយបុគ្គល គួរបោះបង្គោលចូលមកទុកក្នុងចិត្តបាន

សក្កសំយុត្តស្ស ធនីត្ថសុត្តេ ពុទ្ធាទ្ធពុស្សរណំ

បច្ចុត្តំ វេទិតញោ វិញ្ញហិតំ ។ ធម្មំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ
 អនុស្សាតិ យម្ហវិស្សាតិ ភយំ វា ធម្មិតត្តំ វា លោម-
 ហំសោ វា សោ បហិយិស្សាតិ ។ តោ ចេ ធម្មំ
 អនុស្សវេយ្យាថ អថ សង្ឃំ អនុស្សវេយ្យាថ សុប្បដិ-
 បន្នោ ភក្កវតោ សាវកសង្ឃោ ឧដ្ឋប្បដិបន្នោ ភក្កវតោ
 សាវកសង្ឃោ ញាយប្បដិបន្នោ ភក្កវតោ សាវក-
 សង្ឃោ សាមីចិប្បដិបន្នោ ភក្កវតោ សាវកសង្ឃោ
 យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុទាធនំ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា
 ឯស ភក្កវតោ សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ ចាហុ-
 នេយ្យោ នត្ថិណេយ្យោ អញ្ញលិកវណ្ណិយោ អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្សាតិ ។ សង្ឃំ ហិ វោ ភិក្ខុវេ
 អនុស្សាតិ យម្ហវិស្សាតិ ភយំ វា ធម្មិតត្តំ វា លោម-
 ហំសោ វា សោ បហិយិស្សាតិ តំ កិស្ស ហេតុ

សក្កសំយុត្ត ធនត្ថសូត្រ ការព្យាសនាគុណមានពុទ្ធកុណជាដើម

ជាធម៌ដែលវិញ្ញាណជនទាំងឡាយ គប្បីដឹងច្បាស់ក្នុងចិត្តខ្លួន ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា កាលបើអ្នកទាំងឡាយ រឭករឿយ ។ នូវ
 ធម៌ សេចក្តីខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា នឹងកើត
 ឡើង សេចក្តីខ្លាចជាដើមនោះ មុខជានឹងស្ងប់រម្ងាប់ទៅបាន ។ បើអ្នក
 ទាំងឡាយមិនរឭកនូវធម៌ទេ គប្បីរឭកនូវសង្ឃៗ ព្រះសង្ឃសាវ័កនៃ
 ព្រះមានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដោយប្រពៃ ព្រះសង្ឃសាវ័ក
 នៃព្រះមានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដោយគ្រង់ ព្រះសង្ឃសាវ័ក
 នៃព្រះមានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដើម្បីព្រះនិព្វាន ព្រះសង្ឃ
 សាវ័កនៃព្រះមានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិហើយដោយត្រឹមត្រូវ ព្រះ
 សង្ឃសាវ័កនៃព្រះមានព្រះភាគ រាប់ជាតូចបុរស មាន ៤ តូ រាប់រឿង
 ជាបុរសបុគ្គល មាន ៨ ព្រះសង្ឃសាវ័កនៃព្រះមានព្រះភាគនុ៎ះ លោក
 គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធាន គួរទទួលទុក្ខណាបាន
 គួរដល់អញ្ញាលិកម្ម ជាបុព្វាភិក្ខុប្រសើរបំផុត របស់សត្វលោក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើអ្នកទាំងឡាយរឭកនូវសង្ឃ សេចក្តី
 ខ្លាច សេចក្តីរន្ធត់ ឬសេចក្តីព្រឺរោម ណា នឹងកើតឡើង សេចក្តីខ្លាច
 ជាដើមនោះ មុខជានឹងស្ងប់រម្ងាប់ទៅបាន សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុខបិដកោ

តថាគតោ ហិ ភិក្ខុវេ អរហំ សុត្តាសមុទ្ទោ វីតរតោ
វីតនោសោ វីតមោហោ អភិក្ខុ អធិក្ខុ អនុប្រាសិ អប-
លាយីតិ ។

(៣២៥) ឥន្ទបរោច កគវា ឥទ្ធិ វត្តាន សុគតោ
អថាបរិ ឯតន្ទរោច សត្តា

អរោ វត្តមូលេ វា
សុត្តាតារេ វា ភិក្ខុវេ
អនុស្សវេថ សមុទ្ធំ
កយំ តម្អាក ឆោ សិយា
ឆោ ថេ តុទ្ធិំ សវេយ្យាថ
លោកឆេជ្ជំ ធម្មសកំ
អថ ធម្មំ សវេយ្យាថ
និយ្យានិកំ សុទេសិតំ
ឆោ ថេ ធម្មំ សវេយ្យាថ
និយ្យានិកំ សុទេសិតំ
អថ សង្ឃំ សវេយ្យាថ
បុត្តាក្ខតំ អនុត្តរំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះវា តថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាស
ចាករាគៈ ប្រាសចាកទោសៈ ប្រាសចាកមោហៈ មិនខ្លាច មិនរន្ធត់
មិនភក់ស្លុត មិនរត់ចេញទេ ។

(៣៤៥) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ លុះ
ព្រះសុគត ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីការនេះហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តា
ទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ តទៅទៀតថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នករាល់គ្នានៅក្នុងព្រៃ ឬទៀប
គល់ឈើ ឬក្នុងផ្ទះស្ងាត់ គប្បីព្យាករឿយ ។ នូវព្រះសម្ពុទ្ធ
ភ័យនឹងមិនមានដល់ពួកអ្នកទេ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបាន
រព្យាកនូវព្រះពុទ្ធ ដែលជាធំបំផុតក្នុងលោក ជានរាសន៍អាចទេ
គប្បីព្យាកធម៌ ជាធម៌ស្រោចស្រង់សត្វ ដែលតថាគត សំដែង
ល្អហើយ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានរព្យាកធម៌ ជាធម៌ស្រោច
ស្រង់សត្វ ដែលតថាគត សំដែងល្អហើយទេ គប្បីព្យាក
សង្ឃ ជាបុញ្ញកេតុប្រសើរបំផុត (របស់សត្វលោកចុះ)

សក្កសំយុត្តស្ស វេបបិទ្តិសុត្តេ ខន្តិសោរថ្ម

ឯវំ ពុទ្ធិ សាធានំ

ធម្មំ សង្ឃញ្ច ភិក្ខុវេ

កយំ វា ធម្មតត្ថំ វា

លោមហំសោ ន ហោស្សត្ថតិ ។

បិទ្តតិ វេបបិទ្តិសុត្ថិ

(៣៤៦) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថយំ វិហារតិ
ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ បេ ។

(៣៤៧) កកវា ឯតទលោច ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ
នេវាសុរាសង្កាមោ សមុបព្យឡេ អហោសិ ។ អថទោ
ភិក្ខុវេ វេបចិត្តិ អសុរិដ្ឋោ អសុវេ អាមន្តេសិ សចេ
មារិសា នេវាសុរាសង្កាមេ^(១) សមុបព្យឡេ អសុរា
ជិនេយ្យំ នេវា បរាជិនេយ្យំ យេន នំ សក្កំ នេវា
ធម្មំ កណ្ឌបញ្ចមហេ^(២) ពន្ធនេហិ ពន្ធាត្វា មម
សន្តិកេ អានេយ្យាថ អសុរាបុរិទ្ធិ ។ សក្កោ បិ
ទោ ភិក្ខុវេ នេវាធម្មិដ្ឋោ នេវេ តាវត្ថីសេ អាមន្តេសិ
សចេ មារិសា នេវាសុរាសង្កាមេ សមុបព្យឡេ នេវា

១ ឧ.ម. ទេវានំ អសុរាសង្កាមេ ។ ២ ឧ.ម. ពណ្ណេ បញ្ចមេហិ ។

សក្កសំយុត្ត វេបចិត្តិល្បត្រ ខន្តិនិសោរច្ចៈ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នករាល់គ្នាពួកព្រះពុទ្ធ ព្រះ
ធម៌ ព្រះសង្ឃយ៉ាងនេះ ភ័យភ័ក្តិ សេចក្តីរន្ធត់ភ័ក្តិ សេចក្តី
ព្រើរោមភ័ក្តិ នឹងមិនមានឡើយ ។

វេបចិត្តិល្បត្រ ទី ៤

[៣៤៦] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ បេ ។

[៣៤៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកថា សង្គ្រាមទៅតានិន័អសុរ បានប្រទេស
គ្នាហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាតោះឯង អសុរន្ទុណ្ហោះវេបចិត្ត
បានហៅពួកអសុរមកថា ម្នាលពួកអ្នកនិទិក កាលបើសង្គ្រាមពួកទៅតា
នឹងអសុរច្បបប្រទះគ្នាហើយ ពួកអសុរឈ្នះ ពួកទៅតាចាញ់ ពួកអ្នកត្រូវ
ចងសក្កទៅវេនមិននោះ ដោយចំណងទាំងឡាយ មានចំណងកជាតំរប់
ប្រាំ ហើយនាំមកកាន់អសុរប្តី ក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ឯសក្កទៅវេនមិន ក៏បានហៅពួកទៅតា ក្នុងឋានតាវត្តិន្យមកថា
ម្នាលពួកអ្នកនិទិក កាលបើសង្គ្រាមទៅតានឹងអសុរ ច្បបប្រទះគ្នាហើយ

ជីនេយ្យំ អសុរា បរាជីនេយ្យំ យេន ជំ វេបចិត្តំ អសុរិទ្ធំ
 កណ្ណបញ្ចមេហិ ពន្ធនេហិ ពន្ធិត្វា មម សន្តិកេ
 អាធមយ្យាថ សុធម្មំ សកន្តំ ។ តស្មី ខោ បន
 ភិក្ខុវេ សង្កាមេ ទេវា ជីនីសុ អសុរា បរាជីនីសុ ។
 អថខោ ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា វេបចិត្តំ អសុរិទ្ធំ
 កណ្ណបញ្ចមេហិ ពន្ធនេហិ ពន្ធិត្វា សក្កស្ស ទេវា-
 នមិន្ទស្ស សន្តិកេ អាធមសំ សុធម្មំ សកំ ។

(៣៤៨) តត្រ សុទំ ភិក្ខុវេ វេបចិត្តំ អសុរិទ្ធោ
 កណ្ណបញ្ចមេហិ ពន្ធនេហិ ពន្ធិត្វា សក្កំ ទេវានមិន្ទំ
 សុធម្មំ សកំ បរិសន្តញ្ច ធិក្ខមន្តញ្ច អសញ្ចាហិ
 ឝវសាហិ វាចាហិ អក្កោសតិ បរិកាសតិ ។

(៣៤៩) អថខោ ភិក្ខុវេ មាគលំ សង្កាហកោ
 សក្កំ ទេវានមិន្ទំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

កយា នុ មយវា^(១) សក្ក

ទុព្វល្យោ^(២) តតិក្ខុសិ

សុណាត្ថោ ឝវសំ វាចំ

សម្មា វេបចិត្តិនោតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាបិវគ្គ

បើពួកទេវតាល្មោះ ពួកអសុរោញ្ចំ ពួកអ្នកត្រូវបង់វេបចិត្តិអសុរិន្ទនោះ
 ដោយចំណងទាំងឡាយ មានចំណងកជាតំរប់ប្រាំ ហើយនាំមកកាន់សុ-
 ធម្មសភា ក្នុងសំណាក់របស់យើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុង
 សង្គ្រាមនោះ ពួកទេវតាល្មោះ ពួកអសុរោញ្ចំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រាវនោះឯង ពួកទេវតាក្នុងឋានតាវត្ថិន្ទ្រ បង់វេបចិត្តិអសុរិន្ទ ដោយ
 ចំណងទាំងឡាយ មានចំណងកជាតំរប់ប្រាំ ហើយនាំមកកាន់សុធម្មសភា
 ក្នុងសំណាក់សក្កទេវនមិន្ទ ។

(៣៤៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ បានឮថា វេប-
 ចិត្តិអសុរិន្ទ ដែលត្រូវពួកទេវតាឯង ដោយចំណង មានចំណងកជាតំរប់
 ប្រាំ ក៏ស្រែកជេរផ្ដាសាសក្កទេវនមិន្ទ ដែលស្ដេចចូលមកកាន់សុធម្ម-
 សភា ទាំងស្ដេចចេញមកវិញ ដោយរំពា ជាអសប្បុរស ដ៏អាក្រក់ ។

(៣៤៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង មាតលិសង្កា-
 ហកទេវបុត្ត បាននិយាយនឹងសក្កទេវនមិន្ទ ដោយតាថា ថា

បពិត្រមយវសក្កទេវរាជ ព្រះអង្គឮរំពាអាក្រក់ របស់វេ-
 បចិត្តិអសុរិន្ទ ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រហើយ ទ្រង់អត់ធ្មត់បាន
 តើព្រោះទ្រង់ខ្លាច ឬព្រោះទ្រង់មានកំឡាំងឡាយ ។

សក្កសំយក្កស្ស វេបចិត្តិកុត្តេ ខត្តិសោរជំ

(៣៥០) ឆាហំ កយា ន ទុព្វល្យា

ខមាមិ វេបចិត្តិកោ

កថញ្ញា មាទិសោ វិញ្ញា

ពាលេន បដិសំយុដេតិ ។

(៣៥១) ភិយ្យោ ពាលា បភិដ្ឋេយ្យំ^(១)

នោ ចស្ស បដិសេធកោ

តស្មា កុសេន និល្លាន

ធិរោ ពាលំ និសេធយេតិ ។

(៣៥២) ឯតទេវ អហម្មញ្ញ

ពាលស្ស បដិសេធនំ

បរំ សង្កបិតំ ញត្វា

យោ សតោ ឧបសម្មតីតិ ។

(៣៥៣) ឯតទេវ តិច្ឆក្ខាយ

វជ្ជំ បស្សាមិ វាសវំ

យនា នំ មញ្ញាតំ ពាលោ

កយា ម្យាយី តិច្ឆក្ខតិ

១ ខ. ពាលា បកុដ្ឋេយ្យំ ។

សក្កសំយុត្ត វេបចិត្តិសូត្រ ខន្តិន្តណ្ឌោច្ឆៈ

(៣៥០) សក្កទេវរាជត្រាស់ថា ខ្ញុំឮវាបានសេចក្តី
អស្សុវិន្តហើយ អត់ធ្មត់បាន មិនមែនព្រោះខ្លាច មិនមែន
ព្រោះមានកំឡាំងខ្សោយទេ តាមពិត អ្នកយល់ការណ៍ច្បាស់
ប្រហែលយ៉ាងខ្ញុំ ដូចម្តេចនឹងតបត ជាមួយបុគ្គលពាល ។

(៣៥១) ម្យ៉ាង បើព្រះអង្គមិនឃាត់ហាមបុគ្គលពាលទេ
ពួកពាលនឹងរំលឹកតែឈ្មោះពានឡើង ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញ
ត្រូវហាមប្រាមបុគ្គលពាល ដោយអធ្យាដ៏ខ្លាំង ។

(៣៥២) ស្រី. អ្នកណាប្រកបដោយសតិ ដឹងថាអ្នកដទៃ
កំពុងគ្រោធបើយទ្រាំអត់បាន ខ្ញុំសំគាល់ដូចអ្នកនេះឯងថា
ជាអ្នកឃាត់ហាមបុគ្គលពាល ។

(៣៥៣) ម្យ៉ាង បតិគ្រវាសវៈ ខ្ញុំយល់ឃើញថាការអត់ធន់
នេះឯង ជាទោសវិញទេ (ព្រោះថា) បុគ្គលពាល វែមណ្ឌ
សំគាល់អ្នកអត់ធន់នោះថា អ្នកនេះអត់ធន់ ព្រោះខ្លាចអញ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិកោ

អដ្ឋាវហតិ ទុម្មុដោ

តោវ ភិយ្យោ បណាយិ ឧទ្ទិ ។

(៣៥៤) កាមី មញ្ញតុ វា មា វា

កយា ម្យាយំ តិវិក្ខុតិ

សទ្ធកុបរមា អន្តិ

ឧទ្ធយា ភិយ្យោ ឧ វិជ្ជតិ

យោ មាវេ ពលកំ សន្តោ

ទុក្ខលស្ស តិវិក្ខុតិ

តមាហុ បរមំ ឧទ្ទិ

ឧទ្ទិ ឧមតិ ទុក្ខលោ

អពលន្តំ ពលំ អាហុ

យស្ស ពាលពលំ ពលំ

ពលវស្ស^(១) ធម្មកុត្តស្ស

បដិវត្តា ឧ វិជ្ជតិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សបាសិទ្ធិ

ហេតុនោះ បានជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា រមែងសង្កត់សង្កិនគេ ដូច

ជាគោ ព្រាតសង្កត់សង្កិនគោចាញ់ ដែលបោលទេ ។

(៣៥៤) ស្រី. បុគ្គលពាលចង់សំគាល់ភ្នំ មិនសំគាល់ភ្នំថាអ្នក

នេះអត់ធន់បាន ព្រោះខ្លាចអញ ក៏តាមការណ៍ចុះ តែចាប្រ-

យោជន៍ទាំងឡាយ មានប្រយោជន៍ខ្លួនជាសំខាន់ ប្រយោជន៍

អ្វី ឲ្យក្រែកលែងជាងខ្លួនមិនមានទេ អ្នកណាមានកំឡាំង

ជាអ្នកស្ងប់ ហើយអត់ធន ចំពោះបុគ្គលមានកំឡាំងខ្សោយ

បណ្ឌិតទាំងឡាយសរសើរបុគ្គលនោះថា មានសេចក្តីអត់ទ្រាំ

ដ៏ក្រៃលែង ព្រោះថា បុគ្គលមានកំឡាំងថយ តែងអត់ធនជា

និច្ច កំឡាំងរបស់ជនណា ជាកំឡាំងពាល បណ្ឌិតទាំងឡាយ

ហៅកំឡាំងជននោះថា មិនមែនជាកំឡាំងទេ បុគ្គលជាអ្នក

តិះដៀលជនមានកំឡាំង ជាអ្នកគ្រប់គ្រងធម៌ មិនមានទេ

សព្វសំបុត្រស្ស វេយ្យាក្កិសុត្តេ ខន្តិសោរថ្ម

តស្សេវ តេន បរិយោ

យោ កុទ្ធំ បដិកុដ្ឋតិ

កុទ្ធំ អប្បដិកុដ្ឋន្តោ

សង្កបំ ជេតិ ទុដ្ឋយំ

ឧភិទ្ធិមត្តំ ចរតិ

អត្ថនោ ច បរស្ស ច

បរំ សង្កបិតំ ញត្ថា

យោ សតោ ឧបសម្មតិ

ឧភិទ្ធិ តិកិច្ចន្តាជំ(១)

អត្ថនោ ច បរស្ស ច

ជនា មញ្ញត្តំ ពាលោតិ

យេ ធម្មស្ស អគោរិទាតិ ។

សក្កសំយុត្ត វេបចិត្តិសូត្រ ខន្តិនិស្សោច្ចៈ

អ្នកណា ខឹងតបនឹងបុគ្គលអ្នកខឹង សេចក្តីតាក្រក់ រមែងមាន

ដល់អ្នកនោះឯង ព្រោះសេចក្តីខឹងតបនោះ បុគ្គលអ្នកមិន

ខឹងតបនឹងបុគ្គលអ្នកខឹង ឈ្មោះថាឈ្នះខ្យល់សង្រួម ដែល

ឈ្នះបានដោយកម្រ បុគ្គលណាមានស្មារតី ដឹងថាបុគ្គល

ដទៃខឹង ហើយច្រាំអត់បាន (បុគ្គលនោះ) ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្ត

ខ្យល់ប្រយោជន៍ ដល់ជនទាំងពីរខាង គឺខ្លួនឯង ១ អ្នកដទៃ ១

កាលជនទាំងពីរខាង គឺខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃ កំពុងសះជានឹង

គ្នា ពួកជនណាសំគាល់ថា គេល្ងង់ (ពួកជននោះ)

ឈ្មោះថា មិនយល់ធម៌ច្បាស់ទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវដ្ឋោ

[៣៥៥] សោ ហំ នាម ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិន្ទោ
 សកំ បុព្វាដលំ ឧបជីវមាណោ ទេវនំ តាវត្ថីសាធំ
 ឥស្សរិយាធិបតី រជ្ជំ កាវេន្តោ ទន្ធិសោវច្ឆស្ស វណ្ណាវនិ
 ភវិស្សតិ ។ ឥធិ ខ្វេតំ ភិក្ខុវេ សោភេជ យំ តុម្ភេ
 ឯវំ ស្វាគ្គាតេ ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមាណា ទមា ច
 កវេយ្យាថ សោវតា ចាតិ ។

បញ្ចមំ សុភាសិតជ័យសុត្ថំ

[៣៥៦] ឯតំ សមយំ ភគវា សាវត្ថីយំ វិហាតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ទោ ។ បេ ។

[៣៥៧] ភគវា ឯតទិវោច ភូតបុត្ថំ ភិក្ខុវេ ទេវ-
 សុវសង្កមោ សមុបព្យុទ្ធោ អហោសិ ។ អថទោ
 ភិក្ខុវេ វេបចិត្តិ អសុវន្តោ សក្កំ ទេវនមិន្ទំ ឯតទិវោច
 ហោតុ ទេវនមិន្ទំ សុភាសិតេន ជយោតិ ។ ហោតុ
 វេបចិត្តិ សុភាសិតេន ជយោតិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវគ្គ

[៣៥៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងសក្កទេវទម្ងន្ទនោះ
 ទ្រង់សោយផលបុណ្យរបស់ខ្លួន សោយរាជ្យ ជាសម្បត្តិបតី លើទេវតា
 ទាំងឡាយ ក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ម្តេចគង់បរសេវគុណសេចក្តីអត់ប្រាំនិង
 សេចក្តីស្ងួត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវញ៉ាំងហេតុនោះ
 ឲ្យអ្នកសាសនានេះចុះ ព្រោះថាអ្នកទាំងឡាយ ឬសក្កន្តម្មវិន័យ
 ដែលតថាគតសំដែងហើយ ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ត្រូវតែជាអ្នកអត់ធន
 ផង សូតបូតផង ។

សុភាសិតជយសូត្រទី ៥

[៣៥៦] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេត-
 ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ។ បេ ។

[៣៥៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកថា សង្គ្រាមទេវតានិងអសុរ បានប្រទល់
 គ្នាហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាតែនោះឯង វេបចិត្តិអសុរន្ទុបាន
 និយាយនឹងសក្កទេវទម្ងន្ទយ៉ាងនេះថា នៃទេវទម្ងន្ទ ជ័យជំនះចូរមាន
 ដោយសុភាសិតចុះ ។ សក្កទេវទម្ងន្ទជឿថា ម្ចាស់វេបចិត្តិ ជ័យជំនះ
 ចូរមានដោយសុភាសិតចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង

សក្កសំយុត្តស្ស សុភាសិតធម្មសូត្រេ វេបចិក្ខិកាសិក្ខ

ទេវា ច អសុភា ច ចារិសដ្ឋេ វេបេស្សំ ឥមេ នោ សុភា-
សិតំ ទុក្ខាសិតំ អាជានិស្សន្តិតំ ។ អថេចា ភិក្ខុវេ
វេបចិត្តិ អសុវិន្ទោ សក្កំ ទេវានមិទ្ធិំ ឯតទេវាច កណ្តា
ទេវានមិទ្ធិំ តាថន្តិ ។ ឃីវំ វុត្តេ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវាន-
មិន្ទោ វេបចិត្តិ អសុវិន្ទំ ឯតទេវាច តុម្ហេ ខេត្ត
វេបចិត្តិ បុព្វទេវា កណ្តា វេបចិត្តិ តាថន្តិ ។

(៣៥៨) ឃីវំ វុត្តេ ភិក្ខុវេ វេបចិត្តិ អសុវិន្ទោ ឥមី
តាថិ អកាសិ

កិយ្យោ ពាលា បក្កុដ្ឋេយ្យំ

នោ ចស្ស បដិសេធកោ

តស្មា កុសេន នណ្ឌោន

ជីវេ ពាលី និសេធយេតិ ។

កាសិតាយ ខោ បន ភិក្ខុវេ វេបចិត្តិតា អសុវិន្ទន
តាថាយ អសុភា អនុមោទីសុ ទេវា តុណ្ហី អហេស្សំ ។
អថេចា ភិក្ខុវេ វេបចិត្តិ អសុវិន្ទោ សក្កំ ទេវានមិទ្ធិំ
ឯតទេវាច កណ្តា ទេវានមិទ្ធិំ តាថន្តិ ។

សក្កសំយត្ត សុភាសិតធម្មសូត្រ ភាសិតនៃវេបចិត្ត

ពួកទេវតានិងពួកអសុរ បានតាំងពួកបរិស័ទ (ជាសាក្សី) ថា ពួកបរិស័ទ
 ទាំងនេះនឹងដឹងច្បាស់ នូវសុភាសិត ឬទុក្ខពាសិតរបស់យើង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះ វេបចិត្តអសុរិន្ទ បាននិយាយនឹងសក្កទេវនមិន្ទ
 យ៉ាងនេះថា នៃទេវនមិន្ទ ចូរអ្នកពោលគាថាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលវេបចិត្តអសុរិន្ទនិយាយ យ៉ាងនេះហើយ សក្កទេវនមិន្ទបាននិយាយ
 នឹងវេបចិត្តអសុរិន្ទ យ៉ាងនេះថា នៃវេបចិត្ត ពួកអ្នកជាទេវតា កើតមុន
 ក្នុងឋាននេះ នៃវេបចិត្ត ចូរអ្នកពោលគាថាមុនចុះ ។

[៣៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសក្កទេវនមិន្ទ និយាយ
 យ៉ាងនេះហើយ វេបចិត្តអសុរិន្ទ បានពោលគាថានេះថា

បើបុគ្គល មិនយាត់ហាមជនពាលទេ ពួកជនពាល នឹងរំលឹក
 រឹតតែឈ្មួនពានឡើង ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញត្រូវយាត់ហាម
 ជនពាល ដោយភាពដ៏ខ្លាំង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអសុរ សប្បាយរីករាយនឹងគាថា ដែល
 វេបចិត្តអសុរិន្ទបានពោលហើយ តែពួកទេវតានៅស្ងៀម ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លំហប់នោះឯង វេបចិត្តអសុរិន្ទ បានពោល នឹង
 សក្កទេវនមិន្ទយ៉ាងនេះថា នៃទេវនមិន្ទ អ្នកឯងចូរពោលគាថាចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិកោ

(៣៥៧) ឯវំ វុត្ថេ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវានមិទ្ធោ

ឥមំ តាថិ អកាសំ

ឯតទេវ អហំ មពោ

ពាលស្ស បដិសេធនំ

បរំ សង្កប្បិតំ ញត្វា

យោ សតោ ឧបសម្មត្តិតំ ។

កាសិតាយ ទោ បន ភិក្ខុវេ សក្កោន ទេវានមិទ្ធោន

តាថាយ ទេវ អនុមោទិស្ស អស្សវា តុណ្ហំ អហេស្សំ ។

អថទោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវានមិទ្ធោ វេបចិត្តំ អស្សវន្តំ

ឯតទេវេច ភិក្ខុវេ វេបចិត្តំ តាថន្តំ ។

(៣៦០) ឯវំ វុត្ថេ ភិក្ខុវេ វេបចិត្តំ អស្សវន្តោ ឥមំ

តាថិ អកាសំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាបិដក

(៣៥៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើវេបចិត្តិអសុរិន្ទិយាយ

យ៉ាងនេះហើយ សក្កទេវនមិន្ទ បានពោលគាថានេះថា

អកណាមានស្មារតី ដឹងថា អ្នកដទៃគ្រោធ ហើយប្រាំអត់បាន

ខ្ញុំសំគាល់អ្នកនេះឯង ថាជាអ្នកយាត់ហាមបុគ្គលពាល ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតា សប្បាយរីករាយនឹងគាថា ដែល

សក្កទេវនមិន្ទពោលហើយ តែពួកអសុរនៅស្ងៀម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ គ្រានោះឯង សក្កទេវនមិន្ទបានពោល នឹងវេបចិត្តិអសុរិន្ទិ

យ៉ាងនេះថា ម្នាលវេបចិត្តិ អ្នកចូរពោលគាថាចុះ ។

(៣៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសក្កទេវនមិន្ទនិយាយ

យ៉ាងនេះហើយ វេបចិត្តិអសុរិន្ទិ បានពោលគាថានេះថា

សព្វសំយត្តស្ស សុភាសិតជយសព្វេ ឆុតោសិតំ

ឯតទេវេ តិច្ឆិត្តោយ

វជ្ជំ មស្សាមិ វា វេវ

យនា នំ មញ្ញានំ ពាលោ

កយា ម្យា យំ តិច្ឆិត្តិត្ត

អដ្ឋាវហិតំ ទុម្មេនា

កោវេ ភិយ្យោ បលាយិន្ទំ ។

កាសិតាយ ខា បទ ភិក្ខុវេ វេបច្ឆិត្តោ អស្សវិន្ទេន
តាថាយ អស្សវា អនុវោទីសុ ទេវេ គុណំ អហេស្សំ ។
អថខោ ភិក្ខុវេ វេបច្ឆិត្តំ អស្សវិន្ទោ សក្កំ ទេវេនមិន្ទំ
ឯតទេវេច កលា ទេវេនមិន្ទំ តាថន្ទំ ។

[៣៦១] ឯវំ វុត្តំ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវេនមិន្ទោ
វេមា តាថាយេវ អកាសំ

តាមិ មញ្ញានុ វា មា វា

កយា ម្យាយំ តិច្ឆិត្តិត្ត

សទត្តវរមា អត្តា

ខន្យោ ភិយ្យោ ន វិជ្ជិតំ

យោ ហវេ តលវា សន្តោ

សព្វសំយុត្ត សុភាសិតធម្មសូត្រ ភាសៈនៃសព្វទេវរាជ

នៃវាសវៈ ខ្ញុំយល់ឃើញថា សេចក្តីអត់ធន់នេះឯង ជាទោស
វិញទេ ដ្បិតបុគ្គលពាល តែងសំគាល់អ្នកអត់ធន់នោះថា
អ្នកនេះអត់ធន់ព្រោះតែខ្លាចអញ ហេតុនោះ បានជាបុគ្គល
ឥតប្រាថ្នា រឹងរឹតតែសង្កត់សង្កិនគេ ដូចជាគោព្រួតសង្កត់
សង្កិនគេ ដែលចាញ់បោលទៅ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអសុរ សប្បាយរីករាយ នឹងគាថា ដែល
វេចចិត្តិអសុរិនុពោលហើយ តែពួកវេរគាថានៅស្ងៀម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ លំដាប់នោះឯង វេចចិត្តិអសុរិនុពោល នឹងសក្កទេវនម្ម
យ៉ាងនេះថា នៃទេវនម្ម អ្នកចូរពោលគាថាចុះ ។

[៣៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើវេចចិត្តិអសុរិនុយាយ
យ៉ាងនេះហើយ សក្កទេវនម្ម បានពោលគាថាទាំងឡាយនេះថា
បុគ្គលពាលចង់សំគាល់ភ្នំ មិនសំគាល់ភ្នំថា អ្នកនេះអត់ធន់
ព្រោះតែខ្លាចអញ ក៏តាមការណ៍ចុះ តែថាប្រយោជន៍ទាំង-
ឡាយ មានប្រយោជន៍ខ្លួនជាសំខាន់ ប្រយោជន៍អ្វីឲ្យក្រៃ-
លែងជាងខ្លួនមិនមានទេ ជនណាមានកំឡាំង ជាអ្នកស្ងប់

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបវិញ្ញា

ទុព្វលស្ស តិច្ឆក្ខតិ

តមាហុ បរមំ ខន្តិ

និទ្ធិំ ខមតិ ទុព្វលោ

អពលន្តំ ពលំ អាហុ

យស្ស ពាលពលំ ពលំ

ពលវស្ស ធម្មកុតស្ស

បដិវត្តា ន វិជ្ជតិ

តស្មេវ តេន ចាបិយោ

យោ កុទ្ធិំ បដិកុដ្ឋតិ

កុទ្ធិំ អប្បដិកុដ្ឋន្តោ

សង្កមំ ជេតិ ទុដ្ឋយំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិទ្យ

ហើយអត់ទុន ចំពោះបុគ្គលមានកំឡាំងខ្សោយ បណ្ឌិតទាំង

ឡាយ សរសើរជននោះ ថាជាអ្នកមានសេចក្តីអត់ទ្រាំដ៏ក្រៃ

លែង ព្រោះថា បុគ្គលមានកំឡាំងថយ តែងអត់ស្អាត

ជានិច្ច កំឡាំងរបស់ជនណា ជាកំឡាំងពាល បណ្ឌិត

ទាំងឡាយ ពាលសំដៅកំឡាំងជននោះថា មិនមែនជាកំ-

ឡាំងទេ ជនអ្នកគិតវៀល ចំពោះបុគ្គលអ្នកមានកំឡាំង

ជាអ្នកមានធម៌គ្រប់គ្រង មិនមានទេ អ្នកណាខឹងតបនឹង

បុគ្គលអ្នកខឹង សេចក្តីអាក្រក់ វិមេធិមានដល់អ្នកនោះឯង

ព្រោះសេចក្តីខឹងតបនោះ ឯបុគ្គលអ្នកមិនខឹងតបនឹងបុគ្គល

អ្នកខឹង ឈ្មោះថាឈ្នះសង្គ្រាម ដែលឈ្នះបានដោយកម្រ

សក្កសំយុត្តយ្យ សុភាសិតធម្មសុត្ត ធម្មសង្ខារាសនំ

ឧភិទ្ធិមត្តំ ចរតិ

អត្ថនោ ច បរស្ស ច

បរិ សង្កប្ចិតំ ញត្វា

យោ សតោ ឧបសម្មតិ

ឧភិទ្ធិ តិកក្កច្ឆន្តានំ

អត្ថនោ ច បរស្ស ច

ជនា មញ្ញត្តិ ពាលោតិ

យេ ធម្មស្ស អកោរិយតិ ។

ភាសិតាសុ ទោ បន ភិក្ខុវេ សក្កេន ទេវន-
មិន្ទេន តាថាសុ ទេវ អនុមោទីសុ អសុរា តុណ្ហិ
អហេសុំ ។

(៣៦២) អថទោ ភិក្ខុវេ ទេវនញ្ច អសុរានញ្ច
ចារិសង្ខា ឯតទេវេត្ថំ ភាសិតា ទោ វេបចិត្តនា
អសុរិន្ទេន តាថាយោ តា ច ទោ សទណ្ណាវចរា
សសត្តាវចរា ឥតិ ភណ្ឌានំ ឥតិ វិក្កហោ ឥតិ កលហោ
ភាសិតា ទោ សក្កេន ទេវនមិន្ទេន តាថាយោ

សក្កសំយុត្ត សុភាសិតធម្មសូត្រ ពាក្យពោលនៃបរិស័ទ

បុគ្គលណាមានស្មារតី ដឹងថា បុគ្គលដទៃទ័ង ហើយទ្រាំអត់

បាន (បុគ្គលនោះ) ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ដល់ជន

ទាំងពីរខាង គឺខ្លួនឯង១ អ្នកដទៃ១ កាលជនទាំងពីរខាង គឺ

ខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ កំពុងសះជានឹងគ្នា ពួកជនណាសំគាល់

ថាគេល្ងង់ (ពួកជននោះ) ឈ្មោះថាមិនយល់ធម៌ច្បាស់ទេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសក្កទេវនមិន្ទពោលគាថាទាំងឡាយ

ហើយ ពួកទេវតាក៏អនុមោទនា តែពួកអសុរៈនៅស្ងៀម ។

(៣៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង ពួកបរិស័ទរបស់ទេវ-

តានិងអសុរបាននិយាយគ្នា យ៉ាងនេះថា គាថាទាំងឡាយ ដែលវេបចិត្តិ-

អសុរិទ្ធពោលហើយ គាថាទាំងនោះ សុទ្ធតែប្រកបដោយការធ្លាក់ចុះក្នុង

អាជ្ញា ប្រកបដោយការធ្លាក់ចុះក្នុងសង្គ្រា ឯសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក៏ព្រោះ

ហេតុនេះ សេចក្តីទាស់ទែងក៏ព្រោះហេតុនេះ ការឈ្លោះក៏ព្រោះហេតុ

នេះ ចំណែកគាថាទាំងឡាយ ដែលសក្កទេវនមិន្ទពោលហើយនោះឯង

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធស្វរាស្ថ ភិក្ខុវគ្គោ

តា ច ខោ អនិច្ចារ្យោ អនិច្ចារ្យោ ឥតិ អ-
 ភិក្ខុនំ ឥតិ អភិក្ខុវគ្គោ ឥតិ អភិក្ខុវគ្គោ សុត្តស្ស
 ទេវនិមន្តស្ស សុភាសិតេន ជយោតិ ។ ឥតិ ខោ
 ភិក្ខុវគ្គោ សុត្តស្ស ទេវនិមន្តស្ស សុភាសិតេន ជយោ
 អហោសិ ។

ធម្មំ កុលាវកិស្សម្ហំ

(៣៦៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ ភិក្ខុវគ្គោ ទេវ-
 សុភាសិតោ សុត្តស្ស អហោសិ ។ ឥតិ ខោ បទ
 ភិក្ខុវគ្គោ សុត្តស្ស អសុភាសិតោ ទេវ បទភិក្ខុវគ្គោ ។
 បទភិក្ខុវគ្គោ ច ខោ ភិក្ខុវគ្គោ ទេវ អនិច្ចារ្យោ ឥតិ ទេវ
 បទភិក្ខុវគ្គោ អនិច្ចារ្យោ ទេ អសុភាសិតោ ។

(៣៦៤) អនិច្ចារ្យោ ភិក្ខុវគ្គោ សុត្តស្ស ទេវនិមន្ត
 ភិក្ខុវគ្គោ សុត្តស្ស ទេវនិមន្ត ភិក្ខុវគ្គោ ទេវនិមន្ត

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាបវគ្គ

ជាតាថាមិនធ្លាក់ក្នុងអាជ្ញា មិនធ្លាក់ចុះក្នុងសស្ត្រា ឯការមិនប្រកួតប្រ-
 កាន់ក៏ព្រោះហេតុនេះ ការមិនទាស់ដៃក៏ព្រោះហេតុនេះ ការមិនឈ្លោះ
 ក៏ព្រោះហេតុនេះ សក្កទេពនមិន មានជ័យជំនះ ដោយសុភាសិត ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេពនមិន មានជ័យជំនះ ដោយសារសុភាសិត
 ដូច្នេះឯង ។

កុលាវិកល្យត្រ ទី ៦

[៣៦៣] សាវត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់
 មានមកថា សង្គ្រាមនៃទេវតានិងអសុរ បានប្រទល់គ្នាហើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសង្គ្រាមនោះឯង ពួកអសុរមានជ័យជំនះ ពួក
 ទេវតាបរាជ័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកទេវតាចាញ់ហើយរត់
 ឈមមុខទៅទិសខាងជើង ពួកអសុរក៏ជេញតាមពួកទេវតានោះ ។ ។

[៣៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ សក្កទេពនមិន បាន
 និយាយនឹងមាគលិសង្គាហកទេវបុត្ត ដោយតាថា ថា

សក្កស័យក្កស្ស កុលាវកសុត្តេ អស្សារីរិក្កនំ

កុលាវកា មាតលិ សិទ្ធិលិស្មី

ឱសាមុខេន បរិវជ្ជយស្ស

កាមី ធជាម អសុរេស្ស ចាលំ

មា យំមេ ទិជា វិកុលាវក^(១) អហេសុន្តិ ។

ឯវំ កុទ្ធន្តរតិ ខោ ភិក្ខុវេ មាតលិ សទ្ធិហកោ
សក្កស្ស ទេវនមិទ្ធស្ស បដិស្សតា សហស្សយុត្តិ
អាជញ្ញាចំ បច្ចុទាវត្តេសិ ។

[៣៦៥] អថខោ ភិក្ខុវេ អស្សារនំ ឯតទហោសិ
បច្ចុទាវត្តោ ខោទានំ សក្កស្ស ទេវនមិទ្ធស្ស ស-
ហស្សយុត្តោ អាជញ្ញាថោ មុតិយម្បិ ខោ ទេវ អ-
សុរេហិ សទ្ធិមេស្សន្តិ ។ អស្សារ ភីតា អសុរេហេវ
ចារិសីសុ ។ ឥតិ ខោ ភិក្ខុវេ សក្កស្ស ទេវនមិទ្ធស្ស
ធម្មនេវ ជយោ អហោសីតិ ។

សក្កសំយុត្ត កុណវិកល្យាត្រ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់អសុរ

ម្នាលមាគលី សម្បក (ខែត្ថកត្រឡ) ទៅលើដើមរកា អ្នកចូរ

បំបែរមុខចន្ទាលរថចេញ ពួកយើងស្វិលដីវិត ចំពោះ

ពួកអសុរដោយឥតចុះ កុំឱ្យតែពួកត្រឡទាំងនេះ ខ្ចាត់ខ្ចាយ

ពីសម្បកឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាគលីសង្ឃហតទៅបុគ្គ បានទទួលព្រះ

បន្ទូលសក្កទេវទម្ងន់ថា ចត្តត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងនេះហើយ ក៏

ញាក់ត្រឡប់ថេរជាដោយ ដែលទីមដោយសេះមួយពាន់ ។

(៣៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាពោះឯង ពួកអសុរត្រិះរិះ

យ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ សក្កទេវទម្ងន់បត់ថេរជាដោយ ដែលទីមដោយ

សេះមួយពាន់មកវិញហើយ ពួកទេវតាទាំងនាំដោយពួកអសុរ ក្នុង

លើកទី២ទៀត ។ ពួកអសុរក៏គិតគៀយ តែទៅកាន់អសុរឬរិវិញ ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវទម្ងន់ បានជ័យជំនះនេះដោយធម៌ ដូច្នេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

សត្វមំ ឆទ្ទពិយសត្វំ

(៣៦៦) សាវត្ថិនំទានំ ។ ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សក្កស្ស
 ទេវនមិន្ទស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លិនស្ស ឯវំ
 ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទទាទិ យោចិ មេ អស្ស
 បច្ចតិកោ តស្សចាហំ ន ធុត្ថយ្យន្តិ ។ អថោ ភិក្ខុ-
 វេ វេបចិត្តិ អសុវិន្ទោ សក្កស្ស ទេវនមិន្ទស្ស ចេតសា
 ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ យេន សក្កោ ទេវនមិន្ទោ
 តេនុបសង្កមិ ។

(៣៦៧) អន្ទសា ខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវន-
 មិន្ទោ វេបចិត្តិ អសុវិន្ទំ ទ្វារតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន
 វេបចិត្តិ អសុវិន្ទំ ឯតទរោច តិដ្ឋ វេបចិត្តិ កហិតោ-
 សីតិ ។ យទេវតេ មាវិស បុព្វ ចិត្តំ តទេវ ភិក្ខុ មាវិស
 ជហាសីតិ ។ សបស្ស ច មេ វេបចិត្តិ អន្ទញ្ញាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សគាថវគ្គ

នទុត្តិយសូត្រ ទី ៧

(៣៦៦) សាវត្ថិបិទាទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មាន
មកហើយថា សក្កទេវពនមិនទៅរកទីស្ងួត ពួនសម្ល ហើយកើតសេចក្តី
ត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា បុគ្គលណាជាបត្រវិនិច្ឆ័យអាត្មាអញ អាត្មា
អញ មិនត្រូវប្រទូស្តដល់សត្រូវនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រា
នោះឯង វេបចិត្តិអសុរិន្ទដឹងនូវការត្រិះរិះ ក្នុងចិត្តរបស់សក្កទេវពនមិន
ដោយចិត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកសក្កទេវពនមិន ។

(៣៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវពនមិនបានឃើញវេប-
ចិត្តិអសុរិន្ទ កំពុងតែដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏និយាយនឹង
វេបចិត្តិអសុរិន្ទយ៉ាងនេះថា ម្នាលវេបចិត្តិ អ្នកចូរឈប់ អ្នកឯងត្រូវយើង
ចាប់ ។ វេបចិត្តិអសុរិន្ទពោលថា បពិត្រលោកអ្នកនិទិក្ខុ ចិត្តណា
របស់លោក មានក្នុងកាលមុន បពិត្រលោកអ្នកនិទិក្ខុ លោកលះ
បង់ នូវចិត្តនោះហើយថ្ម ។ សក្កទេវពនត្រាស់ថា ម្នាលវេបចិត្តិ
អ្នកឯងចូរស្រួល ដើម្បីកុំឲ្យប្រទូស្តដល់យើងទៀតឡើយ ។

សព្វសំយត្តស្ស វិហាបតាបុរិទ្ធសុត្តេ ភគវន្តបសង្កមនំ

(៣៦៨) យំ ឥសា កណ្ហតោ ទាបំ

យំ អរិយ្យមវាទិវោ

មិត្តទុំ ឆា ច យំ ទាបំ

យំ ទាបំ អកតតាវោ

តមេវ ទាបំ ដុសតុ

យោ ភេ ទុំត្ថ សុជម្ពត្តតិ ។

អដ្ឋមំ វិហាបតាបុរិទ្ធសុត្តំ

(៣៦៩) ឯកំ សមយំ កតវា សាវត្ថយំ វិហាវតិ

ជេតវនេ អនាថមិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន

សមយេន កតវា ទិវាវិហារតតោ ហោតិ បដិសល្លិវោ ។

អថខោ សក្កោ ច ទិវានិវេសនោ វេរោចនោ ច អសុរិវោ

យេន កតវា តេនុបសង្កមីស្ស ឧបសង្កមីត្វា បច្ចេកំ

ឡាវាហំ ជិស្សាយ អដ្ឋិសុ ។

(៣៧០) អថខោ វិរោចនោ អសុរិវោ កតវតោ

សង្កេតេ ឥមំ កាថំ អកាសិ

សក្កសំយុត្ត វិរោចនាសុវិន្ទសូត្រ ព្រះធិន្ត្រនិងវិរោចនសុវិន្ទ ចូលគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

(៣៦៨) បាបណា របស់អ្នកពោល នូវពាក្យមុសាវាទ

បាបណា របស់អ្នកគំរើងៀលព្រះអរិយៈ បាបណា របស់

អ្នកទ្រុស្តមិត្ត បាបណា របស់បុគ្គលអកតញ្ញ បពិត្រសុដ្ឋម្បតិ

អ្នកណា ប្រទូស្តដល់លោក បាបនោះ ។ ចូរបានទៅអ្នក

នោះវិញចុះ ។

វិរោចនសុវិន្ទសូត្រ ទី ៨

(៣៦៩) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់សម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ទ្រង់សម្លឹង (ក្នុងសមា-
បត្តិ) ។ គ្រានោះឯង សក្កទេវានមិន្ទនិងវិរោចនសុវិន្ទ បានចូលទៅ
គាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរផ្អែកនឹងសន្ធឹក
ទ្វារម្ខាងម្នាក់ ។

(៣៧០) លំដាប់នោះឯង វិរោចនសុវិន្ទ បានពោលតាម
នេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សកាមិវត្តោ

ភិយមេវេវេ បុរិសោ

យាវ អត្ថសង្ឃ និប្បត្តា

និប្បន្នសោភិតោ អត្តា

វេរោចនវចោ ឥន្ទ្រំ ។

(៣៧០) ភិយមេវេវេ បុរិសោ

យាវ អត្ថសង្ឃ និប្បត្តា

និប្បន្នសោភិតោ អត្តា

ខន្ធយា ភិយោ ន វិជ្ជត្តិ ។

(៣៧២) សព្វេ សត្តា អត្ថជាតា

តត្ថ តត្ថ យថាវហំ

សំយោគបរមាត្រូវ

សម្មាសា សព្វចាណំ

និប្បន្នសោភិតោ អត្តា

វេរោចនវចោ ឥន្ទ្រំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាបវិគ្គ

បុគ្គលជាបុរស (កូនប្រុស) ត្រូវតែខំប្រឹងឲ្យទាល់តែសម្រេច
ប្រយោជន៍ ព្រោះថា បុគ្គលជាបុរសឈ្នោះថាជាប្រយោជន៍
សម្រេចល្អហើយ នេះជាពាក្យរបស់វិរោចនអសុរិន្ទ ។

[៣៧១] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គលជាបុរស
ត្រូវតែខំប្រឹងឲ្យទាល់តែសម្រេចប្រយោជន៍ ប្រយោជន៍ទាំង
ឡាយ (របស់បុរស) ឈ្នោះថា សម្រេចល្អហើយ ប៉ុន្តែ
ប្រយោជន៍អ្វី ឲ្យក្រៃលែងជាងឯងខ្លី មិនមានទេ ។

[៣៧២] វិរោចនអសុរិន្ទតបថា ពួកសត្វទាំងអស់ មាន
ប្រយោជន៍សម្រេចហើយ តាមសមត្ថភាពដល់ការងារនោះ ។
គ្រឿងបរិភោគ របស់ពួកសត្វទាំងអស់ មានការផ្សំ ត្រូវទុក
ជាសំខាន់បំផុត ប្រយោជន៍ទាំងឡាយ (របស់បុរស) ឈ្នោះ
ថាសម្រេចល្អហើយ នេះជាពាក្យរបស់វិរោចនអសុរិន្ទ ។

សក្កសំយុត្តស្ស អាញ្ញកសុត្តេ ភូតបុព្វវត្ថុ

(៣៧៣) សព្វេ សត្តា អត្តជាតា

តត្ថ តត្ថ យថាវហំ

សំយោគបរមាត្រេ

សម្មាសា សព្វនាណំនំ

និប្បន្នសោភិតោ អត្តា

ខន្ធយា ភិយ្យោ ន វិជ្ជតីតិ ។

នវិមំ អារព្វាកល្មតំ
ញ

(៣៧៤) សាវត្ថំនំនាណំ ។ ភូតបុព្វំភិក្ខុវេ សម្មហុលា

ឥសយោ សីលវុទ្ធា កល្យាណធម្មា អរញ្ញាយតនេ

បណ្ណកុដ្ឋីសុ សម្មន្តិ ។ អថោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ច

នេវនមិន្តោ វេបចិត្តិ ច អសុវុទ្ធា យេន តេ ឥសយោ

សីលវុទ្ធា កល្យាណធម្មា តេនុបសង្កមីសុ ។

សក្តសំយុត្តិ អារញ្ញកល្យាត្រ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ

[៣៧៣] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ពួកសត្វទាំង

អស់ មានប្រយោជន៍សម្រេចហើយ តាមសមត្ថភាពដល់ការ

ងារនោះ ។ គ្រឿងបរិភោគរបស់សត្វសត្វ មានការផ្សំ ត្រូវ

ទុកជាសំខាន់បំផុត ប្រយោជន៍ទាំងឡាយ (របស់បុរស)

ឈ្មោះថាសម្រេចល្អហើយ ប៉ុន្តែប្រយោជន៍អ្វី ឲ្យក្រៃលែង

ជាងខន្ធ មិនមានទេ ។

អារញ្ញកល្យាត្រ ទី ៩

[៣៧៤] សាវត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់

មានមកថា ពួកវស្សីប្រើរបូ ជាអ្នកមានសីល មានគុណធម៌ល្អ នៅ

អាស្រ័យក្នុងកុដិ ដែលប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ក្នុងដងព្រៃ ។ ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ គ្រានោះឯង សក្កទេវពនមិននឹងវេចចិត្តអស្មន្ត ចូលទៅរក

ពួកវស្សីអ្នកមានសីល មានគុណធម៌ល្អទាំងនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិញ្ញោ

(៣៧៥) អថខោ ភិក្ខុវេ វេបចិន្តិ អសុវិន្ញោ
 អដលីយោ ឧបាហនា អាហេហិត្វា ខក្កំ ឌីលក្កត្វា
 ឆត្តន ធារិយមាធនេ អត្តន្ទារេន អស្សមំ បរិសិត្វា
 តេ ឥសយោ សីលវុទ្ធី កល្យាណធម្មេ អបព្យាម-
 តោ ករិត្វា អតិក្កមិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ
 ទេវនមិន្ទោ អដលីយោ ឧបាហនា ឌីហេហិត្វា ខក្កំ
 អញ្ញាសំ ទត្វា ធន្តំ អបណមេត្វា ទ្វារេនេ អស្សមំ
 បរិសិត្វា តេ ឥសយោ សីលវុទ្ធី កល្យាណធម្មេ
 អនុវត្តិ បញ្ចលីកោ នមស្សមាធា អដ្ឋាសិ ។

(៣៧៦) អថខោ ភិក្ខុវេ តេ ឥសយោ សីលវុទ្ធី
 កល្យាណធម្មា សក្កំ ទេវនមិន្ទំ តាថាយ អដ្ឋកាសីសុ

កន្ទោ ឥសីនំ ចិវទត្ថិតានំ(១)

កាយា ចុតោ កច្ចតិ មាលុតេន

ឥតោ បដិក្កម សហស្សនេត្ត

កន្ទោ ឥសីនំ អសុចិ ទេវរាជានិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវង្ស

(៣៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង វេបចិត្តិអសុរិន្ទ
 ពាក់ស្បែកជើងដ៏ក្រាស់^(១) សៀតនូវព្រះខ័ន បាំងគ្រឿងចូលទៅកាន់
 អាស្រមតាមទ្វារដ៏ប្រសើរ ដើរវិញ្ញាណក្ខន្ធស័ក្តិអ្នកមានសីល មានគុណធម៌
 ដ៏ល្អទាំងនោះ ចម្ងាយប្រមាណមួយព្យាម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចំណែកខាងសក្កទេវទមិន្ទ ដោះស្បែកជើងដ៏ក្រាស់ ប្រទានព្រះខ័ន
 ដល់ពួកទេវតាឯទៀត តែមិនដោះចេញ ស្តេចចូលទៅកាន់អាស្រម
 តាមទ្វារខាង បានឈរធ្វើអញ្ជូនមស្សាពួកស័ក្តិ អ្នកមានសីល មាន
 គុណធម៌ដ៏ល្អទាំងនោះ ពីខាងក្រោមខ្យល់ ។

(៣៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ពួកស័ក្តិ
 មានសីល មានគុណធម៌ដ៏ល្អទាំងនោះ បានពោលនឹងសក្កទេវទមិន្ទ
 ដោយគាថា ថា

ភ្លិនរបស់ពួកស័ក្តិ អ្នកប្រព្រឹត្តនូវវត្ថុដ៏យូរ រមែងឃ្លាតចេញ
 អំពីកាយផ្សាយទៅតាមខ្យល់ បពិត្រសហស្សនេត្រ សូម
 ព្រះអង្គចៀសចេញពីទីនេះទៅ បពិត្រទេវរាជ ព្រោះភ្លិន
 របស់ពួកស័ក្តិមិនស្អាតទេ ។

១ ស្បែកជើងដ៏ក្រាស់តាំងពី ៤ ជាន់ឡើងទៅ ។

សក្កសំយុត្តស្ស សមុទ្កេសុត្តេ ភូមបុព្វវត្ថុ

(៣៧៧) កន្លោ ឥសីនំ ចិរន្តត្ថិតានំ

កាយា ចុតោ កច្ឆតិ^(១) មាលុតេន

សុចិត្របុប្ផំ សិរស្មីវ មាលំ

កន្ធិំ ឯតំ បដិកត្តាម កន្លេ

ន ហេតុ ទេវ បដិក្ខលសញ្ញាវោតិ ។

ទេសមំ សមុទ្កេសុត្ថំ

(៣៧៨) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថុយំ វិហរតិ

ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ទោ ។ បេ។

(៣៧៩) កកវា ឯតទេវេច ក្ខតបុព្វំ ភិក្ខុវេ

សម្ពហុលា ឥសយោ សីលវត្តោ កល្យាណធម្មា

សមុទ្កតិវេ បណ្ឌិតុដ្ឋិតុ សម្ពន្ធិ ។ តេន ទោ

បន សមយេន ភិក្ខុវេ ទេវសុវសង្កាមោ សមុ-

បព្វធម្មោ អហោសិ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ តេសំ

ឥសីនំ សីលវត្តានំ កល្យាណធម្មានំ ឯតទេហោសិ

• គប្បត្តិ កត្តបិ ទិស្សតិ ។

សក្កសំយុត្ត សមុទ្ធកស្វត្រ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ

[៣៧៧] ភ្លិនរបស់ពួកវាស៊ីអ្នកប្រព្រឹត្តវត្ថុ អស់កាលដ៏យូរ
រមែងផ្តុះចេញអំពីកាយ ផ្សាយទៅតាមខ្យល់ (កំពិតមែន)
បពិត្រលោកដ៏បំរើន តែថាយើងខ្ញុំប្រាថ្នាតែភ្លិននេះ ដូចជា
បុគ្គលត្រូវការកម្រងផ្កា ជាផ្កាដ៏រិចត្រជាក់លើក្បាល ពួក
ទេវតា មិនសំគាល់ក្នុងការរឿមរអើម ក្នុងភ្លិននេះទេ ។

សមុទ្ធកស្វត្រ ទី ១០

[៣៧៨] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ។ បេ ។

[៣៧៩] ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកថា ពួកវាស៊ីច្រើនរូប ជាអ្នកមានសីល
មានគុណធម៌ដ៏ល្អ នៅអាស្រ័យក្នុងកុដ៏ប្រក់ស្លឹក ទៀបឆ្នេរសមុទ្រ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏សម័យនោះឯង សង្គ្រាមទេវតានិងអសុប្រទល់
គ្នាហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាស់នោះឯង ពួកវាស៊ីអ្នកមាន
សីល មានគុណធម៌ដ៏ល្អទាំងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយស្ស សតាវិវត្តោ

ធម្មិកា ខោ ទេវា អធម្មិកា អសុរា សិយាបិ
 ទំ អសុរតោ ភយំ យន្តន មយំ សម្ពុរិ អសុរិទ្ធំ
 ឧបសង្កម្ភិតា អភយនក្ខណំ យាចេយ្យមាតិ ។

[៣៨០] អធិខោ ភិក្ខុវេ តេ ឥសយោ សីលវន្តោ
 កល្យាណធម្មា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ
 សម្មិត្តានំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
 សម្មិត្តោយ្យ ឯវមេវ សមុទ្ទត្ថេវ បណ្ណកុដ៍សុ អន្តរបិតា
 សម្ពាស្ស អសុរិទ្ធស្ស សម្មុទ្ធ ចាតុរហេសុំ ។ អធិខោ
 ភិក្ខុវេ តេ ឥសយោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា
 សម្ពុរិ អសុរិទ្ធំ តាថាយ អជ្ឈកាសីសុ

ឥសយោ សម្ពុរិ បត្តា

យាចន្តិ អភយនក្ខណំ

កាមំ ករោសិ តេ នាតុំ

ភយស្ស អភយស្ស វាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធម៌វគ្គ

ពួកទេវតាប្រកបដោយធម៌ ពួកអសុរមិនប្រកបដោយធម៌ទេ ភ័យអំពី

ពួកអសុរនោះ សមជាងនឹងមានផលពួកយើងជាប្រាកដ បើដូច្នោះ មានតែ

ពួកយើង ត្រូវចូលទៅរកសម្ពុរាសុរិន្ទ ហើយសូមទូរអភយទាន ។

[៣៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង ពួកឥសីអ្នក

មានសីល មានគុណធម៌ដ៏ល្អទាំងនោះ ក៏បាត់អំពីក្នុងប្រក់ដោយស្វិត

ទៀបឆ្នេរនៃសមុទ្រ ទៅប្រាកដក្នុងទីបំពោះមុខសម្ពុរាសុរិន្ទ ដូចជា

បុរសមានកំឡាំងលាន់រុំដៃដែលបត់ ឬបត់នូវដៃដែលលា ដូច្នោះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបពួកឥសីអ្នកមានសីល មានគុណធម៌ដ៏ល្អទាំង

នោះ បាននិយាយនឹងសម្ពុរាសុរិន្ទ ដោយគាថា ថា

លោកអាចឲ្យភ័យក៏បាន ឲ្យអភ័យក៏បាន បានជាពួកឥសី

មកសូមអភយទាន អំពីសំណាក់សម្ពុរាសុរិន្ទ ។

សក្កសំបុត្រស្ស សមុទ្កសុត្តេ និបិសាបវចនំ

(៣៨០) ភស្តីនំ អកយំ ធម៌

ទុដ្ឋានំ^(១) សក្កសេវីនំ

អកយំ យាចមាណាជំ

កយមេវ ធនាមិ វេតិ ។

(៣៨២) អកយំ យាចមាណាជំ

កយមេវ ធនាសំ មោ

បដិក្កណាម តេ ឯកំ^(២)

អកយំ^(៣) ហោតុ តេ កយំ

យាទិសំ លកតេ^(៤) ពិជំ

តាទិសំ លកតេ^(៥) ដលំ

កល្យាណការី កល្យាណំ

ចាបការី ច ចាបកំ

បវត្តំ តាត តេ^(៦) ពិជំ

ដលំ បច្ចុទ្ធកោស្សសីតិ ។

១ ម. រុទ្ធនំ ។ ២ ឧ.ម. ឯតំ ។ ៣ ឧ.ម. អយយំ ។ ៤ ឧ.ម. វិច្ឆេត ពិជំ ។
 ៥ ហរតេ ផលំ ។ ៦ បវត្តំ វិច្ឆេត ពិជំ ។

សក្តសំយុត្ត សុខុភពបូត្រ ពាក្យសម្បទិចសំព្វានិសី

[៣៨១] សម្មាសម្ពុទ្ធតបថា អភ័យមិនមានដល់ពួកឥសី

អ្នកកាចពាក្រក៏ ជាអ្នកសេពគប់នឹងសក្កទេវរាជ កាលបើពួក

ឥសីសូមអភ័យ ខ្ញុំត្រឡប់ឲ្យភ័យដល់ពួកលោកវិញ ។

[៣៨២] ពួកឥសីតបថា កាលបើយើងសូមអភ័យ អ្នក

បែរជាឲ្យភ័យដល់យើងវិញ យើងទទួលយកអភ័យតែម្យ៉ាង

អំពីអ្នក ភ័យច្រើនមានដល់អ្នកចុះ គេបោះពូជបែបណា គេ

បានផលបែបនោះដែរ អ្នកធ្វើល្អ វែមន៍បានផលល្អ អ្នកធ្វើ

អាក្រក់ វែមន៍បានផលអាក្រក់ ម្ចាស់អ្នក ពូជដែលអ្នក

ព្រោះហើយ អ្នកនឹងទទួលផល មិនខានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សកាថវិញ្ញោ

អថ ខា ភិក្ខុវេ តេ ឥសរេយោ សីលវដ្តោ កល្យា-

ណាធម្មា សម្ពាសិ អស្សវិន្ទំ អភិសមេត្តា សេយ្យជាបិ

នាម ពលវា បុរិសោ សម្មាសម្ពាសិ វា ពាហំ បសាវតិ

វា ពាហំ សម្មាសម្ពាសយ្យ ឯវមេវ សម្ពាស្ស អស្សវិន្ទស្ស

សម្មាសម្ពាសិ អស្សវិន្ទស្ស បណ្ណកុដ្ឋស្ស ចាតុ-

រហេស្មំ ។

(៣៨៣) អថ ខា ភិក្ខុវេ សម្ពាសេ អស្សវិន្ទោ តេហិ

ឥសីហិ សីលវដ្តេហិ កល្យាណាធម្មេហិ អភិសមេតោ

វត្ថុយោ សុទ្ធិ ភិក្ខុភិ ឧត្តរជ្ជតិ(១) ។

សុវិវត្តោ បរិហេ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សោតវិគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង ពួកឥសីអ្នកមានសីល មាន

គុណធម៌ដ៏ល្អទាំងនោះ បានផ្ដាសាសម្ភរេសុរិន្ទហើយ ក៏បាត់អំពីទី

ចំពោះមុខសម្ភរេសុរិន្ទ មកប្រាកដក្នុងកុដីប្រក់ដោយស្លឹក ទៀបឆ្នេរ

សមុទ្រវិញ ដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាវែងដែលបត់ ឬរត់វែងដែលលា

ដូច្នោះឯង ។

[៣៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង សម្ភរេសុរិន្ទ

ត្រូវពួកឥសីអ្នកមានសីល មានគុណធម៌ដ៏ល្អទាំងនោះ បានផ្ដាសាហើយ

ក៏តែងតែក្រក់ ក្នុងពត្រី អស់ពីរៈ ៣ ដង ។

ចប់ សុរិវិគ្គ ទី ១ ។

សក្កសំយុត្តស្ស សុរិយុត្តេ ខ្មោចំ

ពិស្សំទានំ

សុរិយំ សុសមិទោរ

ធនំ វេបចិត្តិយោ

សុភាសិតំ ជយោរ

កុលាវកំ នទុត្តិយំ

វិរោចនអស្សិយោ

ឥសយោ អរញ្ញកោរ

ឥសយោ ច សមុទ្ធកាតិ ។

សក្កសំយុត្ត សុវិវិដ្ត ឧទាន

ឧទាននៃសុវិវិដ្តនោះ គឺ

សុវិវិសូត្រ ១ សុសិមសូត្រ ១ ធម្មគ្គសូត្រ ១ វេបបិគ្គសូត្រ ១

សុភាសិតជយសូត្រ ១ កុលាវកសូត្រ ១ នទ្ធាយសូត្រ ១

វិរោចនអសុន្ទសូត្រ ១ ពួកឥសីកងអរោកសូត្រ ១ ពួកឥសី

កងសមុទ្រកសូត្រ ១ ។

ទេវីគ្គោ

បឋម បឋមទេវីសត្តំ

(៣៨៤) ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថយំ វិហារតិ
ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ
។ បេ ។

(៣៨៥) ភគវា ឯតទលោច សក្កស្ស ភិក្ខុវេ
នេវនមិទ្ធស្ស បុត្រេ មនុស្សក្រុតស្ស សត្ត វត្តបទានិ
សមត្ថានិ សមាទិញ្ញានិ អហេស្មំ យេសំ សមាទិទ្ធតា
សក្កោ សក្កន្តិ អជ្ឈតា ។ កតមានិ សត្ត ។ យាវ-
ជីវំ បាតាបេតិកេវេ អស្សំ យាវជីវំ កុលេ ជេដ្ឋាបចាយំ
អស្សំ យាវជីវំ សណ្ឋាវចោ អស្សំ យាវជីវំ អបិសុណា-
វចោ អស្សំ យាវជីវំ វិភតមលមច្ឆេវន ចេតសា អតារំ
អជ្ឈវសេយ្យំ មុត្តចារោ បយតចារណំ វេស្សត្តវតោ
យាចយោតោ ទានសិរិភាគវតោ យាវជីវំ សទ្ធាវចោ

ទេវវិគ្គ

បឋមទេវវិស្វត្រ ទី ១

[៣៨៤] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុង
វត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តម្រុះសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះ
ឯង ។ បេ ។

[៣៨៥] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សក្កទេវទមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្សក្មេងជាតិមុន បានសមា-
ទានរក្សាវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការបរិបូណ៌ ព្រោះតែបានសមាទានវត្ថុបទទាំង
៧ ប្រការនោះ បានជាសក្កទេវរាជ បានដល់នូវភាពវិនិច្ឆ័យជាសក្កៈ ។
វត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសក្កទេវរាជបានសមាទានថា
ភាគាអញត្រូវជាអ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតា អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវគោរពបុគ្គល
ជាច្បងក្នុងគ្រួសារ អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវមានវត្តាល្មិត្តទំន់ អស់មួយជីវិត ១
មិនត្រូវមានវត្តញ្ចុះញង់ អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវមានចិត្តប្រាសចាកសេចក្តី
កំណាញ់ជាមន្ទិល មានទានបរិច្ចាគហើយ មានវេលា (ចាំសូម) ហើយ
ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ ជាអ្នកគួរគេសូមបាន ត្រេកអរក្នុងការឱ្យទំនង
ការរំលោភលែង ។ នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះអស់មួយជីវិត ១ ត្រូវមានសំដីទៀតទាត់

សក្កស័យុត្តស្ស បឋមវេរីសុត្តេ សក្ក វិគ្គបទានំ

អស្សំ យាវជីវំ អក្កោធខោ អស្សំ សចេមិ មេ
 កោធខោ ឧប្បជ្ឈេយ្យ ចិប្បមេវ នំ បដិវិនេយ្យន្តិ ។
 សក្កស្ស ភិក្ខុវេ ទេវនិមន្តស្ស បុត្រោ មនុស្សភូតស្ស
 ឥមាជំ សត្ត វត្តបទានំ សមត្តានំ សមាទិដ្ឋានំ អហេសំ
 យេសំ សមាទិដ្ឋត្តា សក្កោ សក្កតំ អជ្ឈតាតិ ។

[៣៨៦] ឥទ្ធមភោច ភក្កវា ឥទ្ធិ វត្តាន សុគតោ
 អថាបរិ ឯតទភោច សត្តា

មាតាបេតិករំ ជន្នំ
 កុលេ ជេដ្ឋាបបាយិនំ
 សណ្ហំ សទិលសម្ពាសំ
 បេសុណោយ្យប្បរាហយិនំ
 មច្ឆេវិនយេ យុត្តំ
 សទ្ធិ កោធាភិក្ខុ នរិ
 តំ វេ ទេវា តាវតីសា
 អាហុ សប្បវិសោ ឥតីតិ ។

សក្កស័យុត្ត បឋមទេវសូត្រ វគ្គបទ ៨ ប្រការ

អស់មួយជីវិត ១ មិនត្រូវមានសេចក្តីគ្រោធ បើទុកជាសេចក្តីគ្រោធកើត
ឡើងដល់អាត្មាអញ អាត្មាអញត្រូវតែប្រញាប់បន្ទោបង់ នូវសេចក្តីគ្រោធ
នោះចេញ អស់មួយជីវិត ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បក្កទេវនមិទ្ធ កាល
កើតជាមនុស្ស ក្នុងជាតិមុន បានសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការនេះឯង
បរិច្ចណិ ព្រោះតែសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការនេះ ទើបសក្កទេវរាជ
បានដល់នូវភាពវៃឆ្នងជាសក្កៈ ។

(៣៨៦) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់សួរគ្រូនេះហើយ លុះ
ព្រះសុគតជាសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សួរគ្រូនេះរួចហើយ ទើបត្រាស់តាថាពន្ធ
នេះគេទៅទៀតថា

ពួកទេវតានៅឋានភាវត្តិន្យ បានហៅជនអ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតា
អ្នកកោតក្រែងបុគ្គលជាច្បង ក្នុងត្រកូល មានវាចាល្អិតទន់
និយាយតែពាក្យផ្អែមល្វែម លះបង់ពាក្យញ្ចៀង ប្រកប
ក្នុងការលះបង់សេចក្តីកំណាញ់ មានសំដីទៀងទាត់ ជាជន
គ្របសង្កត់សេចក្តីគ្រោធនោះឯង ថាជាសប្បុរស ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សគាថវិជ្ជោ

ទុតិយំ ទុតិយទេវស័ព្ទំ

[៣៨៧] ឯកំ សមយំ ភក្កវា សាវត្ថុយំ វិហាវតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ទោ
 ភក្កវា ភិក្ខុ ។ បេ ។

[៣៨៨] ភក្កវា ឯតទភោច សក្កោ ភិក្ខុវេ ទេវ-
 ធម៌នោ បុព្វេ មនុស្សក្រតោ សមាធា មយោ នាម
 មាលាវេ អហោសិ តស្មា មយវាតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ
 ភិក្ខុវេ ទេវធម៌នោ បុព្វេ មនុស្សក្រតោ សមាធា
 បុវេ នាធិ អនាសិ តស្មា បុរិទ្ធនោតិ វុច្ចតិ ។
 សក្កោ ភិក្ខុវេ ទេវធម៌នោ បុព្វេ មនុស្សក្រតោ
 សមាធា សក្កច្ចំ នាធិ អនាសិ តស្មា សក្កោ-
 តិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ ភិក្ខុវេ ទេវធម៌នោ បុព្វេ
 មនុស្សក្រតោ សមាធា អាវសថំ អនាសិ តស្មា
 វាសវាតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ ភិក្ខុវេ ទេវធម៌នោ
 សហស្សម្បំ អត្តាធិ មុហុត្តេន ចិន្តេតិ តស្មា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាបវគ្គ

ទុតិយទេវស្វត្រ ទី ២

(៣៨៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
ជេតពាន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តក្រង់សាវត្ថី ។ ក្នុងបីនោះឯង
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។

(៣៨៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សក្កទេវពនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងជាតិមុន ជាមាណព
ឈ្មោះមួយ ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាមយវៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សក្កទេវពនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងជាតិមុន បានឲ្យទានមុនគេ
ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាបុរិន្ទទៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេ-
វពនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្សក្នុងជាតិមុន បានឲ្យទានដោយគោរព ហេតុ
នោះ បានជាគេហៅថាសក្កៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវពនមិន្ទ
កាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងជាតិមុន បានឲ្យទិសម្រាប់សំណាក់ ព្រោះ
ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាវសវៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សក្កទេវ-
ពនមិន្ទ គិតឃើញហេតុសូម្បីទាំងពាន ដោយមួយវិធានបាន ហេតុនោះ

សព្វសំយុត្តស្ស ទុតិយទេវសុត្តេ សត្ត វគ្គបទានំ

សហស្សក្លោតិ វុច្ចតិ ។ សត្តស្ស ភិក្ខុវេ ទេវនិ-
មន្តស្ស សុជា នាម អសុរកក្ខញ្ច បជាបតី^(១) តស្មា
សុជម្បតីតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ ភិក្ខុវេ ទេវនិមន្តោ
ទេវនំ តាវត្ថសានំ ឥស្សរិយាធិបតី រជ្ជំ កាវេតិ
តស្មា ទេវនិមន្តោតិ វុច្ចតិ ។

(៣៨៩) សត្តស្ស ភិក្ខុវេ ទេវនិមន្តស្ស បុព្វ
មនុស្សក្ខតស្ស សត្ត វគ្គបទានំ សមត្តានំ សមាទិន្នានំ
អហេសំ យេសំ សមាទិន្នតា សក្កោ សត្តតំ អជ្ឈ-
តា ។ កតមាទំ សត្ត ។ យាវជីវំ មាតាបិតករោ អស្សំ
យាវជីវំ កុលេ វេជ្ជាបចាយំ អស្សំ យាវជីវំ សណ្តា-
រោ អស្សំ យាវជីវំ អបិសុណារោ អស្សំ យាវជីវំ វិក-
តមលមច្ឆេវន ចេតសា អតារំ អជ្ឈវសេយ្យំ មុត្តចារោ
បយតចាណំ វេស្សក្ករតោ យាធយោតោ នានសំវិកា-
ករតោ យាវជីវំ សត្វារោ អស្សំ យាវជីវំ អក្កោធភោ

១ ១. បជាបតី អហោសិ ។

សក្តសំណុំ ទុតិយទេវសូត្រ វគ្គបទ ៧ ប្រការ

បានជាគេហៅថាសហស្សក្ខៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុរកញ្ញាឈ្មោះ
នាងសុជា ជាមហេសីរបស់សក្តទេវនមិន្ទ ហេតុនោះ បានជាគេហៅថា
សុជម្ពតិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្តទេវនមិន្ទ បានសោយរាជ្យជា
ឥស្សរាធិបតី លើពួកទេវតាជាន់ការត្តិន្យ ហេតុនោះ បានជាគេហៅ
ថា ទេវនមិន្ទ ។

[៣៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សក្តទេវនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្ស
ក្នុងជាតិមុន បានសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការបរិបូណ៌ ព្រោះហេតុ
តែបានសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការនោះ បានជាសក្តទេវរាជបាននាម
ថាសក្តៈ ។ វត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ (សក្តទេវរាជបាន
សមាទាន) ថា អាត្មាអញត្រូវចិញ្ចឹមមាតាបិតា អស់មួយជីវិត១ ត្រូវគោ-
រពបុគ្គលជាច្បងក្នុងត្រកូល អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវមានពាក្យល្អិតទន់ អស់
មួយជីវិត១ ត្រូវមានវត្ថុមិនញៀន អស់មួយជីវិត១ ត្រូវមានចិត្តប្រាស
ចាកសេចក្តីកំណាញ់ជាមន្ទិល ជាអ្នកចែករំលែកនូវទាន ជាអ្នកលាង
ដៃដើម្បីឲ្យទាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការលះបង់ ជាអ្នកគួរគេសូមទានបាន
ត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យនិងការចែករំលែក ហើយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ អស់មួយ
ជីវិត ១ ត្រូវមានវត្ថុទៀងទាត់ អស់មួយជីវិត១ មិនត្រូវមានសេចក្តីក្រោធ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិថោ

អស្សី សធម៌ មេ កោដោ ឧប្បជ្ឈេយ្យ វិប្បមេវ នំ
 បដិវេនេយ្យន្តំ ។ សក្កស្ស ភិក្ខុវេ ទេវានិមន្តស្ស បុព្វ
 មនុស្សក្ខតស្ស ឥមា និ សត្ត វត្តបទានិ សមន្តានិ
 សមាទិដ្ឋានិ អហេស្សំ យេសំ សមាទិដ្ឋត្តា សក្កោ
 សក្កតំ អដ្ឋតាតិ ។

[៣៧០] ឥន្ទមរោច ។ បេ ។

មាតាបេតិកវំ ជន្តុំ

តុលេ ជេដ្ឋាបចាយំនំ

សណ្ណំ សទ្ទិលសម្ភាសំ

បេសុណេយ្យប្បហាយំនំ

មន្ទេវវេនេយេ យុត្តំ

សទ្ធិំ កោដាភិក្ខុំ ធរំ

តំ វេ ទេវា តាវតីសា

អាហុ សប្បវិសោ ឥតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សពាថវិទ្យ

បើទុកជាសេចក្តីក្រោធ កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ត្រូវតែអាត្មាអញបន្ទោ-
 បង់សេចក្តីក្រោធនោះមួយរំពេច អស់មួយជីវិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សក្កទេវានមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងជាតិមុន បានសមាទានវត្ថុបទ
 ទាំង ៧ ប្រការនេះបរិបូណ៌ ព្រោះហេតុតែបានសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧
 ប្រការនោះ ទើបសក្កទេវរាជ បានផលនូវភាពនៃខ្លួនជាសក្កៈ ។

[៣៩០] ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ពាក្យនេះហើយ ។ បេ។

ពួកទេវតានៅឋានតាវត្ថិន្យ បានហៅបុគ្គលអ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតា
 អ្នកកោតក្រែង ចំពោះបុគ្គលជាច្បង ក្នុងគ្រួសារ មានវតា
 ល្អិតទន់ និយាយពាក្យផ្អែមល្អម លះបង់ពាក្យញុះញង់
 ប្រកបតែក្នុងការកំចាត់បង់សេចក្តីកំណាញ់ មានសំដីទៀង
 ជាជនគ្របសង្កត់សេចក្តីក្រោធនោះឯង ថាជាសប្បុរស ។

សព្វសំយុត្តស្ស គតិយទេវីសុត្តេ សព្វករណបដានំ

តតិយំ តតិយទេវីសុត្តំ

[៣៧១] ឯវម្ពេ សុត្តំ ។ ឯកំ សមយំ កកវា
 វេសាលយំ វិហារតិ មហេវនេ ត្រាតារសាលាយំ ។
 អថខោ មហាលី លិច្ឆរី យេន កកវា តេនុបសង្កម្ព
 ឧបង្កមិត្តា កកវន្តំ អភិវនេត្តា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។
 ឯកមន្តំ ធិសីន្នោ ខោ មហាលី លិច្ឆរី កកវន្តំ ឯតទ-
 រោច ទិដ្ឋោ រោ(១) កន្លេ សក្កោ ទេវនមិដ្ឋោតិ ។
 ទិដ្ឋោ ខោ មេ មហាលី សក្កោ ទេវនមិដ្ឋោតិ ។ សោ
 ហិ នួន កន្លេ សក្កប្បជ័រុបកោ កវីស្សតិ ទុទ្ធសោ
 ហិ កន្លេ សក្កោ ទេវនមិដ្ឋោតិ ។

[៣៧២] សក្កញ្ញាហំ មហាលី បដាធាមិ សក្ក-
 ករណោ ច ធម្មេ យេសញ្ច ធម្មានំ សមាទិន្នតា
 សក្កោ សក្កតំ អជ្ឈតា តញ្ច បដាធាមិ ។ សក្កោ
 មហាលី ទេវនមិដ្ឋោ បុព្វេ មនុស្សក្រតោ ស-
 មាធា មយោ ធាម មាណវេ អហោសិ តស្មា

សក្កសំយុត្ត តតិយទេវសូត្រ ទ្រង់ស្គាល់នូវធម៌ ដែលធ្វើសត្វឲ្យបានជាសក្កៈ

តតិយទេវសូត្រ ទី ៣

[៣៧១] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងក្នុងគារសាលា ក្នុងមហារ័ន ទៀបក្រុង
វេសាលី ។ លំដាប់នោះឯង ស្តេចលិង្គវិព្រះនាមមហាលី បានចូលទៅ
តាមព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមាន
ព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះស្តេចលិង្គវិព្រះនាមមហាលី
គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទ្រង់បានឃើញសក្កទេវានមិន្ទដែរឬ ។ បពិត្រ
មហាលី តថាគត បានឃើញសក្កទេវានមិន្ទដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ក្រែងសក្កទេវានមិន្ទ គ្រាន់តែជារូបប្រៀបរបស់សក្កៈទេដឹង បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះថា សក្កទេវានមិន្ទ គេមិនដឹងនឹងឃើញទេ ។

[៣៧២] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បពិត្រមហាលី តថាគត
ស្គាល់ច្បាស់នូវសក្កទេវានមិន្ទ ដូចម្តេចធ្វើសត្វឲ្យបានជាសក្កៈផង មួយ
ទៀត សក្កទេវានមិន្ទ បានដល់នូវការវិនិច្ឆ័យជាសក្កៈ ព្រោះតែសមាទាន
ធម៌ណា តថាគត ក៏ដឹងច្បាស់ធម៌នោះផង ។ បពិត្រមហាលី សក្កទេវាន-
មិន្ទ កាលកើតជាមនុស្សក្នុងជាតិមុន ជាមាណពលឈ្មោះមយៈ ហេតុនោះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

មយវាតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ មហាលី ទេវនមិម្ពោ បុព្វ
 មនុស្សក្រតោ សមាលោ បុរេ ទានំ អនាសិ តស្មា
 បុរិទ្ធនោតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ មហាលី ទេវនមិម្ពោ
 បុព្វ មនុស្សក្រតោ សមាលោ សក្កត្ថំ ទានំ អនាសិ
 តស្មា សក្កោតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ មហាលី ទេវនមិម្ពោ
 បុព្វ មនុស្សក្រតោ សមាលោ អាវសទី អនាសិ តស្មា
 វាសវេតិ វុច្ចតិ ។ សក្កោ មហាលី ទេវនមិម្ពោ
 សហស្សម្បំ អត្តានំ មហុត្ថេន ចិន្តេតិ តស្មា ស-
 ហស្សត្វោតិ វុច្ចតិ ។ សក្កស្ស មហាលី ទេវនមិម្ពោ
 សុជា ឆាម អសុរកញ្ញា បជាបតី តស្មា សុជម្បតីតិ
 វុច្ចតិ ។ សក្កោ មហាលី ទេវនមិម្ពោ ទេវនំ
 តាវត្តិហានំ ឥស្សរិហជ័បទ្ធិ រជ្ជំ កាវេតិ តស្មា
 ទេវនមិម្ពោតិ វុច្ចតិ ។

(៣៧៣) សក្កស្ស មហាលី ទេវនមិម្ពោ
 បុព្វ មនុស្សក្រតស្ស សត្ត វត្តបទានំ សមត្តានំ
 សមាទិដ្ឋានំ អហេស្សំ យេសំ សមាទិដ្ឋត្តា សក្កោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបរិគ្គ

បានជាគេហៅថា មយវៈ ។ បពិត្រមហាលី សក្កទេវនមិន្ទ កាលកើត
 ជាមនុស្សក្នុងជាតិមុន បានឲ្យទានមុនគេ ហេតុនោះ បានជាគេហៅថា
 បុរិន្ទៈ ។ បពិត្រមហាលី សក្កទេវនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្សក្នុង
 ជាតិមុន បានឲ្យទានដោយគោរព ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាសក្កៈ ។
 បពិត្រមហាលី សក្កទេវនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្សក្នុងជាតិមុន បានឲ្យ
 សម្រាប់សំណាក់ ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាវាសវៈ ។ បពិត្រមហាលី
 សក្កទេវនមិន្ទ គិតឃើញហេតុ សូម្បីទាំងពាន់ ដោយមួយរំពេចបាន
 ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាសហស្សក្កៈ ។ បពិត្រមហាលី អសុរកញ្ញា
 ឈ្មោះនាងសុជា ជាមហេសីនៃសក្កទេវនមិន្ទ ហេតុនោះ បានជាគេហៅ
 ថា រុជ្ជម្បតិ ។ បពិត្រមហាលី សក្កទេវនមិន្ទ សោយរាជ្យជាវស្សរាជបតី
 លើពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវ្យ ហេតុនោះ បានជាគេហៅថាទេវនមិន្ទ ។

(៣៧៣) បពិត្រមហាលី សក្កទេវនមិន្ទ កាលកើតជាមនុស្ស
 ក្នុងជាតិមុន បានសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការដ៏បរិបូណ៌ ព្រោះ
 ហេតុតែសមាទានវត្ថុបទទាំង ៧ ប្រការនោះ បានជាសក្កទេវរាជ

សក្កសំយុត្តស្ស គតិយទេវសុត្តេ សត្ត វត្ថុបទានិ

សក្កតំ អជ្ឈតា ។ កតមាធិ សត្ត ។ យាវជីវំ

មាតាបេតិកភរោ អស្សំ យាវជីវំ តុលេ ជេដ្ឋាវចាយំ

អស្សំ យាវជីវំ សណ្តារំចោ អស្សំ យាវជីវំ អបិ-

សុណារំចោ អស្សំ យាវជីវំ វិគតមលមច្ឆេវន ចេត-

សា អតារំ អជ្ឈាវសេយ្យំ មុត្តនាតោ បយតទាណំ

វេស្សន្តរតោ យាចយោតោ ទានសិវិភាគរតោ យាវជីវំ

សត្តារំចោ អស្សំ យាវជីវំ អក្កោធិនោ អស្សំ

សចេបិ មេ កោធា ឧប្បជ្ឈេយ្យ ឱប្បមេវ នំ បដិវេ-

នេយ្យន្តិ ។ សក្កស្ស មហាលិ ទេវនមិទ្ធស្ស បុព្វ

មនុស្សក្ខតស្ស ឥមាធិ សត្ត វត្ថុបទានិ សមត្ថានិ

សមាទិដ្ឋានិ អហេស្សំ យេសំ សមាទិដ្ឋត្ថា សក្កោ

សក្កតំ អជ្ឈតាតិ ។

សក្កសីបុត្រ ធម៌បទវេទ្យត្រ វគ្គទី ៧ ប្រការ

បាននាមថាសក្កៈ ។ វគ្គទី១ទាំង ៧ នោះ តើដូចម្តេច ។ (សក្កទៅរាជ
បានសមាទាន) ថា អាត្មាអញ ត្រូវបញ្ចូលមាតាបិតា អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវ
កោតក្រែងបុគ្គលជាច្បងក្នុងត្រកូល អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវមានវត្តាល្អិត
ទន់ អស់មួយជីវិត ១ មិនត្រូវមានវត្តញ្ជុះញង់ អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវ
មានចិត្តប្រាសចាកសេចក្តីកំណាញ់ជាមន្ទិល ជាអ្នកមានការបរិច្ចាគរួស
រាន មានផែលាងហើយដើម្បីនឹងឲ្យរួចរាល់ ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ ជា
អ្នកគួរគេសូមទានបាន ត្រេកអរក្នុងការឲ្យនិវត្តការចែករំលែកទាន ហើយ
នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ អស់មួយជីវិត ១ ត្រូវមានវត្តទៀងទាត់ អស់មួយ
ជីវិត ១ មិនត្រូវមានសេចក្តីក្រោធ បើទុកជាសេចក្តីក្រោធ កើតឡើង
ដល់អាត្មាអញ អាត្មាអញត្រូវបន្ទោបង់ ឲ្យសេចក្តីក្រោធនោះមួយរំពេច
អស់មួយជីវិត ១ ។ ចតិស្រមហាបី សក្កទៅនឹងមន្ទី កាលកើតជាមនុស្ស
ក្នុងជាតិមុន បានសមាទានវគ្គទី១ទាំង ៧ ប្រការនេះបរិច្ចណិ ព្រោះ
ហេតុតែសមាទានវគ្គទី១ទាំង ៧ ប្រការនេះ ទើបសក្កទៅរាជ បានដល់
នូវភាពនៃខ្លួនជាសក្កៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធវិញ្ញាណកម្មសូត្រ

(៣៧២) ឥន្ទមហេច ។ បេ ។

មាតាបេតិកវំ ជន្នំ

កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិជំ

សន្និំ សទិលសម្មាសំ

បេសុណោយ្យប្បហាយិជំ

មច្ឆេវីនយេ យុត្តំ

សច្ចំ កោណភិក្កុំ នវំ

តិ វេ ទេវា តាវតីសា

អាហុ សប្បវិសោ ឥត្ថតិ ។

បិច្ចតំ វិជ្ជាវិជ្ជា

(៣៧៥) ឯតិ សមយំ ភក្កវា វាជគហោ វិហារតិ

វេទ្យវនេ កលន្តកនិវាបេ ។ ឥន្ទ ទោ ភក្កវា ភិក្ខុ

អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភក្កវតោ

បច្ចុស្សាសំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាបិវត្ត

(៣៧២) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់យ៉ាងនេះថា ។ បេ ។

ពួកទេវតានៅឋានភារត្ថិន្ទ្រ បានហៅជនអ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតា

គោរពគោតក្រែងបុគ្គលជាច្បង ក្នុងត្រកូល មានវត្តាល្អិត

ទន់ និយាយសំដីផ្អែមល្ហែម លះបង់ពាក្យញ្ជះញង់ ប្រកប

តែក្នុងការកំចាត់បង់សេចក្តីកំណាញ់ មានវត្តាល្អិតទាត់

ជាជនគ្របសង្កត់សេចក្តីក្រោធនោះឯង ថាជាសប្បុរស ។

ទិទ្ធិទូល្លត្រ ទី ៤

(៣៧៥) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុង

វត្តវេទ្យវ័ន ជាកលន្ទកនិវាសន្តាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងទីនោះឯង

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា

ព្រះអង្គ ។

សក្កសំយុត្តស្ស ទលំខុសុត្តេ ភូតបុព្វតថា

(៣៧៦) កកវា ឯតទរោច ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញាតោ បុរិសោ សមស្មីយេវ រាជកហោ មនុស្ស-
 ទធឿនោ អហោសិ មនុស្សកបណោ មនុស្សវរកោ ។
 សោ តថាភតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ សុទ្ធំ សមាទិយិ
 សីលំ សមាទិយិ សុតំ សមាទិយិ ចាតំ សមាទិយិ
 បញ្ញំ សមាទិយិ ។ សោ តថាភតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ
 សុទ្ធំ សមាទិយិត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា សុតំ
 សមាទិយិត្វា ចាតំ សមាទិយិត្វា បញ្ញំ សមាទិយិត្វា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណោ សុគតំ សត្តំ លោកិ
 ឧបបន្នំ ទេវំទំ តាវត្ថីសាទំ សហព្យតំ ។ សោ
 អញ្ញា ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណោន ចេវ យសសា ច ។

(៣៧៧) តត្រ សុទ្ធំ ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា
 ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តិវិចារេន្តិ អច្ឆរិយំ វត កោ អព្វតំ វត
 កោ អយំ ហិ ទេវេបុត្តោ បុព្វេ មនុស្សក្ខតោ សមាធនោ
 មនុស្សទធឿនោ អហោសិ មនុស្សកបណោ មនុស្ស-
 វរកោ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មណោ សុគតំ
 សត្តំ លោកិ ឧបបន្នោ ទេវំទំ តាវត្ថីសាទំ សហព្យតំ

សព្ទសំយុត្ត ទល្លិស្សត្រ រឿងព្រេង

(៣៩៦) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ មានបុរសម្នាក់ នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ
 ឯង ជាមនុស្សកំសត់ មនុស្សកំព្រា ជាមនុស្សថោកទាប ។ បុរសនោះ
 បានសមាទានសព្វា សមាទានសីលៈ សមាទានសុតៈ សមាទានចាតៈ
 សមាទានបញ្ញា ក្នុងធម៌វិន័យ ដែលព្រះតថាគតបានសំដែងហើយ ។
 លុះបុរសនោះសមាទានសព្វា សមាទានសីលៈ សមាទានសុតៈ សមា-
 ទានចាតៈ សមាទានបញ្ញា ក្នុងធម៌វិន័យ ដែលព្រះតថាគតសំដែងហើយ
 បែកធ្លាយពងកាយស្លាប់ទៅ បានទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក
 ជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវ្យ ។ ទេវបុត្រនោះ មានសម្បូរនឹង
 យសរុងរឿងលើស ជាងពួកទេវតាដទៃ ។

(៣៩៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមកក្នុងរឿងនោះថា ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្តិវ្យ ពោលទោស គិតជឿល បន្តិះបង្គាប់ថា អស្ចារ្យ
 ណាស់ហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ហ្ន៎ ព្រោះថា ទេវបុត្រនេះ កាលកើតជា
 មនុស្ស ក្នុងជាតិមុន ជាមនុស្សកំសត់ ជាមនុស្សកំព្រា ជាមនុស្ស
 ថោកទាបសោះ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយពងកាយស្លាប់ទៅ បាន
 មកកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទេវលោក ជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវ្យ

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស សភាបិវត្តោ

សោ អញ្ចេ ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណោន ចេវ យ-
 សសា ចាតិ ។ អថោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវន-
 មិជ្ជោ ទេវេ តាវត្ថីសេ អាមន្តេសិ មា ខោ តុម្ក
 មារិសា ឯតស្ស ទេវបុត្តស្ស ឧជ្ឈាយត្ថ ឯសោ
 ខោ មារិសា ទេវបុត្តោ បុព្វ មនុស្សក្កតោ សមាធនោ
 តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិទយេ សទ្ធិំ សមាទិយំ សីលំ
 សមាទិយំ សុតំ សមាទិយំ ចាគំ សមាទិយំ បញ្ញំ
 សមាទិយំ សោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិទយេ សទ្ធិំ
 សមាទិយំត្វា សីលំ សមាទិយំត្វា សុតំ សមាទិ-
 យំត្វា ចាគំ សមាទិយំត្វា បញ្ញំ សមាទិយំត្វា
 កាយស្ស ភេនា បរម្មរណា សុគតំ សក្កំ លោកំ
 ឧបបន្នោ ទេវនំ តាវត្ថីសាទំ សហព្យតំ សោ អញ្ចេ
 ទេវេ អតិរោចតិ វណ្ណោន ចេវ យសសា ចាតិ ។

(៣៧៨) អថោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិជ្ជោ
 ទេវេ តាវត្ថីសេ អនុទយមាធនោ តាយំ វេលាយំ វិមា
 តាថាយោ អភាសំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

ទៅបុត្តនោះ មានសម្បទន័យសរុន្ស័យ លើសទៅតាងខែ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង សក្កទេវទមិន្ទ បានហៅពួកទៅតាងខែ
 តាវត្តិវ្យមកថា ម្នាលពួកអ្នកនិទិក្ខុ អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលទោសទៅ-
 បុត្តនេះឡើយ ម្នាលពួកអ្នកនិទិក្ខុ ទៅបុត្តនេះ កាលកើតជាមនុស្ស បាន
 សមាទានសព្វា សមាទានសីលៈ សមាទានសុតៈ សមាទានចាតៈ
 សមាទានបញ្ញា ក្នុងធម៌វិន័យ ដែលព្រះតថាគតសំដែងហើយ លុះ
 ទៅបុត្តនោះ បានសមាទានសព្វា សមាទានសីលៈ សមាទានសុតៈ
 សមាទានចាតៈ សមាទានបញ្ញា ក្នុងធម៌វិន័យ ដែលព្រះតថាគតសំដែង
 ហើយ បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ បានមកកើតក្នុងសុត្តតិ ស្នូតិ
 ទៅលោក ជាមួយនឹងពួកទៅតាងខែតាវត្តិវ្យ បានជាទៅបុត្តនោះ
 មានសម្បទន័យសរុន្ស័យ ជាងពួកទៅតាងខែទៀត ។

(៣៩៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលសក្កទេវទមិន្ទ
 ពន្យល់ពួកទៅតាងខែតាវត្តិវ្យហើយ បានពោលតាថាទាំងឡាយនេះ
 ក្នុងវេលានោះថា

សព្វសំយុត្តស្ស វាមណោយ្យកស្ថត្ថេ វាគ្គបុស្កមំ

យស្ស សទ្ធា តថាគតេ

អថលា សុបត្ថដ្ឋិតា

សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ

អរិយកន្លំ បសិសតិ

សង្ខេបសាធា យស្សត្ថ

ឧដ្ឋក្ខតញ្ច ទស្សនំ

អទិដ្ឋន្ទោតំ តំ អាហុ

អមោយំ តស្ស ជីវិតំ

តស្មា សទ្ធា សីលញ្ច

បសាទំ ធម្មទស្សនំ

អនុយុត្តាថ មេធាវី

សិ ពុទ្ធាន សាសនន្តិ ។

បញ្ចមំ វាមណោយ្យកស្ថត្ថំ

(៣៩៩) ឯកំ សមយំ ភគវំ សាវត្ថយំ វិហារតិ

ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ អថខោ សក្កោ

នេវនមិទ្ធោ យេន ភគវំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

សក្កសំយុត្ត រាមណេយ្យកស្វត្រ សក្កទេវានមិន្ទចូលគាល់ព្រះមានព្រះភាគ
 សទ្ធារបស់បុគ្គលណា មិនកម្រើក បានគំកល់ដោយប្រពៃ
 ក្នុងព្រះតថាគត ទាំងសីលរបស់បុគ្គលណាដ៏ល្អ ជាទីត្រេក
 អរនៃព្រះអរិយៈ ដែលលោកសរសើរហើយ សេចក្តីជ្រះថ្លា
 របស់បុគ្គលណាមានក្នុងសង្ឃ ទាំងទស្សនៈក៏ត្រឹមត្រូវ ពួក
 បណ្ឌិតហៅបុគ្គលនោះថា មិនមែនជាមនុស្សក្រឡាត់ខ្សោយ
 ទេ ដ៏វិតរបស់អ្នកនោះ មិនមែនជាមោឃៈទេ ព្រោះហេតុ
 នោះ បណ្ឌិតកាលបើនឹកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះ
 ពុទ្ធ គួរប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាផង សីលផង សេចក្តីជ្រះ
 ថ្លាផង ការឃើញនូវធម៌ផង ។

រាមណេយ្យកស្វត្រ ទី ៥

(៣៧៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តក្រងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
 សក្កទេវានមិន្ទ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុត្តនិកាយេ

កក្កដំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ
 បិតោ ខោ សក្កោ ទេវនមីន្ទោ កក្កដំ ឯតទរោច
 ក៏នុ ខោ កន្លេ ភូមិវមណោយ្យកន្លិ ។

(២០០) អារមចេត្យា វនចេត្យា

ខោត្តរញ្ញា សុនិមិត្តា

មនុស្សវមណោយ្យស្ស

កលំ ឆាត្ថន្តំ សោឡសី

តាមេ វ យទិ វរោញ

និទ្ទេ វ យទិ វ វលេ

យត្ថ អរហន្តោ វិហារន្តំ

នំ ភូមិវមណោយ្យកន្លិ ។

ឆន្ទំ យជីមាណសុត្ថំ

(២០១) ឯកំ សមយំ កក្កវ វជគហោ វិហ-

រតិ គិណ្ឌុក្ខជេ បព្វតេ ។ អថខោ សក្កោ ទេវនមីន្ទោ
 យេន កក្កវ តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា កក្កដំ
 អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សធាប័ត្ត

ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសក្ក-
ទេវានមិនបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ
យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីដែលគួរត្រេកអរ តើដូចម្តេច ។

[៤០០] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អារាមដែលគេ
គោរព ព្រៃដែលគេគោរព ស្រះបោកូរណីដែលគេតាក់
តែងល្អហើយ នៅមិនទាន់ដល់មួយចំណិត នៃទីដែលមនុស្ស
គួរត្រេកអរ ជាចំណិតគេចែកជាចំណែកដប់ប្រាំមួយ ។
ដង ដែលជាទីពួកព្រះអរហន្តគង់នៅ ទោះជាស្រុកឬជាព្រៃ
ជាទីទំនាប ឬជាទីទួល ទីនោះជាភូមិគួរត្រេកអរ ។

យជីមានសូត្រ ទី ៦

[៤០១] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ លើភ្នំ
គិដ្ឋកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង សក្កទេវានមិន ចូលទៅ
គាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ថ្វាយបង្គំ ហើយបិតនៅ
ក្នុងទីសមគួរ ។

សក្កសំយុត្តស្ស យជមាណុស្តេ មហាប្បលាភំ

(២០២) ឯកមន្តំ បីតោ ខោ សក្កោ ទេវាទ-

មិន្ទោ ភក្កន្តំ កាថាយ អដ្ឋកាសំ

យជមាណុស្តំ មនុស្សានំ

បុព្វាបេក្ខាន ចាណំ

ករោតំ ឱបដិកំ បុព្វំ

កត្តំ ទិន្នំ មហាប្បលន្តំ ។

(២០៣) ចត្តារោ ច បដិបដ្ឋា

ចត្តារោ ច ជលេ បីតោ

ឯស សង្ឃោ ឧដ្ឋកតោ

បុព្វាសីលសមាហិតោ

យជមាណុស្តំ មនុស្សានំ

បុព្វាបេក្ខាន ចាណំ

ករោតំ ឱបដិកំ បុព្វំ

សង្ឃំ ទិន្នំ មហាប្បលន្តំ ។

សក្កវិបុល យជិមានសូត្រ មានមានផលច្រើន

[៤០២] លុះបក្កុទេវនមិន បិតនៅ ក្នុងទីសមគួរហើយ បាន

ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយតាង ថា

បាន គឺពួកមនុស្សអ្នកបូជា ជាបត្រប្រាថ្នាបុណ្យ កាល

នឹងធ្វើបុណ្យ ដែលឲ្យផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន តើឲ្យដល់បុគ្គលណា

ទើបជាបានមានផលច្រើន ។

[៤០៣] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គល ៤ ពួក

ប្រតិបត្តិ (ដើម្បីផល) បុគ្គល ៤ ពួក បិតនៅក្នុងផល

បុគ្គល⁺នេះ គឺសង្ឃជាអ្នកត្រឹមត្រង់ ប្រកបដោយបញ្ញានិង

សីល ឯបាន គឺពួកមនុស្សអ្នកបូជា ជាសត្វប្រាថ្នាបុណ្យ

កាលនឹងធ្វើបុណ្យ ដែលឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន បានឲ្យផល

សង្ឃនោះ ទើបជាបានមានផលច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សតាថវិជ្ជោ

សត្វមំ វិន្ទនសត្វំ

(២០២) ឯកំ សមយំ ភក្កា សាវត្ថយំ វិហារតិ
 ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភក្កា ទិវាវិហារតតោ ហោតិ បដិសល្ល័យោ ។
 អថខោ សក្កោ ច ទេវាទមិជ្ជោ ព្រហ្មា ច សហម្បត្តិ
 យេន ភក្កា តេនុបសង្កម្ភសុ ឧសង្កម្ភតា បច្ចេកំ
 ទ្វារពាហំ និស្សាយ អជ្ជិសុ ។

(២០៥) អថខោ សក្កោ ទេវាទមិជ្ជោ ភក្កវតោ
 សង្កកេ ឥមំ កាដំ អកាសំ

ឧដ្ឋាហំ វីរំ វិជិតសង្កម

បន្ទការ អនណំ វិចរំ លោកេ

ចិត្តញ្ច តេ សុវិមុត្តិ

ចន្ទោ យថា បន្ទសាយ វត្តនំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ ឧបាសិទ្ធិ

វិទ្យុនល្បត្រ ទី ៧

(៤០៤) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុង ហរត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់សម្រាកក្នុងវាលវិថី សម្បុរនៅក្នុងឈាន-
សមាបត្តិ ។ គ្រានោះឯង សក្កទេវនម៌្មន៍និងសហម្បត្តិព្រហ្ម បាន
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានបិតអែប
នឹងសន្ទុះទ្វារ ម្ខាងម្នាក់ ។

(៤០៥) គ្រានោះឯង សក្កទេវនម៌្ម បានពោលតាមនេះ ក្នុង
សំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគថា

បពិត្រព្រះអង្គជាវិបុលស ជាអ្នកឈ្នះសង្គ្រាម សូមព្រះ
អង្គក្រោកឡើង បពិត្រព្រះអង្គអ្នកដាក់ការចុះហើយ មិន
ចំពាក់បំណុលតិកិលេស សូមព្រះអង្គស្តេចទៅក្នុងលោក
ព្រោះហ្វឺយរបស់ព្រះអង្គ រួចស្រឡះហើយ ដូចជា
ព្រះចន្ទ្រក្នុងរាត្រីទី ១៥ កើត ។

សក្កសំយុត្តស្ស បឋមសក្កនមស្សនេសុត្តេ ភូតបុព្វកថា

(២០៦) ន ទោ ទេវនមិទ្ធំ ភតាភតា ឯវិ វន្តិ-

តញ្ច ។ ឯវត្ថុ ទោ ទេវនមិទ្ធំ ភតាភតា វន្តិតញ្ច

ឌុដ្ឋាហិ វីរ វិជិតសង្កម

សត្តភហ អនណ វិចរ លោកេ

ទេសេតុ ភក្កា ធម៌

អញ្ញាតារោ កវិស្សន្តិត ។

អជ្ជមំ បឋមសក្កនមស្សនេសុត្តំ

(២០៧) សាវត្ថិនោនំ ។ ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សក្កោ

ទេវនមិទ្ធោ មាគលី សង្កាហកំ អាមន្តេសិ យោដេហិ

សម្ម មាគលី សហស្សយុត្តំ អាជញ្ញារមិ ឧយ្យាន-

ភូមិ កត្តាម សុភូមិ ទស្សនាយាតិ ។ ឯវិ កទ្ធន្តភតិ

ទោ ភិក្ខុវេ មាគលី សង្កាហកោ សក្កស្ស ទេវន-

មិទ្ធស្ស បដិស្សត្វា សហស្សយុត្តំ អាជញ្ញារមិ យោដេត្វា

សក្កសំយុត្ត បឋមសក្កនមស្សនសូត្រ រឿងព្រេង

[៤០៦] ព្រះអង្គត្រាស់ថា នៃទេវនមិន្ទ ព្រះភថាគតទាំង-
ឡាយ គេមិនគួរថ្វាយបង្គំ យ៉ាងនេះទេ ។ នៃទេវនមិន្ទ ព្រះភថាគត
ទាំងឡាយ គេគួរថ្វាយបង្គំ យ៉ាងនេះថា

បពិត្រព្រះអង្គជាប្រុស ជាអ្នកឈ្នះសង្គ្រាម សូមព្រះអង្គ
ក្រោកឡើង បពិត្រព្រះអង្គអ្នកដឹកនាំពួកសត្វ ទ្រង់គ្មាន
បំណុលភិក្ខុលេស សូមព្រះអង្គស្តេចទៅក្នុងលោក សូម
ព្រះមានព្រះភាគសំដែងធម៌ ពួកបុគ្គលអ្នកត្រាស់ដឹង គង់
នឹងមាន ។

បឋមសក្កនមស្សនសូត្រ ទី ៨

[៤០៧] សារត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ
សក្កទេវនមិន្ទ បានហៅមាគលិសង្ឃហកៈមកប្រាប់ថា ម្នាលមាគលិ
សំឡាញ់ អ្នកច្បូរទឹមរថអាជានេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់ យើងនឹងទៅ
កាន់ទយ្យនក្ខមិ ដើម្បីមើលនូវក្ខមិដ៏សប្បាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មាគលិសង្ឃហកៈទៅបុត្ត ទទួលស្តាប់ពាក្យសក្កទេវនមិន្ទថា សូម
ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ហើយទឹមរថអាជានេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សុត្តន្តវគ្គោ

សក្កស្ស ទេវនម៌្ពន្ធស្ស បដិវេទេសំ យុត្តោ ខោ តេ
 មារិស សហស្សយុត្តោ អាជញ្ញោវោ យស្សនាទិ កាលំ
 មញ្ញសីតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនម៌្ពន្ធន្តោ
 វេជយន្តប្បសាទា ឡំរោហន្តោ អញ្ញាលី កត្វា សុទ្ធំ
 បុទ្ធីសា នមស្សតិ ។

(៤០៨) អថខោ ភិក្ខុវេ មាគលី សង្កាហកោ
 សក្កំ ទេវនម៌្ពន្ធិ កាថាយ អជ្ឈកាសិ

តំ នមស្សន្តិ តេវិជ្ជា

សព្វេ កុម្មា ច ខត្តិយា

ចត្តារោ ច មហារាជា

តិទសា ច យសស្សន្តោ

អថ កោ ឆាម សោ យុត្តោ

យំ ភិ សក្កំ នមស្សសីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

ក្រាបទូលដល់សក្កទេវនម៌្មថា បពិត្រព្រះអង្គអ្នកនិព្វិត រថភាជា-
 នេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់ ខ្ញុំព្រះអង្គបានទឹមបម្រុងព្រះអង្គហើយ
 សូមទ្រង់សំគាល់នូវកាលក្នុងនឹងស្តេចទៅ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង សក្កទេវនម៌្ម ស្តេចចុះចាកវេជយន្ត-
 ប្រាសាទ ធ្វើអញ្ជើញមកស្តារគ្រប់ទិស ។

[៤០៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រានោះឯង មាតលិសង្កាហក-
 ទេវបុត្ត បានក្រាបទូលសួរសក្កទេវនម៌្ម ដោយគាថាថា

ពួកអ្នកមានវិជ្ជាបីផង ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងអស់ ដែលគង់នៅលើ

ផែនដីផង ពួកមហាពាជទាំងបួនផង ពួកទេវតាមានយស

ក្នុងឋានតាវត្តិវ្យុផង តែងថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ បពិត្រសក្ក-

ទេវរាជ កាលបើយ៉ាងនេះ ព្រះអង្គនឹងថ្វាយបង្គំអ្នកណា

អ្នកនោះជាបុគ្គលគួរគេបូជា តើជាអ្នកណា ។

សក្កសំយុត្តស្ស បឋមសក្កនេសស្សនេស្សត្ថេ សក្កស្ស នេមក្កហេ

- (២០៧) មិ(១) នមស្សន្តិ តេវិជ្ជា
 សព្វេ កុម្មា ច ខត្តិយា
 ចត្តារោ ច មហារាជា
 តិទសា ច យសស្សនោ
 អហញ្ច សីលសម្មន្នេ
 ចិវវត្ថុសមាហិតេ
 សម្មា បព្វជិតេ វន្តេ
 ព្រហ្មចរិយបរាយនេ
 យេ ភហដ្ឋា បុញ្ញករា
 សីលវន្តោ ឧបាសកា
 ធម្មេន ធារំ ចោសេន្តិ
 តេ នមស្សមិ មាតលីតិ ។
- (២០៨) សេដ្ឋា ហិ តិវ លោកស្មី
 យេ ភិ សក្កេ នមស្សសិ
 អហម្បិ តេ នមស្សមិ
 យេ នមស្សសិ វាសវតិ ។

សក្កសំយុត្ត បឋមសក្កនមស្សនសូត្រ កិរិយានមស្ការបស់សក្កៈ

(៤០៩) សក្កទេវរាជ ត្រាស់ថា ពួកអ្នកមានវិជ្ជាបីផង ពួក
 ក្សត្រិយ៍ទាំងអស់ ដែលគង់នៅលើផែនដីផង ពួកមហារាជ
 ទាំងបួនផង ពួកទេវតាមានយស ក្នុងឋានតាវត្ថិន្ទ្រផង
 តែងថ្វាយបង្គំខ្ញុំពិតមែន ឯខ្ញុំថ្វាយបង្គំដោយប្រពៃ ចំពោះ
 ពួកបព្វជិត ដែលបរិបូណ៌ដោយសីល មានចិត្តតំកល់មាំ
 អស់រាត្រីជ័យរុក្ខវ័ន្ត មានព្រហ្មចារ្យជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាង
 មុខ ពួកគ្រហស្ថណាជាអ្នកធ្វើបុណ្យ ជាទុបាសកមានសីល
 ចិត្តមកូនប្រពន្ធដោយធម៌ ម្ចាស់មាគលី ខ្ញុំក៏ថ្វាយបង្គំចំពោះ
 ពួកគ្រហស្ថនោះដែរ ។

(៤១០) មាគលី ទូលថា បពិត្រសក្កទេវរាជ ព្រះអង្គ
 ថ្វាយបង្គំពួកបុគ្គលណា ពួកបុគ្គលនោះប្រសើរបំផុត ក្នុង
 លោកដោយពិត បពិត្រវាសវៈ ព្រះអង្គថ្វាយបង្គំពួកបុគ្គល
 ណា ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ថ្វាយបង្គំពួកបុគ្គលនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិកោ

(២០០) ឥទ្ធំ វត្ថាន មយវា

នេវវាជា សុជម្ពតិ

បុទ្ធិទ្ធិសា នមស្សត្វា

បមុខោ វជមារូហិតិ ។

នវិមំ ទុតិយសក្កនិមស្សនិស្សតំ

(២០២) សាវត្ថិនិទានំ ។ ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សក្កោ
នេវានមិវោ មាតលី សង្កាហកំ អាមន្តេសិ យោជេ-
ហិ សម្ម មាតលី សហស្សយុត្តំ អាជញ្ញាវេទំ ឧយ្យា-
នភូមី កច្ឆាម សុភូមី នស្សនាយាតិ ។ ឯវំ កន្ទន្តវាតិ
ខោ ភិក្ខុវេ មាតលី សង្កាហកោ សក្កស្ស នេ-
វានមិន្ទស្ស បដិស្សត្វា សហស្សយុត្តំ អាជញ្ញាវេ
យោជេត្វា សក្កស្ស នេវានមិន្ទស្ស បដិវេនេសិ យុត្តា
ខោ តេ មាវិស សហស្សយុត្តោ អាជញ្ញាវោ យស្ស-
នានំ កាលំ មញ្ញសីតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ
នេវានមិវោ វេជយន្តប្បសាទា ឡិវេហន្តោ អញ្ចលី
កត្វា សុទ្ធិ(១) កកវន្តំ នមស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាចិវគ្គ

(៤១១) លុះមយវទេវរាជ ព្រះនាមសុជ្ឈតិ ជា

ប្រធានរបស់ទេវតា បានពោលពាក្យនេះហើយ ក៏

ថ្វាយបង្គំគ្រប់ទិស រួចឡើងគង់លើរថទៅ។

ទុតិយសក្កន្តមស្សន្ធសូត្រ ទី ៩

(៤១២) សាវត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព័ព្រេង

នាយ សក្កទេវានមិន្ទ បានហៅមាគលិសង្ឃហករទៅបុត្តមកប្រាប់ថា

ម្នាលមាគលិសង្ឃញ្ចំ ចូរអ្នកទឹមរថគាជាឆេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់

យើងនឹងទៅកាន់ឆេយ្យភូមិ ដើម្បីមើលទីដ៏សប្បាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ មាគលិសង្ឃហករទៅបុត្ត ទទួលស្តាប់សក្កទេវានមិន្ទថា

ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស សូមព្រះអង្គមានសេចក្តីចម្រើន ហើយទឹម

រថគាជាឆេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់ ហើយក្រាបទូលដល់

សក្កទេវានមិន្ទថា បពិត្រព្រះអង្គអភិធម៌ រថគាជាឆេយ្យ ដែលទឹម

សេះមួយពាន់ ខ្ញុំព្រះអង្គបានទឹមបម្រុងព្រះអង្គហើយ សូមព្រះអង្គ

សំគាល់នូវកាលគួរនឹងស្តេចទៅឥឡូវនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

លំដាប់នោះឯង សក្កទេវានមិន្ទ កាលយាងចុះចាកវេជយន្តប្រាសាទ

ក៏ធ្វើអញ្ជើញនិមន្តស្តារព្រះមានព្រះភាគ ។

សក្កសំយុត្តស្ស ទុតិយសក្កមេស្សនេត្តេ ភគវន្តមេត្តាហេ

(២០៣) អថខោ ភិក្ខុវេ មាតលំ សង្កាហកោ

សក្កំ នេវនមិទ្ធំ តាថាយ អជ្ឈកាសំ

យំ ហំ នេវ មនុស្សា ច

តំ នមស្សន្តំ ភសវ

អថ កោ នាម សោ យក្ខោ

យំ វិ សក្កំ នមស្សសីតិ ។

(២០៤) យោ វេស សម្មាសម្ពុទ្ធោ

អស្មំ លោកេ បរិនិរោ

អនោមនាមំ សត្តារំ

តំ នមស្សមិ មាតលំ

យេសំ ភកោ ច នោសោ ច

អវិជ្ជា ច វិភជិតា

ទីណាសវា អវហន្តោ

សក្កសំយុត្ត ទុតិយសក្កនមស្សនសូត្រ ការនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ

[៤១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មាគលិសង្កាហក-

ទេវបុត្ត បានពោលនឹងសក្កទេវនមិទ្ធ ដោយគាថា ថា

បពិត្រវាសវៈ សេចក្តីពិតថា ពួកទេវតានឹងមនុស្ស តែង

នមស្ការចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រសក្កទេវរាជ កាលបើយ៉ាង

នេះ ទ្រង់នឹងនមស្ការ ចំពោះអ្នកណា អ្នកនោះជាបុគ្គល

គួរគេបូជា តើជាអ្នកណា ។

[៤១៤] សក្កទេវរាជត្រាស់ថា ម្នាលមាគលិ ក្នុងលោក

នេះ ព្រះសាស្តាអង្គណាជាសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំនមស្ការចំពោះ

ព្រះសាស្តាអង្គនោះ ដែលមានព្រះនាមមិនថោកទាប ក្នុង

លោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក ពួកបុគ្គលណាកំចាត់បង្គំ

រាគៈ ទោសៈ និងអវិជ្ជា អស់អាសវៈហើយ ជាព្រះអរហន្ត

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាបវត្តោ

តេ នមស្សាមិ មាតលី

យេ ភកខោសវិនយា

អវិជ្ជាសមតិកមា

សេត្វា អប្បច្ចយាភមា

អប្បមត្តានុសិក្ខវេ

តេ នមស្សាមិ មាតលីតិ ។

(២០៥) សេដ្ឋា ហិ កិវ លោកស្មី

យេ ភិ សក្ក នមស្សសិ

អហម្មំ តេ នមស្សាមិ

យេ នមស្សសិ វាសវាតិ ។

(២០៦) ឥទំ វត្ថាន មយវា

ទេវភជា សុជម្ពតិ

ភកវន្តំ នមស្សិត្វា

បមុខោ វេមារុហិតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

ម្នាលមាគលី ខ្ញុំនមស្ការ ចំពោះពួកបុគ្គលនោះ ពួកបុគ្គល

ណា បន្ទោបង់រាគៈនិងចោសៈ កន្លងបង់នូវអវិជ្ជា ជាសេក្ខ-

បុគ្គល ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងកិរិយាកំចាត់បង់នូវវដ្តៈ ជាអ្នក

មិនប្រមាទ សិក្សារឿយ ។ (ក្នុងអរិយវិន័យ) ម្នាលមាគលី

ខ្ញុំនមស្ការ ចំពោះពួកបុគ្គលនោះ ។

[៤១៥] មាគលីតបថា បពិត្រសក្កទេវរាជ សេចក្តីពិត

ថា ទ្រង់នមស្ការ ចំពោះពួកបុគ្គលណា ពួកបុគ្គលនោះ

ប្រសើរបំផុតក្នុងលោក បពិត្រវាសវៈ ទ្រង់នមស្ការ ចំពោះ

បុគ្គលណា ខ្ញុំព្រះអង្គក៏នមស្ការ ចំពោះបុគ្គលនោះដែរ ។

[៤១៦] លុះមួយវេទេវរាជ ព្រះនាមសុដម្បតិ ជាប្រធាន

របស់ទេវតា ពោលគាថានេះហើយ ក៏នមស្ការ ចំពោះ

ព្រះមានព្រះភាគ ហើយទ្រង់ឡើងគង់លើរថេរ ។

សក្កសំយុត្តស្ស គតិយសក្កនមស្សនសុត្តេ ភូតបុព្វកថា

ទសមំ តតិយសក្កនមស្សនសុត្តំ

[២០៧] សាវត្ថិនិទានំ ។ ភិក្ខុបុព្វំ ភិក្ខុវេ សក្កោ
 ទេវនមិទ្ធោ មាតលី សង្កាហកំ អាមន្តេសិ យោជេហិ
 សម្ម មាតលី សហស្សយុត្តំ អាជញ្ញាវដិ ឧយ្យានភូមិ
 កុប្បាម សុភូមិ ទស្សនាយាតិ ។ វរំ កន្ទន្តភតិ ខោ
 ភិក្ខុវេ មាតលី សង្កាហកោ សក្កស្ស ទេវនមិទ្ធស្ស
 បដិស្សត្វា សហស្សយុត្តំ អាជញ្ញាវដិ យោជេត្វា
 សក្កស្ស ទេវនមិទ្ធស្ស បដិវេទេសិ យុត្តោ ខោ
 តេ មាវិស សហស្សយុត្តោ អាជញ្ញាវថោ យស្សនានិ
 កាលំ មពាស័តិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវន-
 មិទ្ធោ វេជយន្តប្បាសាទា ឡំរោហន្តោ អញ្ជូលី កត្វា
 សុទ្ធិ ភិក្ខុសង្ឃំ នមស្សតិ ។

[២០៨] អថខោ ភិក្ខុវេ មាតលី សង្កាហកោ
 សក្កំ ទេវនមិទ្ធី តាថាយ អដ្ឋកាសិ

សក្កសំយុត្ត ឥតិយសក្កនមស្សនសូត្រ រឿងព្រេង

ឥតិយសក្កនមស្សនសូត្រ ទី ១០

[៤១៧] សាវត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ
 សក្កទេវនមិន្ទត្រាស់ហៅមាគលិសង្ឃិហកទៅបុត្តមកប្រាប់ថា ម្នាលមាគ-
 លិសំឡាញ់ ចូរអ្នកទឹមរថភាជានេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់ យើងនឹង
 ទៅកាន់ទ្វារក្នុងភូមិ ដើម្បីមើលនូវទ័ង្គិសប្បាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មាគលិសង្ឃិហកទៅបុត្ត ទទួលស្តាប់សក្កទេវនមិន្ទថា ព្រះករុណាថ្ងៃ
 វិសេស សូមព្រះអង្គមានសេចក្តីចម្រើន ហើយទឹមរថភាជានេយ្យ ដែល
 ទឹមសេះមួយពាន់ រួចក្រាបទូលសក្កទេវនមិន្ទថា បពិត្រព្រះអង្គអ្នក
 និព្វិត រថភាជានេយ្យ ដែលទឹមសេះមួយពាន់ ឱ្យព្រះអង្គទឹមបម្រុងចាំព្រះ
 អង្គរួចហើយ សូមទ្រង់សំគាល់នូវកាលគួរនឹងស្តេចទៅ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ
 ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង សក្កទេវនមិន្ទ ស្តេចចុះ
 អំពីវេជយន្តប្រាសាទ ធ្វើអញ្ជាលីនមស្ការ ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ ។

[៤១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រានោះឯង មាគលិសង្ឃិហក-
 ទៅបុត្ត មានពោលនឹងសក្កទេវនមិន្ទ ដោយគាត់ថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវិកោ

តំ ហំ ឯតេ នមស្សេយ្យំ

បូតិទេហសយា នរ

និមុត្តា កុណបស្មេតេ(១)

ឡប្បទាសា សមប្បតា

កំ នុ តេសំ បិហាយសិ

អនាតារាជ វាសវ

អាចារី ឥសំនំ ព្រូហំ

តំ សុណោម វចោ តវតិ ។

(២០៧) ឯតំ តេសំ បិហាយមិ

អនាតារាជ មាតលំ

យម្ហា កាមា បក្កមន្តំ

អនបេត្វា វជន្តំ តេ

ន តេសំ កោដ្ឋេ ឡំបេន្តំ

ន កុម្មា ន កឡោបិយំ

បវនិជ្ជិតមេសនា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតបិវគ្គ

សេចក្តីពិតថា ពួកជនទាំងនោះ ដេកនៅក្នុងរាងកាយមាតា
 ដ៏ស្អុយ គួរតែថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះអង្គវិញ ព្រោះពួកជន
 ទាំងនេះ មុជចុះក្នុងសាកសពត្រង់ផ្ទៃមាតា ពេញដោយការ
 ឃ្លាននិងការស្រេក បពិត្រវាសវៈ ព្រះអង្គស្រឡាញ់សេចក្តី
 ប្រព្រឹត្តិ របស់ពួកអ្នកបួសនោះ ដូចម្តេច សូមទ្រង់ប្រាប់
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តិរបស់ពួកអ្នកបួស យើងខ្ញុំនឹងស្តាប់ពាក្យនោះ
 របស់ព្រះអង្គ ។

(២១៧) សក្កទេវរាជមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់មាតលី ខ្ញុំស្រ-
 ឡាញ់ត្រង់សេចក្តីប្រព្រឹត្តិ របស់ពួកអ្នកបួសនោះ ព្រោះពួក
 អ្នកបួសនោះ វៀរចាកកាមណា មិនអាស័យកាមនោះសោះ
 អ្នកបួសទាំងនោះមិនទុកស្រវក្នុងជង្រឹក មិនទុកស្រវក្នុងក្អមមិន
 ទុកស្រវក្នុងកញ្ចែង ស្បែកកែតែអាហារដែលអ្នកដទៃសម្រេច

សក្កប័យុត្តស្ស តតិយសក្កនមស្សនសុត្តេ រាតវន្តនមក្ការោ

តេន យាមេន្តិ សុត្ថតា

សុមន្តមន្តិហោ ជំរា

តុណ្ហិកតា សមញ្ញារា

នេវា វិរុទ្ធា អសុរេហិ

បុដ្ឋមន្តា ន មាគលិ

អវិរុទ្ធា វិរុទ្ធសុ

អត្តនិឆ្នោសុ និព្វតា

សាទានេសុ អនាទាតា

តេ នមស្សាមិ មាគលីតិ ។

(២២០) សេដ្ឋា ហិ កិរ លោកស្មី

យេ ភំ សត្តិ នមស្សសិ

អហម្មិ តេ នមស្សាមិ

យេ នមស្សសិ វាសវាតិ ។

សក្កសំយុត្ត ធម៌យសក្កនមស្សនស្សត្រ ការនមស្ករចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
ហើយញ៉ាំងអត្តភាព ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយអាហារនោះ ជា
អ្នកមានវត្ថុល្អ និយាយតែពាក្យជាសុភាសិត ជាអ្នកស្ងប់
ស្ងៀម ប្រព្រឹត្តធម៌ស្មើ ម្ចាស់មាតលិ អម្បាលដូចជា
ពួកទេវតានៅឈ្លោះគ្នាទឹងពួកអសុរ ពួកសត្វជាច្រើនក៏នៅ
ឈ្លោះគ្នាដែរ កាលបើពួកសត្វកំពុងឈ្លោះគ្នា ពួកអ្នកបួស
នោះ មិនឈ្លោះគ្នាសោះ ជាអ្នករំលត់ក្នុងពួកសត្វ ដែល
មានអាជ្ញាដល់ខ្លួន កាលពួកសត្វប្រកបដោយសេចក្តីប្រកាន់
លោកមិនមានសេចក្តីប្រកាន់ទេ ម្ចាស់មាតលិ ខ្ញុំថ្វាយបង្គំ
ចំពោះពួកអ្នកបួសនោះ ។

[៤២០] បពិត្រសក្កទេវរាជ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំ ចំពោះពួក
បុគ្គលណា ពួកបុគ្គលនោះប្រសើរបំផុត ក្នុងលោកពិតហើយ
បពិត្រវាសវៈ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំ ចំពោះពួកបុគ្គលណា ខ្ញុំព្រះ
អង្គក៏ថ្វាយបង្គំ ចំពោះពួកបុគ្គលនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយេស្ស សភាបិវត្តោ

(៤២០) ឥទំ វត្ថាន មយេកំ

នេវកជា សុជញ្ញតិ

ភិក្ខុសង្ឃំ នមស្សិតា

បមុខោ វជនារុក្ខិតិ ។

ទេវវត្តោ ទុតិយោ -

តិស្សទ្ធំ

វត្ថបទេន^(១) តាយោ វត្ថា

នឡិទ្ធកា ភមណោយ្យតិ

យជមានកា វទ្ធកា

តាយោ សត្តនមស្សិតាតិ ។

១ ឧ.ម. ទេវា បន ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាថវិគ្គ

(២២១) លុះមយវទេវរាជ ព្រះនាមសុដម្បតិ ជាប្រធាន
របស់ពួកទេវតា ពោលពាក្យនេះហើយ ក៏នមស្ការ ចំពោះ
ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ហើយឡើងគង់លើរថទេវ ។

ចប់ ទេវវិគ្គ ទី ២ ។

ឧទ្ទាននៃទេវវិគ្គនោះ គឺ

ទេវសូត្រ ៣ ព្រះមានព្រះភាគ សំដែងដោយវគ្គបទ ទឡិខ្ច-
សូត្រ ១ រាមណោយ្យកសូត្រ ១ យជមានសូត្រ ១ វុទ្ធន-
សូត្រ ១ សក្កនមស្សនសូត្រ ៣ ។

សក្ខបញ្ចក្រ

បឋម យត្វសត្វ

(២២២) ឯកំ សមយំ កកវា សាវត្ថយំ វិហា-

រតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថទោ

សក្កោ ទេវនមិដ្ឋោ យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧប-

សង្កមិត្វា កកវន្តំ អភវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។

(២២៣) ឯកមន្តំ វិសោ ទោ សក្កោ ទេវន-

មិដ្ឋោ កកវន្តំ តាថាយ អដ្ឋកាសិ

ក៏សុ យត្វា^(១) សុទ្ធំ សេតិ

ក៏សុ យត្វា ន សោចតិ

ក៏ស្សស្ស ឯកធម្មស្ស

វន្តំ រោចេសំ តោតមាតិ ។

សក្ខីបញ្ជាក់:

យោធិស្ឋត្រ ទី ១

(៤២២) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
សក្កទេវនមិន្ទ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏
ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយបិតក្នុងទីសមគួរ ។

(៤២៣) លុះសក្កទេវនមិន្ទ បិតក្នុងទីសមគួរហើយ ទើប
ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយគាថា ថា

បុគ្គលសម្លាប់អ្វី ទើបដេកជាសុខ សម្លាប់អ្វី ទើបមិន

សោកសៅ បពិត្រព្រះគោតម ព្រះអង្គគាប់ព្រះហឫទ័យ

ចំពោះការសម្លាប់ធម៌អ្វី ដែលជាធម៌ឯក ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សពាថវិញ្ញោ

(២២២) កោដិ យត្វា សុខំ សេតិ

កោដិ យត្វា ន សោចតិ

កោធស្ស វិសម្ពុលស្ស

មជ្ជវត្តស្ស វាសវ

វជំ អរិយា ចសំសន្តិ

តិ ហិ យត្វា ន សោចតីតិ ។

ទុតិយំ ទ្យេណិយសុតំ

(២២៥) សាវត្ថនំនាដំ ។ ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ អញ្ញា-
តរោ យក្ខោ ទុព្វុណ្ណោ ឡិកោដិមកោ សក្កស្ស ទេ-
វានិមន្តស្ស អាសនេ និសិដ្ឋោ អហោសិ ។ តត្រ សុខំ
ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា ឧដ្ឋាយន្តិ វិចារេន្តិ
អច្ឆរិយំ វត កោ អត្ថតិវត កោ អយំ យក្ខោ ទុព្វុណ្ណោ
ឡិកោដិមកោ សក្កស្ស ទេវានិមន្តស្ស អាសនេ និ-
សិដ្ឋាតិ ។ យថា យថា ទោ ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា
ឧដ្ឋាយន្តិ វិចារេន្តិ តថា តថា សោ យក្ខោ
អភិវុធតរោ ចេវ ហោតិ ទស្សនីយតរោ ច ចាសាទិ-
កតតរោ ច ។

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ សតាថវគ្គ

[២២២] ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គលសម្លាប់សេចក្តី
 ក្រោធបាន ទើបដេកជាសុខ សម្លាប់សេចក្តីក្រោធបាន
 ទើបមិនសោកសៅ ម្នាលវាសវៈ ពួកព្រះអរិយៈ តែង
 សរសើរការសម្លាប់សេចក្តីក្រោធបាន ដែលមានគល់ជាពិស
 មានចុងដ៏ផ្អែម ព្រោះថា បុគ្គលសម្លាប់សេចក្តីក្រោធនោះ
 បាន ទើបមិនសោកសៅឡើយ ។

ទុព្វណិយសូត្រ ទី ២

[២២៥] សាវត្ថីមិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេង
 នាយ មានយក្ស ១ សម្បូរអាគ្រក់ ខ្លួនភឿ ពោះកំបាំង បានអង្គុយ
 លើអាសនៈ របស់សក្កទេវពនមិន្ទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តី
 ដំណាលក្នុងរឿងនោះថា ពួកទេវតាក្នុងឋានភាវត្តិន៍ ពោលទោស
 ភិរេងៀល បន្ទះបង្កាប់ថា អស្ចារ្យណាស់ហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ហ្ន៎ យក្ស
 មានសម្បូរអាគ្រក់ ខ្លួនភឿ ពោះកំបាំងនេះ ហ៊ានអង្គុយលើអាសនៈ
 របស់សក្កទេវពនមិន្ទ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោះបីពួកទេវតាក្នុងឋាន
 ភាវត្តិន៍ ពោលទោស ភិរេងៀល បន្ទះបង្កាប់ ដោយហេតុណា ។ យក្ស
 នោះ ក៏រត់តែមានរូបល្អផង គួរជាទីពិតពិលមើលមើលក្រៃពេកផង រឹត
 តែឲ្យជ្រះថ្លាផង ដោយហេតុនោះ ។ ។

សក្កសំយុត្តស្ស ទុព្វឈ័យសុត្តេ សក្កបុរោហិតំ

[២២២] អថទោ ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា យេន
 សក្កោ ទេវាធម៌ន្ទោ តេនុបសង្កម្មីសុ ឧបសង្កម្មិតា
 សក្កំ ទេវាធម៌ន្ទំ ឯតទេវាច្ឆំ វេទ តេ មារិស អញ្ញតរោ
 យក្ខោ ទុព្វឈ័យោ ឡិកោជិមកោ តុម្ពាតិ អាសនេ
 ធិសិន្ទោ ។ តត្រេ សុទ្ធិ មារិស ទេវា តាវត្ថីសា ឧជ្ឈា-
 យន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ អន្ធរិយំ វេត កោ អញ្ញនិវេត កោ
 អយំ យក្ខោ ទុព្វឈ័យោ ឡិកោជិមកោ សក្កស្ស ទេ-
 វាធម៌ន្ទស្ស អាសនេ ធិសិន្ទាតិ យថា យថា ទោ
 មារិស ទេវា តាវត្ថីសា ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ
 តថា តថា សោ យក្ខោ អភិរូបតរោ ថេវ ហោតិ
 ទស្សន្តិយតរោ ច ចាសាទិកតរោ ចាតិ សោ ហិ ទូន
 មារិស កោធនកក្ខោ យក្ខោ ភវិស្សតីតិ ។

សក្តិសំយុត្ត ទុព្វឈ័យបុត្រ ពួកទេវតា ចូលគាល់សក្កទេវរាជ

[៤២២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ ពួកទេវតាក្នុងឋាន

តាវត្ថិន្ទ្រ ចូលទៅគាល់សក្កទេវរាជមិន្ទ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាប

ទូលសក្កទេវរាជមិន្ទយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គអកុនិទិក្ខុ ឥឡូវនេះ មាន

យក្ស ១ សម្បរអាគ្រក់ ខ្លួនត្បឿ ពោះកំប៉ោង អន្ទុយលើអាសនៈរបស់

ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គអកុនិទិក្ខុ ក្នុងរឿងនោះពួកថា ពួកទេវតាក្នុង

ឋានតាវត្ថិន្ទ្រ ពោលទោស គំរងៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា អស្ចារ្យណាស់

ហ្ន៎ ចំឡែកណាស់ហ្ន៎ យក្សមានសម្បរអាគ្រក់ ខ្លួនត្បឿ ពោះកំប៉ោងនេះ

ហ៊ានអន្ទុយលើអាសនៈ របស់សក្កទេវរាជមិន្ទ បពិត្រព្រះអង្គអកុនិទិក្ខុ

ទោះបីពួកទេវតាឋានតាវត្ថិន្ទ្រ ពោលទោស គំរងៀល បន្ទុះបង្ហាប់

យ៉ាងណា ។ ក៏យក្សនោះ រឹតតែមានបុណ្យឡើងផង គួរជាទីពិតពិលមើល

មើលក្រៃពេកផង រឹតតែជ្រះថ្លាផង បពិត្រព្រះអង្គអកុនិទិក្ខុ យក្សនោះ

ពិតជាឈ្មោះកោធកក្ស (មានសេចក្តីក្រោធជាអាហារ) ហើយ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយស្ស សភាវគ្គោ

[៤២៧] អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិទ្ធោ
 យេន សោ កោធកត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា ទក្ខិណាជាទុមណ្ឌាលំ បវ-
 រិយំ និហត្វា^(១) យេន សោ កោធកត្តោ យក្កោ
 តេនញ្ចលិម្បណាមេត្វា ភិក្ខុន្តំ នាមិ សាវេតិ សក្កាហំ
 មារិស ទេវនមិទ្ធោ... សក្កាហំ មារិស ទេវនមិទ្ធោ-
 តិ ។ យថា យថា ខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវន-
 មិទ្ធោ នាមិ សាវេតិ តថា តថា សោ យក្កោ ទុព្វណ្ឌ-
 តរោ ថេវ អហោសិ ឌីកោដិមកតតរោ ច ទុព្វណ្ឌតរោ
 ថេវ ហុត្វា ឌីកោដិមកតតរោ ច តត្ថវន្តរាយិ ។

[៤២៨] អថខោ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិទ្ធោ
 សកេ អាសនេ និស័ទិត្វា ទេវេ តាវត្ថីសេ អនុន-
 យមាទោ តាយំ វេលាយំ ឥមា តាថាយោ អភាសិ

១ ឱ. និហត្វា ។ ឱ. និហត្វា ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សកាបវគ្គ

[៤២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនោឯង សក្កទេវនមិន្ទ

ចូលទៅរកកោធកក្ខយក្ស លុះចូលទៅដល់ហើយ ធ្វើសំពត់ត្រៀងស្នា

ម្នា លុះព្រះជានុមណ្ឌលខាងស្តាំលើប្រឹប័តី ប្រណម្យអញ្ជូលី ចំពោះ

កោធកក្ខយក្សនោះ ហើយបញ្ចេញព្រះនាមឲ្យឮបីដងថា វៃអ្នកនិទិក្ខុ

ខ្ញុំជាសក្កទេវនមិន្ទ... វៃអ្នកនិទិក្ខុ ខ្ញុំជាសក្កទេវនមិន្ទ ។ ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ សក្កទេវនមិន្ទ បញ្ចេញព្រះនាម ដោយហេតុណា ។ យក្ស

នោះ ក៏ត្រឡប់ជាមានសម្បុររឹតតែអាក្រក់ផង រឹតតែមានខ្លួនតឿ ពោះ

កំប៉ោងផង ដោយហេតុនោះ។ លុះមានសម្បុររឹតតែអាក្រក់ និងមានខ្លួន

រឹតតែតឿ ពោះកំប៉ោងហើយ ក៏បាត់ក្នុងទីនោះទៅ ។

[៤២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនោឯង សក្កទេវនមិន្ទ

គង់លើអាសនៈរបស់ខ្លួន ធម្យល់ពួកទេវតាឋានភាវត្តិវ្យ ហើយបាន

ពោលគាថាទាំងឡាយនេះ ក្នុងវេលានោះថា

សក្កសំយក្កស្ស មាយាសុត្តេ វេបចិត្តាពាណោ
 ន សុវហតចិត្តោម្ហំ
 លាវន្តេន សុវាណយោ
 ន វេចិកហំ កុដ្ឋាមិ
 កោណា មយំ លាវតិដ្ឋតិ
 កុដ្ឋាហំ ន ធុរសំ ព្រមិ
 ន ច ធម្មានំ កិត្តយេ
 សន្និគ្គណាមិ អត្តានំ
 សម្មស្សំ អត្តមត្តលោតិ ។

តតិយំ មាយាសុត្តំ

(៤២៩) សាវត្ថីនំនាទំ ។ ភូតប្បុរំ ភិក្ខុវេ វេបចិត្ត
 អសុវិទ្ធា អាពាធិកោ អហោសិ ទុក្ខតោ ពាធិក្ខតិ-
 លាណោ ។ អថទោ ភិក្ខុវេ សក្កោ នេវានមិទ្ធា យេន
 វេបចិត្តំ អសុវិទ្ធា តេនុបសង្កមិ កិលានប្បច្ឆកោ ។
 អទ្គសា ទោ ភិក្ខុវេ វេបចិត្តំ អសុវិទ្ធា សក្កំ នេវានមិទ្ធា
 ទ្វារតោ វ អាចច្ឆន្តំ ទិស្វាន សក្កំ នេវានមិទ្ធា ឯតទេវេច

សក្កសំបុត្ត មាយាសូត្រ វេបចិត្តិអសុរិន្ទមានអាពាធ

ខ្ញុំមិនឲ្យទោសចៀកចៀនបានទេ ទាំងមិនឲ្យធម៌ជាគ្រឿង

នាំគ្រឿងបំបិទ គឺសេចក្តីក្រោធចូលមកបាន ដោយន័យទេ

ខ្ញុំមិនក្រោធមកយូរហើយ សេចក្តីក្រោធមិនដក់នៅក្នុងខ្លួន

ខ្ញុំទេ បើខ្ញុំខឹង ខ្ញុំមិននិយាយពាក្យក្រក់ធន់ មិនសំដែង

ធម៌ទាំងឡាយផង ខ្ញុំសំឡឹងឃើញប្រយោជន៍ខ្លួន បាន

ជាខ្ញុំសង្កត់សង្កិនខ្លួនខ្ញុំ ។

មាយាសូត្រ ទី ៣

(៤២៩) សាវត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ

វេបចិត្តិអសុរិន្ទ មានអាពាធជាទម្ងន់ ផលប្បវត្តក្នុងវេនា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង

ឡាយ គ្រានោះឯង សក្កទេវានមិន ចូលទៅសួរផងវេបចិត្តិអសុរិន្ទ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេបចិត្តិអសុរិន្ទ បានឃើញសក្កទេវានមិន កំពុងមក

អំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏និយាយនឹងសក្កទេវានមិន យ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដក សម្ពុទ្ធសក្ការស្ស ឈានបិដក

តិក្ខុច្ច មី ទេវនិមិត្តាតិ ។ វាចេហិ មី វេបចិត្ត
 សុត្តរិមាយន្ត ។ ន តាវហំ វាចេហិ យាវហំ មាវស
 អសុរេ បដិប្បន្នាមិតិ ។ អថ(ខា កិក្ខុវេ វេបចិត្ត
 អសុរិដ្ឋោ អសុរេ បដិប្បន្ត វាចេហិ មាវសា សក្កិ
 ទេវនិមិត្តំ សុត្តរិមាយន្ត ។ មា ខោ ត្ថំ មាវស
 វាចេសិ សក្កិ ទេវនិមិត្តំ សុត្តរិមាយន្ត ។

[២៣០] អថ(ខា កិក្ខុវេ វេបចិត្ត អសុរិដ្ឋោ សក្កិ
 ទេវនិមិត្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

មាយាវី មយវា សក្កិ

ទេវនិមិត្តំ(១) សុដម្បតិ

ឧបេតិ ធិរយំ យោវិ

សុត្តន្តោ សត សមន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាបិដក

បពិត្រទេពនមិន្ទ សូមទ្រង់រក្សាខ្ញុំផង ។ សក្កទេពនមិន្ទតបថា ម្ចាស់
 វេបចិត្តិ អ្នកចម្រាប់កលល្បិចដល់ខ្ញុំ ។ វេបចិត្តិអស្មិន្ទតបថា បពិត្រ
 អ្នកនិទិក ខ្ញុំមិនបានប្រាប់ទេ ចាំខ្ញុំសាកសួរពួកអស្មរសិន ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ វេបចិត្តិអស្មិន្ទ សាកសួរពួកអស្មរថា ម្ចាស់ពួកអ្នកនិទិក
 ខ្លួនខ្ញុំនឹងប្រាប់កលល្បិច ដល់សក្កទេពនមិន្ទទៅឬ ។ ពួកអស្មរតបថា
 បពិត្រអ្នកនិទិក ព្រះអង្គកុំប្រាប់កល ល្បិច ដល់សក្កទេពនមិន្ទឡើយ ។

[៤៣០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនោះឯង វេបចិត្តិអស្មិន្ទ

បានពោលនឹងសក្កទេពនមិន្ទ ដោយគាថា ថា

បពិត្រមួយវសក្កទៅរាជ ព្រះនាមសុដម្បតិ បុគ្គលមាន

កលល្បិច តែងទៅកើតកងមរកដ៏ពន្លឹក ដូចជាសម្ភារអស្មិន្ទ

ប្រកបដោយកលល្បិច ក៏ឆេះកងមរកអសម្បយរយឆ្មុតត់ ។

សព្វសំយត្តស្ស អច្ចយសុត្តេ ភគវន្ត្តសក្កមនំ

បិដកំ អប្បយសត្តំ

[៤៣១] ឯកំ សមយំ ភគវំ សាវត្ថយំ វិហាវតិ

ជេតវនេ មនាថចិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ទ្វេ ភិក្ខុ សម្មយាយោដសំ ។ តត្រេកោ
ភិក្ខុ អច្ចសវា ។ មថ ខា សា ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ
សន្និកេ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទេសេតិ ។ សោ ភិក្ខុ
នប្បជិត្តណាតិ ។

[៤៣២] មថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខុ យេន ភគវំ
តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីតា ភគវន្តំ អភិវទេតា ឯ-
កមន្តំ ឯសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ ឯសីន្ទា ខោ តេ ភិក្ខុ
ភគវន្តំ ឯតទរោច្ឆំ វេន កន្លេ ទ្វេ ភិក្ខុ សម្មយាយោ-
ដសំ តត្រេកោ ភិក្ខុ តស្ស អច្ចសវា មថខោ កន្លេ
សោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និកេ អច្ចយំ អច្ចយ-
តោ ទេសេតិ សោ ភិក្ខុ នប្បជិត្តណាតិ ។

សក្តសំយុត្ត អច្ចយទ្យត្រ ពួកកិច្ចបូលចាល់ព្រះមានព្រះភាគ

អប្បយសូត្រ ទី ៤

(៤៣១) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅ ក្នុងវត្ត
 ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តក្រង់សាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
 ភិក្ខុពីររូបទាស់ទែងគ្នា ។ បណ្តាភិក្ខុពីររូបនោះ ភិក្ខុមួយរូបនិយាយ
 រំលោភហួស ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះសំដែងទោស តាមសមត្ថរាជលំ
 ទោស ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ ។ តែភិក្ខុនោះក៏មិនទទួល ។

(៤៣២) គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ចូលទៅគាល់
 ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយ
 អធិយកងទីសមត្ថរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះ អធិយកងទីសមត្ថរហើយ
 ទើបគ្រាបចូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុ
 ពីររូបក្នុងសាសនានេះ កើតទាស់ទែងគ្នា បណ្តាភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ភិក្ខុ
 មួយរូបនិយាយរំលោភហួស បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះឯង ភិក្ខុ
 នោះសំដែងទោស តាមសមត្ថរាជលំទោស ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះ តែភិក្ខុ
 នោះ មិនទទួល ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សកាចិវុត្តោ

(២៣៣) ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ពាលា ។ យោ ច អច្ច-
យំ អច្ចយតោ ន បស្សតិ យោ ច អច្ចយំ ទេ-
សេន្តស្ស យថាធម្មំ ន បដិក្កណ្ឌតិ ។ ឥមេ ខោ
ភិក្ខុវេ ទ្វេ ពាលា ។ ទ្វេ មេ ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតា ។ យោ
ច អច្ចយំ អច្ចយតោ បស្សតិ យោ ច អច្ចយំ ទេ-
សេន្តស្ស យថាធម្មំ បដិក្កណ្ឌតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
ទ្វេ បណ្ឌិតា ។

(២៣៤) ក្ខតបុត្ថំ ភិក្ខុវេ សក្កោ ទេវនមិវុត្តោ
សុធម្មាយំ សកាយំ ទេវេ តាវត្ថីសេ អនុទយមាធា
តាយំ វេណយំ ឥមំ កាជំ អភាសិ

កោធា វេ វសមាយាតុ

មា ច មិត្តេ ហិ វេ ជរា

អគរហិយំ មា គរហិត្ត

មា ច កាសិត្ត បេសុណំ

អថ ចាបជនំ កោធា

បព្វតោវភិមន្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សភាសិក្ខុ

(៤៣៣) ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលពាលនេះ មានពីរពួក ។ គឺបុគ្គលដែលមិនឃើញទោសតាម
 ទោស ១ បុគ្គលដែលគេកាលសំដែងទោស មិនទទួលតាមធម៌ ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯង បុគ្គលពាលពីរពួក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បុគ្គលជាបណ្ឌិតនេះ ក៏មានពីរពួក ។ គឺបុគ្គលដែលឃើញ
 ទោសតាមទោស ១ បុគ្គលដែលកាលគេសំដែងទោស ទទួលតាម
 ធម៌ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯង បណ្ឌិតមានពីរពួក ។

(៤៣៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ សក្កទេ-
 វានមិន ពន្យល់ពួកទៅតាមនៅឋានភិក្ខុ ក្នុងរោងប្រជុំឈ្មោះសុធម្មា
 បានពោលគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

សេចក្តីក្រោធចូរមក ក្នុងអំណាច របស់អ្នកទាំងឡាយ
 សេចក្តីប្រែប្រួល របស់អ្នកទាំងឡាយ កុំកើតក្នុងមិត្តធម៌
 ពួកអ្នកកុំគិតជៀសបុគ្គល ដែលមិនគួរគិតជៀស ទាំងកុំ
 និយាយពាក្យសិកសៀតឡើយ ព្រោះសេចក្តីក្រោធដូច
 ជាភ្នំសង្កត់សង្កិនជនអាក្រក់ ។

សក្កស័យុត្តស្ស អក្កោជសុត្តេ ភូតបុព្វកថា

មញ្ញមំ អក្កោជសុត្តំ

(៤៣៥) ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា
សាវត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារា-
មេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខុ ។ បេ ។

(៤៣៦) ភគវា ឯតទរោច ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ
សក្កោ ទេវនមិន្នោ សុធម្មាយំ សកាយំ ទេវេ តាវត្ថុ-
សេ អនុនយមាណោ តាយំ វេលាយំ ឥមំ តាថិ អភាសិ

មា វោ កោណោ អជ្ឈកវិ

មា ច កុដ្ឋិត កុដ្ឋិតំ

អក្កោណោ អវិហឹសា ច

អរិយេសុ វសតិ សទា(១)

អថ ចាបជនំ កោណោ

បព្វតោវាភិមន្តតិ ។

សក្កបញ្ចកំ ។

១ ម. អរិយេសុ ច បដិបទា ។

សក្កសំយុត្ត អក្កោធសូត្រ ប្បិដ្ឋព្រង

អក្កោធសូត្រ ទី ៥

(៤៣៥) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិត
ក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។

(៤៣៦) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ សក្កទេវនមិន្ទ ពន្យល់ពួកទេវតា
ហ៊ានតាវត្ថិន្យ ក្នុងរោងប្រជុំឈ្មោះសុធម្មា បានពោលតាថានេះ ក្នុង
វេលានោះថា

សេចក្តីក្រោធកុំគ្របសង្កត់អ្នកឡើយ មួយទៀត អ្នកកុំខឹង
នឹងពួកបុគ្គលដែលកំពុងខឹងឡើយ សេចក្តីមិនខឹងក្តី សេចក្តី
មិនបៀតបៀនក្តី វេមនមាននៅក្នុងពួកព្រះអរិយៈសព្វកាល
ប៉ុន្តែសេចក្តីក្រោធដូចជាភ្នំ តែងញ៉ាំងញីនូវជនអាក្រក់ ។

ចប់ សក្កបញ្ចកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស សធាបិវត្តោ

តត្រ្រទ្ធំ

យត្វា ទុក្ខស្វាយមាយា

អច្ចយេន អក្កោជនោ

នេសីតំ តុទ្ធសេដ្ឋេន

ឥទំ សក្កបញ្ចកំ ។

សក្កសំយុត្តំ សមត្តំ ។

ឯកាទសសំយុត្តំ

នេវតា នេវបុត្តោ ច

រាជា មារោ ច ភិក្ខុនំ

ព្រហ្មា ព្រហ្មណាវដ្ឋីសោ

វេនយក្ខេន វាសវេតិ ។

សធាបិវត្តោ និដ្ឋិតោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ សតាចរិក្ខ

ទូទានក្នុងសក្កបញ្ចកៈនោះ គឺ

សក្កបញ្ចកៈនេះ ដែលព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរសំដែងហើយ

ដោយយុគាសូត្រ ១ ទុព្វណ្ឌិយសូត្រ ១ មាយាសូត្រ ១

អច្ចយសូត្រ ១ អកោដសូត្រ ១ ។

ចប់ សក្កសំយុត្ត ។

ក្នុងសតាចរិក្ខមានសំយុត្ត ១១ គឺ

ទេវតាសំយុត្ត ១ ទេវបុគ្គសំយុត្ត ១ រាជៈគីកោសលសំយុត្ត ១

មារសំយុត្ត ១ ភិក្ខុនីសំយុត្ត ១ ព្រហ្មសំយុត្ត ១ ព្រាហ្មណ-

សំយុត្ត ១ វង្សីសំយុត្ត ១ វេសសំយុត្ត ១ យក្ខសំយុត្ត ១

វាសវៈគីសក្កសំយុត្ត ១ ។

ចប់ សតាចរិក្ខ ។

សត្តន្តបិដកេ

សំយត្តនិកាយស្ស សគាបវគ្គោ

ទុតិយោ ភាគោ

ភិក្ខុនីសំយត្តំ

មាតិកា	អង្កេ
បឋមំ អាឡវិកាសុត្តំ	១
ទុតិយំ សោមាសុត្តំ	៣
តតិយំ គោតមសុត្តំ	៥
ចតុត្ថំ វិជយាសុត្តំ	៧
បញ្ចមំ ទប្បលវណ្ណសុត្តំ	១០
ឆដ្ឋំ ចាលាសុត្តំ	១២
សត្តមំ ទបចាលាសុត្តំ	១៤
អដ្ឋមំ សីសុបចាលាសុត្តំ	១៦
នវមំ សេលាសុត្តំ	១៨
ទសមំ វជិរាសុត្តំ	២០

សុត្តន្តបិដក

សំយត្តនិកាយ សគាបវគ្គ

ទុតិយភាគ

ភិក្ខុនីសំយត្ត

មាតិកា

លេខទំព័រ

អាឡវិកាប្បត្រ ទី ១	១
សោមាសូត្រ ទី ២	៣
គោតមីសូត្រ ទី ៣	៥
វិជយាសូត្រ ទី ៤	៧
ឧប្បលវណ្ណាសូត្រ ទី ៥	១០
បាលាសូត្រ ទី ៦	១២
ឧបបាលាសូត្រ ទី ៧	១៤
សីសុបបាលាសូត្រ ទី ៨	១៦
សេលាសូត្រ ទី ៩	១៨
វិនិរាសូត្រ ទី ១០	២០

ព្រហ្មសំយត្តំ

បឋមោ អាយាចនវគ្គោ

មាតិកា

អង្កេ

បឋមំ អាយាចនសុត្តំ	២៤
ទុតិយំ គារវសុត្តំ	៣១
តតិយំ ព្រហ្មទេវសុត្តំ	៣៦
ចតុត្ថំ ពកសុត្តំ	៤០
បញ្ចមំ អបរាទដ្ឋសុត្តំ	៤៥
ឆដ្ឋំ បរាទសុត្តំ	៥១
សត្តមំ បឋមភោគាលិកសុត្តំ	៥៥
អដ្ឋមំ តិស្សកសុត្តំ	៥៦
នវមំ គុទ្ធព្រហសុត្តំ	៥៧
ទសមំ ទុតិយភោគាលិកសុត្តំ	៥៨

ព្រហ្មបញ្ចកំ

បឋមំ សន្និដ្ឋានសុត្តំ	៦៧
ទុតិយំ ទេវទត្តសុត្តំ	៦៨

ព្រហ្មសំយត្ត

អាយាបនវិគ្គ ទី ១

មាតិកា

លេខទំព័រ

អាយាបនសូត្រ ទី ១	២៤
គារវសូត្រ ទី ២	៣១
ព្រហ្មទេវសូត្រ ទី ៣	៣៦
ពកសូត្រ ទី ៤	៤០
អបរាទិដ្ឋសូត្រ ទី ៥	៤៥
បមាទសូត្រ ទី ៦	៥១
បឋមកោកាលិកសូត្រ ទី ៧	៥៥
តិស្សកសូត្រ ទី ៨	៥៦
តុទ្ធព្រហ្មសូត្រ ទី ៩	៥៧
ទុតិយកោកាលិកសូត្រ ទី ១០	៥៩

ព្រហ្មបញ្ចកៈ

សន្តមារសូត្រ ទី ១	៦៧
ទេវទត្តសូត្រ ទី ២	៦៨

មាតិកា

អង្កេ

តតិយំ អនុករិទ្ធសុត្តំ	៦៧
ចតុត្ថំ អរណវត្ថុសុត្តំ	៧១
បញ្ចមំ បរិនិព្វានសុត្តំ	៧៨

ព្រាហ្មណសំយុត្តំ

បឋមោ អរហន្តវគ្គោ

បឋមំ ធនញ្ញានីសុត្តំ	៨៣
ទុតិយំ អក្កោសកសុត្តំ	៨៧
តតិយំ អសុវរិទ្ធិកសុត្តំ	៩១
ចតុត្ថំ ពិលង្គិកសុត្តំ	៩៣
បញ្ចមំ អហីសកសុត្តំ	៩៥
ឆដ្ឋំ ជដាសុត្តំ	៩៦
សត្តមំ សុទ្ធិកសុត្តំ	៩៨
អដ្ឋមំ អគ្គិកសុត្តំ	៩៩
នវមំ សុទ្ធិកសុត្តំ	១០២
ទសមំ ពហុធិតិសុត្តំ	១០៩

មាតិកា

លេខទំព័រ

អន្តរវិទ្យាសូត្រ ទី ៣	៦៩
អរុណាវតីសូត្រ ទី ៤	៧១
បរិនិព្វានសូត្រ ទី ៥	៧៨

ព្រាហ្មណសម្បត្តិ

អរហន្តវិគ្គ ទី ១

ធម្មញ្ញនីស្សត្រ ទី ១	៨៣
អក្កោសកសូត្រ ទី ២	៨៧
អសុរិន្ទរសូត្រ ទី ៣	៩១
ពិលត្ថិតសូត្រ ទី ៤	៩៣
អហីសកសូត្រ ទី ៥	៩៥
ធម្មាសូត្រ ទី ៦	៩៦
សុទ្ធិកសូត្រ ទី ៧	៩៨
អត្ថិកសូត្រ ទី ៨	៩៩
សុន្ទរិកសូត្រ ទី ៩	១០២
ពហុធិតិសូត្រ ទី ១០	១០៩

ទ្រឹយោ ឧបាសកវិគ្គោ

មាតិកា	អង្កេត
បឋមំ កសិស្ថំ	១១៦
ទុតិយំ ទទេយស្ថំ	១១៨
តតិយំ ខេវហិតស្ថំ	១២១
ចតុត្ថំ មហាសាលស្ថំ	១២៤
បញ្ចមំ មាណស្ថំ	១២៧
ឆដ្ឋំ បច្ចនិកស្ថំ	១៣៣
សត្ថមំ និកម្មិកស្ថំ	១៣៥
អដ្ឋមំ កដ្ឋហារស្ថំ	១៣៦
នវមំ មាតុបាសកស្ថំ	១៤០
ទសមំ ភិក្ខុកស្ថំ	១៤២
ឯកាទសមំ សង្ឃវស្ថំ	១៤៣
ទ្វាទសមំ ខោមទស្សស្ថំ	១៤៦

សង្ខេបបង្គោលប្រាប័នមាតិកា

៣១២

ឧបាសកវិគ្គ ទី ២

មាតិកា

លេខទំព័រ

កសិសូត្រ ទី ១	១១៦
ឧទយសូត្រ ទី ២	១១៧
ទេវហិតសូត្រ ទី ៣	១២១
មហាសាលសូត្រ ទី ៤	១២៤
មាណវសូត្រ ទី ៥	១២៧
បច្ចនិកសូត្រ ទី ៦	១៣៣
នវកម្មិកសូត្រ ទី ៧	១៣៥
កដ្ឋហារសូត្រ ទី ៨	១៣៦
មាតុបោសកសូត្រ ទី ៩	១៤០
ភិក្ខុកសូត្រ ទី ១០	១៤២
សង្ការសូត្រ ទី ១១	១៤៣
ខោមទុស្សសូត្រ ទី ១២	១៤៦

វិធីសម្របសម្រួល

មាតិកា

អង្កេត

បឋម ទិក្ខុស្ថិតិ	៤៧
ទីពីរ អតិស្ថិតិ	១៥២
ទីបី បេសលាតិមញ្ញាស្ថិតិ	១៥៥
ទីបួន អាទិស្ថិតិ	១៥៧
បញ្ចម សុភាសិតស្ថិតិ	១៥៧
ឆ្លង សាវ័ចស្ថិតិ	១៦២
សត្វម៍ បរាណស្ថិតិ	១៦៤
អដ្ឋម៍ បរោសហស្សស្ថិតិ	១៦៧
នវម៍ កោណ្ឌញ្ញស្ថិតិ	១៧៣
ទសម៍ មោគ្គលាទស្ថិតិ	១៧៦
ឯកាទសម៍ គត្តកស្ថិតិ	១៧៨
បាទសម៍ វិជ្ជិស្ថិតិ	១៨០

សង្ឃកថាដ្ឋលប្រាប័មាតិកា

៣១៣

វិជ្ជីសសំយុត្ត

មាតិកា

លេខទំព័រ

និព្វន្ធសូត្រ ទី ១	១៥៧
អរតិសូត្រ ទី ២	១៥២
បេសលាភិមញ្ញាសូត្រ ទី ៣	១៥៥
អាឆន្ទសូត្រ ទី ៤	១៥៧
សុភាសិតសូត្រ ទី ៥	១៥៧
សារីបុត្តសូត្រ ទី ៦	១៦២
បរិវារាណសូត្រ ទី ៧	១៦៤
បរោបហស្សសូត្រ ទី ៨	១៦៧
កោណ្ឌញ្ញសូត្រ ទី ៩	១៧៣
មោគ្គលាទសូត្រ ទី ១០	១៧៦
គគ្គរាសូត្រ ទី ១១	១៧៨
វិជ្ជីសសូត្រ ទី ១២	១៨០

វិទ្យាសម្ព័ន្ធ

មាតិកា

អង្ក

មហេសី វិវេកស្ថិតិ	១៨៣
ទេវតិយំ ទេវតាស្ថិតិ	១៨៤
ភតិយំ ភស្តុបទស្ថិតិ	១៨៧
បតិកំ សម្មហេតុស្ថិតិ	១៨៨
បញ្ចមំ អាទិទស្ថិតិ	១៩០
ធម៌ អនិទស្ថិតិ	១៩១
សត្វមំ នាគទេវតាស្ថិតិ	១៩៣
អដ្ឋមំ កុលយវណ្ណស្ថិតិ	១៩៤
នវមំ វិជ្ជបត្តស្ថិតិ	១៩៦
ទសមំ សង្ឃាយស្ថិតិ	១៩៧
ឯកាទសមំ អយោនិសាមនសិការស្ថិតិ	១៩៨
ទ្វាទសមំ មជ្ឈនិកស្ថិតិ	២០០
តេសមំ បាភតិទ្រិយស្ថិតិ	២០១
ចតុសមំ បទមបបស្ថិតិ	២០៣

សង្ខេបប្រាសាទមាតិកា

៣១៤

វិស័យ

មាតិកា

លេខទំព័រ

វិវេកសូត្រ ទី ១	១៨៣
ឧបដ្ឋានសូត្រ ទី ២	១៨៤
កស្សបដោត្តសូត្រ ទី ៣	១៨៧
សម្ពុហុលសូត្រ ទី ៤	១៨៨
អាទន្ទសូត្រ ទី ៥	១៩០
អនុទ្ធឺសូត្រ ទី ៦	១៩១
ភាគទន្តសូត្រ ទី ៧	១៩៣
កុលយរណីសូត្រ ទី ៨	១៩៤
វិជ្ជិបុត្តសូត្រ ទី ៩	១៩៦
សង្ខាយសូត្រ ទី ១០	១៩៧
អយោនិសោមនសិការសូត្រ ទី ១១	១៩៩
មជ្ឈនិកសូត្រ ទី ១២	២០០
បារាតិទ្រិយសូត្រ ទី ១៣	២០១
បទុមបុប្ផសូត្រ ទី ១៤	២០៣

យក្ខសំយ័ត្ត

មាតិកា

អង្កេត

បឋម ឥន្ទ្រស្ថិតិ	២០៧
ទុតិយ ស្ថិតិ	២០៨
តតិយ សូចិលោមស្ថិតិ	២១០
ចតុតិ មណិក្ខស្ថិតិ	២១៣
បញ្ចម សាទ្ធស្ថិតិ	២១៤
ឆដ្ឋ បិយវិស្ថិតិ	២១៧
សត្វម បុទព្វស្ថិតិ	២១៨
អដ្ឋម សុទ្ធតស្ថិតិ	២២៣
នវម បឋមសុត្តាស្ថិតិ	២២៧
ទសម ទុតិយសុត្តាស្ថិតិ	២២៨
ឯកាទសម ចីវរស្ថិតិ	២២៩
ព្វាទសម អាឡវិកស្ថិតិ	២៣០

សង្ខេបប្រាសាទមាតិកា

៣១៥

យក្ខសំយាត

មាតិកា

លេខទំព័រ

ឥន្ទ្រសូត្រ ទី ១	២០៧
សក្កសូត្រ ទី ២	២០៨
សូចិណោមសូត្រ ទី ៣	២១០
មហាភទ្ទសូត្រ ទី ៤	២១៣
សានុសូត្រ ទី ៥	២១៤
បិយង្គរសូត្រ ទី ៦	២១៧
បុន្ទសូត្រ ទី ៧	២១៨
សុទត្តសូត្រ ទី ៨	២២៣
បឋមសុត្តាសូត្រ ទី ៩	២២៧
ទុតិយសុត្តាសូត្រ ទី ១០	២២៨
តិរិយសូត្រ ទី ១១	២២៩
អាឡារិកសូត្រ ទី ១២	២៣០

សក្កសំយុត្តិ

មាតិកា

អង្កេ

បឋម សុវិស្វត្ថំ	២៣៦
ទុតិយំ សុសិមស្វត្ថំ	២៣៧
តតិយំ ធម្មត្ថស្វត្ថំ	២៤៣
ចតុត្ថំ វេបចិត្តស្វត្ថំ	២៤៧
បញ្ចមំ សុភាសិតជយស្វត្ថំ	២៥៤
ធម្មំ កុលាវកស្វត្ថំ	២៦០
សត្តមំ និទ្ទេយស្វត្ថំ	២៦២
អដ្ឋមំ វិរោចនាសុន្ទស្វត្ថំ	២៦៣
នវមំ អារោក្ខស្វត្ថំ	២៦៥
ទសមំ សមុទ្គស្វត្ថំ	២៦៧

ទេវវិគ្គោ ទុតិយោ

បឋមំ បឋមទេវស្វត្ថំ	២៧២
ទុតិយំ ទុតិយទេវស្វត្ថំ	២៧៤
តតិយំ តតិយទេវស្វត្ថំ	២៧៧

សង្ឃកថាដ្ឋលត្រាប័មាតិកា

៣១៦

សក្កសំយុត្ត

មាតិកា

លេខទីពីរ

សុវរិស្សត្រ ទី ១	២៣ ៦
សុសិមស្សត្រ ទី ២	២៣ ៨
ធនិត្តស្សត្រ ទី ៣	២៤ ៣
វេបចិត្តស្សត្រ ទី ៤	២៤ ៨
សុភាសិតជយស្សត្រ ទី ៥	២៥ ៤
កុលាវកស្សត្រ ទី ៦	២៦ ០
នុទុតិយស្សត្រ ទី ៧	២៦ ២
វិរោចនាសុវិន្ទស្សត្រ ទី ៨	២៦ ៣
អារក្ខស្សត្រ ទី ៩	២៦ ៥
សមុទ្កស្សត្រ ទី ១០	២៦ ៧

ទេវវិគី ទី ២

បឋមទេវស្សត្រ ទី ១	២៧ ២
ទុតិយទេវស្សត្រ ទី ២	២៧ ៤
តតិយទេវស្សត្រ ទី ៣	២៧ ៧

មាតិកា

អង្គ

ចតុត្ថំ ទុក្ខទុស្តំ	២៨០
បញ្ចមំ រាមណេយ្យកស្តំ	២៨១
ធម៌ំ យជមានស្តំ	២៨៤
សុត្ថមំ វន្តនស្តំ	២៨៦
អដ្ឋមំ បឋមសក្កនមស្សនស្តំ	២៨៧
នវមំ ទុតិយសក្កនមស្សនស្តំ	២៩០
ទសមំ តតិយសក្កនមស្សនស្តំ	២៩៣

សក្កបញ្ជាក់

បឋមំ យត្តាស្តំ	២៩៧
ទុតិយំ ទុក្ខណ៍យស្តំ	២៩៨
តតិយំ មាយាស្តំ	៣០១
ចតុត្ថំ អថយស្តំ	៣០៣
បញ្ចមំ អកោធិស្តំ	៣០៥

មាតិកា

លេខទំព័រ

ឧទ្ទិសសូត្រ ទី ៤	២៨០
រាមណាយុកសូត្រ ទី ៥	២៨៣
យជមានសូត្រ ទី ៦	២៨៤
វិន័យសូត្រ ទី ៧	២៨៦
បឋមសក្កនមស្សនសូត្រ ទី ៨	២៨៧
ឧត្តយសក្កនមស្សនសូត្រ ទី ៩	២៩០
តតិយសក្កនមស្សនសូត្រ ទី ១០	២៩៣

សក្កបញ្ចក្កៈ

យន្តាសូត្រ ទី ១	២៩៧
ឧទ្ទិសយសូត្រ ទី ២	២៩៨
មាយាសូត្រ ទី ៣	៣០១
អប្បយសូត្រ ទី ៤	៣០៣
អញ្ជោធសូត្រ ទី ៥	៣០៥

វិវាទវិទូបត្តិ
១២ ១២ ១២

វិវាទវិទូបត្តិ	អវិវាទវិទូបត្តិ	អង្គ	រដ្ឋលេខាយី
រត្ន	រត្ន	១ ៤	១ ៦
ភគវេទបរិវិតក្កន៍	ភគវេទ បរិវិតក្កន៍	៣ ១	១
"	"	៣ ៣	"
ទុក្ខណេយ្យ	ទុក្ខណេយ្យ	៣ ៧	១ ៤
អស្មាភិជប្បន្តិ	អស្មាភិជប្បន្តិ	៤ ៣	៥
វេត្តា	វេត្តា	"	១ ១
អាចិក្ខុមេត្ត	អាចិក្ខុ មេត្ត	"	១ ៣
[៥៨]	[៥៧]	៤ ៨	៤
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	៧ ១	១ ១
អហិសកា	អហិសកា	៧ ៥	"
ឧទស្សនេន	ឧទស្សនេន	១ ០ ៤	១ ៤
កេវលិន៍	កេវលិន៍	១ ០ ៥	៦
ខេត្តស្មី	ខេត្តស្មី	១ ១ ០	៧
ភូតកោដស្មី	ភូតកោដស្មី	"	១ ១
បរិយាបុណាន៍	បរិយាបុណាន៍	១ ៤ ៥	១

វិវត្តនាវិវត្តបត្តិ

វិវត្តនាវេហ	អវិវត្តនាវេហ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាធិ
ហត្ថាន	ហត្ថាន	១៧០	១៧
អស្សតរី រថ	អស្សតរី រថ	២២៣	៣
សហស្សបទេ ន	សហស្សបទេន	"	១៥
ម្យា យំ	ម្យាយំ	២៥៧	៥
មិត្តទ នា	មិត្តទនោ	២៦៣	៤
បឋមទេវសត្តំ	បឋមទេវសត្តំ	២៧២	២
នមស្សយ្យំ	នមស្សយ្យំ	២៧៤	"
កុណបម្រោ ភេ	កុណបម្រោភេ	"	១៧
ន មាគលិ	ច មាគលិ	២៧៥	៦
កាធកក្កោ	កោធកក្កោ	៣០០	៥
សត សម្ម	សត្តំ សម្ម	៣០២	១៣

លន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស - ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
ត្រេកអរ បស់	ត្រេកអរបស់	៣	៨
ភិសានាម	ភិសានាម	៥	១ ១
និព្វាននោះ	និព្វាននោះ	៣ ០	៥
តែងប្រព្រឹត្ត	តែងប្រព្រឹត្ត	៣ ៧	២
របស់	របស់	៤ ១	១
បានធ្វើ	បានធ្វើ	"	៧
មានកម	មានកម	៤ ៣	១ ៤
ក្រហមលោក	ក្រហមលោក	៤ ៧	៨
កល្យប	កល្យប	"	១ ៦
[៧៧]	[៧០]	៥ ៥	៦
ជា១ទោណ,	៤ អាឡុកៈជាមួយទោណៈ,	៦ ៤	១ ៦
៤ ទោណ	៤ ទោណៈ	"	"
ពានពោល	ពានពោល	៦ ៨	២
កញ្ជា	កញ្ជា	៧ ៧	៧
ចូលទៅ	ចូលទៅ	៧ ០	១ ២
ព្រះមានព្រះភាគនោះ	លោកដ៏ចម្រើននោះ	១ ០ ៣	"

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស - ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បញ្ជាក់
គ្រានោះឯ	គ្រានោះឯង	១ ១ ៨	១ ៤
ក៏ចំរើន	ដ៏ចម្រើន	១ ៣ ២	១ ២
សរតិលេស	សរតិកិលេស	១ ៣ ៦	៥
លោមានកាយ	លោកមានកាយ	១ ៣ ៨	៣
របស់បរិសុទ្ធ	របស់បរិសុទ្ធ	១ ៤ ៣	១ ០
សតាថវត្ថុ	សតាថវត្ថុ	១ ៤ ៤	១
របស់	របស់	១ ៥ ១	៨
មិនមានគណៈ	មិនមានគណៈ	១ ៥ ៤	២
ចង់ធ្លាក់	ចង់ធ្លាក់	២ ១ ៧	៦
ព្រា	ព្រះ	"	១ ៣
ព្រភគ	ព្រះភគ	២ ៧ ៧	៧
[៣ ៣ ៩ ២]	[៣ ៩ ២]	"	១ ៣
បាននាម	បានដល់	២ ៧ ៥	៩
បាននាមថាសក្កៈ	បានដល់នូវការវះវិនិច្ឆ័យថាសក្កៈ	២ ៧ ៩	២
រឹតតែជ្រះថ្លា	រឹតតែត្អូរឲ្យជ្រះថ្លា	២ ៩ ៩	១ ២

